

SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS

หลักยุทธการส่งเสริมและยกระดับศักยภาพของบุคลากรภาครัฐ
ในการบริหารจัดการและการให้บริการด้านการท่องเที่ยวอย่างมีความรับผิดชอบ

สารบัญ

	หน้า
บทนำ	1
แนวคิดหลักสูตร	2
วัตถุประสงค์ของหลักสูตร	2
ผลลัพธ์การเรียนรู้	2
เนื้อหาสาระ	2
การวัดผลและประเมินผล	3
อุปกรณ์และเครื่องมือในการอบรม	3
คุณสมบัติผู้เข้ารับการฝึกอบรม	4
หน่วยที่ 1 การวางแผนและบริหารเชิงบูรณาการด้านการท่องเที่ยวอย่าง ยั่งยืนของหน่วยงานภาครัฐผ่านกระบวนการมีส่วนร่วม	5
หน่วยที่ 2 BCG Model การพัฒนาเศรษฐกิจแบบองค์รวมด้านการท่องเที่ยว โดยแนวคิดเชิงสร้างสรรค์	41
หน่วยที่ 3 การท่องเที่ยวและเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Tourism and Sustainable Development Goals : SDGs)	58
เอกสารประกอบการบรรยาย	109

หลักสูตร

“การยกระดับศักยภาพบุคลากรภาครัฐสู่การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน SDGs”

1. บทนำ

จากยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 – 2570) ซึ่งในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 เป็นช่วงเวลาที่ทั่วโลก รวมถึงประเทศไทยต้องเผชิญกับข้อจำกัดมากมายหลากหลายประการที่เป็นผลสืบเนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 ซึ่งไม่เพียงแต่ก่อให้เกิดการเจ็บป่วยและเสียชีวิตของประชากร แต่ยังส่งผลให้เกิดเงื่อนไขทางเศรษฐกิจและการดำเนินชีวิตของประชาชนทุกกลุ่ม นอกจากนี้ ในช่วงระยะเวลาดังกล่าวยังเป็นช่วงที่มีการพัฒนาของเทคโนโลยีอย่างก้าวกระโดด เกิดการเปลี่ยนแปลงในหลายด้าน การเข้าสู่สังคมสูงวัยของประเทศไทย และหลายประเทศทั่วโลก ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงด้านภูมิรัฐศาสตร์ระหว่างประเทศ การพัฒนาทางเศรษฐกิจของประเทศไทยในช่วงระยะเวลาของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 จึงจำเป็นต้องเร่งรัดผลักดันการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจภาคการผลิตเพื่อเปลี่ยนผ่านสู่การขับเคลื่อนเศรษฐกิจโดยนวัตกรรมและมุ่งสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ที่เน้นการสร้างคุณค่าให้แก่สินค้าและบริการเชิงคุณภาพในเรื่องหนึ่ง คือ การปรับเปลี่ยนภาคการท่องเที่ยวซึ่งเป็นภาคบริการที่สำคัญของไทยให้เป็น **การท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน** โดยส่งเสริมการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพ คุณค่า และความยั่งยืนมากกว่าปริมาณจากการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับบริการที่สอดคล้องกับทิศทางและแนวโน้มของตลาดยุคใหม่

ดังนั้น การขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศท่ามกลางกระแสแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวจึงต้องให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างความเข้มแข็งจากภายในให้สามารถเติบโตต่อไปได้อย่างมั่นคงท่ามกลางความผันแปรที่เกิดขึ้นรอบด้าน โดยการเสริมสร้างความเข้มแข็งจากภายในประการหนึ่งคือการส่งเสริมและยกระดับศักยภาพของบุคลากรภาครัฐ จากความสำคัญในเรื่องดังกล่าว กรมการท่องเที่ยว โดยกองพัฒนามาตรฐานบุคลากรด้านการท่องเที่ยวในฐานะหน่วยงานที่มีภารกิจพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยว เพื่อเตรียมความพร้อมในการส่งเสริม สนับสนุนการท่องเที่ยว จึงจำเป็นต้องพัฒนาหลักสูตรการยกระดับศักยภาพบุคลากรภาครัฐสู่การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน SDGs โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของประเทศทั้งทางเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

2. แนวคิดหลักสูตร

การส่งเสริมและยกระดับศักยภาพของบุคลากรภาครัฐ ในการบริหารจัดการและการให้บริการ ด้านการท่องเที่ยวอย่างมีความรับผิดชอบต่อ ด้วยหลักสูตร “การยกระดับศักยภาพบุคลากรภาครัฐสู่การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน SDGs” อันเป็นหลักสูตรอบรมเพื่อยกระดับศักยภาพของบุคลากรภาครัฐในการบริหารจัดการและการให้บริการด้านการท่องเที่ยวอย่างมีความรับผิดชอบต่อ ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ที่ให้ความสำคัญต่อความปลอดภัย ความสะดวก เป็นธรรมชาติ ความเป็นธรรม ความยั่งยืน และรักษาสีสิ่งแวดล้อม และสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้แก่การท่องเที่ยวของประเทศไทย ยกระดับขีดความสามารถของประเทศ เพื่อรองรับการเจริญเติบโตอย่างยั่งยืนในระยะยาว (Future Growth) การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และเน้นคุณภาพ โดยหลักสูตรประกอบด้วย 3 หน่วย การอบรม ดังนี้

หน่วยที่ 1 การวางแผนและบริหารเชิงบูรณาการด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของหน่วยงาน ภาครัฐผ่านกระบวนการมีส่วนร่วม

หน่วยที่ 2 BCG Model การพัฒนาเศรษฐกิจแบบองค์รวมด้านการท่องเที่ยวโดยแนวคิดเชิง สร้างสรรค์

หน่วยที่ 3 การท่องเที่ยวและเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Tourism and Sustainable Development Goals : SDGs)

ซึ่งทั้ง 3 หน่วยการอบรมจำเป็นที่ผู้เข้าอบรมจะต้องได้รับการยกระดับศักยภาพ เพื่อที่จะสามารถจะ ต่อ ยอดไปสู่การประยุกต์ใช้และเชื่อมโยงเข้ากับการดำเนินงานของแหล่งท่องเที่ยวโดยองค์ภาครัฐ หรือ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องภาครัฐ นำไปสู่การขับเคลื่อนอย่างบูรณาการและมีแนวคิดอย่างสร้างสรรค์ นำเสนอและ ไปปฏิบัติได้อย่างมีผลสัมฤทธิ์ เพื่อส่งผลสู่การพัฒนาในระดับประเทศต่อไป

3. วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

จัดทำหลักสูตรส่งเสริมและยกระดับศักยภาพของบุคลากรภาครัฐ ในการบริหารจัดการและการให้บริการด้านการท่องเที่ยวอย่างมีความรับผิดชอบต่อ เพื่อพัฒนาการให้บริการด้านการท่องเที่ยวอย่างมีความรับผิดชอบต่อและเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน

4. ผลลัพธ์การเรียนรู้

บุคลากรภาครัฐที่เข้าได้รับการอบรม ได้รับความรู้ ความเข้าใจ และสามารถสร้างการให้บริการ ด้านการท่องเที่ยวอย่างมีความรับผิดชอบต่อและยั่งยืน ตาม BCG Model และเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Tourism and Sustainable Development Goals : SDGs)

5. เนื้อหาสาระ

หน่วยที่	ชื่อหน่วย หัวข้อการฝึกอบรม
1	การวางแผนและบริหารเชิงบูรณาการด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของหน่วยงานภาครัฐผ่านกระบวนการมีส่วนร่วม 1.1 การวางแผน/การจัดการการท่องเที่ยวอย่างมีความรับผิดชอบต่อและยั่งยืน 1.2 การปล่อยก๊าซเรือนกระจก (Carbon Emissions) 1.3 แนวโน้มการท่องเที่ยว
2	BCG Model การพัฒนาเศรษฐกิจแบบองค์รวมด้านการท่องเที่ยวโดยแนวคิดเชิงสร้างสรรค์ 2.1 โมเดลเศรษฐกิจ BCG 2.2 การพัฒนาการท่องเที่ยวภายใต้โมเดลเศรษฐกิจ BCG
3	การท่องเที่ยวและเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Tourism and Sustainable Development Goals : SDGs) 3.1 SDGs คืออะไร 3.2 SDGs กับการท่องเที่ยวยั่งยืน (UNWTO) 3.3 กิจกรรม 5Ps

6. การวัดผลและประเมินผล

6.1 การสังเกตพฤติกรรม โดยการประเมินจากการนำเสนอผลการอบรม การอภิปรายผลการทำงาน กิจกรรมเชิงปฏิบัติการ และการสรุปประเด็นที่ได้อบรม

6.2 การประเมินจากแบบประเมินผลการอบรม

7. อุปกรณ์และเครื่องมือในการอบรม

7.1 การบรรยาย

7.1.1 เครื่องฉาย Projector

7.1.2 คอมพิวเตอร์

7.1.3 โปรแกรม PowerPoint และอื่นๆ

7.2 กิจกรรมเชิงปฏิบัติการ

7.2.1 Flip Chart

7.2.2 Post It

7.2.3 อุปกรณ์วาดเขียน

8 คุณสมบัติผู้เข้ารับการฝึกอบรม

บุคลากรภาครัฐที่มีส่วนเกี่ยวข้องด้านการท่องเที่ยว

หน่วยที่ 1 การวางแผนและบริหารเชิงบูรณาการด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของหน่วยงานภาครัฐผ่านกระบวนการการมีส่วนร่วม

1. คำอธิบายเนื้อหาการอบรม

การวางแผนและบริหารเชิงบูรณาการด้านการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน (Sustainable Tourism) ที่สามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวและผู้เป็นเจ้าของท้องถิ่นมีการปกป้องและรักษาเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมและระบบนิเวศไว้เพื่ออนุชนรุ่นหลังไป มีองค์ประกอบที่สำคัญ 3 ประการ ความยั่งยืนทางเศรษฐกิจ (Economics Sustainability) ความยั่งยืนทางด้านสังคม (Social Sustainability) และความยั่งยืนทางด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental Sustainability) รวมถึงการวางแผนเชิงพื้นที่และการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนเป็นพื้นฐานสำหรับการพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยวที่มีการแข่งขัน และการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนทุกคน

2. เป้าหมายและวัตถุประสงค์

เป้าหมาย

มีเป้าหมายให้ผู้เข้าอบรมสามารถนำความรู้ที่ได้ ไปวางแผนและบริหารเชิงบูรณาการด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของหน่วยงานภาครัฐผ่านกระบวนการการมีส่วนร่วม

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ผู้เข้าอบรม มีความรู้ ความเข้าใจเรื่อง แนวคิดและความสำคัญของวางแผน ออกแบบ และประยุกต์สู่การบริหารด้านการท่องเที่ยว
2. เพื่อให้ผู้เข้าอบรม เข้าใจในการวางแผนและบริหารเชิงบูรณาการด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของหน่วยงานภาครัฐ ผ่านกระบวนการการมีส่วนร่วม

3. จำนวนชั่วโมงที่ใช้

ทฤษฎี (ชั่วโมง)	การฝึกปฏิบัติ (ชั่วโมง)
1	30 นาที

4. แผนการสอน

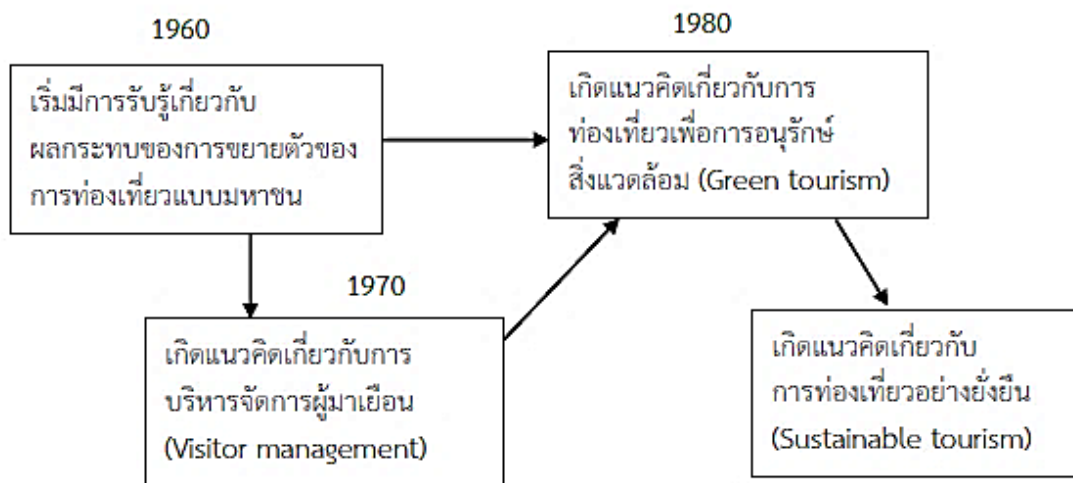
หัวข้อย่อย	กิจกรรมการเรียนการสอน	สื่อที่ใช้
1.1 การวางแผนและการจัดการการท่องเที่ยวอย่างมีความรับผิดชอบต่อธรรมชาติและยั่งยืน	บรรยาย แลกเปลี่ยนเรียนรู้	โปรแกรม PowerPoint และอื่นๆ
1.2 การปล่อยก๊าซเรือนกระจก (Carbon Emissions)	บรรยาย แลกเปลี่ยนเรียนรู้	โปรแกรม PowerPoint และอื่นๆ
1.3 แนวโน้มการท่องเที่ยว	บรรยาย แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และให้ผู้เข้าอบรมแบ่งกลุ่ม หาประเด็นของโจทย์ที่กำหนดให้โดยใช้เทคนิคของการระดมสมองและการเขียนความคิด (Brainstorm และ Brainwriting)	โปรแกรม PowerPoint และอื่นๆ Flip Chart Post It อุปกรณ์วาดเขียน

เนื้อหาการสอน:

1.1 การวางแผนและการจัดการการท่องเที่ยวอย่างมีความรับผิดชอบและยั่งยืน

ความเป็นมาของการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

ก่อนที่แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนจะเกิดขึ้นในทศวรรษที่ 1990 นั้น นักวิชาการด้านการท่องเที่ยวได้เริ่มชี้ให้เห็นถึงผลกระทบต่าง ๆ ของการท่องเที่ยวแบบมหาชน (Mass Tourism) ในราวทศวรรษที่ 1960 ซึ่งเกิดจากการที่คนมีเวลาว่างมากขึ้น รูปแบบกิจกรรมการพักผ่อนหย่อนใจมีมากขึ้น โดย John Swarbrooke (1998 อ้างถึงใน ศราวุธ ผิวแดง, 2558) ได้แสดงวิวัฒนาการของแนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนดังภาพ ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ประเทศต่าง ๆ เริ่มรับรู้ถึงผลกระทบของการท่องเที่ยวแบบมหาชนที่มีต่อสิ่งแวดล้อมและสังคมในช่วงทศวรรษที่ 1960 โดยการท่องเที่ยวที่มาเป็นกลุ่มใหญ่ส่งผลต่อการบริหารจัดการในทุก ๆ ด้าน จึงทำให้ในช่วงทศวรรษที่ 1970 เกิดแนวคิดเรื่องการบริหารจัดการนักท่องเที่ยวขึ้นมา ตามมาด้วยแนวคิดเรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในทศวรรษที่ 1980 และส่งผลไปสู่แนวคิดการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน

วิวัฒนาการแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน
ที่มา : John Swarbrooke (1998 อ้างถึงใน ศราวุธ ผิวแดง, 2558)

การท่องเที่ยวแบบมหาชน หรือ การท่องเที่ยวแบบกลุ่มขนาดใหญ่ (Mass Tourism) ทำให้จำนวนกิจกรรมการท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น และมีการใช้ทรัพยากรมากขึ้นเพื่อให้ทันต่อการขยายตัวของการท่องเที่ยว ซึ่งทำให้เกิดความขัดแย้งของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการแข่งขันทรัพยากรที่ไม่เท่าเทียมกัน จนสร้างความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ ดังนั้น การบริโภคทรัพยากรการท่องเที่ยวอย่างเกินพอดีจึงก่อให้เกิดปัญหาความเสื่อมโทรมกับสภาพสิ่งแวดล้อม สังคม และวัฒนธรรม การพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนจึงเป็นแนวคิดในการพยายามผสมผสานเรื่องของการอนุรักษ์กับการท่องเที่ยวโดยใช้ประโยชน์จากสภาพแวดล้อมในพื้นที่ให้เป็นแหล่งพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจและสังคมควบคู่ไปกับการสงวนรักษาสภาพแวดล้อมตามธรรมชาติ ทั้งนี้ จากกระแสเรียกร้องให้มีการอนุรักษ์ทรัพยากรท่องเที่ยวที่ทวีความรุนแรงและต่อเนื่อง รวมถึงมีการโจมตีการท่องเที่ยวมากขึ้นว่า เป็นอุตสาหกรรมที่ก่อผลเสียต่อสภาพแวดล้อมทั้งของแหล่งท่องเที่ยว

วัฒนธรรม และชุมชน เป็นเหตุให้มีการจัดประชุมนานาชาติด้านสิ่งแวดล้อมและพัฒนาแบบยั่งยืน ณ เมือง แวนคูเวอร์ ประเทศแคนาดา หรือ ที่เรียกว่ากันว่า Globe'90 ในปี 2533 การประชุมดังกล่าวได้ให้ความสำคัญกับแนวคิดการพัฒนาที่ยั่งยืนที่เชื่อมโยงไปสู่การพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน และมีการให้คำจำกัดความของการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนว่า “เป็นการพัฒนาที่สามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวที่เป็นเจ้าของท้องถิ่นในปัจจุบัน ในขณะที่เดียวกันก็ปกป้องและสงวนรักษาโอกาสต่าง ๆ ของอนุชนรุ่นหลัง จึงมีความหมายรวมถึงการจัดการทรัพยากรเพื่อตอบสนองความจำเป็นทางเศรษฐกิจ สังคม และสุนทรียภาพ พร้อมกับรักษาเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมและระบบนิเวศได้” และต่อมาในปี 2535 ในการประชุมสหประชาชาติว่าด้วยสิ่งแวดล้อมของมนุษย์ (United Nations Conference on Human and Environment) หรือ การประชุม Earth Summit ณ กรุงริโอเดจาเนโร ประเทศบราซิล ซึ่งเป็นการประชุมหารือเพื่อแก้ไขปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมร่วมกัน ได้มีการลงนามตลอดจนรับรองเอกสารสำคัญ ซึ่งรวมถึงแผนปฏิบัติการ 21 (Agenda 21) ซึ่งถือเป็นแผนแม่บทของโลกในแนวทางการพัฒนาอย่างยั่งยืนในศตวรรษที่ 21 ที่ให้ความสำคัญกับแนวทางการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจรวมไปถึงการท่องเที่ยวโดยเน้นแนวทางที่ก่อให้เกิดความยั่งยืนทั้งในด้านสังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม และเทคโนโลยี จากนั้นในปี 2545 องค์การสหประชาชาติได้จัดประชุมสุดยอดของโลกว่าด้วยการพัฒนาอย่างยั่งยืน (World Summit on Sustainable Development : WSSD) ณ กรุงโจฮันเนสเบิร์ก ประเทศแอฟริกาใต้ ซึ่งประเทศสมาชิก รวมทั้งประเทศไทยได้ลงนามรับรองปฏิญญาโจฮันเนสเบิร์กและแผนปฏิบัติการโจฮันเนสเบิร์ก (Johannesburg Declaration and Johannesburg Plan on Implementation) โดยได้เน้นหนักให้นานาประเทศนำแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืนที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการ 21 (Agenda 21) มาปฏิบัติให้เป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น

ความหมายของการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

ความหมายของการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนนั้น มีการให้ความหมายไว้อย่างหลากหลาย โดย เท็ดชาย ช่วยบำรุง (2552) กล่าวว่า การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนเป็นแนวทางการพัฒนาที่มุ่งให้เกิดความสมดุลระหว่างวัตถุประสงค์ด้านสังคม เศรษฐกิจ และการจัดการสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมหรืออาจกล่าวได้ว่าการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนมีความแตกต่างอย่างสิ้นเชิงกับการพัฒนาการท่องเที่ยวไร้ขีดจำกัดที่เน้นการเพิ่มขึ้นของปริมาณการเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่องมากกว่าความยั่งยืนของการท่องเที่ยวในระยะยาว กล่าวโดยสรุป คือ การท่องเที่ยวทุกประเภทในแต่ละพื้นที่ทั้งการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ วัฒนธรรม เกษตร ชุมชน หรืออื่น ๆ จะต้องได้รับการพัฒนาจึงจะนำไปสู่การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนโดยใช้หลักเกณฑ์อย่างเป็นทางการของการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

สุนทร สุวรรณละออง (2555 อ้างถึงใน ศรีวราฐ ผิวแดง, 2558) ได้อธิบายถึงการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนว่า เป็นการท่องเที่ยวที่ให้ความสำคัญในเรื่องการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมและคำนึงถึงศักยภาพในการรองรับของระบบนิเวศและชุมชน (Carrying Capacity) รวมทั้งการมุ่งเน้นความยั่งยืนในประเด็นต่าง ๆ อย่างน้อย 4 ประเด็น คือ 1) ความยั่งยืนทางวัฒนธรรม (Cultural Sustainable) ซึ่งหมายถึงความพยายามที่จะทำให้ชุมชนเกิดความภาคภูมิใจในวัฒนธรรมของตนเอง เกิดความรัก ห่วงแหนและต้องการดูแล รักษา สืบทอด วัฒนธรรมชุมชนของตนให้เจริญงอกงามต่อไป 2) ความยั่งยืนทางด้านเศรษฐกิจ (Economic Sustainable) หมายถึงการให้ความสำคัญต่อประโยชน์ทางเศรษฐกิจ กล่าวคือรายได้ส่วนใหญ่ที่ได้มาจาก

การท่องเที่ยวควรตกอยู่กับชุมชน คนในชุมชนต้องได้รับประโยชน์เพียงพอในการจัดการกับต้นทุนและปัญหาต่าง ๆ ที่อาจเกิดตามมาจากการท่องเที่ยว 3) ความยั่งยืนทางการศึกษา (Educational Sustainable) หมายถึงการมุ่งเน้นให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างนักท่องเที่ยวและชุมชน นั่นคือนักท่องเที่ยวมีโอกาสในการเรียนรู้วัฒนธรรมใหม่ ๆ ได้เรียนรู้วิธีการปรับตัวให้เข้ากับชุมชนและสิ่งแวดล้อมที่แตกต่างจากสิ่งตนเองเคยคุ้นชินซึ่งจะทำให้นักท่องเที่ยวเกิดการยอมรับ เห็นอกเห็นใจชุมชนมากยิ่งขึ้น ส่วนชุมชนเองนั้นก็มีโอกาสเรียนรู้เรื่องต่าง ๆ จากการจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน เช่น การวางแผนการทำงานร่วมกัน การประเมินผล การมีส่วนร่วม ซึ่งสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้จะทำให้ชุมชนเกิดความเข้มแข็งและมั่นใจในตัวเองมากขึ้น และประเด็นสุดท้าย 4) ความยั่งยืนทางสังคม (Sociological Sustainable) เนื่องจากการรวมกลุ่มเรียนรู้และทำงานร่วมกันในการจัดการเพื่อสร้างสรรค์และพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างกันและกันของผู้คนในชุมชนมีความเหนียวแน่น แข็งแรง ลดปัญหาความขัดแย้ง ก่อให้เกิดการช่วยเหลือเกื้อกูลกันและกัน ส่งผลให้ชุมชนสามารถรับมือหรือต่อสู้กับปัญหาต่าง ๆ ที่เข้ามาในชุมชนได้มีพลัง

องค์การการท่องเที่ยวโลก (World Tourism Organization : UNWTO) (2023) ได้ให้คำจำกัดความว่า การท่องเที่ยวแบบยั่งยืนคือการท่องเที่ยวที่คำนึงถึงผลกระทบทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมทั้งในปัจจุบันและอนาคตที่ตอบสนองความต้องการของผู้มาเยือน อุตสาหกรรม สิ่งแวดล้อม และชุมชนเจ้าบ้าน (Tourism that takes full account of its current and future economic, social and environmental impacts, addressing the needs of visitors, the industry, the environment and host communities.)

ดังนั้นแนวคิดที่สำคัญของการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนจากคำจำกัดความดังกล่าวจึงประกอบด้วย

- การท่องเที่ยวต้องตระหนักถึงความสมดุลและความยั่งยืนของการพัฒนาทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม

- การท่องเที่ยวต้องตระหนักถึงการใช้และการจัดการทรัพยากรธรรมชาติให้เหมาะสมและเกิดประโยชน์สูงสุด

- การเคารพในสังคมวัฒนธรรมและประเพณีของประชาชนพื้นเมืองรวมไปถึงการรู้จักปรับตัวและเข้าใจถึงความแตกต่างทางวัฒนธรรมและประเพณีของแต่ละชุมชน

- การสร้างความเจริญมั่นคงทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนควรก่อให้เกิดการกระจายของรายได้อย่างเป็นธรรมและเข้าถึงแก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการท่องเที่ยว (Tourism Stakeholders) นอกจากนี้ ยังควรที่จะก่อให้เกิดการจ้างงานและการสร้างรายได้ให้กับชุมชนท้องถิ่น รวมไปถึงการมีส่วนร่วมสำคัญในการช่วยลดความยากจนในท้องถิ่นด้วย

หลักการสำคัญของการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (Sustainable Tourism) มีหลักการที่สอดคล้องกับการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Sustainable Development) ซึ่งเป็นกระแสความคิดหลักของโลกในช่วง 2 ทศวรรษที่ผ่านมา และได้รับความสนับสนุนจากคณะกรรมการว่าด้วยการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Commission on Sustainable Development) ขององค์การสหประชาชาติ ซึ่งหลักการโดยทั่วไปของการพัฒนาอย่างยั่งยืน คือ จะต้องมีการอนุรักษ์และใช้ทรัพยากรอย่างพอเหมาะ เพื่อสามารถใช้ประโยชน์จากทรัพยากรเหล่านั้นได้อย่างยั่งยืน ยาว และมีการกระจายผลประโยชน์ให้แก่ชุมชนหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งมีการร่วมมือกันอย่างใกล้ชิดระหว่าง

ผู้ที่เกี่ยวข้องหรือมีส่วนได้ส่วนเสีย เมื่อนำหลักการนี้มาปรับใช้กับการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนจึงมีจุดเน้นที่สำคัญ ดังนี้ (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2562)

1. จะต้องดูแลทรัพยากรการท่องเที่ยวให้สามารถใช้ประโยชน์ต่อไปได้ในระยะเวลายาวนานจนถึงชั่วลูกชั่วหลาน มิใช่เพียงเพื่อคนรุ่นปัจจุบันเท่านั้น

2. ลดการใช้ทรัพยากรอย่างสิ้นเปลือง และลดปริมาณของเสียที่จะเป็นอันตรายต่อสิ่งแวดล้อม

3. มีการกระจายรายได้และผลประโยชน์ให้แก่คนในท้องถิ่นที่มีแหล่งท่องเที่ยวตั้งอยู่เปิดโอกาสให้ชุมชนในท้องถิ่นได้เข้าร่วมในการจัดการและการให้บริการแก่นักท่องเที่ยว

4. มีการประชุมปรึกษาหารือกันอย่างสม่ำเสมอระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เช่น หน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้อง ผู้ประกอบธุรกิจการท่องเที่ยว และชุมชนในท้องถิ่น เพื่อการวางแผนงาน การจัดสรรงบประมาณ และการจัดการทรัพยากรอย่างเหมาะสม

5. มีการสร้างเครือข่ายเพื่อเผยแพร่แนวคิด การศึกษาวิจัย และความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนออกไปในหมู่ประชาชนทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศอย่างกว้างขวาง

การท่องเที่ยวแบบยั่งยืน มีหลักการสำคัญอยู่ 4 ประการ ดังนี้

1. การท่องเที่ยวแบบยั่งยืนต้องสร้างความยั่งยืนทางเศรษฐกิจ คือ การท่องเที่ยวต้องสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นได้ สามารถจัดความยากจนและความลำบาก เพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น หรือแม้แต่ผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรม การท่องเที่ยวควรมีวิธีการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมควบคู่ไปด้วย เช่น การจัดการด้านการโรงแรมจะต้องรวมค่าใช้จ่ายในการบำบัดน้ำเสีย และการลดความเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อมในบริเวณข้างเคียงด้วย

2. การท่องเที่ยวแบบยั่งยืนต้องสร้างความยั่งยืนทางสังคม หมายถึง การท่องเที่ยวต้องสนับสนุนให้ประชาชนไม่ใช้ทรัพยากรอย่างฟุ่มเฟือยและอยู่ในขีดจำกัดของทรัพยากรนั้น ๆ ที่จะรองรับได้ อีกทั้งยังมีการส่งเสริมและพัฒนารูปแบบการนำของเสียกลับมาใช้อีกเพื่อเป็นการประหยัดและการสร้างสมดุลให้กับธรรมชาติที่สามารถใช้ประโยชน์ได้ โดยความสัมพันธ์ดังกล่าวต้องมั่นคงยาวนานและต้องนำไปสู่การกระจายผลประโยชน์ในสังคมอย่างเป็นธรรม

3. การท่องเที่ยวแบบยั่งยืนต้องสร้างความยั่งยืนทางวัฒนธรรม หมายถึง การท่องเที่ยวที่ต้องสนับสนุนการรักษาวัฒนธรรมดั้งเดิมของชุมชน เพื่อสร้างความภาคภูมิใจแก่ชุมชนและไม่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงใด ๆ ต่อชุมชน รวมทั้งเป็นการสืบทอดวัฒนธรรมอันดีกับคนรุ่นหลังต่อไป

4. การท่องเที่ยวแบบยั่งยืนต้องสร้างความยั่งยืนทางสิ่งแวดล้อม หมายถึง การท่องเที่ยวต้องมีการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและชาญฉลาดที่สุด มีการบำรุงรักษาและใช้งานที่อยู่ในขอบเขต หากใช้ทรัพยากรการท่องเที่ยวจนหมดสิ้นไปหรือใช้จนเสื่อมโทรมอาจทำให้คนรุ่นหลังขาดโอกาสในการใช้ประโยชน์ต่อไป

หลักของการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนดังกล่าวมุ่งเน้นให้อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวมีขอบเขตของการพัฒนาในลักษณะต่อไปนี้

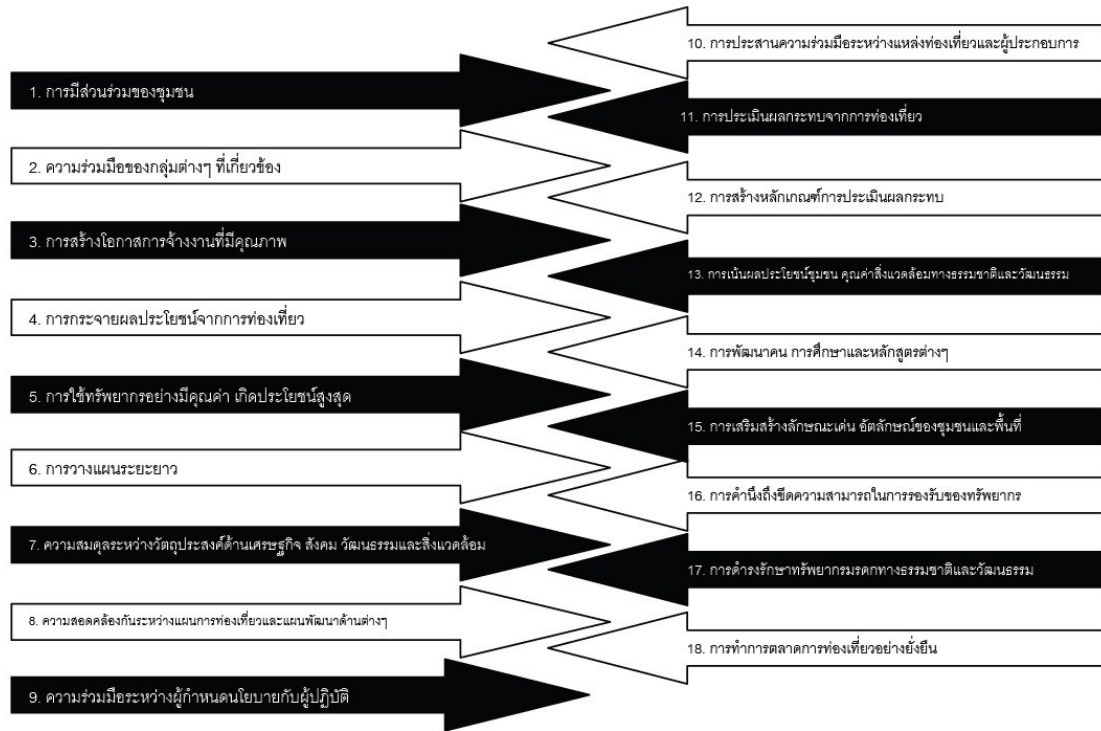
1. การท่องเที่ยวจะต้องสามารถดำรงอยู่ได้

2. มีนักท่องเที่ยวมาเยี่ยมเยือนอย่างสม่ำเสมอ

3. ทรัพยากรการท่องเที่ยวยังคงรักษาความดึงดูดใจไว้ได้ไม่เสื่อมคลาย

4. กิจกรรมการบริการมีกำไร แม้ต้องมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการให้บริการอยู่เสมอ

5. ผลกระทบที่มีต่อสิ่งแวดล้อมทั้งทางธรรมชาติ สังคม และวัฒนธรรมจะต้องไม่มีหรือมีน้อยที่สุด
 เทิดชาย ช่วยบำรุง (2552) กล่าวว่า ในหลายพื้นที่ได้มีการใช้กลยุทธ์ต่าง ๆ ในการจัดการการท่องเที่ยว
 อย่างระมัดระวังและมีความรอบคอบมากขึ้น ซึ่งอยู่ภายใต้หลักเกณฑ์อย่างเป็นทางการของการท่องเที่ยว
 อย่างยั่งยืน ดังนี้

ที่มา : เทิดชาย ช่วยบำรุง (2552)

1. การมีส่วนร่วมของชุมชน

สมาชิกของชุมชนจะต้องควบคุมการพัฒนาการท่องเที่ยว โดยการเข้าไปมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ด้านการท่องเที่ยวของชุมชน กำหนดแหล่งทรัพยากรที่จะต้องได้รับการทำนุบำรุงและส่งเสริม รวมทั้งการร่วมกำหนดเป้าหมายและกลยุทธ์ในการพัฒนาและบริหารจัดการ และร่วมดำเนินการตามแนวทางและกลยุทธ์ที่ได้กำหนดขึ้น ตลอดจนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานด้านบริการการสาธารณสุขปลอดภัยและการอำนวยความสะดวกต่าง ๆ

2. การสร้างความร่วมมือของกลุ่มต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

การพัฒนาและนวัตกรรมด้านการท่องเที่ยวควรพัฒนาจากความร่วมมือของกลุ่มต่าง ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในพื้นที่

3. การจ้างงานที่มีคุณภาพ

การพัฒนาการท่องเที่ยวจะต้องรวมถึงโอกาสในการจ้างงานที่มีคุณภาพ การจัดหางานที่ดีและเหมาะสมกับคนในพื้นที่ รวมทั้งการให้โอกาสคนท้องถิ่นเข้ามาร่วมบริหารและจัดการ โครงสร้างพื้นฐานด้านการท่องเที่ยว เช่น โรงแรม ร้านอาหาร ร้านค้า ฯลฯ นอกจากนี้ การให้การศึกษาศึกษา/ฝึกอบรมกับคนในท้องถิ่น และการให้โอกาสในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนในการประกอบธุรกิจ

4. การแบ่งปันผลประโยชน์จากการท่องเที่ยว

การกระจายผลประโยชน์จากการท่องเที่ยวควรเป็นไปอย่างกว้างขวางในแต่ละพื้นที่ มีการพัฒนาการท่องเที่ยว ความสัมพันธ์และการเชื่อมโยงระหว่างกลุ่มต่าง ๆ ตลอดจนการมีส่วนร่วมของสมาชิกชุมชนในการวางแผน การพัฒนาและการดำเนินงานบริหารทรัพยากรด้านการท่องเที่ยว ตลอดจนการบริการด้านต่างๆ เพื่อก่อให้เกิดความมั่นใจว่ามีการกระจายผลประโยชน์อย่างเท่าเทียมกันระหว่างสมาชิก ชุมชน นักท่องเที่ยวและผู้ประกอบการต่างๆ

5. การใช้ทรัพยากรก่อให้เกิดประโยชน์ที่สุด

การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนจะต้องให้ความเสมอภาคระหว่างคนรุ่นต่าง ๆ การกระจายต้นทุนและผลประโยชน์จากการพัฒนาการท่องเที่ยวจะต้องเกิดขึ้นทั้งในคนรุ่นปัจจุบันและอนาคต เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมกับคนรุ่นต่อไป เราทุกคนไม่ว่าจะเป็นนักท่องเที่ยว ธุรกิจท่องเที่ยวและชุมชนควรจะรักษาทรัพยากรให้อยู่ในสภาพที่ดีไม่น้อยกว่าสิ่งที่เรามีอยู่ในปัจจุบัน ดังนั้น การพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนจะต้องหลีกเลี่ยงการใช้ทรัพยากรที่ไม่สามารถนำกลับมาสู่สภาพเดิมได้

6. การวางแผนระยะยาว

การวางแผนระยะยาวเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับผู้ประกอบการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นหลักประกันว่าพื้นที่นั้น ๆ จะไม่เสียหายจากการดำเนินกิจกรรมใด ๆ เพียงเพื่อประโยชน์ระยะสั้นและละทิ้งไปเมื่อนักท่องเที่ยวและนักธุรกิจหมดความสนใจและย้ายไปที่อื่น การวางแผนระยะยาวจะช่วยส่งเสริมให้มีการใช้กลยุทธ์ต่าง ๆ ในเชิงรุกเพื่อให้เกิดความยั่งยืนของพื้นที่และช่วยสร้างความสัมพันธ์เชื่อมโยงส่วนต่าง ๆ ของท้องถิ่น

7. ความสมดุลระหว่างวัตถุประสงค์ด้านสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรม

ความกลมกลืนเป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องสร้างให้เกิดขึ้นระหว่างนักท่องเที่ยว สถานที่และชุมชนองค์ประกอบสำคัญ ได้แก่ การสนับสนุนอย่างกว้างขวางจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่และความสมดุลระหว่างวัตถุประสงค์ด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และมนุษย์ ตลอดจนการตระหนักถึงความสำคัญของการร่วมมือระหว่างรัฐบาล ชุมชนท้องถิ่น และอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ตลอดจนองค์กรไม่แสวงกำไรที่ดำเนินงานด้านการพัฒนาชุมชนและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

8. การสอดคล้องกันระหว่างแผนการท่องเที่ยวและแผนพัฒนาต่าง ๆ

กลยุทธ์และแผนด้านการท่องเที่ยวจะต้องได้รับการเชื่อมโยงเข้ากับนวัตกรรมและแผนพัฒนาเศรษฐกิจฉบับต่าง ๆ

9. ความร่วมมือระหว่างผู้กำหนดนโยบายกับผู้ปฏิบัติ

ความร่วมมืออย่างใกล้ชิดระหว่างผู้กำหนดนโยบายและผู้ปฏิบัติในระดับต่าง ๆ ตลอดจนหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องมีความจำเป็นมากโดยเฉพาะนโยบายด้านการท่องเที่ยวและนโยบายสิ่งแวดล้อม ซึ่งผู้ให้บริการด้านต่าง ๆ ทั้งการขนส่ง ที่จอดรถ ความสามารถในการรองรับด้านน้ำดื่ม น้ำใช้ ความสามารถในการกำจัดน้ำเสียจะต้องได้รับการพิจารณาพร้อมกับแผนการท่องเที่ยวและการพัฒนาที่เกี่ยวข้อง

10. การประสานความร่วมมือระหว่างแหล่งท่องเที่ยวกับผู้ประกอบการ

การประสานความร่วมมือระหว่างแหล่งท่องเที่ยว ผู้ประกอบการและธุรกิจการท่องเที่ยวเป็นสิ่งจำเป็นเนื่องจากแต่ละธุรกิจหรือการดำเนินงานด้านหนึ่งด้านใด ย่อมมีผลกระทบต่อผู้ประกอบการหรือคุณภาพการทำงานของธุรกิจด้านอื่น ๆ อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

11. การประเมินผลกระทบจากการท่องเที่ยว

มีความจำเป็นที่จะต้องประเมินผลกระทบที่จะเกิดจากการพัฒนาด้านการท่องเที่ยว ความสามารถในการรองรับของพื้นที่จะต้องได้รับการพิจารณา โดยครอบคลุมทั้งข้อจำกัดและการพัฒนา ด้านกายภาพ ธรรมชาติ สังคม และวัฒนธรรม จะต้องมีความสอดคล้องกับข้อจำกัดของท้องถิ่นและสิ่งแวดล้อม แผนและการดำเนินงานใด ๆ ควรได้รับการประเมินผลอย่างสม่ำเสมอและมีการปรับปรุงแก้ไขตามความเหมาะสม

12. การสร้างหลักเกณฑ์การประเมินผลกระทบ

จะต้องมีการพัฒนาแนวทางหรือหลักเกณฑ์สำหรับการดำเนินการด้านการท่องเที่ยว รวมถึงการประเมินผลกระทบ นอกจากนี้จะต้องมีการสร้างประมวลจรรยาบรรณในการปฏิบัติสำหรับนักท่องเที่ยว ในทุกระดับ ทั้งในระดับชาติ ภูมิภาคและท้องถิ่น รวมทั้งการพัฒนาดัชนีชี้วัดและชี้วัดจำกัดสำหรับชี้วัดผลกระทบและความสำเร็จของโครงการท่องเที่ยว กลยุทธ์สำหรับการปกป้องและติดตามตรวจสอบเป็นสิ่งจำเป็น หากชุมชนต้องการปกป้องรักษาทรัพยากรซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญของสินค้าทางการท่องเที่ยวของพวกเขา

13. การเน้นผลประโยชน์ชุมชน คุณค่าสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติและวัฒนธรรม

การวางแผนการท่องเที่ยวจะต้องเปลี่ยนแปลงจากแนวทางดั้งเดิมที่เน้นการเติบโตของอุตสาหกรรมมาเป็นการให้ความสำคัญกับโอกาสในการจ้างงานและการพัฒนารายได้ รวมทั้งคุณภาพชีวิตของคนในท้องถิ่นด้วย และในขณะเดียวกันก็ต้องแน่ใจว่า การตัดสินใจในแต่ละขั้นตอนของการพัฒนานั้น สะท้อนให้เห็นถึงการตระหนักในคุณค่าของสิ่งแวดล้อม ทั้งทางธรรมชาติและวัฒนธรรม การบริหารจัดการและการใช้ทรัพยากรสาธารณะต่างๆ เช่น น้ำ อากาศและที่ดินของส่วนรวม ควรมีความรับผิดชอบที่สามารถตรวจสอบได้ในฐานะผู้ใช้ ทั้งนี้เพื่อให้เป็นที่แน่ใจว่า ทรัพยากรเหล่านี้ไม่ถูกนำไปใช้ในทางที่ผิด

14. การพัฒนาการศึกษาและหลักสูตรต่าง ๆ

การพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนจำเป็นต้องอาศัยการพัฒนาการศึกษาและหลักสูตรอบรมต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมความรู้ความเข้าใจให้กับสาธารณชน ตลอดจนส่งเสริมความสามารถทางธุรกิจ การประกอบอาชีพและความเชี่ยวชาญในสาขาอาชีพต่าง ๆ

15. การเสริมสร้างลักษณะเด่น อัตลักษณ์ของชุมชนนั้น ๆ

การพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนรวมถึงการส่งเสริมกิจกรรมและการดำเนินการที่จะช่วยส่งเสริมลักษณะเด่นของสภาพภูมิทัศน์และพื้นที่ในบริเวณนั้นความเป็นเอกลักษณ์ของชุมชนและโอกาสในการใช้ประโยชน์ของพื้นที่กิจกรรมต่าง ๆ ควรมุ่งให้เกิดประสบการณ์ที่มีคุณภาพ อันนำไปสู่ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว ขณะที่ยึดมั่นในหลักการอื่น ๆ ของการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

16. การคำนึงถึงความสามารถในการรองรับ

ขนาดและประเภทของสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับนักท่องเที่ยวจะต้องสะท้อนให้เห็นข้อจำกัดและขีดความสามารถในการรองรับของทรัพยากรในพื้นที่ โดยเน้นการส่งเสริมให้จัดสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการที่มีผลกระทบน้อย

17. การรักษาสมดุลทางทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรมเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

กระบวนการบริหารจัดการเกี่ยวกับการท่องเที่ยวจะต้องช่วยดำรงรักษาไว้ซึ่งทรัพยากรธรรมชาติและมรดกทางวัฒนธรรมที่สืบทอดกันมา ทั้งนี้โดยใช้หลักเกณฑ์และมาตรฐานสากล

18. การทำการตลาดท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

การทำการตลาดการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน ควรให้ความสำคัญในเรื่องคุณภาพของประสบการณ์ที่นักท่องเที่ยวจะได้รับ โดยมีจิตสำนึกรับผิดชอบต่อและสะท้อนจริยธรรมของการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว

องค์ประกอบของการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน

องค์ประกอบหลักของการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน ประกอบด้วย 6 ด้าน (บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา (2548 อ้างถึงใน ศราวุธ ผิวแดง, 2558) ดังนี้

1. องค์ประกอบด้านการพัฒนาทรัพยากรท่องเที่ยว เป็นการพัฒนาสถานที่อันเป็นจุดหมายปลายทางที่นักท่องเที่ยวจะเดินทางเข้ามาท่องเที่ยว พร้อมสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการทางการท่องเที่ยวให้สามารถดึงดูดใจนักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาเยี่ยมชม โดยมีการประเมินศักยภาพขีดความสามารถในการรองรับของพื้นที่ และกำหนดกิจกรรมท่องเที่ยวที่อนุรักษ์ทรัพยากรท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งให้ความรู้เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวแก่นักท่องเที่ยวด้วย

2. องค์ประกอบด้านการพัฒนาสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยว เป็นการพัฒนาเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยวให้อยู่ในสภาพเดิมหรือดีกว่าเดิมและป้องกันผลกระทบด้านลบจากการท่องเที่ยวโดยต้องมีการติดตามประเมินผลกระทบจากการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง

3. องค์ประกอบด้านการพัฒนาธุรกิจท่องเที่ยว เป็นการพัฒนาธุรกิจด้านบริการอำนวยความสะดวกโดยตรงแก่นักท่องเที่ยวเพื่อตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวให้ได้รับความพึงพอใจโดยมีความรับผิดชอบต่ออนุรักษ์ทรัพยากรท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อมด้วย

4. องค์ประกอบด้านการพัฒนาการตลาดท่องเที่ยว เป็นการพัฒนาเพื่อแสวงหานักท่องเที่ยวที่มีคุณภาพซึ่งมีลักษณะเป็นคุณประโยชน์ต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อมให้เข้ามาท่องเที่ยวโดยให้นักท่องเที่ยวเหล่านี้ได้รับความรู้และประสบการณ์จากการท่องเที่ยวตามที่เขาพึงพอใจ

5. องค์ประกอบด้านการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการท่องเที่ยวของชุมชนท้องถิ่น เป็นการพัฒนาในการสร้างโอกาสให้ชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมทางการท่องเที่ยว เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชนท้องถิ่นให้สามารถจัดการการท่องเที่ยวของตนเองและได้รับผลประโยชน์จากการท่องเที่ยวอันจะทำให้ชุมชนท้องถิ่นเกิดความหวงแหนและรักษาไว้ซึ่งทรัพยากรท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อมให้คงอยู่ตลอดไป

6. องค์ประกอบด้านการพัฒนาจิตสำนึกทางการท่องเที่ยว เป็นการพัฒนาการสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อมแก่ผู้เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวทุกฝ่ายโดยการให้ความรู้และสื่อความหมายในการอนุรักษ์ทรัพยากรท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อมเพื่อปลูกฝังจิตสำนึกทางการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนให้ทุกฝ่ายเกิดความรักความหวงแหนทรัพยากรท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม

การท่องเที่ยวอย่างมีความรับผิดชอบ

แนวคิดการท่องเที่ยวอย่างรับผิดชอบ (Responsible Tourism) คาดว่าจะถูกหยิบยกขึ้นมาพูดคุยบนเวทีโลกครั้งแรกในปี 2550 ผ่านการประชุม Cape Town Conference on Responsible Tourism in Destinations ณ ประเทศแอฟริกาใต้ ซึ่งผู้ร่วมการประชุมกว่า 280 คน จาก 20 ประเทศทั่วโลกเห็นพ้องกันถึงแนวคิดการท่องเที่ยวที่ภาครัฐ ชุมชน และนักท่องเที่ยว จะบูรณาการความร่วมมือกันเพื่อสร้างค่านิยมให้ตระหนักเรื่องผลกระทบต่อการท่องเที่ยวมากขึ้น โดยมีการจัดทำ “ปฏิญญาเคปทาวน์” (Cape Town Declaration) ซึ่งให้ความหมายของการท่องเที่ยวอย่างรับผิดชอบว่า “การท่องเที่ยวที่ลดผลกระทบต่อสังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม” สามารถจำแนกเป็น 7 ประเด็นสำคัญ ดังนี้ (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2565)

1. ลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม สังคม และเศรษฐกิจ
2. ก่อให้เกิดประโยชน์ทางเศรษฐกิจมากขึ้นสำหรับคนในท้องถิ่น และส่งเสริมความเป็นอยู่ที่ดีของชุมชนเจ้าบ้าน ปรับปรุงสภาพการทำงาน และการเข้าถึงอุตสาหกรรม
3. คนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการตัดสินใจที่ส่งผลกระทบต่อชีวิตและโอกาสในชีวิต
4. สร้างการมีส่วนร่วมในเชิงบวกต่อการอนุรักษ์มรดกทางธรรมชาติและวัฒนธรรม เพื่อรักษาความหลากหลายของโลก
5. มอบประสบการณ์ที่สนุกสนานยิ่งขึ้นแก่นักท่องเที่ยวผ่านการเชื่อมโยงที่มีความหมายกับคนในท้องถิ่น และความเข้าใจในประเด็นวัฒนธรรม สังคม และสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นมากขึ้น
6. ให้โอกาสในการเข้าถึงสำหรับผู้พิการทางร่างกาย
7. มีความละเอียดอ่อนทางวัฒนธรรม ทำให้เกิดความเคารพระหว่างนักท่องเที่ยวและเจ้าของพื้นที่ และสร้างความภาคภูมิใจและความมั่นใจในท้องถิ่น

การท่องเที่ยวอย่างรับผิดชอบ แตกต่างจาก **การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน** เล็กน้อยในส่วนของแนวคิด เนื่องจากการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนจะเน้นให้ความสำคัญเรื่องการบริหารจัดการทรัพยากรสิ่งแวดล้อมให้เกิดประโยชน์สูงสุด ในมิติที่หลากหลาย ได้แก่

1. **มิติธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม** เช่น รักษาระบบนิเวศและความหลากหลายทางชีวภาพ เป็นต้น
2. **มิติทางสังคมและวัฒนธรรม** เช่น การเคารพวัฒนธรรม ค่านิยมที่ถูกสร้างสรรค์ขึ้น สร้างความเข้าใจอันดีระหว่างพหุวัฒนธรรม เป็นต้น
3. **มิติทางเศรษฐกิจ** เช่น การกระจายรายได้อย่างเป็นธรรม ไม่เกิดการเอาเปรียบ มีบริการสังคมที่ช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

สรุปก็คือ Responsible Tourism คือ การท่องเที่ยวที่ทั้งผู้มาเยือนและเจ้าบ้าน (เจ้าของพื้นที่) มีความรับผิดชอบต่อตระหนักถึงความยั่งยืน และร่วมกันลดผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมากที่สุด เพื่อรักษาทรัพยากรให้คงอยู่ต่อไป “นักท่องเที่ยวร่วมมือ ผู้ประกอบการร่วมใจ ภาครัฐร่วมแรง” ดังนั้น ทุกภาคส่วนจึงมีหน้าที่ผลักดันรูปแบบการท่องเที่ยวอย่างรับผิดชอบให้เกิดขึ้นจริง เพื่อลดผลกระทบต่อสังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม ในที่นี้ไม่เพียงแค่นักท่องเที่ยวเท่านั้น แต่ครอบคลุมไปถึงผู้ประกอบการ ชุมชนและคนในท้องถิ่น รวมทั้งภาครัฐ ล้วนเป็นฟันเฟืองที่มีบทบาทสำคัญ

- **นักท่องเที่ยว**

ในฐานะแขกผู้มาเยือน นักท่องเที่ยวเป็นส่วนสำคัญที่สุดต่อการขับเคลื่อนการท่องเที่ยวอย่างรับผิดชอบ เริ่มต้นจากทัศนคติที่ดี มีจิตสำนึกและตระหนักถึงผลกระทบในทุกมิติ ตั้งแต่เริ่มต้นวางแผนท่องเที่ยว ระหว่างออกเดินทางท่องเที่ยว จนกระทั่งกลับจากสถานที่ท่องเที่ยว

ขั้นตอนการเตรียมตัว นักท่องเที่ยวคุณภาพควรวางแผนการท่องเที่ยวเบื้องต้น จัดสัมภาระอย่างเหมาะสม ไม่นำสิ่งที่จะกลายเป็นขยะเข้าพื้นที่มากเกินไป ความจำเป็น ออกแบบทริปที่จะไม่ส่งผลกระทบต่อสถานที่ท่องเที่ยวเกินไป คำนึงถึงรูปแบบการเดินทาง “อะไรก็ได้ ควรปรับลด” เช่น การเลือกเดินทางด้วยระบบขนส่งสาธารณะ การเดินทางด้วยจักรยาน พาหนะ Low Carbon หรือหากเลือกเดินทางด้วยรถยนต์ก็ลดจำนวนคันลง การตรวจสอบสภาพรถยนต์ก่อนการใช้งาน เป็นต้น

ขั้นตอนระหว่างการท่องเที่ยว ต้องเคารพเจ้าบ้าน เจ้าของสถานที่ ปฏิบัติตามกฎระเบียบอย่างเคร่งครัด ไม่ละเมิดหรือสร้างความขัดแย้งต่อวัฒนธรรม วิถีชีวิต ความเชื่อหรือค่านิยมท้องถิ่น รวมถึงลดการสร้างขยะ เป็นนักท่องเที่ยวที่ดี “เอาใจเขา มาใส่ใจเรา” เราต้องการให้ผู้มาเยือนทำอย่างไรก็ปฏิบัติตนเป็นนักท่องเที่ยวแบบที่เราคาดหวัง

ส่วนขั้นตอนเดินทางกลับ ก็ต้องประเมินตนเอง เรามีความรับผิดชอบต่อการท่องเที่ยวครั้งนั้น ๆ มากน้อยอย่างไร ไม่สร้างมลพิษ ขยะ หรือปัญหาทิ้งไว้ให้เป็นความรับผิดชอบต่อเจ้าของสถานที่ เพียงเท่านี้ก็ถือว่าเป็นจุดเริ่มต้นที่ดีแล้ว

- **ผู้ประกอบการ ชุมชน และคนในท้องถิ่น**

ในฐานะเจ้าบ้าน ไม่ว่าจะป็นร้านอาหาร โรงแรม การขนส่ง ชุมชน ประชาชนในพื้นที่ เป็นผู้ให้บริการการท่องเที่ยว ยึดมั่นในวิถีการท่องเที่ยวบนพื้นฐานความยั่งยืน ไม่ใช่เพียงคาดหวังผลประโยชน์ที่เป็นเม็ดเงินเท่านั้น แต่ต้องบริการด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ไม่ละเมิดสิทธิของผู้มาเยือนหรือคนในพื้นที่ด้วยกันเอง เป็นเจ้าบ้านที่ดีและทำหน้าที่อย่างรับผิดชอบต่อสังคมจะต้องไม่สร้างผลกระทบทางสิ่งแวดล้อมแก่บ้านของเราและคนในครอบครัวของเรา

วิธีการง่าย ๆ ที่เริ่มต้นได้ทันที คือ การร่วมมือกันในชุมชนออกแบบระบบจัดการการท่องเที่ยวอย่างคุ้มค่า เช่น การสร้างแผนการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมหรือเชิงอนุรักษ์ สร้างระบบจัดการขยะและบำบัดน้ำเสีย ใช้ผลิตภัณฑ์ที่ย่อยสลายได้ หรือวัสดุท้องถิ่น สร้างการจ้างงานในชุมชน ส่งเสริมการท่องเที่ยวด้วยการเดิน การปั่นจักรยาน เป็นต้น

- **ภาครัฐ**

ในฐานะตัวกลาง บทบาทสำคัญของภาครัฐคือการกำหนดนโยบายการท่องเที่ยวที่สนับสนุนการท่องเที่ยวอย่างรับผิดชอบ และสร้างความยั่งยืน พิจารณามาตรการเพื่อสนับสนุนความเข้มแข็งของชุมชนและท้องถิ่น เช่น ด้านเทคโนโลยี องค์กรความรู้ เป็นต้น รวมถึงส่งเสริมเทคโนโลยีการท่องเที่ยวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวและผู้ประกอบการ เช่น ยานยนต์ไฟฟ้า

ผลิตภัณฑ์ย่อยสลายได้ แอปพลิเคชันวางแผนการเดินทาง เป็นต้น สิ่งที่สำคัญที่สุดคือการบังคับใช้กฎหมายที่เข้มงวด เพื่อป้องกันผลกระทบต่อพื้นที่และอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว อันเกิดจากนักท่องเที่ยวและผู้ประกอบการ เช่น การดูแลเรื่องขยะ การบำบัดน้ำเสีย การดูแลด้านความปลอดภัย เป็นต้น

การบูรณาการความร่วมมือจากทุกฝ่ายภายใต้วิสัยทัศน์เดียวกัน กับความพยายามสร้างการท่องเที่ยวอย่างรับผิดชอบ จะเป็นเส้นทางสู่ความสำเร็จในอนาคต เพื่อลดผลกระทบต่อสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม สร้างอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน พร้อมการรักษาทรัพยากรให้มีความอุดมสมบูรณ์ต่อไป

แนวทางการขับเคลื่อนการพัฒนาอย่างยั่งยืนเพื่อการท่องเที่ยวของไทย

สถานการณ์และแนวโน้มการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในประเทศไทย การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของประเทศไทยนั้นถูกกล่าวถึงมาไม่น้อยกว่า 20 ปี ทั้งนี้จุลสารการท่องเที่ยวปี พ.ศ. 2538 ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) ได้กล่าวถึงการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนหมายถึง การท่องเที่ยวและการจัดบริการอื่นๆ ทั้งในปัจจุบันและอนาคตที่ดำเนินการภายใต้ขีดความสามารถ การมีส่วนร่วมของประชาชน ธรรมชาติ ชุมชน ขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม และวิถีชีวิต ที่ทำให้ประชาชนทุกส่วนได้รับผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจอย่างเสมอภาค และต้องชี้้นำภายใต้ความต้องการของประชาชน ท้องถิ่น และชุมชน

เทิดชาย ช่วยบำรุง (2552 อ้างถึงใน ศราวุธ ผิวแดง, 2558) กล่าวว่า การพัฒนาอย่างยั่งยืนจะต้องมีแนวทางการขับเคลื่อนเพื่อให้การท่องเที่ยวของประเทศไทยสามารถพัฒนาได้ถูกต้องตามหลักการ และสามารถยืนหยัดเป็นอุตสาหกรรมที่ทำรายได้ให้กับประเทศเป็นอันดับ 1 ในการพัฒนาอย่างยั่งยืนต้องดำเนินการดังต่อไปนี้

1. สร้างบทบาทการมีส่วนร่วมของภาคีทุกภาคส่วน

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นภาคีหลักในการดำเนินงานในระดับพื้นที่ที่มีภาคประชาสังคมมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวในท้องถิ่นของตนเองโดยภาคีที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ เอกชนและประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติเพื่อให้บรรลุเป้าหมายและตอบสนองความต้องการของชุมชนอย่างแท้จริง

สถาบันการศึกษาในพื้นที่เป็นภาคีหนึ่งที่มีบทบาทสำคัญต่อการสร้างองค์ความรู้หรือเป็นคลังสมองในการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนเนื่องจากมีบุคลากรที่มีความรู้จะเป็นตัวเชื่อมระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ กับภาคประชาชนโดยการแปลงแนวคิดสู่การปฏิบัติ การต่อยอดและขยายแนวคิดสู่กิจกรรมการท่องเที่ยว รวมถึงการจัดทำหลักสูตรเพื่อพัฒนาบุคลากรทางการท่องเที่ยว เป็นต้น

หน่วยงานราชการในพื้นที่ทั้งภายในและภายนอกชุมชนจะเป็นหน่วยสนับสนุนทางด้านวิชาการที่เกี่ยวข้องตามความต้องการของท้องถิ่น ซึ่งในส่วนของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาจะมีหน่วยงานทั้งในระดับภาคและระดับจังหวัดกระจายอยู่ทั่วประเทศ ได้แก่ สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยซึ่งมีสำนักงานทั่วประเทศโดยแบ่งความรับผิดชอบกันไปในแต่ละพื้นที่เพื่อสนับสนุนการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวในแต่ละพื้นที่

2. การขับเคลื่อนผ่านกระบวนการเรียนรู้

การดำเนินงานเพื่อส่งเสริมพหุภาคีในการพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่ผ่านกลไกการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนโดยการเรียนรู้ร่วมกันของพหุภาคี ตั้งแต่เจ้าหน้าที่จากส่วนกลาง จังหวัด องค์กรปกครอง

ส่วนท้องถิ่น ชุมชนและภาคเอกชน โดยสร้างความเข้าใจร่วมกันในแนวทางการดำเนินงานทุกขั้นตอนและมีกระบวนการสรุปและถอดบทเรียนเป็นระบบของการดำเนินงานซึ่งจะส่งผลให้มีการปรับปรุงเทคนิคการทำงานเพื่อให้มีประสิทธิภาพทำให้การขับเคลื่อนงานเป็นไปในทิศทางเดียวกัน เสริมสร้างการท่องเที่ยวในพื้นที่ให้ยั่งยืนเป็นเอกภาพ

3. พัฒนาเครื่องมือชี้วัดที่เป็นมาตรฐานและเป็นที่ยอมรับเพื่อเสริมสร้างกลไกและกระบวนการขับเคลื่อนรวมทั้งขยายแนวคิดการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนให้เป็นอย่างต่อเนื่อง

4. ส่งเสริมให้เกิดเครือข่ายเพื่อสร้างกลไกการทำงานอย่างมีพลังและมีศักยภาพในการพัฒนาการท่องเที่ยวสู่ความยั่งยืนอย่างเป็นระบบก่อให้เกิดการพึ่งพาช่วยเหลือกันซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาการทำงานในระยะยาวต่อไป

ในการกำหนดเกณฑ์สำหรับการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน หน่วยงานด้านการท่องเที่ยวของไทย อาทิ องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน) และการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้นำเกณฑ์การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนระดับโลกมาใช้ ได้แก่ มาตรฐานการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนโลกของ GSTC (GSTC Criteria) ซึ่งนับเป็นการแสดงท่าทีของประเทศไทยในการขับเคลื่อนการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนอย่างเป็นรูปธรรมในประชาคมโลก โดยมาตรฐานการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนโลกของ GSTC มี 2 เกณฑ์ คือ เกณฑ์สำหรับแหล่งท่องเที่ยว (Global Sustainable Tourism Council Criteria for Destinations or Destination Criteria: GSTC-D) และเกณฑ์สำหรับโรงแรมและองค์กรที่จัดบริการท่องเที่ยว (Global Sustainable Tourism Criteria for Hotels and Tour Operators or Hotel & Tour Operator Criteria: GSTC-H&TO) ซึ่งเกณฑ์สำหรับแหล่งท่องเที่ยว (Destination Criteria: GSTC-D) ถูกสร้างขึ้นเพื่อให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน เกณฑ์ของ GSTC หรือ GSTC-D นับเป็นเกณฑ์ขั้นต้นที่แหล่งท่องเที่ยวหรือจุดหมายปลายทางต่าง ๆ ควรตั้งเป้าที่จะไปถึง โดยแบ่งออกเป็น 4 หัวข้อหลัก ได้แก่ การจัดการที่ยั่งยืน ผลกระทบทางเศรษฐกิจและสังคม ผลกระทบทางวัฒนธรรม และผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม โดยจะมีผลบังคับใช้กับภาคการท่องเที่ยวทั้งหมด โดยมีรายละเอียด ดังนี้ (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2562)

เกณฑ์สำหรับการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนโลก (Global Sustainable Tourism Council's Sustainability Criteria: GSTC Criteria)

หมวดที่ 1 การสร้างการจัดการแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ประกอบด้วย 14 ตัวชี้วัด คือ ตัวชี้วัด ที่ 1.1 – 1.14 ดังต่อไปนี้

1.1 ยุทธศาสตร์การท่องเที่ยว คือ แหล่งท่องเที่ยวต้องจัดทำแผนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวระยะยาวและนำไปใช้ให้ถูกต้องตามขนาดของพื้นที่ เงื่อนไขด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม มรดกวัฒนธรรม คุณภาพสุขอนามัย และความปลอดภัย อีกทั้งแผนยุทธศาสตร์ต้องได้รับการพัฒนาผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมจากเวทีสาธารณะ

1.2 องค์กรที่จัดการการท่องเที่ยว คือ แหล่งท่องเที่ยวมีการจัดองค์กร ฝ่าย กลุ่ม หรือ คณะกรรมการที่มีประสิทธิภาพเพื่อรับผิดชอบในการเชื่อมโยงภาคีและเครื่องมือต่าง ๆ สำหรับการสร้างการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โดยกลุ่มที่ว่าจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบในการจัดการประเด็นในด้านสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

1.3 การตรวจสอบ คือ แหล่งท่องเที่ยวมีระบบการตรวจสอบ การรายงานต่อสาธารณะ และตอบสนองต่อประเด็นทางด้านสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

1.4 การจัดการการท่องเที่ยวตามฤดูกาล คือ แหล่งท่องเที่ยวมีการจัดทำรายการสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจทั้งในเชิงวัฒนธรรม สังคม สิ่งแวดล้อมอย่างสม่ำเสมอและเหมาะสมกับฤดูกาล

1.5 มีการปรับตัวได้ต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ คือ แหล่งท่องเที่ยวมีระบบเครื่องมือที่จะบ่งชี้ถึงอุปสรรคและโอกาสที่เกี่ยวกับเรื่องการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ ระบบเครื่องมือดังกล่าวนี้จะสนับสนุนความสามารถในการปรับตัวได้ต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศเพื่อที่จะสามารถพัฒนา จัดตั้ง ออกแบบ และจัดการสิ่งอำนวยความสะดวกในการท่องเที่ยวให้ถูกต้อง อีกทั้งระบบนี้จะต้องมีส่วนที่จะ ก่อให้เกิดความยั่งยืนและการฟื้นฟูของแหล่งท่องเที่ยวได้

1.6 การจัดทำรายการสถานที่ที่น่าสนใจในแหล่งท่องเที่ยว คือ แหล่งท่องเที่ยวจะต้องอัปเดตรายการของสถานที่ท่องเที่ยวหลักที่น่าสนใจในแหล่งท่องเที่ยวอยู่ตลอดเวลา ไม่ว่าจะเป็นในเชิงธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ โบราณคดี ศาสนา จิตวิญญาณ และวัฒนธรรม

1.7 ข้อบังคับในการวางแผน คือ แหล่งท่องเที่ยวจะต้องมีแนวทาง ข้อบังคับ และนโยบายในการวางแผน เพื่อใช้ในการใช้พื้นที่ การออกแบบ การสร้าง และการรื้อถอนให้มีความยั่งยืน รวมถึงข้อบังคับในการปกป้องรักษาธรรมชาติและมรดกทางวัฒนธรรม จะต้องมีการประชาสัมพันธ์ให้สาธารณะทราบและมีการบังคับใช้อย่างจริงจัง

1.8 การทำให้ทุกคนสามารถเข้าถึง คือ แหล่งท่องเที่ยวและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็น การท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ วัฒนธรรม และประวัติศาสตร์ทุกคนจะต้องมีสิทธิ์เข้าถึง ไม่ว่าจะเป็น ผู้พิการหรือผู้ที่ต้องได้รับความช่วยเหลือพิเศษ หากแหล่งท่องเที่ยวและสิ่งอำนวยความสะดวกที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวใด ๆ ไม่สามารถเข้าถึงได้ จะต้องได้รับการออกแบบและแก้ไขใหม่ ทั้งนี้โดยต้องคำนึงถึงสถานะของแหล่งท่องเที่ยว และความสมเหตุสมผล

1.9 การได้มาซึ่งที่ดินแหล่งท่องเที่ยว คือ จะต้องมีการใช้กฎหมายและข้อบังคับในการได้มาซึ่งการครอบครองที่ดินที่คำนึงถึงสิทธิของชุมชนและคนพื้นเมือง การย้ายถิ่นจะต้องทำภายใต้การยินยอมและการจ่ายค่าชดเชยอย่างเต็มที่

1.10 ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว คือ แหล่งท่องเที่ยวจะต้องมีระบบที่จะสามารถตรวจสอบและรายงานต่อสาธารณะเพื่อที่จะปรับปรุงให้เกิดความพึงพอใจแก่นักท่องเที่ยว

1.11 มาตรฐานความยั่งยืน คือ แหล่งท่องเที่ยวจะต้องมีระบบที่ส่งเสริมมาตรฐานด้านความยั่งยืนที่สอดคล้องกับเกณฑ์ของ GSTC สำหรับผู้ประกอบการการท่องเที่ยว

1.12 ความปลอดภัยและสวัสดิภาพ คือ แหล่งท่องเที่ยวจะต้องมีระบบที่จะป้องกันและตอบสนองต่ออาชญากรรมที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ความปลอดภัย และสุขอนามัย

1.13 การเตรียมพร้อมและการรับมือกับสภาวะวิกฤติและสภาวะฉุกเฉิน คือ แหล่งท่องเที่ยวจะต้องมีแผนรับมือกับสภาวะวิกฤติและสภาวะฉุกเฉินอย่างเหมาะสม โดยหลักแล้วคือการสื่อสารให้ข้อมูลแก่ประชาชน นักท่องเที่ยว และผู้ประกอบการเกี่ยวกับการท่องเที่ยว ซึ่งแผนการดังกล่าวจะต้องมีขั้นตอนชัดเจน มีการกำหนดเครื่องมือและการฝึกซ้อมด้วย

1.14 การส่งเสริม คือ การส่งเสริมและการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวจะต้องคำนึงถึงความถูกต้องเที่ยงตรง ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของผลิตภัณฑ์ การบริการ และความยั่งยืนในการท่องเที่ยว ข้อความที่สื่อออกไปจะต้องเป็นความจริงและตรงไปตรงมา

หมวดที่ 2 การทำให้ชุมชนเจ้าของแหล่งท่องเที่ยวได้รับประโยชน์สูงสุดในเชิงสังคมและเศรษฐกิจโดยให้เกิดผลกระทบในเชิงลบน้อยที่สุด ประกอบด้วย 9 ตัวชี้วัด คือ ตัวชี้วัดที่ 2.1 – 2.9 ดังต่อไปนี้

2.1 การประเมินด้านเศรษฐกิจ คือ ผลประโยชน์ในเชิงเศรษฐกิจที่เกิดจากการท่องเที่ยวไม่ว่าจะเป็นทางตรงหรือทางอ้อมที่เกิดในแหล่งท่องเที่ยวนั้นจะต้องได้รับการประเมินตรวจสอบและผลลัพธ์จะต้องรายงานต่อสาธารณะ

2.2 การจ้างงานในท้องถิ่น คือ แหล่งท่องเที่ยวจะต้องมีการจ้างงานและการฝึกงานให้กับคนท้องถิ่นอย่างเท่าเทียม ซึ่งโอกาสเหล่านี้ต้องเปิดกว้างแก่ผู้หญิง เยาวชน คนกลุ่มน้อย และผู้ด้อยโอกาส

2.3 การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย คือ แหล่งท่องเที่ยวจะต้องมีระบบที่เป็นช่องทางให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผน และตัดสินใจในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว

2.4 ฟังความคิดเห็นของคนท้องถิ่น คือ แรงบันดาลใจ ข้อห่วงใย และความพึงพอใจของคนท้องถิ่นในเรื่องของการท่องเที่ยวนั้นต้องได้รับความสนใจ ประเมิน บันทึก และรายงานต่อสาธารณะ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหลักจะต้องได้รับการดูแลเมื่อมีความต้องการ

2.5 การเข้าถึงของท้องถิ่น คือ ผู้คนท้องถิ่นต้องสามารถเข้าถึงสถานที่ท่องเที่ยวในท้องถิ่นได้ ไม่ว่าจะเป็นสถานที่เชิงธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ โบราณคดี ศาสนา จิตวิญญาณ และวัฒนธรรม

2.6 ความตระหนักรู้ด้านการท่องเที่ยว คือ แหล่งท่องเที่ยวจะต้องมีแผนงานในการสร้างความเข้าใจด้านโอกาสและความท้าทายในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและความสำคัญของความยั่งยืนให้แก่ผู้คนท้องถิ่น

2.7 ป้องกันการฉวยโอกาสที่ไม่ถูกต้อง คือ แหล่งท่องเที่ยวต้องมีระบบและมาตรการในทางปฏิบัติที่ป้องกันธุรกิจ ผิดกฎหมาย การค้าประเวณี หรือการกระทำผิดต่อเด็ก เยาวชน ผู้หญิง และชนกลุ่มน้อย

2.8 สนับสนุนชุมชน คือ แหล่งท่องเที่ยวต้องมีระบบที่ทำให้ผู้ประกอบการธุรกิจด้านการท่องเที่ยวมีการสนับสนุนชุมชนและริเริ่มการพัฒนา

2.9 สนับสนุนผู้ประกอบการท้องถิ่นและการค้าที่เป็นธรรม คือ แหล่งท่องเที่ยวต้องมีระบบที่สนับสนุนผู้ประกอบการ และส่งเสริมหลักการการค้าที่เป็นธรรม (Fair Trade)

หมวดที่ 3 การสร้างประโยชน์มากที่สุดให้ชุมชน นักท่องเที่ยว และมรดกทางวัฒนธรรม โดยสร้างผลกระทบน้อยที่สุด ประกอบด้วย 7 ตัวชี้วัด คือ ตัวชี้วัดที่ 3.1 – 3.7 ดังต่อไปนี้

3.1 การป้องกันสถานที่ท่องเที่ยว คือ แหล่งท่องเที่ยวจะต้องมีนโยบายและระบบที่จะรักษาสถานที่ท่องเที่ยวทั้งเชิงธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ โบราณคดี ศาสนา จิตวิญญาณ และวัฒนธรรม รวมถึงภูมิทัศน์ของภูมิประเทศ วัฒนธรรม และพื้นที่ป่า

3.2 การจัดการนักท่องเที่ยว คือ แหล่งท่องเที่ยวต้องมีระบบการจัดการนักท่องเที่ยว รวมถึงมาตรการในการอนุรักษ์และปกป้องทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรม

3.3 พหุกรรมนักท่องเที่ยวนั้น คือ แหล่งท่องเที่ยวต้องมีแนวทางที่จะทำให้นักท่องเที่ยวมีพฤติกรรมการท่องเที่ยวที่สร้างผลกระทบในแง่ลบต่อแหล่งท่องเที่ยวให้น้อยที่สุด

3.4 การปกป้องมรดกทางวัฒนธรรม คือ ต้องไม่มีการซื้อขายหรือจัดแสดงวัตถุทางประวัติศาสตร์และโบราณคดีอย่างผิดกฎหมาย

3.5 มีการแปลภาษาและสื่อสารที่ถูกต้อง คือ แหล่งท่องเที่ยวต้องมีการแปลและสื่อสารข้อมูลการท่องเที่ยวทั้งเชิงธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ โบราณคดี ศาสนา จิตวิญญาณ และวัฒนธรรมที่ถูกต้อง

3.6 เคารพทรัพย์สินทางปัญญา คือ แหล่งท่องเที่ยวต้องมีระบบที่ก่อให้เกิดการเคารพในเรื่องของทรัพย์สินทางปัญญาของบุคคลและท้องถิ่นทั้งในรูปธรรมและนามธรรม

3.7 สร้างจิตสำนึกที่ดีให้แก่นักท่องเที่ยว คือ แหล่งท่องเที่ยวจะต้องมีระบบที่เอื้อให้นักท่องเที่ยวมีจิตสำนึกและความสมัครใจในการร่วมพัฒนาชุมชน รักษา มรดกทางวัฒนธรรม และความหลากหลายทางชีวภาพ

หมวดที่ 4 การทำให้สิ่งแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยวได้รับประโยชน์มากที่สุด และเกิดผลกระทบแง่ลบน้อยที่สุด ประกอบด้วย 11 ตัวชี้วัด คือ ตัวชี้วัดที่ 4.1 – 4.12 ดังต่อไปนี้

4.1 ความเสี่ยงในเรื่องสิ่งแวดล้อม คือ แหล่งท่องเที่ยวต้องทราบถึงความเสี่ยงในเรื่องสิ่งแวดล้อมและมีระบบในการจัดการ

4.2 ปกป้องสิ่งแวดล้อมที่อยู่ในสถานะอ่อนแอ คือ แหล่งท่องเที่ยวต้องมีระบบในการตรวจสอบดูแลผลกระทบที่เกิดจากการท่องเที่ยวต่อสิ่งแวดล้อมที่อยู่ในสถานะอ่อนแอ และปกป้องแหล่งที่อยู่อาศัยของสิ่งมีชีวิตที่ใกล้สูญพันธุ์

4.3 การปกป้องพืชพันธุ์และสัตว์ป่า คือ แหล่งท่องเที่ยวต้องมีระบบที่เป็นไปตามมาตรฐานทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับชาติ และระดับนานาชาติในการห้ามการเลี้ยง จับ จัดแสดง และซื้อขายพืชพันธุ์และสัตว์ป่า

4.4 การปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจก คือ แหล่งท่องเที่ยวจะต้องส่งเสริมผู้ประกอบการธุรกิจและบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว มีมาตรการการตรวจสอบ การรายงาน ตลอดจนมาตรการลดการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจก

4.5 การอนุรักษ์พลังงาน คือ แหล่งท่องเที่ยวต้องมีระบบการส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน มาตรการ การบริโภคพลังงานอย่างคุ้มค่า และการลดการใช้เชื้อเพลิง แหล่งท่องเที่ยวจะต้องส่งเสริมให้ผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวมีการอนุรักษ์พลังงานและมีการใช้เทคโนโลยีที่นำพลังงานกลับมาใช้ใหม่

4.6 การจัดการน้ำ คือ แหล่งท่องเที่ยวจะต้องมีระบบในการอนุรักษ์และจัดการการใช้น้ำ แหล่งท่องเที่ยวจะต้องส่งเสริมให้ผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวมีการอนุรักษ์และจัดการน้ำ

4.7 การป้องกันการขาดแคลนน้ำ คือ แหล่งท่องเที่ยวจะต้องมีระบบในการตรวจสอบทรัพยากร (ปริมาณ) น้ำที่ใช้สำหรับการท่องเที่ยว ซึ่งจะต้องป้องกันไม่ให้เกิดผลกระทบต่อปริมาณน้ำที่ใช้โดยชุมชนในแหล่งท่องเที่ยว

4.8 คุณภาพของน้ำ คือ แหล่งท่องเที่ยวจะต้องมีระบบในการตรวจสอบคุณภาพของน้ำที่ใช้บริโภคและน้ำที่ใช้ในกิจกรรมต่างๆ และมีการแจ้งผลการตรวจสอบสู่สาธารณะ

4.9 การจัดการน้ำเสีย คือ แหล่งท่องเที่ยวจะต้องมีระบบในการตรวจสอบคุณภาพของน้ำที่ใช้บริโภคและน้ำที่ใช้ในกิจกรรมต่างๆ และมีการแจ้งผลการตรวจสอบสู่สาธารณะ

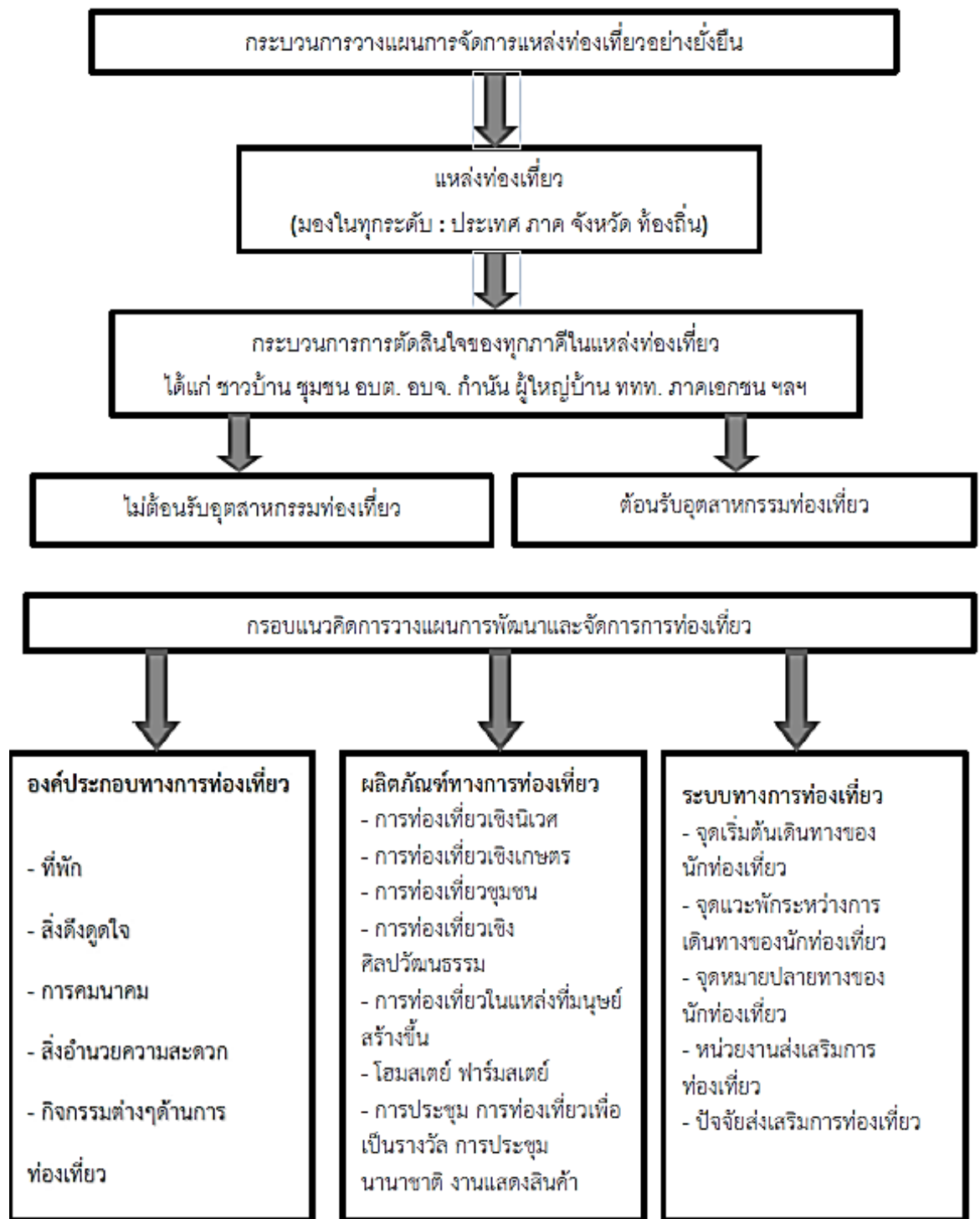
4.10 การลดขยะมูลฝอย คือ แหล่งท่องเที่ยวจะต้องมีระบบที่นำไปสู่การลดปริมาณขยะมูลฝอย การใช้จ่าย การนำหมุนเวียนกลับมาใช้ใหม่ แหล่งท่องเที่ยวจะต้องส่งเสริมให้ผู้ประกอบการธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวให้มียุทธศาสตร์การลดปริมาณขยะมูลฝอย

4.11 การลดผลกระทบจากมลภาวะทางเสียงและแสง คือ แหล่งท่องเที่ยวจะต้องมีระบบในการจัดการเรื่องผลกระทบจากมลภาวะทางเสียงและแสง

4.12 การลดผลกระทบจากการคมนาคม แหล่งท่องเที่ยวจะต้องมีระบบในการเพิ่มการใช้การขนส่งคมนาคมที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมต่ำ

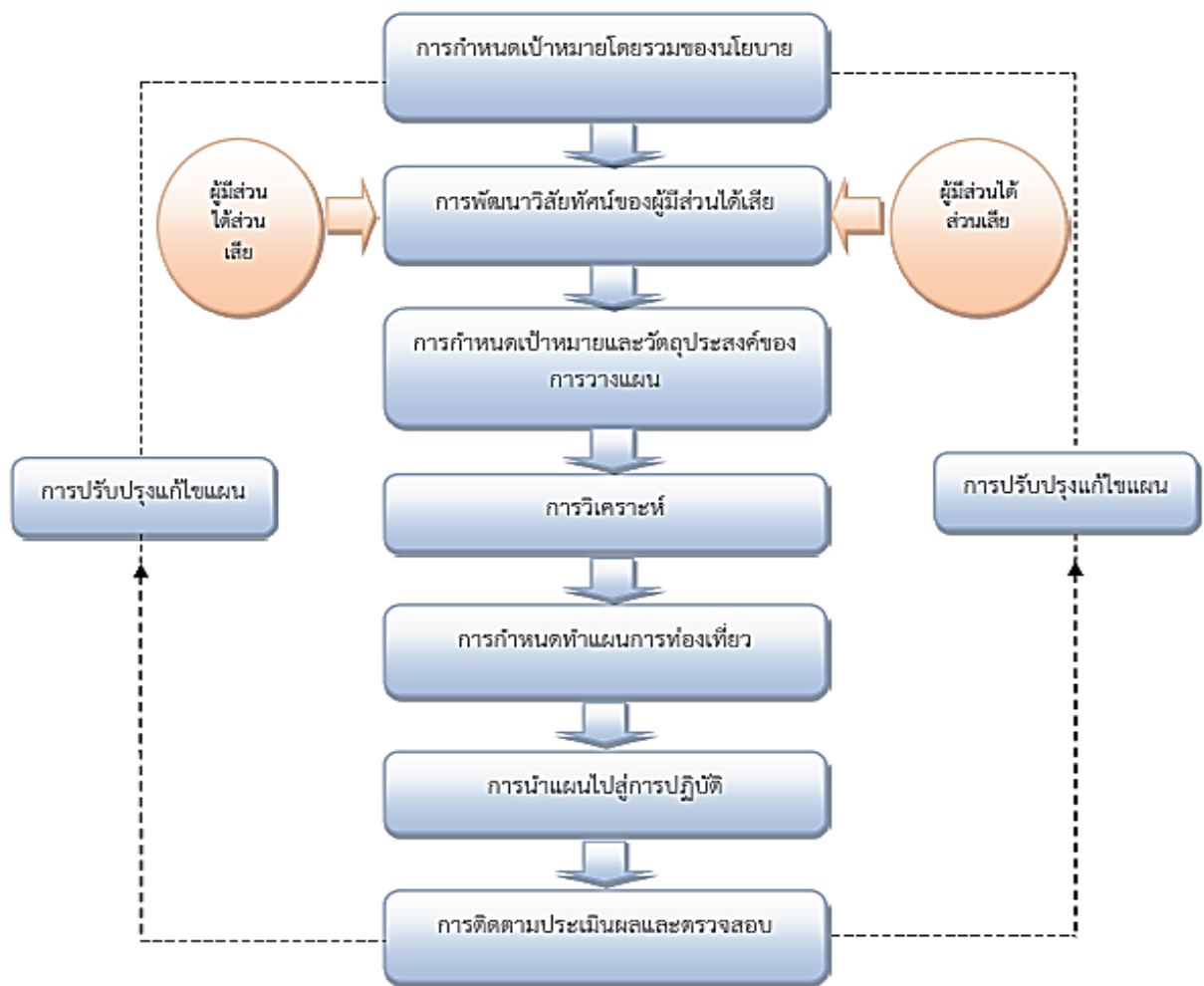
กระบวนการการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวสู่ความยั่งยืน

เทิดชาย ช่วยบำรุง (2552) ได้อธิบายถึง กระบวนการวางแผนการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวสู่ความยั่งยืนดังกล่าวว่าควรกำหนดทิศทางการพัฒนาให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยแหล่งท่องเที่ยวนั้นจะแบ่งเป็นหลายขนาดตั้งแต่ขนาดเล็ก เช่น วัด พิพิธภัณฑฯ ฯลฯ เมือง ประเทศหรือแม้แต่ภูมิภาค โดยการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวนั้นต้องใช้กระบวนการมีส่วนร่วมตั้งแต่เริ่มต้น โดยต้องให้สิทธิแก่ชุมชนหรือเจ้าของแหล่งท่องเที่ยวเลือกว่า ชุมชนหรือท้องถิ่นของตนมีความต้องการเป็นแหล่งท่องเที่ยวหรือไม่ หากชุมชนไม่ต้องการก็ไม่ควรพัฒนาการท่องเที่ยว แต่หากชุมชนใดยินดีต้อนรับการท่องเที่ยวก็ควรคำนึงถึงองค์ประกอบทางการท่องเที่ยว สิ่งที่ชุมชนมี รวมทั้งระบบรวมทางการท่องเที่ยว และต้องทราบว่าชุมชนหรือแหล่งท่องเที่ยวอยู่ในฐานะ “จุดผ่าน” หรือ “จุดหมายปลายทาง”

การวางแผนท่องเที่ยวเชิงกลยุทธ์-กระบวนการปฏิบัติ

ศูนย์เพื่อการวางแผนการท่องเที่ยวและการแก้ไขปัญหาความยากจนแห่งเอเชีย (2549 : 11-20 อ้างถึงใน ศราวุธ ผิวแดง, 2558) ได้กำหนดขั้นตอนหลักของกระบวนการวางแผนด้านการท่องเที่ยวเชิงกลยุทธ์สำหรับพื้นที่พัฒนาการท่องเที่ยวที่เน้นชุมชนเป็นฐาน ดังนี้

ที่มา : ศูนย์เพื่อการวางแผนการท่องเที่ยวและการแก้ไขปัญหาความยากจนแห่งเอเชีย (2549 อ้างถึงใน ศรารุส ผิวแดง, 2558)

ทั้งนี้ เมื่อพิจารณากระบวนการวางแผนท่องเที่ยวข้างต้นจะเห็นว่า แต่ละขั้นตอนเกิดขึ้นอย่างเป็นลำดับ แต่กระบวนการที่เกิดขึ้นกลับมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน และเชื่อมโยงกับขั้นตอนต่าง ๆ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่ต้องสังเกตว่า กระบวนการที่แนะนำดังกล่าวแต่ละประเทศหรือแต่ละพื้นที่พึงพิจารณาปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับความต้องการ บรรทัดฐาน และค่านิยมของพื้นที่นั้น ๆ

การวางแผนด้านการท่องเที่ยวสามารถทำได้ในหลายระดับ

1. แหล่งท่องเที่ยวแต่ละแห่ง อาทิ ชายหาด แหล่งประวัติศาสตร์ สวนสาธารณะหรือสวนสนุก
2. กลุ่มพื้นที่ท่องเที่ยว (ในบางกรณีสถานที่ตั้งและพื้นที่ท่องเที่ยวอาจจะเป็นที่เดียวกัน แต่โดยทั่วไป แล้วหมายถึง พื้นที่เชิงภูมิศาสตร์ที่ครอบคลุมบริเวณกว้าง และเป็นที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ)
3. ภูมิภาคที่อยู่ในประเทศ (ซึ่งอาจเป็นพื้นที่ทางภูมิศาสตร์หรือขอบเขตทางการเมือง หรืออาจขึ้นอยู่กับสิ่งดึงดูดทางการท่องเที่ยวในบริเวณนั้น)
4. ประเทศ (โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศที่เป็นเกาะเล็ก ๆ)

5. กลุ่มของประเทศ อาทิ กลุ่มประเทศในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง ซึ่งมีภาพลักษณ์ของการเป็นจุดหมายปลายทางที่มีการรวมกลุ่มของประเทศต่าง ๆ ที่มีลักษณะเป็นพื้นที่ท่องเที่ยวที่มีจุดดึงดูดการท่องเที่ยวร่วมกัน (Theme related Destination)

เราอาจมีข้อพิจารณาว่า น่าจะมีการบูรณาการระดับการท่องเที่ยวที่หลากหลายเหล่านี้ให้รวมกันเป็นหนึ่งเดียว เพื่อว่าจะทำให้เกิดความสมดุล ความกลมกลืน ความร่วมมือ ความมั่นใจในการลงทุน ความมีประสิทธิภาพ เอกลักษณะ ความละเอียดอ่อน และประการที่สำคัญที่สุดคือความยั่งยืน ความมุ่งหวังที่จะให้เกิดบูรณาการนี้จะประสบผลสำเร็จได้ต้องมีกระบวนการเตรียมการในการกำหนดนโยบายการท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบ

การจัดทำนโยบายด้านการท่องเที่ยว

นโยบายจะช่วยสร้างทิศทางให้กับรัฐบาลและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในกิจกรรมและโครงการต่าง ๆ ตลอดจนช่วยเป็นกรอบในการอ้างอิงให้กับการดำเนินงานของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ถ้าจะให้เกิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนก็ควรจะต้องมีการพัฒนานโยบายการท่องเที่ยวที่มีเป้าหมายของการท่องเที่ยวอย่างชัดเจน และควรมีการนำประเด็นเรื่องการท่องเที่ยวบูรณาการเข้าไปสู่กระบวนการตัดสินใจด้วย โดยนโยบายด้านการท่องเที่ยวควรมีลักษณะ ดังนี้

1. สามารถเป็นแนวทางในการดำเนินงานให้กับกลุ่มผู้มีส่วนได้เสียผลประโยชน์ทุกกลุ่ม
2. ระบุวัตถุประสงค์ในภาพรวมด้านการท่องเที่ยวที่ต้องการทำให้สำเร็จ
3. ระบุแผนปฏิบัติการ
4. ระบุความรับผิดชอบในแต่ละส่วนและอำนาจหน้าที่ในการนำนโยบายไปปฏิบัติ

วัตถุประสงค์ของการท่องเที่ยวควรจะเป็นผลผลิตผลมาจากการเข้ามามีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียประโยชน์ นอกจากนี้การจัดทำนโยบายควรตระหนักถึงความสลับซับซ้อนของการพัฒนาและการบริหารจัดการ โดยการดำเนินการจัดทำนโยบายด้านการท่องเที่ยวจะต้องประกอบไปด้วยวัตถุประสงค์ที่เน้นในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

1. **ด้านเศรษฐกิจ** การทำให้การท่องเที่ยวและกิจกรรมด้านนันทนาการสามารถเอื้ออำนวยให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อความมั่งคั่งทางเศรษฐกิจและการจ้างงานอย่างเต็มที่ รวมทั้งการพัฒนาเศรษฐกิจภูมิภาค และการปรับปรุงระบบดุลบัญชีระหว่างประเทศ

2. **ด้านสังคม-วัฒนธรรม** นโยบายต้องส่งเสริมให้สมาชิกในสังคมมีการเจริญงอกงาม มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ตลอดจนให้การศึกษา และความภูมิใจในภูมิประเทศท้องถิ่น รวมทั้งประวัติศาสตร์ และความหลากหลายทางด้านชาติพันธุ์ นโยบายสังคมควรหลีกเลี่ยงกิจกรรมที่จะทำให้เกิดความเสื่อมโทรมและความเสียหายต่อค่านิยมทางสังคม และวัฒนธรรม ตลอดจนทรัพยากรของพื้นที่ ชนบทธรรมนิยมและวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่น

3. **การพัฒนาเชิงการตลาด** นโยบายจะต้องส่งเสริมให้เกิดความสะดวกในการเดินทางมาเยือนของนักท่องเที่ยวต่างชาติ ในขณะที่ต้องพยายามสร้างความสมดุลให้เกิดขึ้นระหว่างเป้าหมายด้านเศรษฐกิจกับความจำเป็นในการติดตามกำกับดูแลทั้งบุคคล และสินค้าที่จะเข้ามาในประเทศภายใต้กฎหมายด้านสาธารณสุข

4. **การปกป้องและการอนุรักษ์ทรัพยากร** นโยบายจะต้องมีเนื้อหาของการปกป้องและอนุรักษ์พื้นฐานด้านประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตชุมชนและการพัฒนา

5. **การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์** การมีแรงงานที่มีคุณภาพและความชำนาญในระดับวิชาชีพที่เพียงพอต่อความต้องการของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว นั้นเป็นสิ่งสำคัญเพื่อให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการในอนาคตของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว นโยบายด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์จำเป็นต้องให้ความสำคัญในเรื่องของการฝึกอบรม การให้การศึกษา ตลอดจนอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่มีความจำเป็นในการฝึกอบรม เพื่อให้ตอบสนองความต้องการของภาคอุตสาหกรรม

6. **การดำเนินงานของรัฐบาล** นโยบายต้องช่วยให้เกิดกิจกรรมการประสานความร่วมมือด้านการท่องเที่ยว ซึ่งเปิดทางให้ภาครัฐแสดงบทบาทเป็นผู้นำในการสนับสนุนความต้องการของนักท่องเที่ยว สมาชิกในชุมชน และธุรกิจการท่องเที่ยว โดยผ่านการบริหารนำและการออกกฎหมายที่เหมาะสม

ประเทศส่วนใหญ่จะมีการพัฒนานโยบายที่เป็นแบบฉบับของตนเอง นโยบายสำหรับการท่องเที่ยวจำเป็นต้องมีความสอดคล้องกับจุดยืนและเป้าหมายโดยรวมที่พร้อมจะบูรณาการกับนโยบายด้านอื่น ๆ ของประเทศ

บทสรุป

จากกระแสเรียกร้องให้มีการอนุรักษ์ทรัพยากรท่องเที่ยวและการโจมตีการท่องเที่ยวว่าเป็นอุตสาหกรรมที่ก่อผลเสียต่อสภาพแวดล้อมทั้งของแหล่งท่องเที่ยววัฒนธรรม และชุมชน ทำให้เกิดแนวความคิดพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในช่วงทศวรรษที่ 1990 โดยการท่องเที่ยวจะต้องให้ความสำคัญในการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยวในรูปแบบต่าง ๆ ที่จะไม่ส่งผลกระทบต่อทรัพยากรของประเทศ เพื่อทำนุบำรุงรักษาทรัพยากรต่าง ๆ ไว้ให้ลูกหลานในอนาคต ซึ่งการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนจะต้องให้ความสำคัญกับเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และเทคโนโลยีต่าง ๆ ทั้งนี้ หลักการของการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนจะต้องมีการอนุรักษ์และใช้ทรัพยากรอย่างพอเหมาะ เพื่อสามารถใช้ประโยชน์จากทรัพยากรเหล่านั้นได้อย่างยืนยาวและมีการกระจายผลประโยชน์ให้แก่ชุมชนหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งมีการร่วมมือกันอย่างใกล้ชิดระหว่างผู้ที่เกี่ยวข้องหรือมีส่วนได้ส่วนเสีย

นอกจากการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนแล้ว ยังมีอีกแนวคิดซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนคือ แนวคิดการท่องเที่ยวอย่างรับผิดชอบ (Responsible Tourism) ซึ่งการท่องเที่ยวอย่างรับผิดชอบจะมีความแตกต่างจากการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนเล็กน้อยในส่วนของแนวคิด เนื่องจากการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนจะเน้นให้ความสำคัญเรื่องการบริหารจัดการทรัพยากรสิ่งแวดล้อมให้เกิดประโยชน์สูงสุด ในมิติที่หลากหลาย ได้แก่ 1) มิติธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 2) มิติทางสังคมและวัฒนธรรม และ 3) มิติทางเศรษฐกิจ ในขณะที่การท่องเที่ยวอย่างรับผิดชอบจะเป็นการลดผลกระทบต่อสังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม กล่าวคือ การท่องเที่ยวที่ทั้งผู้มาเยือนและเจ้าบ้าน (เจ้าของพื้นที่) มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ถึงความยั่งยืน และร่วมกันลดผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมากที่สุด เพื่อรักษาทรัพยากรให้คงอยู่ต่อไป

การพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนจะต้องมีแนวทางการขับเคลื่อนเพื่อให้การท่องเที่ยวของประเทศไทยสามารถพัฒนาได้ถูกต้องตามหลักการและสามารถยืนหยัดเป็นอุตสาหกรรมที่ทำรายได้ให้กับประเทศเป็นอันดับ 1 ในการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยมีต้องดำเนินการดังนี้ 1) สร้างบทบาทการมีส่วนร่วมของภาคีทุกภาคส่วน 2) การขับเคลื่อนผ่านกระบวนการเรียนรู้ 3) พัฒนาเครื่องมือชี้วัดที่เป็นมาตรฐาน

และเป็นที่ยอมรับเพื่อเสริมสร้างกลไกและกระบวนการขับเคลื่อนรวมทั้งขยายแนวความคิดการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง และ 4. ส่งเสริมให้เกิดเครือข่ายเพื่อสร้างกลไกการขับเคลื่อนการทำงานอย่างมีพลังและมีศักยภาพ นอกจากนี้ ในการกำหนดเกณฑ์สำหรับการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน หน่วยงานด้านการท่องเที่ยวของไทยได้นำเกณฑ์การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนระดับโลกมาใช้ ได้แก่ มาตรฐานการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนโลกของ GSTC (GSTC Criteria) ซึ่งนับเป็นการแสดงท่าทีของประเทศไทยในการขับเคลื่อนการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนอย่างเป็นรูปธรรมในประชาคมโลก โดยมาตรฐานการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนโลกของ GSTC มี 2 เกณฑ์ คือ เกณฑ์สำหรับแหล่งท่องเที่ยว (Global Sustainable Tourism Council Criteria for Destinations or Destination Criteria: GSTC-D) และเกณฑ์สำหรับโรงแรมและองค์กรที่จัดบริการท่องเที่ยว (Global Sustainable Tourism Criteria for Hotels and Tour Operators or Hotel & Tour Operator Criteria: GSTC-H&TO)

การวางแผนท่องเที่ยวเชิงกลยุทธ์-กระบวนการปฏิบัติสำหรับการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนสามารถทำได้ในหลายระดับ ตั้งแต่ระดับแหล่งท่องเที่ยว กลุ่มพื้นที่ท่องเที่ยว ภูมิภาคที่อยู่ในประเทศ ประเทศ (โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศที่เป็นเกาะเล็ก ๆ) และกลุ่มของประเทศ โดยควรมีการบูรณาการระดับการท่องเที่ยวที่หลากหลายเหล่านี้ให้รวมกันเป็นหนึ่งเดียว เพื่อว่าจะทำให้เกิดความสมดุล ความกลมกลืน ความร่วมมือ ความมั่นใจในการลงทุน ความมีประสิทธิภาพ เอกสิทธิ์ ความละเอียดอ่อน และประการที่สำคัญที่สุดคือความยั่งยืน ซึ่งความมุ่งหวังที่จะให้เกิดบูรณาการนี้จะประสบผลสำเร็จได้ต้องมีกระบวนการเตรียมการในการกำหนดนโยบายท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบ โดยการจัดทำนโยบายด้านการท่องเที่ยว ซึ่งจะช่วยสร้างทิศทางให้กับรัฐบาลและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในกิจกรรมและโครงการต่าง ๆ ตลอดจนช่วยเป็นกรอบในการอ้างอิงให้กับการดำเนินงานของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ทั้งนี้ การจัดทำนโยบายด้านการท่องเที่ยวจะต้องประกอบไปด้วยวัตถุประสงค์ที่เน้นในเรื่องต่าง ๆ คือ ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม-วัฒนธรรม การพัฒนาเชิงการตลาด การปกป้องและการอนุรักษ์ทรัพยากร การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และการดำเนินงานของรัฐบาล ซึ่งประเทศส่วนใหญ่จะมีการพัฒนานโยบายที่มีความสอดคล้องกับจุดยืนและเป้าหมายโดยรวมที่พร้อมจะบูรณาการกับนโยบายด้านอื่น ๆ ของประเทศ

1.2 การปล่อยก๊าซเรือนกระจก (Carbon Emissions)

การท่องเที่ยวเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดภาวะโลกร้อนจากการปล่อยก๊าซคาร์บอน (Carbon Emission) ที่มาจากกิจกรรมท่องเที่ยว เช่น การใช้พลังงานจากการเดินทาง การเข้าพักในโรงแรม และการทำกิจกรรมระหว่างท่องเที่ยว ซึ่งในปัจจุบันภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งรัฐและเอกชนรวมกันส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวหันมาใส่ใจสิ่งแวดล้อมมากขึ้น โดยมีการส่งเสริม “การท่องเที่ยวสีเขียว” ซึ่งเป็นรูปแบบการท่องเที่ยวที่มีบทบาทสำคัญในการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม คือ การท่องเที่ยวคาร์บอนต่ำ (Low Carbon Tourism) กิจกรรมท่องเที่ยวที่ลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนและรบกวนสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุดนำไปสู่การท่องเที่ยวที่ปล่อยคาร์บอนสุทธิเป็นศูนย์ (Carbon Neutral Tourism) กล่าวคือ ไม่มีการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสู่ชั้นบรรยากาศเพิ่มขึ้นจากการท่องเที่ยวเพื่อสร้างสมดุลให้โลกและป้องกันผลกระทบจากวิกฤตสภาพภูมิอากาศ ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2566 – 2570) (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2565) ที่ได้กำหนดกลยุทธ์และแนวทางในการพัฒนาเสริมสร้างความสมบูรณ์แก่สิ่งแวดล้อมและแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ (Enriched Environment) ตามแนวทาง

การพัฒนาภาวะเทียบและแนวทางในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการท่องเที่ยว (Carbon Footprint Control) และส่งเสริมรูปแบบการเดินทางและขนส่งที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมต่ำ (Low Emission Transportation) (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2564)

คาร์บอนฟุตพริ้นท์ (Carbon footprint) คือ การวัดปริมาณของก๊าซเรือนกระจกที่ปล่อยจากกระบวนการผลิตในภาคอุตสาหกรรม การเกษตรและปศุสัตว์ การขนส่ง การท่องเที่ยวและบริการและกิจวัตรประจำวันของมนุษย์ ดังนั้น คาร์บอนฟุตพริ้นท์ คือผลกระทบที่สามารถตรวจสอบได้ว่าในปัจจุบันมนุษย์ทำลายโลกไปมากแค่ไหน โดยการคำนวณปริมาณการปล่อยคาร์บอนจากกิจกรรม ซึ่งถ้าผลของการคำนวณยังมีปริมาณคาร์บอนฟุตพริ้นท์มากเท่าไร ก็เท่ากับว่ามนุษย์ยังปล่อยก๊าซเรือนกระจกสู่ชั้นบรรยากาศมากขึ้นเท่านั้น และส่งผลให้เกิดภาวะโลกร้อนทวีความรุนแรงขึ้น (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2564)

คาร์บอนฟุตพริ้นท์ คือผลจากการคำนวณของก๊าซเรือนกระจก 7 ชนิด ได้แก่ ก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ ก๊าซมีเทน ก๊าซไนตรัสออกไซด์ กลุ่มก๊าซไฮโดรฟลูออไรด์คาร์บอน กลุ่มก๊าซเปอร์ฟลูออไรด์คาร์บอน ก๊าซซัลเฟอร์เฮกซะฟลูออไรด์ และก๊าซไนโตรเจนไตรฟลูออไรด์ ซึ่งก๊าซเหล่านี้ทำให้เกิดสภาวะเรือนกระจก (Greenhouse Effect) ซึ่งเมื่อนำไปคำนวณหาปริมาณคาร์บอน ที่ถูกปล่อยออกมา (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2564)

ประโยชน์ของการคำนวณคาร์บอนฟุตพริ้นท์

การคำนวณคาร์บอนฟุตพริ้นท์ นอกจากจะทำให้ทราบปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสู่ชั้นบรรยากาศโลกแล้ว ยังทำให้เกิดความตระหนักรู้ถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และสร้างความร่วมมือในการแก้ปัญหาอย่างมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน รวมถึงสร้างประโยชน์ทั้งต่อบุคคลองค์กรและประเทศ ดังนี้ (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2564)

ประโยชน์ต่อบุคคล

- เกิดความตระหนักรู้และทราบถึงผลกระทบต่อโลก นำไปสู่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรม
- สร้างจิตสำนึกการอนุรักษ์และให้ความสนใจประเด็นสิ่งแวดล้อมมากขึ้น

ประโยชน์ต่อองค์กร

- เพื่อแสดงเจตนารมณ์ความรับผิดชอบต่อสังคมสร้างจิตสำนึกด้านการอนุรักษ์
- ส่งเสริมให้องค์กรใช้เทคโนโลยีหรือปรับวิธีการดำเนินงานเพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก

ประโยชน์ต่อประเทศ

- มีการวางแผนเชิงนโยบายพัฒนาประเทศให้ยั่งยืนมากยิ่งขึ้น
- สร้างจุดเด่นหลากหลายในอุตสาหกรรม เพื่อสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขัน
- ส่งเสริมให้ประเทศมีทรัพยากรทางธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์

การท่องเที่ยวที่ปล่อยคาร์บอนสุทธิเป็นศูนย์

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวมีส่วนสำคัญที่ทำให้เกิดก๊าซเรือนกระจกไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม ซึ่งในแต่ละปีปริมาณก๊าซเรือนกระจกจากอุตสาหกรรมท่องเที่ยวสร้างผลกระทบต่อโลกอย่างมาก ทางออกของปัญหา คือ ส่งเสริมการท่องเที่ยวที่ปล่อยคาร์บอนสุทธิเป็นศูนย์ หรือ Carbon Neutral Tourism

กล่าวคือเป็นการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากกิจกรรมท่องเที่ยว เพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบต่อโลกหรือเกิดผลกระทบน้อยที่สุด (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2564)

ประโยชน์ของการท่องเที่ยวที่ปล่อยคาร์บอนสุทธิเป็นศูนย์

1. มีส่วนบรรเทาก๊าซเรือนกระจกในชั้นบรรยากาศ
2. สร้างการรับรู้และตระหนักถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม
3. เพิ่มมูลค่าและความน่าสนใจให้กับสินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยว
4. กระตุ้นเศรษฐกิจการท่องเที่ยวและสร้างภาพลักษณ์ที่ดีต่อประเทศ
5. สร้างโอกาสและการต่อยอดให้กับผู้ประกอบการและชุมชน
6. ได้เจอนักท่องเที่ยวกลุ่มคุณภาพที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

แนวทาง LOW CARBON สู่การพัฒนาธุรกิจท่องเที่ยวที่ปล่อยคาร์บอนสุทธิเป็นศูนย์

LOW CARBON เป็นแนวทางสำคัญที่จะช่วยพัฒนาการท่องเที่ยวปล่อยคาร์บอนสุทธิเป็นศูนย์ ซึ่งจะช่วยต่อยอดโอกาส และเพิ่มมูลค่าสินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยวให้เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมมากขึ้น มีหลักการ ดังนี้ (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2564)

Location กำหนดสถานที่เพื่อพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยว

Objective ตั้งเป้าหมายเพื่อปรับเปลี่ยนกิจกรรมลดการปล่อยคาร์บอน

What is Carbon Footprint ทำความรู้จักและเข้าใจเรื่องคาร์บอนฟุตพริ้นท์

Collect Data เก็บข้อมูลกิจกรรมและปัจจัยในการคำนวณหาปริมาณคาร์บอน

Approach คำนวณหาปริมาณการปล่อยคาร์บอนตามหลักการและขอบเขตสากล

Reduce ลดการปล่อยคาร์บอนหรือลดใช้พลังงานในกิจกรรมท่องเที่ยวฟุตพริ้นท์

Balance สร้างความสมดุลของการปล่อยคาร์บอน

Offset ชดเชยคาร์บอนส่วนเกินจากกิจกรรมท่องเที่ยวที่ไม่สามารถลดได้

Neutrality สร้างคุณค่าให้กับการท่องเที่ยวที่ปล่อยคาร์บอนสุทธิเป็นศูนย์

กระบวนการพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวที่เป็นมิตรกับโลก

การพัฒนาธุรกิจสู่การเป็นธุรกิจท่องเที่ยวที่ปล่อยคาร์บอนสุทธิเป็นศูนย์ จำเป็นต้องดำเนินการตามกระบวนการพัฒนา โดยเริ่มจากการประเมินศักยภาพของธุรกิจ ก่อนออกแบบหรือปรับเปลี่ยนรูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยวให้เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมมากขึ้น โดยการใช้หลักการการท่องเที่ยวคาร์บอนต่ำ (Low Carbon Tourism) คือ ลดการใช้พลังงานและใช้วัสดุอุปกรณ์จากธรรมชาติมากขึ้น หลังจากนั้นจึงมีการคำนวณปริมาณการปล่อยคาร์บอน และ "ชดเชย" (Carbon Offsetting) ด้วยคาร์บอนเครดิต เพื่อให้ค่าการปล่อยคาร์บอนสุทธิเป็นศูนย์ และสร้างความสมดุลแก่ธรรมชาติตาม 5 กระบวนการ ต่อไปนี้ (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2564)

1. ประเมินศักยภาพก่อนการพัฒนา

ก่อนจะเริ่มต้นพัฒนาเป็นธุรกิจท่องเที่ยวที่ปล่อยคาร์บอนสุทธิเป็นศูนย์ ชุมชนหรือธุรกิจท่องเที่ยวจำเป็นต้องประเมินตามเกณฑ์การประเมินศักยภาพเพื่อการพัฒนาชุมชนหรือธุรกิจท่องเที่ยวที่ปล่อยคาร์บอนสุทธิเป็นศูนย์ โดยอ้างอิงจากกรอบแนวคิดการพัฒนาการท่องเที่ยวยั่งยืนโลก (Global Sustainable Tourism Criteria: GSTC) และหลักเกณฑ์การพัฒนาการท่องเที่ยวโดยชุมชน (CBT) โดยมี

ทั้งหมด 50 ตัวชี้วัดครอบคลุม 7 ด้านการพัฒนาอย่างยั่งยืน ทั้งนี้ เพื่อมุ่งให้ธุรกิจและชุมชนท่องเที่ยวที่มีการบริหารจัดการท่องเที่ยวอย่างมีประสิทธิภาพและลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมไปพร้อมกัน

2. ออกแบบและพัฒนากิจกรรมให้คาร์บอนต่ำ

เพื่อก้าวเข้าสู่เส้นทางท่องเที่ยวที่ปล่อยคาร์บอนสุทธิเป็นศูนย์ ชุมชนหรือธุรกิจท่องเที่ยวต้องคำนึงถึงปัจจัยหรือกิจกรรมที่ก่อให้เกิดก๊าซเรือนกระจกมากขึ้น โดยเน้นการปรับเปลี่ยนหรือพัฒนา กิจกรรมในชุมชนหรือแหล่งท่องเที่ยวให้เกิดการปล่อยคาร์บอนน้อยที่สุด โดยอยู่บนฐานของการใช้ทรัพยากรอย่างรู้คุณค่า สร้างประโยชน์สูงสุด แต่ต้องไม่ลืมเรื่องความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว โดยมีแนวทางการปรับ ลด ดังนี้

2.1 ลดการใช้น้ำมันเชื้อเพลิงเปลี่ยนมาใช้จักรยานหรือเดิน ภายในแหล่งท่องเที่ยวใกล้ ๆ แทนการใช้รถยนต์ใช้ยานพาหนะที่ไปได้หลายคน และวางแผนก่อนเดินทาง ปรับหรือเปลี่ยนกิจกรรมท่องเที่ยวที่ใช้เชื้อเพลิง เช่น เปลี่ยนเรือหางยาวมาใช้พายเรือคายัค

2.2 ลดการใช้พลังงานไฟฟ้า จัดกิจกรรมในพื้นที่เปิด อากาศถ่ายเท อาศัยแสงและลมจากธรรมชาติใช้หลอดไฟ LED และเครื่องใช้ไฟฟ้าประหยัดพลังงาน

2.3 ลดการใช้พลาสติกเปลี่ยนมาใช้ภาชนะใช้ซ้ำแทนพลาสติก เช่น ปิ่นโต แก้วน้ำ เปลี่ยนมาใช้วัสดุจากธรรมชาติ แทนการใช้ ก่อ่งโฟม เช่น จานกาบหมาก

2.4 ลดคาร์บอนจากมื้ออาหาร หันมาใช้วัตถุดิบท้องถิ่น เพื่อลดการขนส่ง จัดเซตอาหารเพื่อลดปริมาณให้พอดีกับหนึ่งคน เปลี่ยนเป็นการเติมอาหารดีกว่าตักเผื่อขาด วางแผนก่อนลงมือทำอาหารกะปริมาณให้เพียงพอเพื่อลดอาหารเหลือ

3. เก็บข้อมูลกิจกรรม เพื่อนำไปคำนวณ

หลังจากที่ดำเนินการพัฒนากิจกรรมตามแนวทางการปรับ-ลดแล้ว ชุมชนหรือธุรกิจต้องมีการจัดเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ หรือ ข้อมูลกิจกรรม (Activity Data) เพื่อนำไปใช้ในการคำนวณหาค่าการปล่อยคาร์บอนโดยจะเก็บจากหน่วยของพลังงาน เชื้อเพลิงหรือปริมาณวัสดุสิ้นเปลืองที่เกิดขึ้นจริงในกิจกรรมท่องเที่ยว อาทิ การใช้ไฟฟ้า การใช้พลาสติก เศษอาหาร ปริมาณการใช้น้ำมันเชื้อเพลิง

4. คำนวณคาร์บอนฟุตพริ้นท์

การคำนวณหาค่าการปล่อยคาร์บอน หรือคาร์บอนฟุตพริ้นท์ จำเป็นต้องใช้ข้อมูลกิจกรรมที่เกิดขึ้นจริงจากกิจกรรมท่องเที่ยวเพื่อนำมาคำนวณตามหลักการ

5. ชดเชยคาร์บอนสุทธิให้เป็นศูนย์

เพื่อก้าวสู่การเป็นการท่องเที่ยวที่ปล่อยคาร์บอนสุทธิเป็นศูนย์ หลังจากที่อยู่ค่าการปล่อยก๊าซเรือนกระจกแล้ว ชุมชนหรือธุรกิจท่องเที่ยวสามารถชดเชยการปล่อยคาร์บอน (Carbon Offsetting) ด้วยการซื้อคาร์บอนเครดิตได้จากหน่วยงานที่ดำเนินโครงการลดก๊าซเรือนกระจกหรือได้รับรองจากองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (อบก.) แล้วหรือทางเว็บไซต์ carbonmarket.tgo.or.th

สรุปการจัดการการท่องเที่ยวเพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก (Carbon Emissions) จะต้องมุ่งเน้นในการสร้างความตระหนักรู้และทราบถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม เพื่อนำไปสู่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรม และสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับผู้ประกอบการและชุมชน ในการเพิ่มมูลค่าและความน่าสนใจให้กับสินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยวในรูปแบบการท่องเที่ยวคาร์บอนต่ำ (Low Carbon Tourism) ซึ่งจะสามารถดึงดูดกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีคุณภาพเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

บทสรุป

การท่องเที่ยวเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดภาวะโลกร้อนจากการปล่อยก๊าซคาร์บอน (Carbon Emission) ที่มาจากกิจกรรมท่องเที่ยว เช่น การใช้พลังงานจากการเดินทาง การเข้าพักในโรงแรม และการทำกิจกรรมระหว่างท่องเที่ยว ซึ่งในปัจจุบันภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งรัฐและเอกชนร่วมกันส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวหันมาใส่ใจสิ่งแวดล้อมมากขึ้น โดยมีการส่งเสริมการท่องเที่ยวคาร์บอนต่ำ (Low Carbon Tourism) กิจกรรมท่องเที่ยวที่ลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนและรบกวนสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุดนำไปสู่การท่องเที่ยวที่ปล่อยคาร์บอนสุทธิเป็นศูนย์ (Carbon Neutral Tourism) กล่าวคือ ไม่มีการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสู่ชั้นบรรยากาศเพิ่มขึ้นจากการท่องเที่ยวเพื่อสร้างสมดุลให้โลกและป้องกันผลกระทบจากวิกฤตสภาพภูมิอากาศ ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2566 – 2570)

โดยมีการกำหนดแนวทาง LOW CARBON สู่การพัฒนาธุรกิจท่องเที่ยวที่ปล่อยคาร์บอนสุทธิเป็นศูนย์ ได้แก่ Location กำหนดสถานที่เพื่อพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยว, Objective ตั้งเป้าหมายเพื่อปรับเปลี่ยนกิจกรรมลดการปล่อยคาร์บอน, What is Carbon Footprint ทำความรู้จักและเข้าใจเรื่องคาร์บอนฟุตพริ้นท์, Collect Data เก็บข้อมูลกิจกรรมและปัจจัยในการคำนวณหาปริมาณคาร์บอน, Approach คำนวณหาปริมาณการปล่อยคาร์บอนตามหลักการและขอบเขตสากล, Reduce ลดการปล่อยคาร์บอนหรือลดใช้พลังงานในกิจกรรมท่องเที่ยวฟุตพริ้นท์, Balance สร้างความสมดุลของการปล่อยคาร์บอน, Offset ชดเชยคาร์บอนส่วนเกินจากกิจกรรมท่องเที่ยวที่ไม่สามารถลดได้ และ Neutrality สร้างคุณค่าให้กับการท่องเที่ยวที่ปล่อยคาร์บอนสุทธิเป็นศูนย์ และได้มีการกำหนดกระบวนการพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวที่เป็นมิตรกับโลก 5 กระบวนการ ได้แก่ 1) ประเมินศักยภาพก่อนการพัฒนา 2) ออกแบบและพัฒนากิจกรรมให้คาร์บอนต่ำ 3) เก็บข้อมูลกิจกรรม เพื่อนำไปคำนวณ 4) คำนวณคาร์บอนฟุตพริ้นท์ และ 5) ชดเชยคาร์บอนสุทธิให้เป็นศูนย์ เพื่อก้าวสู่การเป็นการท่องเที่ยวที่ปล่อยคาร์บอนสุทธิเป็นศูนย์ ทั้งนี้ การจัดการการท่องเที่ยวเพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก (Carbon Emissions) จะต้องมุ่งเน้นในการสร้างความความตระหนักรู้และทราบถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม เพื่อนำไปสู่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรม และสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับผู้ประกอบการและชุมชน ในการเพิ่มมูลค่าและความน่าสนใจให้กับสินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยวในรูปแบบการท่องเที่ยวคาร์บอนต่ำ (Low Carbon Tourism) ซึ่งจะสามารถดึงดูดกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีคุณภาพเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

1.3 แนวโน้มการท่องเที่ยว

จากการระบาดของไวรัสโควิด 19 ย่อมเป็นแรงผลักดันให้ทั้งนักท่องเที่ยวและผู้ให้บริการในธุรกิจท่องเที่ยวต้องปรับตัวอยู่เสมอและสร้างสรรค์รูปแบบการท่องเที่ยวและบริการใหม่ ๆ เพื่อตามให้ทันกับความต้องการที่เปลี่ยนไปของนักท่องเที่ยว รัฐบาลและหน่วยงานภาครัฐซึ่งมีบทบาทกำกับดูแลเพียงมีความเท่าทันการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น และวางแนวทางการกำกับดูแลอย่างเหมาะสม เพื่อสนับสนุนธุรกิจการท่องเที่ยวของไทยให้เติบโตได้อย่างมั่นคง

ในปี 2565 ที่ผ่านมาประเทศไทยยังเผชิญหน้ากับการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 เพียงแต่ไม่รุนแรงเท่ากับช่วงที่ผ่านมา เนื่องจากสายพันธุ์ที่พบไม่มีอาการรุนแรงและไม่มีการแพร่กระจายเป็นวงกว้าง อีกทั้งจำนวนประชาชนที่ได้รับการฉีดวัคซีนเข็มกระตุ้นเพิ่มขึ้น ผนวกกับปรับตัวและรับมือที่

จะอยู่ร่วมกับ COVID-19 ได้ดีขึ้น ทำให้ความวิตกกังวลของคนไทยคลี่คลายลง และช่วงกลางปี 2565 ที่สถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 ทั่วโลกมีแนวโน้มลดลง พร้อมกับการเตรียมประกาศให้ COVID-19 กลายเป็นโรคประจำถิ่น ทำให้ในหลายประเทศรวมทั้งประเทศไทยประกาศปลดล็อก และผ่อนคลายมาตรการต่าง ๆ ดังนี้

1. มาตรการผ่อนคลายการควบคุมการระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 และการเดินทางข้ามจังหวัด
2. นโยบายการเปิดประเทศช่วงปลายปีที่ผ่านมา
3. การฉีดวัคซีนเข็ม 2 และเข็ม 3 ที่ครอบคลุมประชากรมากขึ้น
4. การอนุญาตให้กิจการและการจัดกิจกรรมต่าง ๆ กลับมาดำเนินการได้
5. มาตรการกระตุ้นการท่องเที่ยวและเศรษฐกิจในประเทศ ทำให้คนไทยออกเดินทางท่องเที่ยวในประเทศเพิ่มขึ้น อาทิ โครงการเราเที่ยวด้วยกันเฟส 3 และคนละครึ่ง
6. กิจกรรมส่งเสริมการตลาดจาก ททท. และพันธมิตร อาทิ การจัดโปรโมชั่นราคาตั๋วเครื่องบิน ที่พักเกาะสมุย-ภูเก็ต, งานเทศกาลเที่ยวเมืองไทย ครั้งที่ 40 ณ สวนลุมพินี กรุงเทพฯ เพื่อช่วยกระตุ้นให้เกิดการเดินทางท่องเที่ยวในประเทศเพิ่มขึ้น

นอกจากการปฏิบัติตามเงื่อนไขของแต่ละประเทศในด้านต่างๆ ยังมีปัจจัยสนับสนุนเพิ่มเติม คือ การมีวันหยุดยาว วันหยุดกรณีพิเศษในหลายช่วง ผสมกับมาตรการส่งเสริม และกระตุ้นเศรษฐกิจของรัฐบาลผ่านโครงการ “เราเที่ยวด้วยกันเฟส 4 ส่วนขยาย” ที่ขยายการใช้สิทธิ์ต่อเนื่องไปจนถึงเดือนตุลาคม และ โครงการคนละครึ่ง จากปัจจัยดังกล่าวถือเป็นแรงจูงใจสำคัญที่ทำให้คนไทยออกเดินทางและใช้จ่ายทางการท่องเที่ยวในประเทศเพิ่มขึ้น

จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 ทำให้ภาคอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเห็นจุดอ่อนของอุตสาหกรรมชัดเจนขึ้น และความจำเป็นในการทบทวนรูปแบบการดำเนินกิจกรรมและโครงสร้างธุรกิจใหม่ ซึ่งโพททอรี่ มนต์พานทอง (2563) ได้กล่าวถึงภาพรวมของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทยจุดอ่อน จุดแข็งรวมถึงประเทศไทยควรวางโครงสร้างธุรกิจท่องเที่ยวในอนาคต ดังนี้

1. **ติดกับดักด้าน “จำนวน”** ที่ผ่านมาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทยมีลักษณะการพัฒนาแบบต่างคนต่างทำ แต่ละหน่วยงานมีหน่วยชีวิตของตนเอง และไม่ได้มีเป้าหมายที่เป็นเป้าหมายเดียวกัน ทำให้การพัฒนาด้านการท่องเที่ยวขาดการบูรณาการร่วมกันอย่างเป็นระบบ แต่ละหน่วยงานก็ทำกันไปแบบกระจัดกระจายสุดท้ายจึงไม่สามารถนำไปสู่การบริหารจัดการอย่างยั่งยืนได้ กลายเป็นยึดเป้าหมายด้านจำนวนนักท่องเที่ยวมากกว่าการกระจายรายได้อย่างทั่วถึง โดยสิ่งที่สอดคล้องกันกับสิ่งที่เป็นอยู่ข้างต้น คือ นักท่องเที่ยวกลุ่มหลักของไทยส่วนมากจึงเป็นนักท่องเที่ยวกลุ่มแมส ทำตลาดในรูปแบบของพื้นที่ เน้นขายพื้นที่ภูเก็ต พัทยา หรือเชียงใหม่ ฯลฯ แต่ไม่ได้ทำการตลาดที่เน้นสินค้าเป็นหลัก ซึ่งเป็นแนวทางที่มีโอกาสในการกระจายรายได้ทางการท่องเที่ยวออกไปสู่ชุมชนมากกว่า

2. **สัดส่วนรายได้ไม่สมดุล** ประเทศไทยยังพึ่งพานักท่องเที่ยวจากบางตลาดมากเกินไป กล่าวคือปัจจุบันนักท่องเที่ยวจีนมีจำนวนราว 1 ใน 3 ของนักท่องเที่ยวทั้งหมด เมื่อตลาดจีนประสบปัญหาทำให้ทุกภาคส่วนของการท่องเที่ยวไทยกระทบต่อเนื่องกันทั้งหมด พอ ๆ กันกับที่พึ่งพารายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติมากถึง 2 ใน 3 เมื่อเทียบกับสัดส่วนรายได้จากการท่องเที่ยวทั้งหมด จากภาพรวมที่เป็นอยู่นี้ทำให้เมื่อตลาดต่างชาติถดถอย ตลาดไทยเที่ยวไทยไม่สามารถที่จะพยุงให้อุตสาหกรรมเอาไว้ได้ เศรษฐกิจไทยที่

พึงพาภาคการท่องเที่ยวมากเกินไปจึงอ่อนไหวและได้รับผลกระทบค่อนข้างมาก จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 ทุกภาคส่วนได้รับผลกระทบ แต่ชัดเจนว่าอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทยได้รับผลกระทบมากที่สุดไม่ว่าจะทั้งโดยตรงและโดยอ้อม เนื่องมาจากการทำตลาดแมสทำให้เราเน้นแข่งขันกันที่ราคา ที่ผ่านมารายอยู่กับความสำเร็จในอดีต เน้นขายง่าย แต่กำไรน้อย ซึ่งทำให้เรามีทุนสำรองน้อยด้วย

3. **เพิ่มมูลค่า “การท่องเที่ยว”** ในอนาคตประเทศไทยจึงจำเป็นต้องสร้างและเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าและบริการทางการท่องเที่ยวโดยเฉพาะสินค้าและบริการจากชุมชนที่มีเอกลักษณ์ท้องถิ่นและเอกลักษณ์ไทย เพราะในอนาคตนักท่องเที่ยวจะยิ่งเสาะหาการท่องเที่ยวที่ใช้ใจสัมผัสมากขึ้น หากทำการขายในรูปแบบเดิมจะยิ่งขายได้น้อยลง ทำกำไรได้น้อยลงและไม่สามารถสร้างความยั่งยืนให้กับธุรกิจได้

“ที่ผ่านมามีไทยใช้ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม สังคม ประเพณี และวัฒนธรรมไปกับการท่องเที่ยวมาก แต่กลับไม่ได้เพิ่มคุณค่าให้ทรัพยากรเหล่านั้นด้วยการขายในราคาสูง ดังนั้น ในอนาคตเราจะต้องให้ความสำคัญกับการสร้างมูลค่าของทรัพยากร โดยเน้นการทำน้อยได้มาก สร้างบรรยากาศให้เกิดนวัตกรรมทางการท่องเที่ยว โดยดึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการสร้างนวัตกรรมมาบูรณาการในเครือข่ายการท่องเที่ยวให้มากขึ้น”

4. **ปรับโครงสร้าง-เน้นสร้างคุณค่า** ในอนาคตประเทศไทยจำเป็นต้องหันกลับมาปรับโครงสร้างภาคการท่องเที่ยวใหม่ เน้นการสร้างนวัตกรรม สร้างคุณค่าการท่องเที่ยว รวมทั้งปรับโครงสร้างการทำตลาดท่องเที่ยวใหม่ โดยกระจายความหลากหลายของตลาด พร้อมหันไปทุ่มเทงบประมาณให้กับโครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่ในพื้นที่เมืองรองมากขึ้น เพื่อเพิ่มโอกาสในการกระจายการท่องเที่ยวและรายได้ออกไปสู่เมืองรอง และย้ำว่าประเทศไทยควรมีแผนแม่บททางการท่องเที่ยวที่เกิดจากการกำหนดทิศทางร่วมกันทั้งประเทศ เพื่อให้ทุกหน่วยงานทั้งรัฐและเอกชนมีเป้าหมายและทิศทางในการทำงานเดียวกัน ซึ่งการมีส่วนร่วมจะเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนามิติทางการท่องเที่ยวให้หลากหลายและครอบคลุม

แนวโน้มการฟื้นตัวด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทย

โดยในปี 2566 นี้ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) ให้ความสำคัญกับจุดหมายปลายทางของการท่องเที่ยว โดยการสร้างประสบการณ์จากขนบธรรมเนียม ประเพณีวัฒนธรรม อัตลักษณ์ความเป็นไทย พร้อมทั้งส่งมอบประสบการณ์การเดินทางท่องเที่ยวเมืองรองในลักษณะของการเล่าเรื่องราวที่น่าสนใจ (Story Telling) ที่สามารถเพิ่มมูลค่าและชูอัตลักษณ์ เอกลักษณ์ของพื้นที่นั้น รวมทั้งการเพิ่มกิจกรรมท่องเที่ยวในพื้นที่ที่มีความแปลกใหม่ และหลากหลายกิจกรรม ภายใต้โครงการ "Amazing เมืองรอง ต้องลอง ต้องรัก" (ที่มา : <https://www.nationtv.tv/lifestyle/travel/378915038>)

เพื่อที่จะกระตุ้นให้เกิดการเดินทางของนักท่องเที่ยวชาวไทยและกระจายนักท่องเที่ยวไปยังเมืองรองทั้ง 55 จังหวัด ดังภาพ

เที่ยวเมืองรอง 55 จังหวัดทั่วไทย

16

เมืองภาคเหนือ

1. กำแพงเพชร
2. เชียงราย
3. ตาก
4. นครสวรรค์
5. น่าน
6. พะเยา
7. พิษณุโลก
8. เพชรบูรณ์
9. พิจิตร
10. สุโขทัย
11. ลำพูน
12. อุตรดิตถ์
13. ลำปาง
14. แม่ฮ่องสอน
15. แพร่
16. อุทัยธานี

18

เมืองภาคอีสาน

1. อุดรธานี
2. อุบลราชธานี
3. หนองคาย
4. เลย
5. มุกดาหาร
6. บุรีรัมย์
7. ชัยภูมิ
8. ศรีสะเกษ
9. สุรินทร์
10. สกลนคร
11. นครพนม
12. ร้อยเอ็ด
13. มหาสารคาม
14. บึงกาฬ
15. กาฬสินธุ์
16. ยโสธร
17. หนองบัวลำภู
18. อำนาจเจริญ

7

เมืองภาคกลาง

1. คมนบุรี
2. สุพรรณบุรี
3. สมุทรสงคราม
4. ชัยนาท
5. อ่างทอง
6. สิงห์บุรี
7. ราชบุรี

5

เมืองภาคตะวันออก

1. สระแก้ว
2. ตราด
3. จันทบุรี
4. ปราจีนบุรี
5. นครนายก

9

เมืองภาคใต้

1. นครศรีธรรมราช
2. พัทลุง
3. ตรัง
4. สตูล
5. ชุมพร
6. ระนอง
7. นราธิวาส
8. ยะลา
9. ปัตตานี

55 จังหวัด

เป้าหมายเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวเข้าสู่เมืองรอง

10 ล้านคน

กระจายรายได้ 10,000 ล้านบาท

BTI www.bltbangkok

ที่มา : https://secretary.mots.go.th/ewtadmin/ewt/ga/download/article/article_20200416204742.pdf

การท่องเที่ยวเมืองรอง หรือ Less visited area หมายถึง เมืองที่ไม่ได้เป็นเมืองท่องเที่ยวหลัก หรือยังมีนักท่องเที่ยวเข้าไปไม่มากนัก การกระจายรายได้ถึงชุมชนท้องถิ่นจึงแตกต่างกับเมืองท่องเที่ยวหลัก ดังนั้น การท่องเที่ยวเมืองรองจึงเป็นอีกหนึ่งรูปแบบการท่องเที่ยวมิติใหม่ที่น่าสนใจกว่าที่เคย มุ่งเน้นรูปแบบของการเดินทางท่องเที่ยวที่หลากหลายไม่ซ้ำกันในมุมมองใหม่ ๆ อาทิ ธรรมชาติอันอุดมสมบูรณ์ วัฒนธรรม และแหล่งท่องเที่ยวสุดอันซีน ผ่านเมืองรองทั้ง 55 จังหวัด เพื่อที่จะกระตุ้นให้เกิดการเดินทางของนักท่องเที่ยวชาวไทย และกระจายนักท่องเที่ยวไปยังเมืองรองสร้างเสริมการท่องเที่ยวที่มีศักยภาพ

แนวโน้มการท่องเที่ยว

1. การท่องเที่ยวแบบคุ้มค่า

“Tourism continues to recover steadily, yet several challenges remain, from geopolitical to economic. The sector is bringing back hope and opportunity for people everywhere. Now is also the time to rethink tourism, where it is going and how it impacts people and planet.” Zurab Pololikashvili - UNWTO Secretary-General (September 2022)”

การท่องเที่ยวแบบคุ้มค่าเป็นเทรนด์ที่มีความสำคัญในการวางแผนการเดินทางและการเลือกประสบการณ์ท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวในปัจจุบัน คำว่า "คุ้มค่า" หมายถึงการใช้เวลาและเงินทรัพยากรในการท่องเที่ยวอย่างมีประสิทธิภาพและที่สำคัญคือการสร้างประสบการณ์ที่จำนงเงินที่จ่ายคุ้มค่ามากที่สุด โดยไม่ต้องสูญเสียคุณภาพของประสบการณ์ท่องเที่ยวนั้นๆ การท่องเที่ยวแบบคุ้มค่าจะครอบคลุมถึงกระบวนการดังต่อไปนี้

1. การวางแผนการเดินทางและกิจกรรม การวางแผนการท่องเที่ยวล่วงหน้าช่วยให้นักท่องเที่ยวสามารถค้นหาข้อเสนอและรายละเอียดการท่องเที่ยวที่เหมาะสมในการจองโรงแรม ตั๋วเครื่องบิน หรือกิจกรรมต่างๆ ที่นักท่องเที่ยวต้องการทำในแหล่งท่องเที่ยวนั้นๆ

2. การเลือกประสบการณ์ที่มีคุณค่า การเลือกกิจกรรมและสถานที่ท่องเที่ยวที่มีคุณค่าสูง ที่นำเสนอประสบการณ์ที่คุ้มค่าในราคาที่นักท่องเที่ยวต้องมีการแลกเปลี่ยน ไม่จำเป็นต้องเสียเงินเพิ่มเติมในกิจกรรมที่ไม่น่าสนใจ หรือกิจกรรมที่เพิ่มเติมโดยนักท่องเที่ยวขาดอิสระในการตัดสินใจด้วยตนเอง

3. การค้นหาข้อมูลในแหล่งท่องเที่ยว การศึกษาและศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวเดินทางไป จะช่วยให้นักท่องเที่ยวสามารถเลือกที่พักและกิจกรรมที่ตรงกับความสนใจและงบประมาณของนักท่องเที่ยวได้อย่างถูกต้อง

4. การระบุความต้องการส่วนบุคคล การท่องเที่ยวแบบคุ้มค่าต้องให้ความสำคัญกับความต้องการส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยว โดยไม่จำเป็นต้องทำตามกระแสหรือแนวโน้มท่องเที่ยวที่ไม่สนใจ แต่ควรเลือกตามความสนใจของนักท่องเที่ยวเอง

5. การรวมกลุ่ม การแบ่งค่าใช้จ่าย การท่องเที่ยวแบบกรุ๊ปหรือหมู่คณะ การเดินทางแบบกลุ่มหรือแบ่งค่าใช้จ่ายกับผู้อื่นสามารถช่วยลดค่าใช้จ่ายและทำให้การท่องเที่ยวเป็นไปอย่างคุ้มค่ามากยิ่งขึ้น

6. การสนับสนุนการท่องเที่ยวท้องถิ่น การเลือกท่องเที่ยวท้องถิ่นและการสนับสนุนธุรกิจท่องเที่ยวในพื้นที่ ที่นักท่องเที่ยวไปเยือนเป็นวิธีที่ดีในการท่องเที่ยวแบบคุ้มค่า เพราะจะช่วยส่งเสริมการพัฒนาท้องถิ่นและสร้างโอกาสในชุมชนท้องถิ่น

การท่องเที่ยวแบบคุ้มค่าอาจแตกต่างกันไปในแต่ละบุคคล แต่ความสำคัญของการสร้างประสบการณ์ที่คุ้มค่าและมีคุณค่าสูงคือสิ่งที่ยังคงเป็นแนวโน้มสำคัญในวงการท่องเที่ยวในปัจจุบันและอนาคต

2. การท่องเที่ยวแบบฮิลใจ

การท่องเที่ยวแบบเนิบช้า หรือ Slow tourism เป็นการท่องเที่ยวที่ไม่เร่งรีบ นักท่องเที่ยวใช้เวลาอยู่ในแหล่งท่องเที่ยวที่ยาวนานขึ้น เป็นการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ที่กำลังเป็นที่นิยมมากขึ้นโดยเฉพาะคนในเมืองใหญ่ ซึ่งอาจเกิดจากนักท่องเที่ยวบางส่วนต้องการการใช้ชีวิตที่ไม่เร่งรีบ หลีกหนีความวุ่นวายและจำเจในเมือง เพื่อแสวงหาการพักผ่อนที่แท้จริงผ่านกิจกรรมต่างๆของแหล่งท่องเที่ยว โดย

นักท่องเที่ยวอาจใช้เวลาและพักผ่อนอยู่ในแหล่งท่องเที่ยวให้นานมากขึ้น เพื่อที่จะได้มองเห็นสิ่งสวยงามของสิ่งใกล้ตัวมากขึ้น โดยมีคำแนะนำง่ายๆ คือ เลือกพักในแหล่งท่องเที่ยวให้นานขึ้น และเริ่มวางแผนท่องเที่ยวไปยังสถานที่รอบๆ ที่พัก เรียนรู้วิถีชีวิต การอาหาร ทำความรู้จักกับผู้คน ซึ่งเชื่อว่านักท่องเที่ยวจะสามารถพบเจอกับประสบการณ์ใหม่ๆ ซึ่งน้อยคนจะได้มีโอกาสสัมผัสอย่างแน่นอน (ธนากร ศรีตนไชย, 2023)

การท่องเที่ยวแบบฮิลใจเป็นการเลือกที่จะท่องเที่ยว ที่มีความหมายรวมถึงเพื่อประสบการณ์ที่มีความตื่นเต้นและท้าทายได้อีกด้วย โดยการเพิ่มความสนุกสนานและความสำเร็จให้กับการเดินทางผ่านกิจกรรมต่างๆ เช่น

1. การผจญภัยและกิจกรรมที่สร้างความตื่นเต้น การท่องเที่ยวแบบฮิลใจในส่วนหนึ่งรวมถึงกิจกรรมและการผจญภัยที่น่าตื่นเต้น เช่น การปีนเขา, การแลดูวิวทางอากาศ, การล่องแก่ง, การดำน้ำทะเลลึก, การปีนหน้าผา, หรือการล่องแม่น้ำและอื่นๆ ที่เสี่ยงต่อความตื่นเต้นและความสนุกสนาน

2. การสำรวจสถานที่นอกเส้นทาง การท่องเที่ยวแบบฮิลใจอาจเรียกให้นักท่องเที่ยวออกนอกเส้นทางและสำรวจสถานที่ที่ไม่ได้รับการระบุไว้มาก่อน เปรียบเสมือนโอกาสที่จะค้นพบสถานที่ลึกลับและที่ยังไม่ค่อยมีการท่องเที่ยว

3. การทดลองอาหารและวัฒนธรรมท้องถิ่น การเปิดประสบการณ์ได้ลิ้มลองอาหารและประสบการณ์วัฒนธรรมท้องถิ่นที่แปลกใหม่สามารถเป็นส่วนสำคัญของการท่องเที่ยวแบบฮิลใจ เพราะทำให้เกิดความสุขระหว่างได้รับประทานและอาจจะได้เกิดการสื่อสารกับผู้ร่วมเดินทางไปด้วยกัน

4. การเรียนรู้สิ่งใหม่ การท่องเที่ยวแบบฮิลใจสามารถเป็นโอกาสในการเรียนรู้และพัฒนาทักษะใหม่ ไม่ว่าจะเป็นการเรียนรู้เรื่องประวัติศาสตร์ท้องถิ่น, การเรียนรู้ภาษาใหม่, หรือการเรียนรู้เรื่องธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

5. การเชื่อมต่อและแบ่งปันประสบการณ์ การท่องเที่ยวแบบฮิลใจสามารถเป็นโอกาสในการสร้างความเชื่อมต่อกับผู้คนจากที่ต่างๆ และแบ่งปันประสบการณ์ที่น่าจดจำผ่านสื่อสังคมออนไลน์ เพื่อบันทึกความทรงจำได้เช่นกัน

6. การเติมพลังและความมุ่งมั่น การท่องเที่ยวแบบฮิลใจสามารถเป็นแรงผลักดันให้คุณมีความมุ่งมั่นและเติมพลังในชีวิตประจำวัน เนื่องจากมันมอบประสบการณ์ที่ไม่เหมือนใครและท้าทาย พร้อมสร้างแรงบันดาลใจใหม่ๆ ในการใช้ชีวิตประจำวัน

3. การท่องเที่ยวแบบผ่อนคลาย ผ่อนกาย ผ่อนคลาย

การท่องเที่ยวแบบผ่อนคลาย ผ่อนกาย ผ่อนคลาย หรือ Wellness Tourism เป็นเทรนด์ท่องเที่ยวที่ให้ความสำคัญกับการดูแลสุขภาพทั้งร่างกายและจิตใจขณะเดินทางท่องเที่ยว โดยครอบคลุมรูปแบบการท่องเที่ยว มีรายละเอียดดังนี้

- สุขภาพร่างกาย: การท่องเที่ยวแบบ Wellness รวมถึงกิจกรรมที่เพิ่มความแข็งแรงและสุขภาพร่างกาย เช่น โยคะ, การออกกำลังกาย, การเดินป่า, การจักรยาน, หรือการออกท่องเที่ยวทางธรรมชาติ
- สุขภาพจิต: การท่องเที่ยวแบบ Wellness ช่วยในการคลายเครียดและควบคุมความเครียด โดยการเลือกสถานที่ที่เงียบสงบและเหมาะสมสำหรับการพักผ่อนและการทำสมาธิ หรือการรับ

บริการที่เน้นความสงบและความผ่อนคลาย เช่น สปา, การทำโยคะ, หรือการเรียนการสอน จิตวิทยา

- อาหารและโภชนาการ: การท่องเที่ยวแบบ Wellness มักเน้นอาหารที่มีคุณค่าและสุขภาพดี เช่น อาหารจากธรรมชาติ หรือเมนูที่เหมาะสมกับความต้องการของร่างกาย การเรียนรู้เรื่อง โภชนาการและการเชื่อมโยงกับอาหารท้องถิ่น
- การพักผ่อนและการพักผ่อน: การท่องเที่ยวจะประกอบด้วยพักผ่อนและการพักผ่อนเป็นส่วนสำคัญของประสบการณ์ โดยการเลือกที่พักที่มีบรรยากาศสงบและบริการที่สนับสนุนสุขภาพ และการพักผ่อน
- การเชื่อมต่อกับธรรมชาติ บ่งบอกถึงความเชื่อมต่อกับธรรมชาติและเพิ่มเติมพลังจากธรรมชาติ การสำรวจสถานที่ที่สวยงามและธรรมชาติอันงดงาม เช่น การท่องเที่ยวในป่า, การอ่านหนังสือในธรรมชาติ, หรือการสัมผัสกับธรรมชาติผ่านกิจกรรมกลางแจ้ง
- การสร้างความสมดุล ส่งเสริมความสมดุลระหว่างร่างกายและจิตใจ การรักษาสมดุลนี้สามารถช่วยให้นักท่องเที่ยวมีความรู้สึกดีทั้งทางร่างกายและจิตใจ การแสวงหาความหมายและประสิทธิภาพในชีวิต เป็นโอกาสในการค้นหาความหมายในชีวิตและการพัฒนาประสิทธิภาพของตัวเอง โดยการพิจารณาและปรับใช้สไตล์ชีวิตที่สมดุลและมีคุณค่าต่อความสุขของนักท่องเที่ยว

การท่องเที่ยวในรูปแบบผ่อนคลาย ผ่อนคลาย ผ่อนคลายมีประโยชน์ต่อสุขภาพ 6 ประการที่ได้จากการเดินทางท่องเที่ยว การท่องเที่ยวเพื่อพักผ่อนไม่เพียงจะให้ความสนุกสนานเพลิดเพลิน แต่ยังส่งผลดีต่อทั้งสุขภาพกาย และสุขภาพจิตของคนเราด้วย ไม่ว่าจะเป็นการไปสำรวจเมืองใหม่ ๆ ออกไปชมวิวทิวทัศน์ที่งดงาม หรือ ไปสูดอากาศบริสุทธิ์ในชนบท หากนักท่องเที่ยวมีโอกาสทำสิ่งเหล่านี้ นี้คือ เหตุผลที่นักท่องเที่ยวพิจารณาและตัดสินใจในการท่องเที่ยวแบบผ่อนคลาย ผ่อนคลาย ผ่อนคลาย

1. การท่องเที่ยวส่งผลดีต่อหัวใจ
2. การท่องเที่ยวช่วยให้รู้สึกเหมือนได้กลับเป็นหนุ่มสาวอีกครั้ง
3. การท่องเที่ยวช่วยให้สติปัญญาเฉียบแหลม
4. การท่องเที่ยวช่วยกระตุ้นความคิดสร้างสรรค์
5. การท่องเที่ยวช่วยเพิ่มประสิทธิผลการทำงาน
6. การท่องเที่ยวช่วยส่งเสริมการพัฒนาตนเอง

(BBC News ไทย, 2023) อ้างอิง : <https://www.bbc.com/thai/features-46659397>

4. การท่องเที่ยวแบบลุยเดี่ยว

เทรนด์การท่องเที่ยวคนเดียวจึงกลายเป็นสิ่งที่ใคร่ทำกันและยังคงมีแนวโน้มที่ดี ยิ่งช่วงหลังสถานการณ์โควิด-19 ผ่านพ้นไป ผู้คนเริ่มกลับมาทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้ตามปกติ ความสนใจในการเที่ยวคนเดียวก็ทยอยเพิ่มพูนขึ้น ข้อมูลจากเว็บไซต์ Booking.com ระบุว่า ก่อนสถานการณ์โรคระบาดเกิดขึ้น นักท่องเที่ยว 14% ออกท่องเที่ยวแบบคนเดียว แต่กลางปี 2021 จำนวนนักท่องเที่ยวคนเดียวเพิ่มสูงขึ้นเป็น 23% สาเหตุส่วนหนึ่งเป็นเพราะผู้คนอยากมีเวลาเป็นของตัวเองบ้าง หลังจากต้องเก็บเนื้อเก็บตัวอยู่กับบ้านและครอบครัวมาเป็นเวลายาวนาน

นอกจากนี้ยังมีเหตุผลหลักอีก 3 ประการที่นักท่องเที่ยวสนใจการเดินทางแบบ Solo Travel คือ

- ความต้องการออกท่องโลกกว้างโดยไม่ต้องรอให้ใครไปด้วยกัน

- นักท่องเที่ยวคนเดียวต้องการลงมือทำสิ่งที่อยากทำทันทีเมื่อต้องการ
- ชอบความรู้สึกอิสระแบบที่ไม่ต้องยึดติดกับใคร

(TCDC (Thailand Creative & Design Center, 2018)

การท่องเที่ยวแบบลุยเดี่ยว สร้างความอิสระและความยืดหยุ่น ทำให้นักท่องเที่ยวมีความอิสระในการตัดสินใจและแผนการเดินทางของนักท่องเที่ยวโดยไม่ต้องพูดคุยหรือประสานงานกับผู้อื่น ซึ่งเป็นโอกาสที่ดีในการสร้างประสบการณ์ท่องเที่ยวที่ส่วนตัวและเข้ากับรอบคอบได้ตามความต้องการของนักท่องเที่ยว การท่องเที่ยวแบบลุยเดี่ยวสามารถช่วยให้นักท่องเที่ยวค้นพบตัวเองมากขึ้น โดยการเผชิญกับสถานการณ์และท้าทายต่างๆ ที่นักท่องเที่ยวอาจไม่เคยพบมาก่อน นี่คือนโอกาสในการเรียนรู้เกี่ยวกับความพอใจและความไม่พอใจของนักท่องเที่ยวในสถานการณ์แต่ละแห่ง การท่องเที่ยวแบบลุยเดี่ยวช่วยสร้างความรู้สึกของสัมพันธ์ที่เข้มแข็งระหว่างนักท่องเที่ยวและแหล่งท่องเที่ยว โดยใช้เวลามากขึ้นในการสำรวจและเรียนรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมท้องถิ่น การท่องเที่ยวในรูปแบบนี้ ยังเปิดโอกาสในการพบปะกับผู้คนใหม่ๆ สร้างความรู้สึกของความเชื่อมต่อในที่ที่นักท่องเที่ยวไป เป็นโอกาสในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์กับคนในท้องถิ่นหรือนักท่องเที่ยวท่านอื่นๆ การเดินทางแบบลุยเดี่ยวอาจเผชิญกับสถานการณ์ที่ต้องแก้ปัญหาและต้องพูดตัดสินใจโดยคนเดียว นี่คือนโอกาสในการพัฒนาทักษะการแก้ปัญหาและการอิสระทางจิตใจ

5. การท่องเที่ยวแบบ MICE

อุตสาหกรรมสร้างสรรค์งานอีเวนต์ เป็นอุตสาหกรรมที่พัฒนาการจัดงานทางธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการประชุมบริษัทและสมาคม ทั้งในระดับองค์กรภูมิภาค ไปจนถึงระดับนานาชาติ เป็นการจัดงานที่มุ่งเน้นบริการนักธุรกิจที่เข้าร่วมการประชุมและงานแสดงสินค้าเป็นหลัก ซึ่งส่วนใหญ่ล้วนเป็นกิจกรรมที่สำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศ อุตสาหกรรมไมซ์ ครอบคลุมการจัดประชุมแบบองค์กร การจัดการเดินทางเพื่อเป็นรางวัลแก่พนักงาน การประชุมแบบสมาคม ไปจนถึงการจัดงานแสดงสินค้าและการจัดงานเมกะอีเวนต์และเทศกาลนานาชาติ โดยไมซ์เล็งเห็นถึงความสำคัญของการติดต่อสื่อสารระหว่างองค์กรไปจนถึงระดับนานาชาติ จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อการจัดงานที่ได้ในระดับมาตรฐานและยั่งยืน

ซึ่งคำว่า “MICE” มาจากการรวมความหมายของหลากหลายคำมาความหมายมาประกอบกัน เพื่อให้เกิดภาพรวมกลายเป็นอุตสาหกรรมไมซ์ ได้แก่

- M = Meetings การประชุมสัมมนาในระดับองค์กร หรือศึกษาดูงานทั้งระดับกลุ่มบุคคลมาจากองค์กรเดียวกันหรือต่างองค์กร โดยจะเป็นการประชุมเฉพาะกิจหรือมีการวางแผนล่วงหน้า
- I = Incentives การจัดการเดินทางเพื่อเป็นรางวัลแก่พนักงานหรือบุคคลที่ปฏิบัติงานได้ตามเป้าหมายขององค์กร
- C = Conventions การประชุมสมาคมวิชาชีพของสมาคมวิชาชีพเดียวกันหรือแตกต่างกัน โดยส่วนใหญ่จะเป็นการจัดประชุมระดับประเทศ ระดับภูมิภาค ไปจนถึงระดับนานาชาติ จัดโดยองค์กรสมาคมระดับชาติหรือรัฐบาล
- E = Exhibitions คือ การจัดงานแสดงสินค้าเพื่อกลุ่มเป้าหมายแต่ละอุตสาหกรรมและธุรกิจ โดยอาจจะเป็นการแสดงสินค้านี้ระหว่างคนทำธุรกิจด้วยกัน (Business – to - Business (B2B)) หรือ เปิดให้คนทั่วไปสามารถเข้าร่วมได้ (Business – to – Consumer (B2C)) โดย

มีการจัดงานแสดงสินค้าระหว่างผู้ประกอบการ ผู้บริโภค และผู้ประกอบการที่ควบคู่ไปกับผู้บริโภค

- (สำนักงานส่งเสริมการจัดประชุมและนิทรรศการ (องค์การมหาชน), 2566) อ้างอิง : <https://www.businesseventsthailand.com/index.php/th/press-media/news-press-release/detail/1088-mice-is-the-new-definition-of-event>

6. การท่องเที่ยวแบบบ้านหลังที่สอง

การท่องเที่ยวในชุมชน (Community Based Tourism) หรือ การท่องเที่ยวใน ชนบท (Rural Tourism) เป็นรูปแบบการท่องเที่ยวที่เกิดขึ้น จากแนวคิดของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ (Conservation Tourism) ที่มองเห็นว่าชุมชนหรือคนในท้องถิ่น เป็นเจ้าของทรัพยากรการท่องเที่ยว ไม่ว่าจะเป็น น้ำตก ภูเขา วัฒนธรรมท้องถิ่น และวิถีชีวิต ชุมชนควรเข้ามามีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ และจัดการทรัพยากรเพื่อความยั่งยืนของชุมชน และส่งเสริมให้ท่องเที่ยวเป็นรายได้เสริมของชุมชน คือไม่ได้ทำท่องเที่ยวเป็นอาชีพหลัก นักท่องเที่ยวไม่มาคนในชุมชนก็ยังมีอาชีพและทำมาหากินตามปกติ แต่ครั้งนี้นักท่องเที่ยวหรือแขกมาเยี่ยมเยือน ชุมชนก็สามารถต้อนรับและให้บริการแก่แขกหรือนักท่องเที่ยวได้ ซึ่งชุมชนจะมีแนวคิดที่นักท่องเที่ยวเหล่านั้นเป็นแขกผู้มาพักที่บ้าน (Be a guest, not just a Tourist) ในปัจจุบันการท่องเที่ยวในชุมชน ได้รับความสนใจเพิ่มมากขึ้น จากนักท่องเที่ยวกลุ่มหลัก (Main Stream) ทั้งในและต่างประเทศ โดยมีรูปแบบการท่องเที่ยวที่พิกัดสัมผัสวิถีชีวิตชนบทไทย (Home Stay & Village Visit) ถือเป็นรูปแบบการท่องเที่ยวที่สำคัญซึ่งการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนนี้ จะนำไปสู่การร่วมมือร่วมใจกันในชุมชนที่จะอนุรักษ์คุ้มครองทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้ง รักษาไว้ซึ่งศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณีอันดีงาม และภูมิปัญญาดั้งเดิมของท้องถิ่นไว้ให้เกิดความยั่งยืนชั่วลูกหลาน (สถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่,คู่มือการจัดการท่องเที่ยวชุมชนและบ้านพักแบบโฮมสเตย์, 2548)

เทรนด์การท่องเที่ยวแบบบ้านหลังที่สอง (Second Home Tourism) ในภาษาทางการหรือภาษาอังกฤษอาจถูกเรียกว่า "Second Home Tourism" หรือ "Vacation Home Tourism" โดยมีความหมายว่าการท่องเที่ยวหรือการพักผ่อนในบ้านหรือที่พักที่ไม่ใช่บ้านหลักของคน เป็นการเข้าพักที่สองเพื่อสร้างประสบการณ์การท่องเที่ยวที่แตกต่างจากบ้านหลักและเพื่อผ่อนคลายและหลีกเลี่ยงความเครียดในชีวิตทางการ

การท่องเที่ยวแบบบ้านหลังที่สองเป็นเทรนด์ที่กำลังเพิ่มขึ้นเนื่องจากผู้คนหลายคนเห็นคุณค่าในการมีที่พักที่สองที่ใช้ในการพักผ่อนและหลีกเลี่ยงการเดินทางไกลหรือการเข้าพักในสถานที่ท่องเที่ยวแบบคนเยอะ โดยบ้านหลังที่สองนี้สามารถเป็นบ้านที่ตั้งอยู่ในที่ท่องเที่ยวต่างๆ หรือในที่สวนหรือบริเวณที่สงบสบาย มันช่วยให้คนสามารถผ่อนคลายและสร้างความสัมพันธ์กับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับที่หลีกเลี่ยงความเสียหายต่อสิ่งแวดล้อมอันมีขนาดใหญ่มาที่บ้านหลัก

การท่องเที่ยวแบบบ้านหลังที่สองยังเป็นวิธีที่คนสามารถสร้างประสบการณ์ท่องเที่ยวที่เป็นของตัวเองและปรับให้เข้ากับความต้องการและรูปแบบของชีวิตที่ตนเองต้องการ นอกจากนี้ มันยังเป็นที่ยอมรับในการลงทุนในอสังหาริมทรัพย์ที่สองเพื่อใช้ในการท่องเที่ยวและหากิน ด้วยเหตุนี้การท่องเที่ยวแบบบ้านหลังที่สองยังเกี่ยวข้องกับทางธุรกิจที่มีขนาดใหญ่เพิ่มขึ้นในหลายท้องที่ท่องเที่ยวต่างๆ ในโลก

บทสรุป

จากการระบาดของไวรัสโควิด 19 ส่งผลให้ผู้ให้บริการในธุรกิจท่องเที่ยวต้องปรับตัวอยู่เสมอและสร้างสรรค์รูปแบบการท่องเที่ยวและบริการใหม่ ๆ เพื่อตามให้ทันกับความต้องการที่เปลี่ยนไปของนักท่องเที่ยว ทั้งนี้ รัฐบาลและหน่วยงานภาครัฐซึ่งมีบทบาทกำกับดูแลจึงมีความเท่าทันการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น และวางแนวทางการกำกับดูแลอย่างเหมาะสม เพื่อสนับสนุนธุรกิจการท่องเที่ยวของไทยให้เติบโตได้อย่างมั่นคง โดยในปี 2565 ที่ผ่านมามีประเทศไทยยังเผชิญหน้ากับการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 เพียงแต่ไม่รุนแรงเท่ากับช่วงที่ผ่านมา และช่วงกลางปี 2565 ที่สถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 ทั่วโลกมีแนวโน้มลดลง พร้อมกับการเตรียมประกาศให้ COVID-19 กลายเป็นโรคประจำถิ่น ทำให้ในหลายประเทศรวมทั้งประเทศไทยประกาศปลดล็อก และผ่อนคลายมาตรการต่าง ๆ และเริ่มฟื้นฟูการท่องเที่ยว

จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 ทำให้ภาคอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเห็นจุดอ่อนของอุตสาหกรรมชัดเจนขึ้น และความจำเป็นในการทบทวนรูปแบบการดำเนินกิจกรรมและโครงสร้างธุรกิจใหม่ ได้แก่ การติดกักด่านจำนวนนักท่องเที่ยว และสัดส่วนรายได้ไม่สมดุล ดังนั้นจึงมีความจำเป็นต้องเพิ่มมูลค่า “การท่องเที่ยว” และปรับโครงสร้างพร้อมเน้นสร้างคุณค่าของผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยว สำหรับแนวโน้มการท่องเที่ยวได้มีการเปลี่ยนแปลงไปโดยนอกจากนักท่องเที่ยวจะให้ความใส่ใจกับสุขอนามัยและความปลอดภัยมากยิ่งขึ้น ยังเน้นการท่องเที่ยวแบบคุ้มค่า เที่ยวแบบฮีลใจ ผ่อนใจ ผ่อนกาย ผ่อนคลาย เที่ยวแบบลุยเดี่ยว MICE และบ้านหลังที่สอง

เอกสารและสิ่งอ้างอิง

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2564). *คู่มือแนวทางการออกแบบและพัฒนาธุรกิจท่องเที่ยวที่ปลอดภัยคาร์บอนสุทธิเป็นศูนย์*. สืบค้นจาก

https://api.tourismthailand.org/upload/live/content_article_file/20603-17661.pdf

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2565). *Responsible Tourism เทรนด์ท่องเที่ยวใหม่ ไม่ใช่แค่ความรับผิดชอบต่อ*. สืบค้นจาก <https://tatacademy.com/th/articles/article/3ee8e29e-8dd8-4021-9c7d-da1f9903f8f1>

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2562). *รายงานฉบับสมบูรณ์โครงการเพื่อการส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน*. สืบค้นจาก

<https://www.mots.go.th/download/Research/ProjectToPromoteSustainableTourism.pdf>

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา คณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ. (2565). *แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2566 – 2570)* สืบค้นจาก

https://drive.google.com/file/d/12-qp4UFjmLAKks2_UW3ux2SB8bh_Umpg/view

ดร.เทิดชาย ช่วยบำรุง. (2552). *บทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนบนฐานแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง*. สืบค้นจาก

https://www.kpi.ac.th/media_kpiacth/pdf/M10_213.pdf

ธนากร ศรีตนไชย (2023). การท่องเที่ยวแบบเนิบช้า (SLOW TOURISM) อ้างอิง :
<https://tourism.utcc.ac.th/บทความเรื่อง-การท่องเที่ยว-2/>

ไพฑูรย์ มนต์พานทอง. (2563). “ท่องเที่ยวไทย” สร้างสิ่งใหม่-ไม่เดินซ้ำรอยเดิม. สืบค้นจาก
<https://www.prachachat.net/tourism/news-455438>

สำนักงานส่งเสริมการจัดประชุมและนิทรรศการ (องค์การมหาชน) (2566) อ้างอิง :
<https://www.businesseventsthailand.com/index.php/th/press-media/news-press-release/detail/1088-mice-is-the-new-definition-of-event->

สถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (2548) คู่มือการจัดการท่องเที่ยวชุมชนและบ้านพัก
แบบโฮมสเตย์, อ้างอิง : <https://km-ir.arts.tu.ac.th/files/original/782b9e3b1ad52208def719272a357155dea9fc7b.pdf>

ศราวุธ ผิวแดง. (2558). เอกสารประกอบการสอนการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน คณะ
วิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี. สืบค้นจาก
<https://portal5.udru.ac.th/ebook/pdf/upload/1700vLu0ui351g6b2P1B.pdf>

BBC News ไทย (2023) อ้างอิง : <https://www.bbc.com/thai/features-46659397>

TCDC (Thailand Creative & Design Center) (2018) อ้างอิง :
https://www.creativethailand.org/view/article-read?article_id=33881

UNWTO. (2023). *Sustainable development*. Retrieved from
<https://www.unwto.org/sustainable-development>

Zurab Pololikashvili - UNWTO Secretary-General (September, 2022)

หน่วยที่ 2 BCG Model การพัฒนาเศรษฐกิจแบบองค์รวมด้านการท่องเที่ยวโดยแนวคิดเชิงสร้างสรรค์

1. คำอธิบายเนื้อหาการอบรม

การเรียนรู้นโยบายรัฐบาลในการขับเคลื่อนประเทศไทยสู่ไทยแลนด์ 4.0 โดยอาศัยการพัฒนาเศรษฐกิจแบบองค์รวมที่พัฒนาเศรษฐกิจ 3 มิติไปพร้อมกัน ได้แก่ เศรษฐกิจชีวภาพ (Bio economy) เป็นการใช้ทรัพยากรชีวภาพเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม โดยเน้นการพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์มูลค่าสูง เชื่อมโยงกับเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) ในการคำนึงถึงการนำวัสดุต่าง ๆ กลับมาใช้ประโยชน์ให้มากที่สุด 2 เศรษฐกิจนี้ อยู่ภายใต้เศรษฐกิจสีเขียว (Green Economy) ที่พัฒนาควบคู่ไปกับการพัฒนาสังคมและการรักษาสิ่งแวดล้อมได้อย่างสมดุลให้เกิดความมั่นคงและยั่งยืนไปพร้อมกัน โดยเปลี่ยนข้อได้เปรียบที่ไทยมีจากความหลากหลายทางชีวภาพและวัฒนธรรม ให้เป็นความสามารถในการแข่งขันด้วยนวัตกรรม เพื่อให้เกิดเศรษฐกิจ BCG ที่เติบโตแข่งขันได้ในระดับโลก เกิดการกระจายรายได้ลงสู่ชุมชน ลดความเหลื่อมล้ำชุมชนเข้มแข็ง มีความเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและการพัฒนาที่ยั่งยืน สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals–SDGs) ของสหประชาชาติ

2. เป้าหมายและวัตถุประสงค์

เป้าหมาย

มีเป้าหมายให้ผู้เข้าอบรมมีความรู้ ความเข้าใจในเรื่อง BCGs Model ทั้งด้านการดำเนินงานและการบูรณาการ พร้อมพัฒนาการด้านเครือข่ายที่เกี่ยวข้องทางด้านการท่องเที่ยวในพื้นที่ นำไปสู่การขับเคลื่อนอย่างบูรณาการและมีแนวคิดอย่างสร้างสรรค์ในพื้นที่เพื่อส่งผลสู่การพัฒนาในระดับประเทศต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ผู้เข้าอบรม มีความรู้ ความเข้าใจเรื่องแนวคิดและความสำคัญของ BCGs Model ทั้งด้านการดำเนินงานและการบูรณาการ พร้อมพัฒนาการด้านเครือข่ายที่เกี่ยวข้องทางด้านการท่องเที่ยวในพื้นที่
2. เพื่อให้ผู้เข้าอบรมเข้าใจในแนวทางการขับเคลื่อนอย่างบูรณาการอย่างสร้างสรรค์ในการพัฒนาเศรษฐกิจแบบองค์รวมด้านการท่องเที่ยวในพื้นที่เพื่อส่งผลสู่การพัฒนาในระดับประเทศต่อไป
3. จำนวนชั่วโมงที่ใช้

ทฤษฎี (ชั่วโมง)	การฝึกปฏิบัติ (ชั่วโมง)
1.30	30 นาที

4. แผนการสอน

หัวข้อย่อย	กิจกรรมการเรียนการสอน	สื่อที่ใช้
2.1 โมเดลเศรษฐกิจ BCG	บรรยาย แลกเปลี่ยนเรียนรู้	โปรแกรม PowerPoint และ อื่นๆ
2.2 การพัฒนาการท่องเที่ยวภายใต้โมเดลเศรษฐกิจ BCG	บรรยาย แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และให้ผู้เข้าอบรมแบ่งกลุ่ม หาประเด็นของโจทย์ที่กำหนดให้โดยใช้เทคนิคของการระดมสมองและการเขียนความคิด (Brainstorm และ Brainwriting)	โปรแกรม PowerPoint และ อื่นๆ Flip Chart Post It อุปกรณ์วาดเขียน

เนื้อหาการสอน:

2.1 โมเดลเศรษฐกิจ BCG

ในช่วงเวลาที่ผ่านมามาประเทศไทยใช้ทรัพยากรและความหลากหลายทางชีวภาพในการพัฒนาและสร้างการเติบโตทางเศรษฐกิจ ซึ่งต้องแลกด้วยความเสื่อมโทรมของทรัพยากรและการลดลงของความหลากหลายทางชีวภาพ เกิดของเหลือทิ้งที่สร้างมลพิษ ปัญหาสุขภาพและสิ่งแวดล้อม ดังนั้นรัฐบาลจึงต้องใช้งบประมาณจำนวนมากเพื่อแก้ปัญหา ยิ่งไปกว่านั้น การพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทยอยู่ในลักษณะ “ทำมากได้น้อย” เนื่องจากไม่สามารถสร้างมูลค่าให้กับทรัพยากรได้อย่างเต็มศักยภาพ และเกิดการพัฒนาแบบกระจุกตัว ก่อให้เกิดความเหลื่อมล้ำระหว่างภาคส่วนต่าง ๆ เศรษฐกิจต้องพึ่งพาปัจจัยภายนอก นอกจากนี้ในรอบ 10 ปีที่ผ่านมาอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศไทยมีค่าเฉลี่ยเพียงร้อยละ 3 ต่อปี ซึ่งไม่เพียงพอในการนำพาประเทศไทยให้ก้าวข้าม “กับดักประเทศรายได้ปานกลาง” ประเทศไทยจึงจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม โดยอาศัยฐานความเข้มแข็งของประเทศอันประกอบด้วยความหลากหลายทางชีวภาพและความหลากหลายทางวัฒนธรรม ส่งเสริมและพัฒนาให้ประเทศไทยเป็นเจ้าของสินค้าและบริการมูลค่าสูงที่ยกระดับมูลค่าในห่วงโซการผลิตสินค้าและบริการ นำเทคโนโลยี นวัตกรรมดิจิทัลสมัยใหม่ที่ช่วยหลายข้อจำกัดให้เกิดการก้าวกระโดดของการพัฒนาต่อยอด สร้างการเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน กระจายรายได้ โอกาส และความมั่งคั่งแบบทั่วถึง (Inclusive Growth) รวมถึงการรักษาฐานทรัพยากรและความหลากหลายทางชีวภาพให้สมดุล ด้วยการใช้โมเดลเศรษฐกิจใหม่ ที่เรียกว่า “โมเดลเศรษฐกิจ BCG” ซึ่งเป็นการพัฒนา 3 เศรษฐกิจ คือ เศรษฐกิจชีวภาพ (Bio economy) เศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) และเศรษฐกิจสีเขียว (Green Economy) ไปพร้อม ๆ กัน โดยโมเดลเศรษฐกิจ BCG มีความสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) และสอดคล้องกับหลักการของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (SEP) ซึ่งเป็นหลักสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทย โดยโมเดลเศรษฐกิจ BCG ทำหน้าที่บูรณาการการพัฒนาตั้งแต่ต้นน้ำถึงปลายน้ำ ใช้องค์ความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม สร้าง มูลค่าเพิ่ม (Value Creation) จากฐานความหลากหลายของทรัพยากรชีวภาพและวัฒนธรรมด้วยกลไก จตุภาคี (Quadruple Helix) ทั้งนี้กิจกรรมหลักภายใต้โมเดลเศรษฐกิจ BCG ประกอบด้วย (1) อนุรักษ์ ฟนฟู พัฒนา เพิ่มพูน

ทรัพยากร ความหลากหลายทางชีวภาพและวัฒนธรรม (2) บริหาร จัดการ การใช้ประโยชน์และบริโภค อย่างยั่งยืน (3) ลดและใช้ประโยชน์ของทั้งจากกระบวนการผลิตสินค้าและบริการ (4) เพิ่ม Value Creation ตลอดห่วงโซ่มูลค่า ตั้งแต่ภาคเกษตรที่เป็นต้นน้ำ จนถึงภาคการ ผลิตและบริการ และ (5) สร้าง ภูมิคุ้มกัน พึ่งพาตนเอง และเพิ่มสมรรถนะในการพ ันตัวอย่างรวดเร็ว (กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม, 2564)

รัฐบาลให้ความสำคัญกับการเร่งรัดพัฒนาประเทศด้วยการใช้ “โมเดลเศรษฐกิจ BCG” คือ เศรษฐกิจชีวภาพ (Bio Economy) มุ่งเน้นการใช้ทรัพยากรชีวภาพเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม โดยเน้นการพัฒนา เป็นผลิตภัณฑ์มูลค่าสูง เศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) คำนึงถึงการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า หมุนเวียนใช้ประโยชน์ใหม่มากที่สุด และเศรษฐกิจสีเขียว (Green Economy) การพัฒนาเศรษฐกิจสังคมที่ คำนึงถึงสิ่งแวดล้อมและความยั่งยืน

ภายใต้สถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของโลกในปัจจุบัน เช่น การระบาดของโควิด-19 การเปลี่ยนแปลง ของสภาพภูมิอากาศ รวมถึงพลวัตของเทคโนโลยี ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของโครงสร้าง และ กิจกรรมทางเศรษฐกิจ รวมถึงการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและพฤติกรรมของคนในสังคม ดังนั้นแนวทาง การพัฒนาประเทศไทยหลังจากนี้จึงหลีกเลี่ยงไม่ได้ที่ต้องปรับเปลี่ยนไปสู่การพัฒนาที่อาศัย "จุดแข็งของ ประเทศ" พร้อมกับการผนึกกำลังภายใต้แนวคิด "รวมไทยสร้างชาติ" ด้วยการใช้ 3 แนวทางสำคัญ คือ 1) น้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มุ่งสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน 2) สร้างความเข้มแข็งจากภายใน เชื่อมไทยสู่ประชาคมโลก และ 3) เดินหน้าไปด้วยกัน ไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง (กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม, 2563)

1. น้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มุ่งสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency Economy Philosophy : SEP) เป็น รากฐานสำคัญของการพัฒนาโมเดลการขับเคลื่อนประเทศไทยที่เป็นรูปธรรมภายใต้เศรษฐกิจ BCG (BCG Economy Model) โดยการผนึก 3 เศรษฐกิจเข้าด้วยกัน คือเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และ เศรษฐกิจสีเขียวมุ่งสู่เป้าหมายของการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) โดย ใช้องค์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมเป็นตัวขับเคลื่อนสำคัญ

การพัฒนาประเทศตามยุทธศาสตร์โมเดลเศรษฐกิจ BCG จะนำไปสู่ความยั่งยืนในมิติต่าง ๆ ได้แก่ ความมั่นคงทางอาหาร ความมั่นคงทางสาธารณสุข ความมั่นคงทางพลังงาน หลักประกันการมีงานทำ และความยั่งยืนของธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

BCG Economy: โมเดลขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทยในโลกหลังโควิด

ที่มา : กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (2563)

2. การสร้างความเข้มแข็งจากภายใน เชื่อมไทยสู่ประชาคมโลก

โมเดลเศรษฐกิจ BCG เป็นการพัฒนาจากฐานความเข้มแข็งภายในอันประกอบด้วย “ความหลากหลายทางชีวภาพ” และ “ความหลากหลายทางวัฒนธรรม” โดยนำความรู้มาต่อยอดและยกระดับมูลค่าห่วงโซ่การผลิตสินค้าและบริการ ครอบคลุม 4 สาขาอุตสาหกรรมสำคัญ ประกอบด้วย 1) เกษตรและอาหาร 2) สุขภาพและการแพทย์ 3) พลังงาน วัสดุและเคมีชีวภาพ และ 4) การท่องเที่ยว และเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ซึ่งการพัฒนาเศรษฐกิจ BCG เป็นการพัฒนาที่เริ่มต้นจากการสร้างความเข้มแข็งในระดับพื้นที่ ขยายไปสู่ประเทศและเชื่อมโยงไทยสู่ประชาคมโลก ทั้งในฐานะเป็นส่วนหนึ่งของสายโซ่อุปทานของโลก (Global Supply Chain) และศักยภาพในการแสดงบทบาทความเป็นผู้นำในเวทีโลก ด้วยการเข้าถึงความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรมจากสถาบันชั้นนำของโลก เพื่อนำมาพัฒนาต่อยอดเป็นผลิตภัณฑ์หรือบริการนวัตกรรม

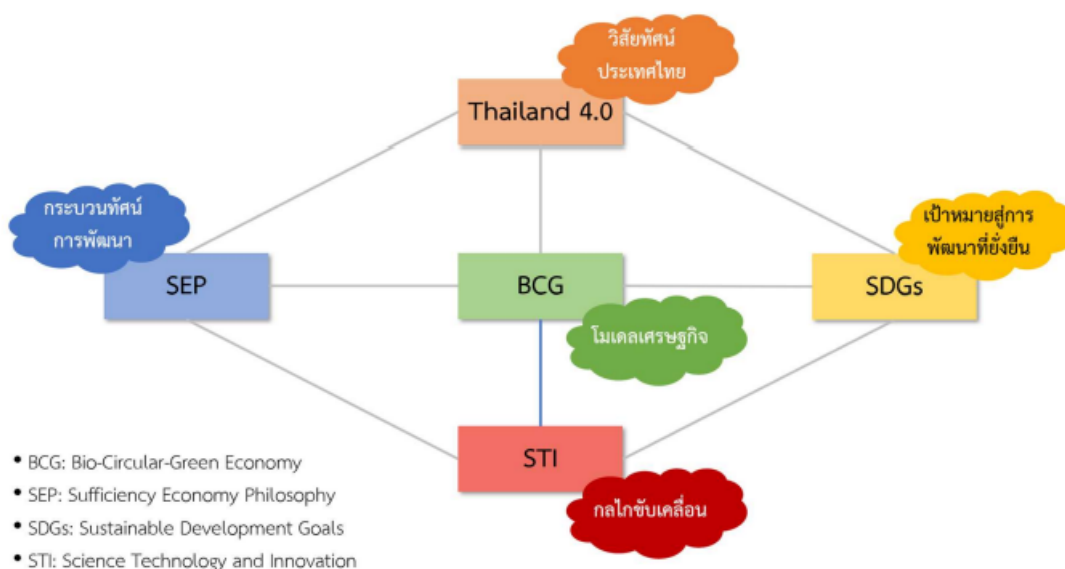
3. เดินหน้าไปด้วยกัน ไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง

โมเดลเศรษฐกิจ BCG ให้ความสำคัญกับการพัฒนาที่นำไปสู่การเดินหน้าไปด้วยกัน และไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง เน้นการขับเคลื่อน BCG เชิงพื้นที่ ใช้การระเบิดจากภายในโดยเน้นตอบสนองความต้องการในแต่ละพื้นที่ ควบคู่ไปกับการดำรงไว้ซึ่งอัตลักษณ์ของพื้นที่

หลักการและกลไกการทำงานของโมเดลเศรษฐกิจ BCG

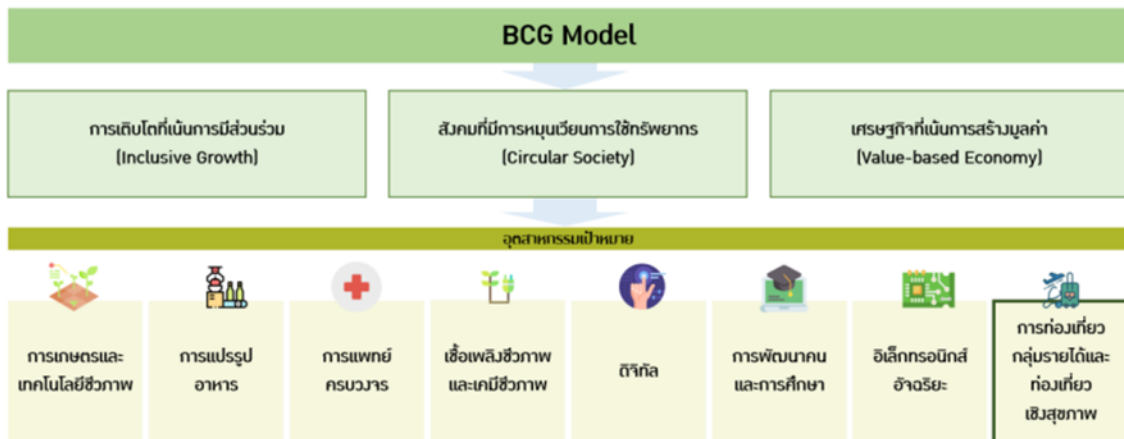
เพื่อให้ประเทศไทยสามารถใช้ความพร้อมด้านทรัพยากรจากความหลากหลายทางชีวภาพและวัฒนธรรม สร้างศักยภาพในการพัฒนาประเทศและนำพาความอยู่ดี กินดี มีความสุขอย่างทั่วถึง ด้วยความยั่งยืนของฐานทรัพยากรได้อย่างแท้จริง จำเป็นต้องปรับรูปแบบการพัฒนาประเทศไปสู่การใช้ โมเดลเศรษฐกิจ BCG หรือ Bio-Circular-Green Economy (เศรษฐกิจชีวภาพ-เศรษฐกิจหมุนเวียนเศรษฐกิจสีเขียว) เป็น

โมเดลเศรษฐกิจใหม่ในการขับเคลื่อนการเติบโตของเศรษฐกิจและการพัฒนาสังคมด้วยการสร้างและใช้ความเข้มแข็งในระดับพื้นที่ ขยายไปสู่ประเทศและเชื่อมโยงประเทศไทยสู่ประชาคมโลกโดยน้อมนำหลักการของ "ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง" (Sufficiency Economy Philosophy: SEP) เป็นหลักในการพัฒนาสู่ "เป้าหมายของการพัฒนาที่ยั่งยืน" (Sustainable Development Goals: SDGs) เพื่อขับเคลื่อนประเทศไทยอย่างเป็นรูปธรรม (ดังแสดงในรูปที่ 2) โดยการผนึกพลังภาครัฐ-เอกชน/ชุมชน/สังคม-มหาวิทยาลัย/สถาบันวิจัย-เครือข่ายต่างประเทศในลักษณะ "จตุภาคี"(Quadruple Helix) เพื่อ "เปลี่ยนข้อได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบ (Comparative Advantage) ที่ประเทศไทยมีความหลากหลายทางชีวภาพและความหลากหลายทางวัฒนธรรม ให้เป็นความสามารถในการแข่งขัน (Competitive Advantage) หรือปรับระบบการผลิตและบริการไปสู่การทำน้อยได้มากด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม (Science, Technology & Innovation: STI) เพื่อให้เกิดเศรษฐกิจ BCG ที่เติบโตแข่งขันได้ในระดับโลกพร้อม ๆ กับการกระจายรายได้สู่ชุมชน ลดความเหลื่อมล้ำชุมชนเข้มแข็ง มีความเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม นำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน" (กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม, 2564)

ที่มา : กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (2564)

โมเดลเศรษฐกิจ BCG เป็นกลไกขับเคลื่อนการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศรูปแบบใหม่ที่มุ่งเน้น"การเติบโตอย่างมีคุณภาพ" สร้างความสมดุลของเศรษฐกิจที่ เน้นการสร้างมูลค่า (Value-based Economy) การเติบโตที่เน้นการมีส่วนร่วม (Inclusive Growth) และสังคมที่มีการหมุนเวียนการใช้ทรัพยากร (Circular Society) อย่างชาญฉลาดเพื่อให้ทรัพยากรเพิ่มพูน (กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม, 2564)

ที่มา : กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (2565)

กลไกการทำงานของโมเดลเศรษฐกิจ BCG

หลักการของโมเดลเศรษฐกิจ BCG คือการทำหน้าที่บูรณาการการพัฒนาตั้งแต่ต้นน้ำถึงปลายน้ำ ใช้องค์ความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม (วทน.) สร้างมูลค่าเพิ่ม (Value Creation) จากฐานความหลากหลายของทรัพยากรชีวภาพและวัฒนธรรม ด้วยกลไกตลาดที่ซึ่งประกอบด้วยหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันวิจัย/สถาบันการศึกษา และภาคประชาชน ทั้งนี้กิจกรรมหลักภายใต้โมเดลเศรษฐกิจ BCG ประกอบด้วย 5 เรื่องที่สำคัญ (กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม, 2564) ได้แก่

1. อนุรักษ์ พัฒนา เพิ่มพูนทรัพยากรความหลากหลายทางชีวภาพและวัฒนธรรม
2. บริหารจัดการการใช้ประโยชน์และบริโภคอย่างยั่งยืน
3. ลดและใช้ประโยชน์ของทิ้งจากกระบวนการผลิตสินค้าและบริการ
4. เพิ่ม Value creation ตลอดห่วงโซ่มูลค่าตั้งแต่ภาคเกษตรที่เป็นต้นน้ำ จนถึงภาคการผลิตและบริการ
5. สร้างภูมิคุ้มกัน พึ่งพาตนเอง และเพิ่มสมรรถนะในการฟื้นตัวอย่างรวดเร็ว

กิจกรรมหลักภายใต้โมเดลเศรษฐกิจ BCG ประกอบด้วย 5 เรื่องที่สำคัญ ได้แก่

1. อนุรักษ์ พัฒนา เพิ่มพูนทรัพยากร ความหลากหลายทางชีวภาพและวัฒนธรรม
2. บริหารจัดการ การใช้ประโยชน์และบริโภค อย่างยั่งยืน
3. ลดและใช้ประโยชน์ของทิ้งจากกระบวนการผลิตสินค้าและบริการ
4. เพิ่มมูลค่า (Value creation) ตลอดห่วงโซ่มูลค่าตั้งแต่ภาคเกษตรที่เป็นต้นทาง จนถึงภาคการผลิตและบริการ
5. สร้างภูมิคุ้มกัน พึ่งพาตนเอง และเพิ่มสมรรถนะในการฟื้นตัวอย่างรวดเร็ว

โมเดลเศรษฐกิจ BCG พัฒนาบนฐานความเข้มแข็งของประเทศ
ที่มา : กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (2565)

ความสำเร็จของการพัฒนาประเทศด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG จำเป็นต้องนำกลไก 7 ปรับมาหนุนเสริมให้การทำงานข้างต้นดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล (กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม, 2564) ดังนี้

1. ปรับจากรัฐเป็นผู้ลงทุนหลัก ไปสู่เอกชนลงทุน ภาครัฐเป็นผู้ส่งเสริมโดยสร้างระบบนิเวศที่เกื้อหนุนให้เอกชนลงทุนในการพัฒนาที่สูงกว่ารัฐ
2. ปรับการใช้จ่ายภาครัฐเพื่อแก้ปัญหา ไปสู่การลงทุนภาครัฐเพื่อการพัฒนาและแก้ปัญหาแบบเบ็ดเสร็จ
3. ปรับระบบการจัดสรรงบประมาณจากรายปีไปสู่ระบบการจัดสรรงบประมาณแบบบูรณาการเพื่อการลงทุนแบบผูกพันต่อเนื่อง
4. ปรับการสนับสนุนทุนวิจัยรายโครงการ ไปสู่การสนับสนุนทุนวิจัยครบวงจร (วิจัย พัฒนา สู่อการผลิตและจำหน่าย: (Research, Development, Innovation, Manufacturing))
5. ปรับการพัฒนาเศรษฐกิจที่ยึดโยงอุตสาหกรรมเดิม ไปสู่การสร้างอุตสาหกรรมยุทธศาสตร์ใหม่
6. ปรับการเติบโตของประเทศโดยการพึ่งพาปัจจัยจากภายนอกประเทศ ไปสู่การเติบโตด้วยการสร้างความแข็งแกร่งจากภายใน และเชื่อมโยงเศรษฐกิจโลก
7. ปรับจากการทำงานแบบต่างคนต่างทำ ไปสู่การเดินหน้าไปด้วยกัน ผนึกกำลังจุดภาคี

2.2 การพัฒนาการท่องเที่ยวภายใต้โมเดลเศรษฐกิจ BCG

การพัฒนาภาคท่องเที่ยวด้วย BCG Economy Model ในส่วนของภาคท่องเที่ยวเป็นหนึ่งในสาขายุทธศาสตร์เป้าหมายในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ BCG ที่จำเป็นต้องเร่งพัฒนาให้มีการเติบโตอย่างยั่งยืน เนื่องจากเป็นกิจกรรมเศรษฐกิจที่ไม่เพียงแต่ช่วยสร้างงานและกระจายรายได้เข้าสู่ท้องถิ่น

โดยตรง ยังกระตุ้นให้เกิดการใช้ความหลากหลายทางชีวภาพและวัฒนธรรม และทรัพยากรธรรมชาติจำนวนมากในการดึงดูดและสร้างความสะดวกสบายให้กับนักท่องเที่ยว ดังนั้น การพัฒนาภาคท่องเที่ยวด้วย BCG Economy Model จึงมุ่งเน้นให้เกิดการเติบโตของภาคท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน คือ เกิดการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า มีการสร้างมูลค่าเพิ่ม และคำนึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคมมากขึ้น

BCG in Action : สาขาการท่องเที่ยวและเศรษฐกิจสร้างสรรค์

ในการดำเนินการตามโมเดล BCG นั้น สาขาการท่องเที่ยวได้มีการจัดทำข้อเสนอ BCG in Action เพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยว โดยกำหนดเป้าหมายการพัฒนาเพื่อเพิ่มรายได้จากการท่องเที่ยว 3 ล้านล้านบาท ซึ่งคิดเป็นมูลค่าประมาณร้อยละ 18 ของ GDP เน้นการกระจายรายได้อย่างทั่วถึงไปสู่เมืองรอง ลดความเหลื่อมล้ำ มุ่งสู่ความยั่งยืน เพื่อให้ท่องเที่ยวได้อย่างมั่นใจ สนุกและปลอดภัย และกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จในระยะเวลา 5 ปีข้างหน้า (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม, 2563) ดังนี้

- เพิ่มรายได้จากการท่องเที่ยว 1.2 ล้านล้านบาท ในปี 2563 เป็น 1.5 ล้านล้านบาท ในปี 2564
- และเร่งผลักดันให้กลับสู่ 3 ล้านล้านบาท ภายในปี 2565
- รายได้จากการท่องเที่ยวเมืองรองเพิ่มขึ้นร้อยละ 10 ต่อปี
- รายได้จากการท่องเที่ยวมาจากกิจกรรมในท้องถิ่น ได้แก่ ที่พัก อาหาร สมุนไพร สินค้าคุณภาพจากท้องถิ่น
- รายได้และการจ้างงานในชุมชนเพิ่มขึ้นผ่านกิจกรรมท่องเที่ยวชุมชน
- การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาพื้นที่อย่างเป็นระบบ
- แหล่งท่องเที่ยวได้รับมาตรฐานความยั่งยืนระดับสากล
- การท่องเที่ยวเติบโตอย่างยั่งยืนด้วย “ความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม”

ทั้งนี้ แผนการขับเคลื่อนการพัฒนา BCG สาขาการท่องเที่ยวมุ่งเน้นการพัฒนาให้ประเทศไทยเป็นแหล่งท่องเที่ยวคุณภาพที่ช่วยเพิ่มรายได้ให้กับประเทศ ชุมชน และท้องถิ่น ภายใต้แบรนด์ “เที่ยวอย่างมั่นใจ สนุกและปลอดภัย” ด้วยการกำหนดกลุ่มการท่องเที่ยวเป้าหมายในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงการแพทย์และสุขภาพ (Medical & Wellness Tourism) (ดังรูป) ซึ่งเป็นกลุ่มที่สร้างให้เกิดมูลค่าเพิ่มสูง โดยมีแนวทางคือ โมเดลอารมณ์ดีมีความสุข หรือ Happy Model ซึ่งประกอบด้วย

- กินดี คือ การได้รับประทานอาหารสะอาด มีประโยชน์ต่อสุขภาพ ปลอดภัย และเป็นอาหารท้องถิ่นที่คัดสรรจากชุมชน
- อยู่ดี คือ การได้เข้าพักในที่พักที่ได้มาตรฐาน สะอาด มีสิ่งแวดล้อมที่ดี มีสิ่งอำนวยความสะดวก รวมถึง WIFI พร้อมทั้งมีกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพ
- ออกกำลังกายดี คือ การได้เข้าร่วมกิจกรรมกีฬาและสันทนาการต่าง ๆ
- แบ่งปันสิ่งดี ๆ คือ การได้แบ่งปันความรู้ แนะนำสิ่งดี ๆ ทำกิจกรรมร่วมกับท้องถิ่น เรียนรู้ประสบการณ์จากปราชญ์ชาวบ้าน

ที่มา : กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (2563)

กลไกการขับเคลื่อนการพัฒนาภาคท่องเที่ยวไปสู่การขับเคลื่อน BCG สาขาการท่องเที่ยวให้ความสำคัญในการดำเนินงาน 3 เรื่องที่สำคัญคือ

1. การพัฒนามาตรฐาน เพื่อสร้างความมั่นใจและคุณค่าให้กับนักท่องเที่ยวโดยคำนึงถึง “ความสะอาด ความปลอดภัยของชีวิตและทรัพย์สิน คุณภาพของการบริการ และความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม” ด้วยการต่อยอดและยกระดับมาตรฐานการท่องเที่ยวตลอดห่วงโซ่อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว
2. การยกระดับการเชื่อมโยง ยกระดับการเดินทางด้วยระบบขนส่งสาธารณะที่สะดวก สะอาด ปลอดภัย และเชื่อมโยงระหว่างแหล่งท่องเที่ยวของเมืองท่องเที่ยวหลักไปสู่แหล่งท่องเที่ยวเมืองรองได้อย่างสะดวก มีระบบสาธารณสุขที่เพียงพอ รวมถึงพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานระบบสารสนเทศและสร้างระบบ Digital Platform เพื่อให้เกิดความเชื่อมโยงระหว่างผู้ที่เกี่ยวข้องอันนำไปสู่ความร่วมมือในการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว
3. การขับเคลื่อนอุตสาหกรรมท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (Sustainability) มีการบริหารปริมาณนักท่องเที่ยวอย่างมีประสิทธิภาพ ติดตามผลกระทบจากการท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบ ดูแลรักษาและฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและมรดกทางวัฒนธรรมของไทย สร้างมูลค่าและแบรนด์ความเป็นไทย พร้อมส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชน เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มด้วยอัตลักษณ์ความเป็นไทยจากสินค้าและบริการ กระจายรายได้ลดความเหลื่อมล้ำให้กับท้องถิ่น

แผนกลยุทธ์เพื่อการขับเคลื่อนการท่องเที่ยวสีขาว ภายใต้โมเดลเศรษฐกิจ BCG (พ.ศ. 2566 – 2570)

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาในฐานะหน่วยงานหลักในการขับเคลื่อนการพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศไทยได้ตระหนักในความสำคัญของการมุ่งเน้นการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนเพื่อตอบสนองต่อ

กระแสนิยมนักท่องเที่ยวสมัยใหม่ที่ให้ความสำคัญกับการท่องเที่ยวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม จึงดำเนินการขับเคลื่อน การท่องเที่ยวสีเขียว ภายใต้โมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. 2566 – 2570 ใน 3 กรอบแนวทางการพัฒนาทั้งในฝั่งอุปทาน (Supply) ฝั่งอุปสงค์ (Demand) และการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2565) ดังนี้

ที่มา : กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา (2565)

ประเด็นที่ 1 ยกระดับขีดความสามารถผู้ให้บริการด้านการท่องเที่ยวให้มีการบริหารจัดการทรัพยากรอย่างคุ้มค่า แนวคิดและความสำคัญ กลุ่มผู้ให้บริการด้านการท่องเที่ยว ซึ่งประกอบด้วยกลุ่มอุตสาหกรรมท่องเที่ยวทั้ง 12 สาขา เป็นกลุ่มสำคัญในห่วงโซ่อุปทานด้านการท่องเที่ยว ซึ่งมีการใช้ทรัพยากรที่หลากหลาย และมีปริมาณมากในการให้บริการด้านการท่องเที่ยว จึงเป็นกลุ่มเป้าหมายหลักที่แผนกลยุทธ์ฉบับนี้ให้ความสำคัญ โดยการผลักดันให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง มีความรู้ ความเข้าใจ ในหลักการและแนวทางการดำเนินงานตามแนวคิดโมเดลเศรษฐกิจ BCG ที่สามารถนำไปปรับใช้ในขั้นตอนกระบวนการที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งเป็นประโยชน์และส่งผลให้เกิดความยั่งยืนในการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ ซึ่งส่งผลให้ประเทศไทยสามารถรักษาศักยภาพของพื้นที่ท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ มาตรฐาน มีความน่าสนใจและดึงดูดนักท่องเที่ยวได้ในระยะยาว

ประเด็นที่ 2 ส่งเสริมความสำคัญ และกระตุ้นการบริโภคผลิตภัณฑ์และบริการท่องเที่ยวตามแนวคิด BCG แนวคิดและความสำคัญจากการส่งเสริมให้ผู้ประกอบการและภาคส่วนที่เกี่ยวข้องด้านการท่องเที่ยวให้ความร่วมมือในการปรับเปลี่ยนการดำเนินงานให้ก้าวเข้าสู่การเป็นผู้ประกอบการที่มี

การดำเนินงานตามแนวคิดโมเดลเศรษฐกิจ BCG นั้น นับได้ว่าจำเป็นต้องมีการลงทุนในการดำเนินงาน ซึ่งการลงทุนเหล่านั้นจำเป็นต้องมีนักท่องเที่ยวที่เห็นคุณค่า และความสำคัญตามแนวคิดดังกล่าวเช่นกัน จึงจะส่งผลให้เกิดการบริโภค การใช้บริการการหมุนเวียนทางเศรษฐกิจขึ้นในพื้นที่ในระยะยาว การส่งเสริมให้เกิดการท่องเที่ยวแบบหมุนเวียน (Circular Tourism) ได้อย่างเป็นรูปธรรม นอกจากการส่งเสริมให้ผู้ประกอบการพัฒนากระบวนการที่สอดคล้องกับแนวคิด BCG แล้ว การส่งเสริมให้นักท่องเที่ยว และประชาชนทั่วไปเห็นถึงความสำคัญและกระตุ้นให้เกิดการสนับสนุนการท่องเที่ยว การบริการ และผลิตภัณฑ์จากผู้ประกอบการมากขึ้น ซึ่งสามารถกระตุ้นให้ผู้ประกอบการเกิดการแข่งขัน เร่งพัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการ เพื่อมาตอบสนองต่อความต้องการของนักท่องเที่ยวมากยิ่งขึ้น ดังนั้น การพัฒนาในประเด็นนี้ จึงควรสร้างการรับรู้ เพื่อให้นักท่องเที่ยวและประชาชนทั่วไปตระหนักถึงความสำคัญของการท่องเที่ยวแบบหมุนเวียน (Circular Tourism) รูปแบบต่าง ๆ ควบคู่ไปกับการนำเสนอให้ประชาคมโลกได้รับรู้ว่าประเทศไทยมีศักยภาพ และพร้อมที่จะเป็นแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนชั้นนำของโลก เพื่อสร้างกระแสให้เกิดขึ้นทั่วโลก ในขณะเดียวกันภาครัฐควรเร่งพัฒนามาตรการในการกระตุ้น การบริโภคของผลิตภัณฑ์และบริการด้านท่องเที่ยวแบบหมุนเวียนมากขึ้นเพื่อเสริมความต้องการ และยังเป็นแรงจูงใจให้กับผู้ประกอบการให้ความสำคัญกับการดำเนินงานตามแนวคิด BCG มากขึ้นด้วยเช่นกัน

ประเด็นที่ 3 พัฒนาปัจจัยสนับสนุนการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารทรัพยากรในภาคการท่องเที่ยว แนวคิดและความสำคัญ นอกจากการกระตุ้นการดำเนินงานในกลุ่มผู้ประกอบการและความต้องการจากกลุ่มนักท่องเที่ยวแล้ว การขับเคลื่อนท่องเที่ยวแบบหมุนเวียน ให้เกิดผลอย่างรูปธรรม ต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาระบบนิเวศที่เกี่ยวข้องทั้งหมดด้วย เพราะระบบนิเวศเหล่านี้ เป็นสิ่งที่สะท้อนถึงอุปสรรค หรือตัวกระตุ้นให้การขับเคลื่อนขึ้นได้จริงตามแผนงานที่วางไว้ ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของระเบียบ กฎหมาย นโยบาย หรือมาตรการสนับสนุน ข้อมูล หรือ แม้กระทั่งเครือข่าย ที่จะเข้ามาเป็นพันธมิตร และผู้นำในการขับเคลื่อนในระดับต่าง ๆ ดังนั้น การดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ในการสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐ เอกชน และประชาชน เพื่อสนับสนุนให้การดำเนินงานทั้งด้านอุปสงค์และอุปทานเป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถอำนวยความสะดวกให้กับผู้ประกอบการ นักท่องเที่ยวและประชาชนที่ให้ความสำคัญกับการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน สามารถเข้าถึงข้อมูลและสิ่งอำนวยความสะดวกที่สนับสนุนให้การท่องเที่ยวภายใต้โมเดลเศรษฐกิจ BCG นี้ บรรลุได้ตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้ต่อไป

การท่องเที่ยวตามแนวทางของ BCG จะพัฒนาโดยการให้ความสำคัญกับการท่องเที่ยวคุณภาพสูงที่ยั่งยืน (Sustainable tourism) หนึ่งแนวทางที่สำคัญคือการประยุกต์ใช้ Happy Model ที่ชูอัตลักษณ์ของแต่ละพื้นที่ด้วยสินค้าและบริการ ตลอดจนสื่อสารเรื่องราวและจุดเด่นแต่ละแห่งเชื่อมโยงกับจุดแข็งของประเทศ เช่น การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว

คาร์บอนต่ำ และการท่องเที่ยวเชิงความรู้ ซึ่งการท่องเที่ยวเหล่านี้ ไม่เพียงทำให้เกิดการกระจายรายได้สู่ชุมชนแต่เป็นการเชื่อมโยงสู่ภาคเศรษฐกิจอื่น ๆ โดยมีแนวทางในการดำเนินงาน ดังนี้

แนวทางที่ 1 : การผลักดันให้เกิดการนำโมเดลการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ เช่น Happy Model เพื่อกระจายรายได้อย่างทั่วถึงไปสู่เมืองรอง ลดความเหลื่อมล้ำ และมุ่งสู่การพัฒนา อย่างยั่งยืน

การขับเคลื่อนการพัฒนา BCG Model สาขาท่องเที่ยวและเศรษฐกิจสร้างสรรค์ต้องนำไปสู่การสร้างอุปสงค์ (Demand side) ในรูปแบบใหม่ เช่น การพัฒนาการท่องเที่ยวคุณภาพสูงด้วยแนวคิด Happy Model การสร้างและพัฒนาตลาดด้วยการใช้เศรษฐกิจสร้างสรรค์ เทคโนโลยีดิจิทัล รวมไปถึงการพัฒนาทักษะของผู้ที่อยู่ในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวให้มีความสามารถในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

แนวทางที่ 2 : การส่งเสริมการท่องเที่ยวยั่งยืน และการท่องเที่ยวสีเขียว เพื่อรักษาสีเขียวตามแนวทาง Happy Model

แนวทางในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวแต่ละพื้นที่อย่างเหมาะสมด้วยการใช้หลักเศรษฐกิจหมุนเวียน การปล่อยคาร์บอนสุทธิเป็นศูนย์ (Carbon neutral) การจัดทำ National Guideline ด้านขีดความสามารถในการรองรับของแหล่งท่องเที่ยว และจัดทำบัญชีต้นทุนทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวที่สำคัญเพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรอย่างยั่งยืน

แนวทางที่ 3 : การกระจายนักท่องเที่ยวสู่เมืองรองด้วยการพัฒนาสินค้าและบริการ โดย ใช้อัตลักษณ์ท้องถิ่น วัฒนธรรม พัฒนาเรื่องราวและการอำนวยความสะดวก และความปลอดภัย และพัฒนาองค์ความรู้ด้วย Digital Technology

พัฒนาแนวทางการกระจายนักท่องเที่ยวด้วยการพัฒนาสินค้าและบริการ โดย ใช้อัตลักษณ์ท้องถิ่น วัฒนธรรมที่ทรงคุณค่าซึ่งสามารถนำมาใช้ส่งเสริมการท่องเที่ยวสู่เมืองรอง ด้วยการเชื่อมโยงการท่องเที่ยวกับการอนุรักษ์ วัฒนธรรม อัตลักษณ์ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เชิงเกษตร และการท่องเที่ยวเชิงความรู้

แนวทางที่ 4 : การขยายตลาดการท่องเที่ยวด้วยการส่งเสริมพัฒนาระบบการจ่ายเงินแบบ One Payment System เพื่ออำนวยความสะดวกและรวบรวมข้อมูลพฤติกรรมการใช้จ่าย รวมถึงพัฒนาดิจิทัลคอนเทนต์ที่นำเสนอจุดเด่นของประเทศไทยในด้านต่างๆ เช่น วัฒนธรรม

การนำการชำระเงินผ่านระบบ e-payment มาใช้เพื่ออำนวยความสะดวก รวมถึงรวบรวมข้อมูลพฤติกรรมการใช้จ่าย เพื่อนำเสนอรูปแบบการท่องเที่ยว สินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องได้ ตรงตามความต้องการของนักท่องเที่ยวมากยิ่งขึ้น เป็นหนึ่งในมาตรการกระตุ้นให้นักท่องเที่ยวเดินทางและเพิ่มการใช้จ่ายในประเทศไทยได้มากขึ้น รวมถึงการขยายตลาดการท่องเที่ยวทั้งในและต่างประเทศด้วยการพัฒนาดิจิทัลคอนเทนต์ที่หลากหลายเพื่อประชาสัมพันธ์ความเป็นไทยให้เป็นที่รู้จักมากขึ้น เช่นเดียวกับสื่อของ

เกาหลีใต้ จีน และไต้หวันที่สามารถนำเสนอวัฒนธรรมของประเทศตนเองผ่านสื่อรูปแบบต่าง ๆ จนเป็นที่รู้จักไปทั่วโลก

แนวทางที่ 5 : การส่งเสริมการท่องเที่ยวคุณภาพสูงผ่าน การจัดงานประชุมและนิทรรศการ กีฬาและอีเวนต์ (Event) ระดับโลก

การจัดมหกรรมหรืองานอีเวนต์ (Event) ระดับโลก เช่น กีฬา การประชุม และการประกวดต่าง ๆ เป็นอีกแนวทางในการดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เดินทางมาท่องเที่ยวในประเทศไทยเพิ่มขึ้น เป็นการนำรายได้จากภายในและภายนอกประเทศ มาหมุนเวียนเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจ พร้อมทั้งโปรโมทประเทศไทย (ที่มา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม, 2564)

บทบาทของ BCG Model สู่ BCG Tourism

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2565) ภายใต้แผนกลยุทธ์เพื่อการขับเคลื่อนการท่องเที่ยวสีขาว ภายใต้โมเดลเศรษฐกิจ BCG (พ.ศ. 2566 – 2570) กล่าวถึง BCG Tourism หมายถึง การนำเอาองค์ความรู้และเทคโนโลยีตามแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ, เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว มาประยุกต์ใช้กับการท่องเที่ยว เพื่อให้เกิดการบริหารจัดการทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ แปรูปผลผลิตอย่างเป็นระบบ มีการหมุนเวียนการใช้ทรัพยากร ลดการใช้พลังงานและปริมาณขยะ ไม่สร้างมลพิษหรือผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม อันจะนำไปสู่ความยั่งยืนในทุกมิติ ทั้งมิติสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมโลก ซึ่งสามารถอธิบายคร่าวๆ ตามแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจแต่ละด้าน ได้ดังนี้

1. Bio economy ในมิติด้านการท่องเที่ยว คือ การท่องเที่ยวที่เน้นการอนุรักษ์ธรรมชาติ การนำทุนธรรมชาติและความหลากหลายทางชีวภาพมาสร้างคุณค่าและรายได้ให้กับกลุ่มสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ที่เป็นอัตลักษณ์ของท้องถิ่นชุมชน ตลอดจนทัศนียภาพที่สวยงามของพื้นที่ วิถีทัศน์ สัตว์หายาก รวมถึงภูมิปัญญาท้องถิ่นการท่องเที่ยวชีวภาพเป็นการตลาดแบบ outside in คือ การสร้างหรือสื่อสารความน่าสนใจของพื้นที่ชุมชนและดึงดูดให้คนภายนอกเข้ามาสัมผัสเยี่ยมชมสถานที่ วิถีชุมชน เลือกชมสินค้าและบริการ ทำให้สินค้าจากภูมิปัญญาและทรัพยากรชีวภาพมีปริมาณและมูลค่าเพิ่มขึ้น รวมทั้งสินค้าประเภทบริการที่สร้างเศรษฐกิจให้กับชุมชนได้ เมื่อชุมชนมีรายได้จากทรัพยากรท้องถิ่นตนเอง ก็จะกระตุ้นให้ชุมชนแบ่งผลกำไรหรือรายได้มาทำกิจกรรมอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติให้มีความยั่งยืน

2. Circular economy ในมิติด้านการท่องเที่ยว คือ การวางแผนใช้ทรัพยากรของผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว อาทิ การบริการโรงแรมและที่พัก การบริการอาหารและเครื่องดื่ม การขนส่งผู้โดยสารทางอากาศ เพื่อให้ทรัพยากรดังกล่าวสามารถกลับคืนสู่สภาพเดิมและนำกลับมาใช้ใหม่ได้ เช่น ส่งเสริมการใช้ซ้ำและลดของเหลือทิ้งในปริมาณที่ต่ำที่สุด การให้ความสำคัญกับการจัดการของเสียจากการผลิตและบริโภคทั้งระบบ เป็นต้น

3. Green economy ในมิติด้านการท่องเที่ยวคือ การดำเนินกิจกรรมการท่องเที่ยวอย่างสมดุลทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยมุ่งเน้น การพัฒนาการท่องเที่ยวไปสู่ความยั่งยืน

การท่องเที่ยวกับการขับเคลื่อน BCG Model

การท่องเที่ยวมีบทบาทอย่างสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศตามโมเดลเศรษฐกิจ BCG โดยในด้านอุปทาน (Supply side) ผู้ประกอบการสามารถปรับตัวและนำโมเดลเศรษฐกิจ BCG มาใช้เป็นแนวทางในการผลิตสินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยว และในด้านอุปสงค์ (Demand Side) การท่องเที่ยวสามารถสร้างอุปสงค์ในระบบเศรษฐกิจ BCG ผ่านการบริโภคของนักท่องเที่ยว ทั้งนี้ การท่องเที่ยวสามารถขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศตามโมเดลเศรษฐกิจ BCG ดังนี้

A - awareness การสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและผลิตภัณฑ์ด้านการท่องเที่ยวด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG เช่น การพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยวจากฐานทรัพยากรทางชีวภาพที่จะทำให้คนในท้องถิ่นเห็นคุณค่าจากทรัพยากรทางชีวภาพ ผสานกับมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม และสามารถพัฒนาต่อยอดสู่การท่องเที่ยวที่สร้างมูลค่าขึ้นมาได้ในอนาคต การแนะนำนักท่องเที่ยวให้รู้จักสถานที่ท่องเที่ยวที่ทำทนาย เช่น พื้นที่ขาดแคลนน้ำเพื่อให้เกิดความตระหนักในความสำคัญของการใช้น้ำ

B - balance การส่งเสริมให้เกิดการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวและผลิตภัณฑ์ด้านการท่องเที่ยวอย่างสมดุล ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม เช่น การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวอย่างเหมาะสมตามขีดความสามารถในการรองรับของสภาพแวดล้อม

C - connectivity การใช้การท่องเที่ยวเพื่อเป็นเครื่องมือในการเชื่อมโยงวิถีชีวิตของนักท่องเที่ยวเข้ากับกิจกรรมทางการท่องเที่ยวที่สนับสนุนการพัฒนาประเทศตามโมเดลเศรษฐกิจ BCG ผ่านเรื่องเล่า (Storytelling) หรือการสื่อสารของผู้มีอิทธิพลทางสังคมผ่านช่องทางการสื่อสารต่าง ๆ เช่น การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สัตว์ป่า การสนับสนุนให้ผู้รับบริการโรงแรมใช้ผ้าขนหนูซ้ำเพื่อลดการใช้น้ำ

D - demand การสร้างอุปสงค์ในระบบเศรษฐกิจ BCG ผ่านอุปสงค์ของผู้ประกอบการ และการบริโภคของนักท่องเที่ยว เช่น ผู้ประกอบการร้านอาหารเลือกซื้อวัตถุดิบจากผู้ประกอบการที่มีระบบการผลิตสินค้าเกษตรพรีเมียม (เน้นคุณภาพ โภชนาการ ความปลอดภัย และการผลิตที่ยั่งยืน)

E - encouragement การกระตุ้นให้นักท่องเที่ยวสนับสนุนสินค้าและบริการที่สนับสนุนให้เกิดการขับเคลื่อนตามโมเดลเศรษฐกิจ BCG เช่น สนับสนุนให้ใช้บริการขนส่งที่ใช้เชื้อเพลิงชีวภาพ หรือการเล่าประสบการณ์ของตนเองให้ผู้ติดตามเพื่อน และครอบครัวได้รับทราบ การรณรงค์การท่องเที่ยวอย่างมีความรับผิดชอบต่อ

BCG economy model in Tourism

Bio Economy
การท่องเที่ยวที่เน้นการอนุรักษ์ธรรมชาติ การนำทุนธรรมชาติและความหลากหลายทางชีวภาพมาสร้างคุณค่าและรายได้ให้กับกลุ่มสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ที่เป็นอัตลักษณ์ของท้องถิ่นชุมชน

Circular Economy
การวางแผนใช้ทรัพยากรของผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวเพื่อให้สามารถกลับคืนสู่สภาพเดิมและนำกลับมาใช้ใหม่ได้

Green Economy
การดำเนินกิจกรรมการท่องเที่ยวอย่างสมดุลทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านเศรษฐกิจ สังคม และ สิ่งแวดล้อม โดยมุ่งเน้นการพัฒนาการท่องเที่ยวไปสู่ความยั่งยืนที่ลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

what can we do ?

- A awareness
- B balance
- C connectivity
- D demand
- E encouragement

what will we do ?

- การสร้างความร่วมมือเพื่อการขับเคลื่อนการท่องเที่ยวชีวภาพได้ เศรษฐกิจ BCG อย่างเป็นรูปธรรม
- การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยวเพื่อตอบสนองกระแสการท่องเที่ยวยั่งยืน
- การลดคาร์บอนฟุตพริ้นท์ที่เกิดจากการท่องเที่ยว
- การลดการใช้ทรัพยากรและของเหลือทิ้ง
- การรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

ที่มา : กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2565)

บทสรุป

จากการที่รัฐบาลให้ความสำคัญกับการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศด้วยการใช้โมเดลทางเศรษฐกิจ BCG ซึ่งเป็นการพัฒนาเศรษฐกิจ 3 ด้าน คือ เศรษฐกิจชีวภาพ (Bio Economy) เศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) และเศรษฐกิจสีเขียว (Green Economy) ภายใต้ภาวะการระบาดใหญ่ทั่วโลกของโควิด-19 ส่งผลกระทบต่อกิจกรรมทางเศรษฐกิจทั่วโลกและการเดินทางระหว่างประเทศต้องหยุดชะงัก ด้วยเหตุนี้แนวทางการพัฒนาประเทศไทยจึงเน้นการนำ "จุดแข็งของประเทศ" ร่วมกับแนวคิด "รวมไทยสร้างชาติ" ผลักดันใน 3 แนวทางสำคัญ คือ น้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มุ่งสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สร้างความเข้มแข็งจากภายใน เชื่อมไทยสู่ประชาคมโลก และเดินหน้าไปด้วยกัน ไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง โดยข้อเสนอ BCG เพื่อการขับเคลื่อนการพัฒนาสาขาท่องเที่ยวในระยะ 5 ปีข้างหน้า มีเป้าหมายในการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว เพื่อให้กลับมาเป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนประเทศ โดยให้ความสำคัญกับการกระจายรายได้อย่างทั่วถึงไปสู่เมืองรอง การลดความเหลื่อมล้ำ และการพัฒนาอย่างยั่งยืน เพื่อให้ท่องเที่ยวได้อย่างมั่นใจ สนุก และปลอดภัย กำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จในระยะ 5 ปี ให้มีการเพิ่มรายได้จากการท่องเที่ยว 1.2 ล้านล้านบาท ในปี 2563 เป็น 1.5 ล้านล้านบาท ในปี 2564 และเร่งผลักดันให้กลับสู่ 3 ล้านล้านบาท ภายในปี 2565 การเพิ่มรายได้จากการท่องเที่ยวเมืองรองร้อยละ 10 ต่อปี รายได้จากการท่องเที่ยวมาจากกิจกรรมในท้องถิ่น รายได้และการจ้างงานในชุมชนเพิ่มขึ้นผ่านกิจกรรมท่องเที่ยวชุมชน การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาพื้นที่อย่างเป็นระบบ แหล่งท่องเที่ยวได้รับมาตรฐานความยั่งยืนระดับสากล และการท่องเที่ยวเติบโตอย่างยั่งยืนด้วย "ความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม" โดยการขับเคลื่อนการพัฒนาภาคท่องเที่ยวให้มีความสำคัญโดยอาศัยกลไกในการดำเนินงาน 3 เรื่องที่สำคัญคือ 1) การพัฒนามาตรฐาน 2) การยกระดับการเชื่อมโยง และ 3) การขับเคลื่อนอุตสาหกรรมท่องเที่ยวมุ่งสู่ ความยั่งยืน (Sustainability)

นอกจากนี้ สาขาการท่องเที่ยวได้มีข้อเสนอ BCG In Action ที่เน้นการท่องเที่ยวเชิงการแพทย์ และสุขภาพ (Medical & Wellness) เพื่อสร้างประเทศไทยให้เป็นศูนย์กลางการรักษาและดูแลสุขภาพของเอเชีย ผ่าน โมเดลอารมณ์ดีมีความสุข หรือ Happy Model ซึ่งประกอบด้วย กินดี อยู่ดี ออกกำลังกายดี และแบ่งปันสิ่งดี ๆ อีกทั้ง กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาในฐานะหน่วยงานหลักในการขับเคลื่อนการพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศไทยยังได้จัดทำแผนกลยุทธ์เพื่อการขับเคลื่อนการท่องเที่ยวสีขาว ภายใต้โมเดลเศรษฐกิจ BCG (พ.ศ. 2566 – 2570) ใน 3 กรอบแนวทางการพัฒนาทั้งในฝั่งอุปทาน (Supply) ฝั่งอุปสงค์ (Demand) และการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ ได้แก่ 1) การยกระดับขีดความสามารถผู้ให้บริการด้านการท่องเที่ยวให้มีการบริหารจัดการทรัพยากรอย่างคุ้มค่า 2) การส่งเสริมความสำคัญ และกระตุ้นการบริโภคผลิตภัณฑ์และบริการท่องเที่ยวตามแนวคิด BCG และ 3) การพัฒนาปัจจัยสนับสนุนการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารทรัพยากรในภาคการท่องเที่ยว

เอกสารและสิ่งอ้างอิง

กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม. (2563). *BCG in Action : สาขาการท่องเที่ยวและเศรษฐกิจสร้างสรรค์*. สืบค้นจาก <https://waa.inter.nstda.or.th/stks/pub/bcg/bcg-in-action-tourism-creative-economy-01.pdf>

กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม. (2564). *ยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. 2564-2569*. สืบค้นจาก <https://waa.inter.nstda.or.th/stks/pub/2021/20210519-bcg-strategy-2564-2569.pdf>

กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม. (2565). *แผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. ๒๕๖๔-๒๕๗๐*. สืบค้นจาก <https://waa.inter.nstda.or.th/stks/pub/bcg/BCG-Action-Plan-2564-2570-256502-02.pdf>

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2565). *แผนกลยุทธ์เพื่อการขับเคลื่อนการท่องเที่ยวสีขาว ภายใต้โมเดลเศรษฐกิจ BCG (พ.ศ. 2566 – 2570)*. สืบค้นจาก https://www.mots.go.th/images/v2022_1683099938532QkNHLnBkZg==.pdf

หน่วยที่ 3 การท่องเที่ยวและเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Tourism and Sustainable Development Goals : SDGs)

1. คำอธิบายเนื้อหาการอบรม

Sustainable Development Goals (SDGs) เป็นเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน โดย SDGs มีแนวคิดหลัก 3 ประการ ได้แก่ 1) Sustainable หมายถึงการพัฒนาที่รับผิดชอบต่อตนเองต่อสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม รวมทั้งต่อคนรุ่นหลัง อีกทั้งยังคำนึงถึงการจัดการกับผลกระทบทางลบที่เกิดจากการดำเนินการ 2) Inclusive หมายถึงการพัฒนาที่ครอบคลุม ไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง และ 3) Resilient หมายถึง การพัฒนาที่ทำให้ผู้คน ชุมชน และสังคมตั้งรับปรับตัวกับการเปลี่ยนแปลงที่ไม่คาดฝัน พร้อมทั้งฟื้นคืนสภาพเดิมหรือดีกว่าเดิมได้ เมื่อประสบปัญหาจากความเปลี่ยนแปลงดังกล่าว โดยเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนมีทั้งหมด 17 เป้าหมาย (Goals) ที่สะท้อน 3 เสาหลักของมิติความยั่งยืน (Three Pillars of Sustainability) คือ มิติด้านสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม และสามารถแบ่งกลุ่มได้เป็น 5 มิติ หรือ 5Ps ประกอบด้วย 1) People มิติด้านคนและสังคม 2) Prosperity มิติด้านเศรษฐกิจและความมั่งคั่ง 3) Planet มิติด้านสิ่งแวดล้อม 4) Peace มิติด้านสันติภาพและความยุติธรรม และ 5) Partnership มิติด้านหุ้นส่วนการพัฒนา รวมถึงการขับเคลื่อนการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในประเทศไทย และบทบาทของหน่วยงานภาครัฐในการขับเคลื่อนการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

2. เป้าหมายและวัตถุประสงค์

เป้าหมาย

มีเป้าหมายให้ผู้เข้าอบรมนำเอาแนวคิดเรื่องเป้าหมายการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนไปประยุกต์ใช้ในการวางแผนยุทธศาสตร์หรือแผนกลยุทธ์ด้านการท่องเที่ยว เพิ่มความรู้ความเข้าใจการมองแบบองค์รวม (Conceptual Thinking) ของเป้าหมายการพัฒนาโลกด้วยความยั่งยืน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ผู้เข้าอบรม มีความรู้ ความเข้าใจเรื่องแนวคิดและความสำคัญของเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) การพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) 17 ข้อ ภายใต้มิติ 5Ps ได้แก่ People คนและสังคม Prosperity เศรษฐกิจและความมั่งคั่ง Planet สิ่งแวดล้อม Peace สันติภาพและความยุติธรรม และ Partnership หุ้นส่วนการพัฒนา

2. เพื่อให้ผู้เข้าอบรมสามารถนำแนวคิดเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ไปประยุกต์ใช้ในการวางแผนยุทธศาสตร์หรือแผนกลยุทธ์ด้านการท่องเที่ยวของหน่วยงานในพื้นที่

3. จำนวนชั่วโมงที่ใช้

ทฤษฎี (ชั่วโมง)	การฝึกปฏิบัติ (ชั่วโมง)
2	1

4. แผนการสอน

หัวข้อย่อย	กิจกรรมการเรียนการสอน	สื่อที่ใช้
3.1 SDGs คืออะไร	บรรยาย แลกเปลี่ยนเรียนรู้	โปรแกรม PowerPoint และอื่นๆ
3.2 SDGs กับการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน	บรรยาย แลกเปลี่ยนเรียนรู้	โปรแกรม PowerPoint และอื่นๆ
3.3 กิจกรรม 5Ps	บรรยาย แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และให้ผู้เข้าอบรมแบ่งกลุ่ม หาประเด็นของโจทย์ที่กำหนดให้โดยใช้เทคนิคของการระดมสมองและการเขียนความคิด (Brainstorm และ Brainwriting)	โปรแกรม PowerPoint และอื่นๆ Flip Chart Post It อุปกรณ์วาดเขียน

เนื้อหาการสอน:

3.1 SDGs คืออะไร

SDGs หรือ Sustainable Development Goals เป็นเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนซึ่งถูกกำหนดภายใต้วาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. 2030 (2030 Agenda for Sustainable Development) ที่ได้มีการร่วมลงนามโดยประเทศไทยและประเทศสมาชิกสหประชาชาติรวม 193 ประเทศ ในการประชุมสมัชชาสหประชาชาติ สมัยสามัญ ครั้งที่ 70 เมื่อวันที่ 25 กันยายน 2558 ณ สำนักงานใหญ่สหประชาชาติ โดย SDGs มีแนวคิดหลัก 3 ประการ ได้แก่ 1) Sustainable หมายถึงการพัฒนาที่รับผิดชอบต่อตนเองต่อสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม รวมทั้งต่อคนรุ่นหลัง อีกทั้งยังคำนึงถึงการจัดการกับผลกระทบทางลบที่เกิดจากการดำเนินการ 2) Inclusive หมายถึงการพัฒนาที่ครอบคลุม ไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง และ 3) Resilient หมายถึง การพัฒนาที่ทำให้ผู้คน ชุมชน และสังคมตั้งรับปรับตัวกับการเปลี่ยนแปลงที่ไม่คาดฝัน พร้อมทั้งฟื้นคืนสภาพเดิมหรือดีกว่าเดิมได้ เมื่อประสบปัญหาจากความเปลี่ยนแปลงดังกล่าว โดยเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนมีทั้งหมด 17 เป้าหมาย (Goals) ประกอบไปด้วย 169 เป้าหมายย่อย (SDG Targets) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดหลักของการพัฒนาที่ยั่งยืนที่มุ่งเน้นความสมดุลระหว่างสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม โดยสามารถแบ่งกลุ่มได้เป็น 5 มิติ หรือ 5Ps ประกอบด้วย 1) People กลุ่มเป้าหมายด้านคนและสังคม 2) Prosperity กลุ่มเป้าหมายด้านเศรษฐกิจและความมั่งคั่ง 3) Planet กลุ่มเป้าหมายด้านสิ่งแวดล้อม 4) Peace กลุ่มเป้าหมายด้านสันติภาพและความยุติธรรม และ 5) Partnership กลุ่มเป้าหมายด้านหุ้นส่วนการพัฒนา (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2566)

SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS

ที่มา : มหาวิทยาลัยมหิดล. (2566)

เป้าหมายและเป้าประสงค์การพัฒนาที่ยั่งยืน

เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนทั้ง 17 เป้าหมาย มีสัญลักษณ์และเป้าประสงค์การพัฒนาสรุปได้ (มหาวิทยาลัยมหิดล, 2566) ดังนี้

เป้าหมาย	สัญลักษณ์	#	เป้าประสงค์
1. ยุติความยากจนทุกรูปแบบในทุกที่ (End poverty in all its forms everywhere)		1.1	ภายในปี 2573 ขจัดความยากจนขั้นรุนแรงทั้งหมด ซึ่งในปัจจุบันวัดจากคนที่มีความใช้จ่ายดำรงชีพรายวันต่ำกว่า \$1.25 ต่อวัน
		1.2	ภายในปี 2573 ลดสัดส่วน ชาย หญิง และเด็ก ในทุกช่วงวัยที่อยู่ภายใต้ความยากจนในทุกมิติ ตามนิยามของแต่ละประเทศ ให้ลดลงอย่างน้อยครึ่งหนึ่ง
		1.3	ดำเนินการให้เป็นผลตามระบบและมาตรการคุ้มครองทางสังคมที่เหมาะสมของแต่ละประเทศ และให้ครอบคลุมถึงกลุ่มที่ยากจนและเปราะบางภายในปี 2573
		1.4	ภายในปี 2573 สร้างหลักประกันว่าชายและหญิงทุกคน โดยเฉพาะที่ยากจนและเปราะบาง มีสิทธิเท่าเทียมกันในทรัพยากรทางเศรษฐกิจ รวมถึง

		การเข้าถึงบริการขั้นพื้นฐาน การเป็นเจ้าของและควบคุมเหนือที่ดินและอสังหาริมทรัพย์ในรูปแบบอื่น มรดกทรัพยากรธรรมชาติ เทคโนโลยีใหม่ที่เหมาะสมและบริการทางการเงิน ซึ่งรวมถึงระบบการเงินระดับฐานราก (microfinance)
		1.5 ภายในปี 2573 สร้างภูมิคุ้มกัน และลดการเปิดรับและความเปราะบางต่อเหตุรุนแรงที่เกี่ยวข้องกับภูมิอากาศ และภัยพิบัติทางเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม ให้กับผู้ที่ยากจนและอยู่ในสถานการณ์เปราะบาง
		1.a.1 สร้างหลักประกันว่าจะมีการระดมทรัพยากรอย่างมีนัยสำคัญจากแหล่งที่หลากหลาย รวมไปถึงการยกระดับความร่วมมือเพื่อการพัฒนา เพื่อที่จะจัดให้มีแนวทางที่เพียงพอและคาดเดาได้ แก่ประเทศกำลังพัฒนา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ประเทศพัฒนาน้อยที่สุด ในการดำเนินงานตามแผนงานและนโยบายเพื่อยุติความยากจนในทุกมิติ
		1.b.1 สร้างกรอบนโยบายที่เหมาะสมในระดับประเทศ ระดับภูมิภาค และระดับนานาชาติ บนฐานของยุทธศาสตร์การพัฒนาที่สนับสนุนความยากจน (pro-poor) และคำนึงถึงความละเอียดอ่อนเชิงเพศภาวะ (gender-sensitive) เพื่อจะสนับสนุนการเร่งการลงทุนเพื่อปฏิบัติการขจัดความยากจน
2. ยุติความหิวโหย บรรลุความมั่นคงทางอาหารและยกระดับโภชนาการ และส่งเสริมเกษตรกรรมที่ยั่งยืน (End hunger, achieve food security and improved nutrition and promote		2.1 ยุติความหิวโหยและสร้างหลักประกันให้ทุกคน โดยเฉพาะคนที่ยากจนและอยู่ในภาวะเปราะบาง อันรวมถึงทารกได้เข้าถึงอาหารที่ปลอดภัย มีโภชนาการ และเพียงพอตลอดทั้งปี ภายในปี 2573
		2.2 ยุติภาวะทุพโภชนาการทุกรูปแบบและแก้ไขปัญหาความต้องการสารอาหารของหญิงวัยรุ่น หญิงตั้งครรภ์ และให้นมบุตร และผู้สูงอายุ ภายในปี 2573 รวมถึงบรรลุเป้าหมายที่ตกลงร่วมกันระหว่างประเทศว่าด้วยภาวะแคระแกร็นและผอมแห้งในเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี ภายในปี 2568
		2.3 เพิ่มผลิตภาพทางการเกษตรและรายได้ของผู้ผลิตอาหารรายเล็ก โดยเฉพาะผู้หญิง คนพื้นเมือง เกษตร

sustainable agriculture)	แบบครอบครัว คนเลี้ยงปศุสัตว์ ชาวประมง ให้เพิ่มขึ้น เป็น 2 เท่า โดยรวมถึงการเข้าถึงที่ดินและทรัพยากร และปัจจัยนำเข้าในการผลิต ความรู้ บริการทางการเงิน ตลาด และโอกาสสำหรับการเพิ่มมูลค่าและการจ้างงานนอกฟาร์มอย่างปลอดภัยและเท่าเทียม ภายในปี 2573
2.4	สร้างหลักประกันระบบการผลิตที่ยั่งยืนและสามารถนำไปปรับใช้ในระบบการเกษตรที่สามารถเพิ่มผลผลิตและการผลิตได้ ที่ช่วยรักษาระบบนิเวศที่เพิ่มความเข้มแข็งในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สภาพอากาศที่รุนแรง ความแห้งแล้ง น้ำท่วม และภัยพิบัติอื่น ๆ ที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อคุณภาพพื้นที่และดิน ภายในปี 2573
2.5	คงความหลากหลายทางพันธุกรรมของเมล็ดพันธุ์พืชที่ใช้เพาะปลูก สัตว์ในไร่นาและที่เลี้ยงตามบ้านเรือน และชนิดพันธุ์ตามธรรมชาติที่เกี่ยวข้องกับพืชและสัตว์เหล่านั้น รวมถึงให้มีธนาคารเมล็ดพันธุ์และพืชที่มีการจัดการที่ดีและมีความหลากหลาย ทั้งในระดับประเทศ ระดับภูมิภาค และระดับนานาชาติ และสร้างหลักประกันว่าจะมีการเข้าถึงและแบ่งปันผลประโยชน์ที่เกิดจากการใช้ทรัพยากรทางพันธุกรรมและองค์ความรู้ท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นธรรมและเท่าเทียม ตามที่ตกลงกันระหว่างประเทศ ภายในปี 2573
2.a	เพิ่มการลงทุนตลอดจนการยกระดับความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องโครงสร้างพื้นฐานในชนบท การวิจัยเกษตรและการขยายบริการ การพัฒนาเทคโนโลยี และการทำธนาคารยีนของพืชและสัตว์ เพื่อยกระดับขีดความสามารถในการผลิตสินค้าเกษตรในประเทศกำลังพัฒนา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศพัฒนาน้อยที่สุด
2.b	แก้ไขและป้องกันการกีดกันและการบิดเบือนทางการค้าในตลาดเกษตรโลก รวมถึงทางการขจัด

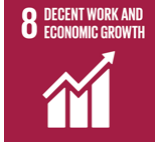
		การอุดหนุนสินค้าเกษตรเพื่อการส่งออกทุกรูปแบบ และมาตรการเพื่อการส่งออกทุกแบบที่ให้ผลในลักษณะเดียวกัน โดยให้เป็นไปตามอาณัติของรอบการพัฒนาโตฮา
		2.c เลือกใช้มาตรการที่สร้างหลักประกันได้ว่าตลาด โภคภัณฑ์อาหารและตลาดอนุพันธ์สามารถทำงานได้อย่างเหมาะสม และอำนวยความสะดวกในการเข้าถึงข้อมูลของตลาดและข้อมูลสำรองอาหารได้อย่างทันการณ์ เพื่อจำกัดความผันผวนของราคาอาหารที่รุนแรง
3. สร้างหลักประกันว่าคนมีชีวิตที่มีสุขภาพดี และส่งเสริมสวัสดิภาพสำหรับทุกคนในทุกวัย (Ensure healthy lives and promote well-being for all at all ages)	 <p>3 GOOD HEALTH AND WELL-BEING</p>	<p>3.1 ลดอัตราการตายของมารดาทั่วโลกให้ต่ำกว่า 70 ต่อการเกิดมีชีพ 1 แสนคน ภายในปี 2573</p> <p>3.2 ยุติการตายที่ป้องกันได้ของทารกแรกเกิดและเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี โดยทุกประเทศมุ่งลดอัตราการตายในทารกถึงให้ต่ำถึง 12 คน ต่อการเกิดมีชีพ 1,000 คน และลดอัตราการตายในเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี ลงให้ต่ำถึง 25 คน ต่อการเกิดมีชีพ 1,000 คน ภายในปี 2573</p> <p>3.3 ยุติการแพร่กระจายของเอดส์ วัณโรค มาลาเรีย และโรคเขตร้อนที่ถูกละเลย และต่อสู้กับโรคติดต่ออีกสิบโรคติดต่อทางน้ำ และโรคติดต่ออื่น ๆ ภายในปี 2573</p> <p>3.4 ลดการตายก่อนวัยอันควรจากโรคไม่ติดต่อให้ลดลงหนึ่งในสาม ผ่านทางการป้องกันและการรักษาโรค และสนับสนุนสุขภาพจิตและความเป็นอยู่ที่ดี ภายในปี 2573</p> <p>3.5 เสริมสร้างการป้องกันและการรักษาการใช้สารในทางที่ผิด ซึ่งรวมถึงการใช้ยาเสพติดในทางที่ผิดและการใช้แอลกอฮอล์ในทางอันตราย</p> <p>3.6 ลดจำนวนการตายและบาดเจ็บจากอุบัติเหตุทางถนนทั่วโลกครั้งหนึ่ง ภายในปี 2563</p> <p>3.7 สร้างหลักประกันว่ามีการเข้าถึงบริการข้อมูล การให้การศึกษาเกี่ยวกับอนามัยเจริญพันธุ์โดยถ้วนหน้า รวมถึงการวางแผนครอบครัว และการผสมผสานอนามัยเจริญพันธุ์ในยุทธศาสตร์และแผนงานระดับชาติ ภายในปี 2573</p> <p>3.8 บรรลุการมีหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า รวมถึง</p>

		การป้องกันความเสี่ยงทางการเงิน การเข้าถึง การบริการสาธารณสุขจำเป็นที่มีคุณภาพ และเข้าถึง ยาและวัคซีนจำเป็นที่ปลอดภัย มีประสิทธิภาพ มีคุณภาพ และมีราคาที่สามารถซื้อหาได้
3.9	ลดจำนวนการตายและการเจ็บป่วยจากสารเคมี อันตรายและจากมลพิษและการปนเปื้อนทางอากาศ น้ำ และดิน ให้ลดลงอย่างมาก ภายในปี 2573	
3.a	เสริมการดำเนินงานของกรอบอนุสัญญาขององค์การอนามัยโลกว่าด้วยการควบคุมยาสูบในทุกประเทศตาม ความเหมาะสม	
3.b	สนับสนุนการวิจัยและการพัฒนาวัคซีนและยาสำหรับ โรคติดต่อและไม่ติดต่อที่ส่งผลกระทบโดยตรงต่อ ประเทศกำลังพัฒนาให้มีการเข้าถึงยาและวัคซีนจำเป็น ในราคาที่สามารถซื้อหาได้ตามปฏิญญาโดฮา ความตกลงว่าด้วยสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา ที่เกี่ยวกับการค้าและการสาธารณสุข ซึ่งเน้นย้ำสิทธิ สำหรับประเทศกำลังพัฒนาที่จะใช้บทบัญญัติใน ความตกลงว่าด้วยสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาที่ เกี่ยวกับการค้าอย่างเต็มที่ในเรื่องการผ่อนปรนเพื่อจะ ปกป้องสุขภาพสาธารณะและโดยเฉพาะการเข้าถึงยา โดยถ้วนหน้า	
3.c	เพิ่มการใช้เงินที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพ และการสรรหา การพัฒนา การฝึกฝน และการเก็บรักษากำลังคน ด้านสุขภาพในประเทศกำลังพัฒนา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในประเทศพัฒนาน้อยที่สุดและรัฐกำลังพัฒนาที่เป็น เกาะขนาดเล็ก	
3.d	เสริมขีดความสามารถสำหรับทุกประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศกำลังพัฒนาในเรื่องการแจ้งเตือน ล่วงหน้า การลดความเสี่ยง และการบริหารจัดการ ความเสี่ยงด้านสุขภาพในระดับประเทศและระดับโลก	
4. สร้างหลักประกันว่าทุกคนมีการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างครอบคลุมและ	4 QUALITY EDUCATION 	4.1 สร้างหลักประกันว่าเด็กชายและเด็กหญิงทุกคนสำเร็จ การศึกษาระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาที่มี คุณภาพ เท่าเทียม และไม่มีค่าใช้จ่าย นำไปสู่ผลลัพธ์ทางการเรียนที่มีประสิทธิผล ภายในปี 2573

<p>เท่าเทียม และสนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Ensure inclusive and equitable quality education and promote lifelong learning opportunities for all)</p>	<p>4.2 สร้างหลักประกันว่าเด็กชายและเด็กหญิงทุกคนเข้าถึงการพัฒนา การดูแล และการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา สำหรับเด็กปฐมวัยที่มีคุณภาพ ภายในปี 2573 เพื่อให้เด็กเหล่านั้นมีความพร้อมสำหรับการศึกษาระดับประถมศึกษา</p>
	<p>4.3 ให้ชายและหญิงทุกคนเข้าถึงการศึกษาระดับอาชีวศึกษา อุดมศึกษา รวมถึงมหาวิทยาลัยที่มีราคาที่สามารถจ่ายได้และมีคุณภาพ ภายในปี 2573</p>
	<p>4.4 เพิ่มจำนวนเยาวชนและผู้ใหญ่ที่มีทักษะที่จำเป็น รวมถึงทักษะทางเทคนิคและอาชีพสำหรับการจ้างงาน การมีงานที่ดี และการเป็นผู้ประกอบการ ภายในปี 2573</p>
	<p>4.5 ขจัดความเหลื่อมล้ำทางเพศในการศึกษา และสร้างหลักประกันว่ากลุ่มที่เปราะบางซึ่งรวมถึงผู้พิการ ชนพื้นเมือง และเด็ก เข้าถึงการศึกษาและการฝึกอาชีพทุกระดับอย่างเท่าเทียม ภายในปี 2573</p>
	<p>4.6 สร้างหลักประกันว่าเยาวชนทุกคนและผู้ใหญ่ในสัดส่วนสูง ทั้งชายและหญิง สามารถอ่านออกเขียนได้ และคำนวณได้ ภายในปี 2573</p>
	<p>4.7 สร้างหลักประกันว่าผู้เรียนทุกคนได้รับความรู้และทักษะที่จำเป็นสำหรับส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืน รวมถึง การศึกษาสำหรับการพัฒนาที่ยั่งยืนและการมีวิถีชีวิตที่ยั่งยืน สิทธิมนุษยชน ความเสมอภาคระหว่างเพศ การส่งเสริมวัฒนธรรมแห่งความสงบสุข และไม่ใช้ความรุนแรง การเป็นพลเมืองของโลก และความนิยมในความหลากหลายทางวัฒนธรรมและใน ส่วนร่วมของวัฒนธรรมต่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ภายในปี 2573</p>
	<p>4.a สร้างและยกระดับอุปกรณ์และเครื่องมือทางการศึกษาที่อ่อนไหวต่อเด็ก ผู้พิการ และเพศภาวะ และให้มีสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ที่ปลอดภัย ปราศจากความรุนแรง ครอบคลุมและมีประสิทธิผลสำหรับทุกคน</p>

		<p>4.b ขยายจำนวนทุนการศึกษาในทั่วโลกที่ให้สำหรับประเทศกำลังพัฒนาโดยเฉพาะประเทศพัฒนาน้อยที่สุด รัฐกำลังพัฒนาที่เป็นเกาะขนาดเล็ก และประเทศในแอฟริกา ในการสมัครเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา รวมถึงการฝึกอาชีพ และโปรแกรมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ด้านเทคนิค วิศวกรรม และวิทยาศาสตร์ในประเทศพัฒนาแล้ว และประเทศกำลังพัฒนาอื่นๆ ภายในปี 2563</p>
		<p>4.c เพิ่มจำนวนครูที่มีคุณภาพ รวมถึงการดำเนินการผ่านทางความร่วมมือระหว่างประเทศในการฝึกอบรมครูในประเทศกำลังพัฒนา เฉพาะอย่างยิ่งในประเทศพัฒนาน้อยที่สุด และรัฐกำลังพัฒนาที่เป็นเกาะขนาดเล็ก ภายในปี 2573</p>
<p>5. บรรลุความเสมอภาคระหว่างเพศและให้อำนาจของผู้หญิงและเด็กหญิงทุกคน (Achieve gender equality and empower all women and girls)</p>		<p>5.1 ยุติการเลือกปฏิบัติทุกรูปแบบที่มีต่อผู้หญิงและเด็กหญิงในทุกที่</p> <p>5.2 ขจัดความรุนแรงทุกรูปแบบที่มีต่อผู้หญิงและเด็กหญิง ทั้งในที่สาธารณะและที่รโหฐาน รวมถึงการค้ามนุษย์ การกระทำทางเพศ และการแสวงประโยชน์ในรูปแบบอื่น</p> <p>5.3 ขจัดแนวปฏิบัติที่เป็นภัยทุกรูปแบบ อาทิ การแต่งงานในเด็กก่อนวัยอันควรโดยการบังคับ และการทำลายอวัยวะเพศหญิง</p> <p>5.4 ยอมรับและให้คุณค่าต่อการดูแลและการทำงานบ้านแบบไม่ได้รับค่าจ้าง โดยจัดเตรียมบริการสาธารณะ โครงสร้างพื้นฐานและนโยบายการคุ้มครองทางสังคมให้ และสนับสนุนความรับผิดชอบร่วมกันภายในครัวเรือนและครอบครัว ตามความเหมาะสมของแต่ละประเทศ</p> <p>5.5 สร้างหลักประกันว่าผู้หญิงจะมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่และมีประสิทธิภาพและมีโอกาสที่เท่าเทียมในการเป็นผู้นำในทุกระดับของการตัดสินใจในทางการเมือง เศรษฐกิจ และภาคสาธารณะ</p> <p>5.6 สร้างหลักประกันว่าจะมีการเข้าถึงสุขภาพทางเพศและอนามัยเจริญพันธุ์และสิทธิการเจริญพันธุ์โดยถ้วนหน้าตามที่ตกลงในแผนปฏิบัติการของการประชุม</p>

		<p>นานาชาติว่าด้วยประชากรและการพัฒนา และแผนปฏิบัติการปักกิ่งและเอกสารผลลัพธ์ของการประชุมทบทวนเหล่านั้น</p>
		<p>5.a ดำเนินการปฏิรูปเพื่อให้ผู้หญิงมีสิทธิที่เท่าเทียมในทรัพยากรทางเศรษฐกิจ รวมทั้ง การเข้าเป็นเจ้าของที่ดิน การควบคุมที่ดินและทรัพย์สินในรูปแบบอื่น การบริการทางการเงิน การรับมรดก และทรัพยากรธรรมชาติ ตามกฎหมายของประเทศ</p>
		<p>5.b เพิ่มพูนการใช้เทคโนโลยี โดยเฉพาะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อส่งเสริมการให้อำนาจแก่ผู้หญิง</p>
		<p>5.c เลือกลงใช้และเสริมความเข้มแข็งแก่นโยบายที่ดีและกฎระเบียบที่บังคับใช้ได้ เพื่อส่งเสริมความเสมอภาคระหว่างเพศและการให้อำนาจแก่ผู้หญิงและเด็กหญิงทุกคนในทุกระดับ</p>
<p>6. สร้างหลักประกันเรื่องน้ำและการสุขาภิบาลให้มี การจัดการอย่างยั่งยืน และมีสภาพพร้อมใช้สำหรับทุกคน (Ensure availability and sustainable management of water and sanitation for all)</p>		<p>6.1 บรรลุเป้าหมายการให้ทุกคนเข้าถึงน้ำดื่มที่ปลอดภัย และมีราคาที่สามารถซื้อหาได้ ภายในปี 2573</p> <p>6.2 บรรลุเป้าหมายการให้ทุกคนเข้าถึงสุขอนามัยที่พอเพียงและเป็นธรรม และยุติการขับถ่ายในที่โล่ง โดยให้ความสนใจเป็นพิเศษต่อความต้องการของผู้หญิง เด็กหญิง และกลุ่มที่อยู่ใต้สถานการณ์ที่เปราะบาง ภายในปี 2573</p> <p>6.3 ปรับปรุงคุณภาพน้ำ โดยการลดมลพิษ ขจัดการทิ้งขยะ และลดการปล่อยสารเคมีอันตรายและวัสดุอันตราย ลดสัดส่วนน้ำเสียที่ไม่ผ่านกระบวนการลงครึ่งหนึ่ง และเพิ่มการนำกลับมาใช้ใหม่และการใช้ซ้ำที่ปลอดภัยอย่างยั่งยืนทั่วโลก ภายในปี 2573</p> <p>6.4 เพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำในทุกภาคส่วนและสร้างหลักประกันว่าจะมีการใช้น้ำและจัดหาน้ำที่ยั่งยืนเพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำ และลดจำนวนประชาชนที่ประสบความทุกข์จากการขาดแคลนน้ำ ภายในปี 2573</p> <p>6.5 ดำเนินการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำแบบองค์รวมในทุกๆระดับ รวมถึงผ่านทางความร่วมมือระหว่างเขตแดนตามความเหมาะสม ภายในปี 2573</p>

		<p>6.6 ปกป้องและฟื้นฟูระบบนิเวศที่เกี่ยวข้องกับแหล่งน้ำ รวมถึงภูเขา ป่าไม้ พื้นที่ชุ่มน้ำ แม่น้ำ ชั้นหินอุ้มน้ำ และทะเลสาบ ภายในปี 2563</p> <p>6.a ขยายความร่วมมือระหว่างประเทศและการสนับสนุน การเสริมสร้างขีดความสามารถให้แก่ประเทศกำลัง พัฒนาในกิจกรรมและแผนงานที่เกี่ยวข้องกับน้ำและ สุขอนามัยซึ่งรวมถึงด้านการเก็บน้ำ การจัดเก็บ การใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพ การจัดการน้ำเสีย เทคโนโลยีการนำน้ำกลับมาใช้ใหม่</p> <p>6.b สนับสนุนและเพิ่มความเข้มแข็งในการมีส่วนร่วมของ ชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนาการจัดการน้ำและ สุขอนามัย</p>
<p>7. สร้างหลักประกันว่า ทุกคนเข้าถึงพลังงาน สมัยใหม่ในราคา ที่สามารถซื้อหาได้ เชื่อถือได้ และยั่งยืน (Ensure access to affordable, reliable, sustainable and modern energy for all)</p>		<p>7.1 สร้างหลักประกันว่ามีการเข้าถึงการบริการพลังงาน สมัยใหม่ในราคาที่สามารถซื้อหาได้ และเชื่อถือได้ ภายในปี 2573</p> <p>7.2 เพิ่มสัดส่วนของพลังงานทดแทนในการผสมผสาน การใช้พลังงานของโลก ภายในปี 2573</p> <p>7.3 เพิ่มอัตราการปรับปรุงประสิทธิภาพการใช้พลังงาน ของโลกให้เพิ่มขึ้น 2 เท่า ภายในปี 2573</p> <p>7.a ยกระดับความร่วมมือระหว่างประเทศในการอำนวยความสะดวกในการเข้าถึงการวิจัย และเทคโนโลยี พลังงานที่สะอาด โดยรวมถึงพลังงานทดแทน ประสิทธิภาพการใช้พลังงาน และเทคโนโลยีเชื้อเพลิง ฟอสซิลขั้นสูงและสะอาด และสนับสนุนการลงทุนใน โครงสร้างพื้นฐานด้านพลังงานและเทคโนโลยีพลังงาน ที่สะอาด ภายในปี 2573</p> <p>7.b ขยายโครงสร้างพื้นฐานและพัฒนาเทคโนโลยีสำหรับการ จัดส่งบริการพลังงานที่เป็นสมัยใหม่และยั่งยืนให้ โดยถ้วนหน้าในประเทศกำลังพัฒนา เฉพาะอย่างยิ่ง ในประเทศพัฒนาน้อยที่สุด และรัฐกำลังพัฒนาที่เป็น เกาะขนาดเล็ก ภายในปี 2573</p>
<p>8. ส่งเสริมการเติบโต ทางเศรษฐกิจที่ต่อเนื่อง ครอบคลุม และยั่งยืน การจ้างงานเต็มที่ และ</p>		<p>8.1 ทำให้การเติบโตทางเศรษฐกิจต่อหัวประชากรมี ความยั่งยืนตามบริบทของประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ให้ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศของประเทศพัฒนา น้อยที่สุด มีการขยายตัวอย่างน้อยร้อยละ 7 ต่อปี</p>

<p>มีผลผลิตภาพ และการมีงานที่สมควรสำหรับทุกคน (Promote sustained, inclusive and sustainable economic growth, full and productive employment and decent work for all)</p>	<p>8.2 บรรลุการมีผลผลิตภาพทางเศรษฐกิจในระดับที่สูงขึ้นผ่านการทำให้หลากหลาย การยกระดับเทคโนโลยีและนวัตกรรม รวมถึงการมุ่งเน้นในภาคส่วนที่มีมูลค่าเพิ่มสูงและใช้แรงงานเข้มข้น</p>
	<p>8.3 ส่งเสริมนโยบายที่มุ่งเน้นการพัฒนาที่สนับสนุนกิจกรรมที่มีผลผลิตภาพ การสร้างงานที่สมควร ความเป็นผู้ประกอบการ ความสร้างสรรค์และนวัตกรรม และส่งเสริมการเกิดและการเติบโตของวิสาหกิจรายย่อย ขนาดเล็ก และขนาดกลาง ซึ่งรวมถึงผ่านทาง การเข้าถึงบริการทางการเงิน</p>
	<p>8.4 ปรับปรุงประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรของโลก ในการบริโภคและการผลิตอย่างต่อเนื่อง และพยายามที่จะไม่เชื่อมโยงระหว่างการเติบโตทางเศรษฐกิจและความเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นไปตามกรอบการดำเนินงาน 10 ปี ว่าด้วยการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืนโดยมีประเทศที่พัฒนาแล้วเป็นผู้นำในการดำเนินการไปจนถึงปี 2573</p>
	<p>8.5 บรรลุการจ้างงานเต็มที่และมีผลผลิตภาพ และการมีงานที่สมควรสำหรับหญิงและชายทุกคน รวมถึงเยาวชนและผู้มีภาวะทุพพลภาพ และให้มีการจ่ายที่เท่าเทียมสำหรับงานที่มีคุณค่าเท่าเทียมกัน</p>
	<p>8.6 ลดสัดส่วนของเยาวชนที่ไม่มีงานทำ ที่ไม่มีการศึกษา และที่ไม่ได้รับการฝึกอบรม ภายในปี 2563</p>
	<p>8.7 ดำเนินมาตรการโดยทันทีและมีประสิทธิภาพเพื่อขจัดแรงงานบังคับ ยุติความเป็นทาสสมัยใหม่และการค้ามนุษย์ และยับยั้งและกำจัดการใช้แรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้ายที่สุด ซึ่งรวมถึงการเกณฑ์และการใช้ทหารเด็ก และยุติการใช้แรงงานเด็กในทุกรูปแบบในปี 2568</p>
	<p>8.8 ปกป้องสิทธิแรงงานและส่งเสริมสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ปลอดภัยและมั่นคงสำหรับผู้ทำงานทุกคน รวมถึงผู้ทำงานต่างด้าว โดยเฉพาะหญิงต่างด้าว และผู้ทำงานเสี่ยงอันตราย</p>
	<p>8.9 ออกแบบและใช้นโยบายที่ส่งเสริมการท่องเที่ยว</p>

		ที่ยั่งยืนที่จะสร้างงาน และส่งเสริมวัฒนธรรมและผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น ภายในปี 2573
		8.10 เสริมความแข็งแกร่งของสถาบันทางการเงินภายในประเทศเพื่อส่งเสริมและขยายการเข้าถึงการธนาคาร การประกัน และบริการทางการเงินแก่ทุกคน
		8.a เพิ่มเติมความช่วยเหลือเพื่อการค้า (Aid for Trade) สำหรับประเทศกำลังพัฒนา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศพัฒนาน้อยที่สุด รวมถึงผ่านช่องทางของกรอบการทำงานแบบบูรณาการสำหรับความช่วยเหลือทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการค้าแก่ประเทศพัฒนาน้อยที่สุด
		8.b พัฒนาและทำให้เกิดการดำเนินงานของยุทธศาสตร์โลกสำหรับการจ้างงานในเยาวชนและดำเนินงานตามข้อตกลงเรื่องงานของโลกขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ ภายในปี 2563
9. สร้างโครงสร้างพื้นฐานที่มีความทนทาน ส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมที่ครอบคลุมและยั่งยืน และส่งเสริมนวัตกรรม (Build resilient infrastructure, promote inclusive and sustainable industrialization and foster innovation)	 <p>9 INDUSTRY, INNOVATION AND INFRASTRUCTURE</p>	<p>9.1 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่มีคุณภาพ เชื่อถือได้ ยั่งยืน และมีความทนทาน ซึ่งรวมถึงโครงสร้างพื้นฐานของภูมิภาคและที่ข้ามเขตแดน เพื่อสนับสนุนการพัฒนาทางเศรษฐกิจและความเป็นอยู่ที่ดีของมนุษย์ โดยมุ่งเป้าไปที่การเข้าถึงได้ในราคาที่สามารถจ่ายได้และเท่าเทียมสำหรับทุกคน</p> <p>9.2 ส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมที่ครอบคลุมและยั่งยืน และภายในปี 2573 ให้เพิ่มส่วนแบ่งของอุตสาหกรรมในการจ้างงานและผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศ โดยให้เป็นไปตามสถานะแวดล้อมของประเทศ และให้เพิ่มส่วนแบ่งขึ้นเป็น 2 เท่า ในประเทศพัฒนาน้อยที่สุด</p> <p>9.3 เพิ่มการเข้าถึงบริการทางการเงินโดยรวมถึงเครดิตในราคาที่สามารถจ่ายได้ให้แก่อุตสาหกรรมและวิสาหกิจขนาดเล็ก โดยเฉพาะในประเทศกำลังพัฒนา และให้เพิ่มการผนวกกลุ่มเหล่านี้เข้าสู่ห่วงโซ่มูลค่าและตลาด</p> <p>9.4 ยกกระดับโครงสร้างพื้นฐานและปรับปรุงอุตสาหกรรมเพื่อให้เกิดความยั่งยืน โดยเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรและการใช้เทคโนโลยีและกระบวนการทางอุตสาหกรรมที่สะอาดและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมมาก</p>

		ขึ้น โดยทุกประเทศดำเนินการตามขีดความสามารถของแต่ละประเทศ ภายในปี 2573
		9.5 เพิ่มพูนการวิจัยทางวิทยาศาสตร์ ยกระดับขีดความสามารถทางเทคโนโลยีของภาคอุตสาหกรรมในทุกประเทศ โดยเฉพาะในประเทศกำลังพัฒนา และให้ภายในปี 2573 มีการส่งเสริมนวัตกรรมและให้เพิ่มจำนวนผู้ทำงานวิจัยและพัฒนา ต่อประชากร 1 ล้านคน และการใช้จ่ายในภาคสาธารณสุขและเอกชนในการวิจัยและพัฒนาให้เพิ่มมากขึ้น
		9.a อำนวยความสะดวกการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่ยั่งยืนและทนทานในประเทศกำลังพัฒนาผ่านทาง การยกระดับการสนับสนุนทางการเงิน เทคโนโลยี และด้านวิชาการให้แก่ประเทศในแอฟริกา ประเทศพัฒนาน้อยที่สุด ประเทศกำลังพัฒนาที่ไม่มีทางออกสู่ทะเล และรัฐกำลังพัฒนาที่เป็นหมู่เกาะขนาดเล็ก
		9.b สนับสนุนการพัฒนาเทคโนโลยี การวิจัย และนวัตกรรมภายในประเทศกำลังพัฒนา รวมถึงการให้มีสภาพแวดล้อมทางนโยบายที่นำไปสู่ความหลากหลายของอุตสาหกรรมและการเพิ่มมูลค่าของสินค้าโภคภัณฑ์
		9.c การเพิ่มการเข้าถึงเทคโนโลยีด้านข้อมูลและการสื่อสาร และพยายามที่จะจัดให้มีการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตโดยถ้วนหน้าและในราคาที่สามารถจ่ายได้ สำหรับประเทศพัฒนาน้อยที่สุด ภายในปี 2563
10. ลดความไม่เสมอภาคภายในและระหว่างประเทศ (Reduce inequality within and among countries)		10.1 ให้บรรลุอย่างต่อเนื่องและคงการเติบโตของรายได้ในกลุ่มประชากรร้อยละ 40 ที่ยากจนที่สุดในอัตราที่สูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ ภายในปี 2573
		10.2 ให้อำนาจและส่งเสริมความครอบคลุมด้านสังคม เศรษฐกิจและการเมืองสำหรับทุกคน โดยไม่คำนึงถึงอายุ เพศ ความบกพร่องทางร่างกาย เชื้อชาติ ชาติพันธุ์ แหล่งกำเนิด ศาสนา หรือสถานะทางเศรษฐกิจหรืออื่น ๆ ภายในปี 2573
		10.3 สร้างหลักประกันว่าจะมีโอกาстиเท่าเทียมและลดความไม่เสมอภาคของผลลัพธ์ รวมถึงโดยการขจัด

กฎหมาย นโยบาย และแนวทางปฏิบัติที่เลือกปฏิบัติ และส่งเสริมการออกกฎหมาย นโยบาย และการกระทำที่เหมาะสมในเรื่องนี้

- 10.4 เลือกใช้นโยบาย โดยเฉพาะนโยบายการคลัง ค่าจ้าง และการคุ้มครองทางสังคม และให้บรรลุความเสมอภาคยิ่งขึ้นอย่างต่อเนื่อง
-
- 10.5 พัฒนากฎระเบียบและการติดตามตรวจสอบ ตลาดการเงินและสถาบันการเงินของโลก และเสริมความแข็งแกร่งในการดำเนินการกฎระเบียบดังกล่าว
-
- 10.6 สร้างหลักประกันว่าจะมีตัวแทนและเสียงสำหรับประเทศกำลังพัฒนาในการตัดสินใจของสถาบันทางเศรษฐกิจและการเงินระหว่างประเทศเพิ่มมากขึ้น เพื่อให้สถาบันมีประสิทธิผล เชื่อถือได้ มีความรับผิดชอบ และชอบธรรมมากขึ้น
-
- 10.7 อำนวยความสะดวกในการอพยพและเคลื่อนย้ายคน ให้เป็นไปด้วยความสงบ ปลอดภัยเป็นไปตามระเบียบ และมีความรับผิดชอบ รวมถึงผ่านทาง การดำเนินงานตามนโยบายด้านการอพยพที่มีการวางแผนและการจัดการที่ดี
-
- 10.a ดำเนินการตามหลักการปฏิบัติที่เป็นพิเศษและแตกต่างสำหรับประเทศกำลังพัฒนา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ประเทศพัฒนาน้อยที่สุด โดยเป็นไปตามความตกลงองค์การการค้าโลก
-
- 10.b สนับสนุนการให้ความช่วยเหลือเพื่อการพัฒนาอย่าง เป็นทางการและการไหลของเงินซึ่งรวมถึงการลงทุน โดยตรงจากต่างประเทศ ไปยังรัฐที่มีความจำเป็นมากที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ประเทศกำลังพัฒนาน้อยที่สุด ประเทศในแอฟริกา รัฐกำลังพัฒนาที่เป็นเกาะขนาดเล็ก และประเทศกำลังพัฒนาที่ไม่มีทางออกสู่ทะเล โดยให้เป็นไปตามแผนและแผนงานของประเทศเหล่านั้น
-
- 10.c ลดค่าใช้จ่ายในการทำธุรกรรมของการส่งเงินกลับ ประเทศของผู้อพยพ (migrant remittance) ให้ต่ำกว่าร้อยละ 3 และขจัดการชำระเงินระหว่างประเทศ

		(remittance corridors) ที่มีค่าใช้จ่ายสูงกว่าร้อยละ 5 ภายในปี 2573
<p>11. ทำให้เมืองและการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์มีความปลอดภัยทั่วถึง พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงและยั่งยืน</p> <p>(Make cities and human settlements inclusive, safe, resilient and sustainable)</p>		<p>11.1 สร้างหลักประกันว่าจะมีการเข้าถึงที่อยู่อาศัยและบริการพื้นฐานที่พอเพียงปลอดภัย และในราคาที่สามารถจ่ายได้ และยกระดับชุมชนแออัดภายในปี 2573</p> <p>11.2 จัดให้มีการเข้าถึงระบบคมนาคมขนส่งที่ยั่งยืน เข้าถึงได้ ปลอดภัย ในราคาที่สามารถจ่ายได้ สำหรับทุกคน พัฒนาความปลอดภัยทางถนน โดยการขยายการขนส่งสาธารณะ และคำนึงเป็นพิเศษถึงกลุ่มคนที่อยู่ในสถานการณ์ที่เปราะบาง ผู้หญิง เด็ก ผู้มีความบกพร่องทางร่างกาย และผู้สูงอายุ ภายในปี 2573</p> <p>11.3 ยกกระดับการพัฒนาเมืองและขีดความสามารถให้ครอบคลุมและยั่งยืน เพื่อการวางแผนและการบริหารจัดการการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์อย่างมีส่วนร่วม บูรณาการและยั่งยืนในทุกประเทศ ภายในปี 2573</p> <p>11.4 เสริมความพยายามที่จะปกป้องและคุ้มครองมรดกทางวัฒนธรรมและทางธรรมชาติของโลก</p> <p>11.5 ลดจำนวนการตายและจำนวนคนที่ได้รับผลกระทบและลดการสูญเสียโดยตรงทางเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศของโลกที่เกิดจากภัยพิบัติ ซึ่งรวมถึงภัยพิบัติที่เกี่ยวกับน้ำ โดยมุ่งเป้าปกป้องคนจนและคนที่อยู่ในสถานการณ์ที่เปราะบางภายในปี 2573</p> <p>11.6 ลดผลกระทบทางลบต่อสิ่งแวดล้อมต่อหัวประชากรในเขตเมือง รวมถึงการให้ความสนใจเป็นพิเศษต่อคุณภาพอากาศ และการจัดการของเสียของเทศบาล และการจัดการของเสียอื่นๆ ภายในปี 2573</p> <p>11.7 จัดให้มีการเข้าถึงพื้นที่สาธารณะสีเขียว ที่ปลอดภัย ครอบคลุมและเข้าถึงได้ โดยถ้วนหน้า โดยเฉพาะผู้หญิง เด็ก คนชรา และผู้มีความบกพร่องทางร่างกายภายในปี 2573</p> <p>11.a สนับสนุนการเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมในทางบวกระหว่างพื้นที่เมือง รอบเมือง</p>

		<p>และชนบท โดยการเสริมความแข็งแกร่งของการวางแผนการพัฒนาในระดับชาติและระดับภูมิภาค</p> <p>11.b ภายในปี 2563 เพิ่มจำนวนเมืองและกระบวนการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์ที่เลือกใช้และดำเนินการตามนโยบายและแผนที่บูรณาการ เพื่อนำไปสู่ความครอบคลุม ความมีประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากร ลดผลกระทบและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ มีภูมิต้านทานต่อภัยพิบัติ และให้พัฒนาและดำเนินการตามการบริหารความเสี่ยงจากภัยพิบัติแบบองค์รวมในทุกระดับ ให้เป็นไปตามกรอบการดำเนินงานเซนไดเพื่อการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ พ.ศ.2558-2573</p> <p>11.c สนับสนุนประเทศพัฒนาน้อยที่สุด รวมถึงผ่านทางความช่วยเหลือทางการเงินและวิชาการในการสร้างอาคารที่ยั่งยืนและทนทานโดยใช้วัสดุท้องถิ่น</p>
<p>12. สร้างหลักประกันให้มีแบบแผนการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน (Ensure sustainable consumption and production patterns)</p>		<p>12.1 ดำเนินการให้เป็นผลตามกรอบการดำเนินงานระยะ 10 ปี ว่าด้วยการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน ทุกประเทศนำไปปฏิบัติโดยประเทศที่พัฒนาแล้ว เป็นผู้นำ โดยคำนึงถึงการพัฒนาและขีดความสามารถของประเทศกำลังพัฒนา</p> <p>12.2 บรรลุการจัดการที่ยั่งยืนและการใช้ทรัพยากรทางธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพ ภายในปี 2573</p> <p>12.3 ลดขยะเศษอาหารของโลกครึ่งหนึ่งในระดับค้าปลีกและผู้บริโภค และลดการสูญเสียอาหารจากกระบวนการผลิตและห่วงโซ่อุปทาน รวมถึงการสูญเสียหลังการเก็บเกี่ยว ภายในปี 2573</p> <p>12.4 บรรลุเรื่องการจัดการสารเคมีและของเสียทุกชนิด ตลอดจนวงจรชีวิตของสิ่งเหล่านั้นด้วยวิธีที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ตามกรอบความร่วมมือระหว่างประเทศที่ตกลงกันแล้ว และลดการปลดปล่อยสิ่งเหล่านั้นออกสู่อากาศ น้ำ และดินอย่างมีนัยสำคัญ เพื่อจะลดผลกระทบทางลบต่อสุขภาพของมนุษย์และสิ่งแวดล้อมให้มากที่สุด ภายในปี 2563</p> <p>12.5 ลดการเกิดของเสียโดยให้มีการป้องกัน การลดปริมาณการใช้ซ้ำ และการนำกลับมาใช้ใหม่ ภายในปี 2573</p>

		<p>12.6 สนับสนุนให้บริษัท โดยเฉพาะบริษัทข้ามชาติและบริษัทขนาดใหญ่ รับแนวปฏิบัติที่ยั่งยืนไปใช้ และผนวกข้อมูลด้านความยั่งยืนลงในวงจรรายงานของบริษัทเหล่านั้น</p> <p>12.7 ส่งเสริมแนวปฏิบัติด้านการจัดซื้อจัดจ้างของภาครัฐที่ยั่งยืน ตามนโยบายและการให้ลำดับความสำคัญของประเทศ</p> <p>12.8 สร้างหลักประกันว่าประชาชนในทุกแห่งมีข้อมูลที่เกี่ยวข้องและความตระหนักถึงการพัฒนายั่งยืนและวิถีชีวิตที่สอดคล้องกับธรรมชาติ ภายในปี 2573</p> <p>12.a สนับสนุนประเทศกำลังพัฒนาในการเสริมความแข็งแกร่งของขีดความสามารถด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่จะขับเคลื่อนไปสู่รูปแบบการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืนยิ่งขึ้น</p> <p>12.b พัฒนาและดำเนินการใช้เครื่องมือเพื่อจะติดตามตรวจสอบผลกระทบของการพัฒนายั่งยืนสำหรับการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนที่สร้างงานและส่งเสริมวัฒนธรรมและผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น</p> <p>12.c ทำให้การอุดหนุนเชื้อเพลิงฟอสซิลที่ไร้ประสิทธิภาพและนำไปสู่การบริโภคที่สิ้นเปลืองมีความสมเหตุสมผล โดยจำกัดการปิดเปิดทางการตลาดโดยให้สอดคล้องสถานะแวดล้อมของประเทศ รวมถึงการปรับโครงสร้างภาษีและเลิกการอุดหนุนที่เป็นภัยเหล่านั้นในทันทีที่มีการใช้อยู่ เพื่อให้สะท้อนผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมโดยคำนึงอย่างเต็มที่ถึงความจำเป็นและเงื่อนไขที่เจาะจงของประเทศกำลังพัฒนาและลดผลกระทบทางลบที่อาจเกิดขึ้นที่จะมีต่อการพัฒนาของประเทศเหล่านั้นในลักษณะที่เป็นการคุ้มครองคนจนและชุมชนที่ได้รับผลกระทบ</p>
<p>13. ปฏิบัติการอย่างเร่งด่วนเพื่อต่อสู้กับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและผลกระทบที่เกิดขึ้น (Take urgent action</p>		<p>13.1 เสริมภูมิต้านทานและขีดความสามารถในการปรับตัวต่ออันตรายและภัยพิบัติทางธรรมชาติที่เกี่ยวข้องกับภูมิอากาศในทุกประเทศ</p> <p>13.2 บูรณาการมาตรการด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในนโยบาย ยุทธศาสตร์ และการวางแผนระดับชาติ</p>

to combat climate change and its impacts)		<p>13.3 พัฒนาการศึกษ การสร้างความรู้ และขีดความสามารถของมนุษย์และของสถาบันในเรื่องการลดปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การปรับตัว การลดผลกระทบ การเตือนภัยล่วงหน้า</p>
		<p>13.a ดำเนินการให้เกิดผลตามพันธกรณีที่ผูกมัดต่อประเทศพัฒนาแล้วซึ่งเป็นภาคีของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่มีเป้าหมายร่วมกันระดมทุนจากทุกแหล่งให้ได้จำนวน 1 แสนล้านเหรียญสหรัฐต่อปี ภายในปี 2563 เพื่อจะแก้ปัญหาค่าใช้จ่ายของประเทศกำลังพัฒนาในบริบทของการดำเนินการด้านการลดก๊าซเรือนกระจกที่สำคัญและมีความโปร่งใสในการดำเนินงานและทำให้กองทุน Green Climate Fund ดำเนินการอย่างเต็มที่โดยเร็วที่สุดผ่านการให้ทุน</p> <p>13.b ส่งเสริมกลไกที่จะเพิ่มขีดความสามารถในการวางแผนและการบริหารจัดการที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศอย่างมีประสิทธิภาพในประเทศพัฒนาน้อยที่สุด และให้ความสำคัญต่อผู้หญิง เยาวชน และชุมชนท้องถิ่นและชายขอบ</p>
<p>14. อนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากมหาสมุทร ทะเลและทรัพยากรทางทะเลและทรัพยากรทางทะเลอย่างยั่งยืนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (Conserve and sustainably use the oceans, seas and marine resources for sustainable development)</p>		<p>14.1 ป้องกันและลดมลพิษทางทะเลทุกประเภทอย่างมีนัยสำคัญ โดยเฉพาะจากกิจกรรมบนแผ่นดิน รวมถึงเศษซากขยะในทะเลและมลพิษจากธาตุอาหาร (nutrient pollution) ภายในปี 2568</p> <p>14.2 บริหารจัดการและปกป้องระบบนิเวศทางทะเลและชายฝั่งเพื่อหลีกเลี่ยงผลกระทบทางลบที่มีนัยสำคัญ รวมถึงโดยการเสริมภูมิทัศน์และปฏิบัติการเพื่อฟื้นฟู เพื่อบรรลุการมีมหาสมุทรที่มีสุขภาพดีและมีผลิตภาพ ภายในปี 2563</p> <p>14.3 ลดและแก้ปัญหาลดผลกระทบของการเป็นกรดในมหาสมุทร โดยรวมถึงผ่านทางการเพิ่มพูนความร่วมมือทางวิทยาศาสตร์ในทุกระดับ</p> <p>14.4 ภายในปี 2563 ให้กำกับอย่างมีประสิทธิภาพในเรื่องการเก็บเกี่ยวและยุติการประมงเกินขีดจำกัด</p>

การประมงที่ผิดกฎหมายที่ไม่มีการรายงาน และที่ไม่มีการควบคุม และแนวปฏิบัติด้านการประมงที่เป็นไปในทางทำลาย และดำเนินการให้เป็นผลตามแผนการบริหารจัดการที่อยู่บนฐานวิทยาศาสตร์ เพื่อจะฟื้นฟูมวลปลา (fish stock) ในเวลาที่สั้นที่สุดที่จะเป็นไปได้ อย่างน้อยที่สุดในระดับที่สามารถไปถึงจุดสูงสุดที่ให้ผลตอบแทนแบบยั่งยืน (maximum sustainable yield) ตามคุณลักษณะทางชีววิทยาของสัตว์น้ำเหล่านั้น

14.5 ภายในปี 2563 อนุรักษ์พื้นที่ทางทะเลและชายฝั่งอย่างน้อยร้อยละ 10 ให้เป็นไปตามกฎหมายระหว่างประเทศและภายในประเทศ และอยู่บนพื้นฐานของข้อมูลทางวิทยาศาสตร์ที่ดีที่สุดที่มีอยู่

14.6 ภายในปี 2563 ยับยั้งรูปแบบการอุดหนุนการประมงบางอย่างที่มีส่วนทำให้เกิดการประมงเกินขีดจำกัด ขจัดการอุดหนุนที่มีส่วนทำให้เกิดการประมงที่ผิดกฎหมาย ที่ไม่มีการรายงาน และที่ไม่มีการควบคุม และระงับการริเริ่มการอุดหนุนในลักษณะดังกล่าว ตระหนักว่าการปฏิบัติที่เป็นพิเศษและแตกต่างที่เหมาะสมและมีประสิทธิผลสำหรับประเทศกำลังพัฒนาและประเทศพัฒนาน้อยที่สุดควรเป็นส่วนควบในการเจรจาการอุดหนุนการประมงขององค์การการค้าโลก

14.7 ภายในปี 2573 เพิ่มผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจแก่รัฐกำลังพัฒนาที่เป็นเกาะขนาดเล็กและประเทศพัฒนาน้อยที่สุดจากการใช้ทรัพยากรทางทะเลอย่างยั่งยืน รวมถึงผ่านทางบริหารจัดการอย่างยั่งยืนในเรื่องการประมง การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และการท่องเที่ยว

14.a เพิ่มความรู้ทางวิทยาศาสตร์ พัฒนาขีดความสามารถในการวิจัย และถ่ายทอดเทคโนโลยีทางทะเล โดยคำนึงถึงหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการถ่ายทอดเทคโนโลยีทางทะเลของคณะกรรมการสมุทรศาสตร์ระหว่างรัฐบาล เพื่อจะพัฒนาคุณภาพมหาสมุทรและเพิ่มพูนให้ความหลากหลายทางชีวภาพในทะเลมีส่วนสนับสนุนการพัฒนาของประเทศกำลัง

		พัฒนามากขึ้น เฉพาะอย่างยิ่งในรัฐกำลังพัฒนาที่เป็น เกาะขนาดเล็กและประเทศพัฒนาน้อยที่สุด
		14.b จัดให้มีการเข้าถึงทรัพยากรทางทะเลและตลาดสำหรับ ชาวประมงพื้นบ้านรายเล็ก
		14.c เพิ่มพูนการอนุรักษ์และการใช้มหาสมุทรและ ทรัพยากรเหล่านั้นอย่างยั่งยืน โดยการดำเนินการให้ เกิดผลตามกฎหมายระหว่างประเทศตามที่สะท้อน ใน UNCLOS ซึ่งเป็นกรอบทางกฎหมายสำหรับ การอนุรักษ์และการใช้มหาสมุทรและทรัพยากร เหล่านั้นอย่างยั่งยืน ตามที่ระบุในย่อหน้าที่ 158 ของเอกสาร The Future We Want
15. ปกป้อง ป่าไม้ และ สนับสนุนการใช้ ระบบนิเวศบนบก อย่างยั่งยืน จัดการ ป่าไม้อย่างยั่งยืน ต่อสู้การกลายสภาพ เป็นทะเลทราย หยุดการเสื่อมโทรม ของที่ดินและฟื้นฟูสภาพ กลับมาใหม่ และ หยุดการสูญเสีย ความหลากหลาย ทางชีวภาพ (Protect, restore and promote sustainable use of terrestrial ecosystems, sustainably manage forests, combat desertification, and halt and reverse land degradation		15.1 สร้างหลักประกันว่าจะมีการอนุรักษ์ การฟื้นฟู และ การใช้ระบบนิเวศบนบกและในน้ำจืดในแผ่นดินรวมทั้ง บริการทางระบบนิเวศอย่างยั่งยืน เฉพาะอย่างยิ่ง ป่าไม้ พื้นที่ชุ่มน้ำ ภูเขาและเขตแห้งแล้ง โดยเป็นไป ตามข้อบังคับภายใต้ความตกลงระหว่างประเทศ ภายในปี 2563
		15.2 ส่งเสริมการดำเนินการด้านการบริหารจัดการป่าไม้ ทุกประเภทอย่างยั่งยืน หยุดยั้งการตัดไม้ทำลายป่า ฟื้นฟูป่าที่เสื่อมโทรม และเพิ่มการปลูกป่าและฟื้นฟู ป่าทั่วโลก ภายในปี 2563
		15.3 ต่อสู้การกลายสภาพเป็นทะเลทราย ฟื้นฟูแผ่นดินที่ เสื่อมโทรม รวมถึงแผ่นดินที่ได้รับผลกระทบจากการ กลายสภาพเป็นทะเลทราย ความแห้งแล้ง และ อุทกภัย และพยายามที่จะบรรลุถึงโลกที่ไร้ความ เสื่อมโทรมของที่ดิน ภายในปี 2573
		15.4 สร้างหลักประกันว่าจะมีการอนุรักษ์ระบบนิเวศภูเขา และความหลากหลายทางชีวภาพของระบบนิเวศ เหล่านั้น เพื่อจะเพิ่มพูนขีดความสามารถของระบบ นิเวศเหล่านั้นที่จะให้ผลประโยชน์อันสำคัญต่อการ พัฒนาที่ยั่งยืน ภายในปี 2573
		15.5 ปฏิบัติการที่จำเป็นและเร่งด่วนเพื่อลดการเสื่อมโทรม ของถิ่นที่อยู่ตามธรรมชาติ หยุดยั้งการสูญเสียความ หลากหลายทางชีวภาพ และภายในปี 2563 จะปกป้อง และป้องกันการสูญพันธุ์ของชนิดพันธุ์ที่ถูกคุกคาม

and halt biodiversity loss)		15.6 สร้างหลักประกันว่าจะมีการแบ่งปันผลประโยชน์ที่เกิดจากการใช้ประโยชน์ทรัพยากรพันธุกรรมอย่างเท่าเทียมและยุติธรรม และส่งเสริมการเข้าถึงทรัพยากรเหล่านั้นอย่างเหมาะสม
		15.7 ปฏิบัติการอย่างเร่งด่วนเพื่อจะยุติการค้าและการขนย้ายชนิดพันธุ์พืชและสัตว์คุ้มครอง และแก้ปัญหาทั้งอุปสงค์และอุปทานต่อผลิตภัณฑ์สัตว์ป่าที่ผิดกฎหมาย
		15.8 นำมาตรการมาใช้เพื่อป้องกันการนำเข้าและลดผลกระทบของชนิดพันธุ์ต่างถิ่นที่รุกรายในระบบนิเวศบกและน้ำและควบคุมหรือขจัด priority species ภายในปี 2563
		15.9 บูรณาการมูลค่าของระบบนิเวศและความหลากหลายทางชีวภาพเข้าไปสู่การวางแผนกระบวนการพัฒนา ยุทธศาสตร์การลดความยากจน และบัญชีทั้งระดับท้องถิ่นและระดับประเทศ ภายในปี 2563
		15.a ระดมและเพิ่มทรัพยากรทางการเงินจากทุกแหล่งเพื่อการอนุรักษ์และการใช้ความหลากหลายทางชีวภาพและระบบนิเวศอย่างยั่งยืน
		15.b ระดมทรัพยากรจากทุกแหล่งและทุกระดับเพื่อสนับสนุนเงินแก่การบริหารจัดการป่าไม้อย่างยั่งยืนและจัดหาแรงจูงใจที่เหมาะสมสำหรับประเทศกำลังพัฒนาให้เกิดความก้าวหน้าในการบริหารจัดการ ซึ่งรวมถึงการอนุรักษ์และการปลูกป่า
		15.c เพิ่มพูนการสนับสนุนในระดับโลกสำหรับความพยายามที่จะต่อสู้กับการล่า การเคลื่อนย้ายชนิดพันธุ์คุ้มครอง รวมถึงโดยการเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่น
16. ส่งเสริมสังคมที่สงบสุขและครอบคลุมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนให้ทุกคนเข้าถึงความยุติธรรม และสร้าง		16.1 ลดความรุนแรงทุกรูปแบบและอัตราการตายที่เกี่ยวข้องในทุกแห่งให้ลดลงอย่างมีนัยสำคัญ
		16.2 ยุติการข่มเหง การใช้หาประโยชน์อย่างไม่ถูกต้อง การค้ามนุษย์ และความรุนแรงและการทรมานทุกรูปแบบที่มีต่อเด็ก

<p>สถาบันที่มีประสิทธิผล รับผิดชอบ และ ครอบคลุมในทุกกระดับ (Promote peaceful and inclusive societies for sustainable development, provide access to justice for all and build effective, accountable and inclusive institutions at all levels)</p>	<p>16.3 ส่งเสริมนิติธรรมทั้งในระดับชาติและระหว่างประเทศ และสร้างหลักประกันว่าจะมีการเข้าถึงความยุติธรรม อย่างเท่าเทียมแก่ทุกคน</p> <p>16.4 ลดการลักลอบเคลื่อนย้ายอาวุธและเงิน เสริม ความแข็งแกร่งของกระบวนการติดตามและการส่งคืน สินทรัพย์ที่ถูกขโมยไป และต่อสู้กับอาชญากรรม ที่จัดตั้งในลักษณะองค์กรทุกรูปแบบ ภายในปี 2573</p> <p>16.5 ลดการทุจริตในตำแหน่งหน้าที่และการรับสินบน ทุกรูปแบบ</p> <p>16.6 พัฒนาสถาบันที่มีประสิทธิผล มีความรับผิดชอบ และ โปร่งใสในทุกกระดับ</p> <p>16.7 สร้างหลักประกันว่าจะมีกระบวนการตัดสินใจที่มีความ รับผิดชอบต่อครอบครัว มีส่วนร่วม และ มีความเป็นตัวแทนที่ดี ในทุกระดับการตัดสินใจ</p> <p>16.8 ขยายและเสริมความแข็งแกร่งของการมีส่วนร่วมของ ประเทศกำลังพัฒนาในสถาบันโลกาภิบาล</p> <p>16.9 จัดให้มีเอกลักษณ์ทางกฎหมายสำหรับทุกคน โดย รวมถึงการให้สัตยาบัน ภายในปี 2573</p> <p>16.10 สร้างหลักประกันว่าสาธารณชนสามารถเข้าถึงข้อมูล และมีการปกป้องเสรีภาพขั้นพื้นฐาน โดยเป็นไปตาม กฎหมายภายในประเทศและความตกลงระหว่าง ประเทศ</p> <p>16.a เสริมความแข็งแกร่งของสถาบันระดับชาติที่เกี่ยวข้อง โดยรวมถึงกระบวนทางความร่วมมือระหว่าง ประเทศ เพื่อสร้างขีดความสามารถในทุกกระดับ โดยเฉพาะในประเทศกำลังพัฒนา เพื่อจะป้องกัน ความรุนแรงและต่อสู้กับการก่อการร้ายและ อาชญากรรม</p> <p>16.b ส่งเสริมและบังคับใช้กฎหมายและนโยบายที่ไม่เลือก ปฏิบัติเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน</p>
<p>17. เสริมความเข้มแข็ง ให้แก่กลไกการ ดำเนินงานและฟื้นฟู สภาพหุ้นส่วน</p>	<div data-bbox="512 1749 662 1899" data-label="Image"> </div> <p>17.1 เสริมความแข็งแกร่งของการระดมทรัพยากร ภายในประเทศ โดยรวมถึงผ่านทางการสนับสนุน ระหว่างประเทศไปยังประเทศกำลังพัฒนา เพื่อพัฒนา ขีดความสามารถภายในประเทศในการเก็บภาษีและ รายได้อื่น ๆ ของรัฐ</p>

<p>ความร่วมมือระดับโลก สำหรับการพัฒนา ที่ยั่งยืน (Strengthen the means of implementation and revitalize the Global Partnership for Sustainable Development)</p>	<p>17.2 ประเทศพัฒนาแล้วจะดำเนินการให้เป็นผลตาม พันธกรณีเรื่องการให้ความช่วยเหลือเพื่อการพัฒนา อย่างเป็นทางการโดยเต็มที่ โดยรวมถึงพันธกรณีที่ให้ไว้ โดยประเทศพัฒนาแล้วหลายประเทศที่จะบรรลุ เป้าหมายการมีสัดส่วน ODA/GNI ร้อยละ 0.7 สำหรับ ให้แก่ประเทศกำลังพัฒนา และมีสัดส่วน ODA/GNI ร้อยละ 0.15 ถึง 0.20 สำหรับให้แก่ประเทศพัฒนา น้อยที่สุด โดยสนับสนุนให้ผู้ให้ ODA พิจารณา ตั้งเป้าหมายที่จะให้มีสัดส่วน ODA/GNI ถึงอย่างน้อย ร้อยละ 0.20 สำหรับให้แก่ประเทศพัฒนาน้อยที่สุด</p>
	<p>17.3 ระดมทรัพยากรทางการเงินเพิ่มเติมจากแหล่งที่ หลากหลายไปยังประเทศกำลังพัฒนา</p>
	<p>17.4 ช่วยประเทศกำลังพัฒนาในการบรรลุความยั่งยืนของ หนี้ระยะยาว โดยใช้นโยบายที่ประสานงานกันที่มุ่ง ส่งเสริมการจัดการเงินทุนโดยการก่อหนี้ การบรรเทา หนี้และการปรับโครงสร้างหนี้ตามความเหมาะสม และ แก้ปัญหาหนี้ต่างประเทศของประเทศที่ยากจนและมี หนี้สินในระดับสูงเพื่อลดการประสบปัญหาหนี้</p>
	<p>17.5 ใช้และดำเนินการให้เกิดผลตามระบอบการส่งเสริม การลงทุนสำหรับประเทศพัฒนาน้อยที่สุด</p>
	<p>17.6 เพิ่มพูนความร่วมมือระหว่างประเทศและในภูมิภาค แบบเหนือ-ใต้ ใต้-ใต้ และไตรภาคี และการเข้าถึง วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม และยกระดับ การแบ่งปันความรู้ตามเงื่อนไขที่ตกลงร่วมกัน โดยรวม ถึงผ่านการพัฒนาการประสานงานระหว่างกลไกที่มีอยู่ เดิมเฉพาะอย่างยิ่งในระดับของสหประชาชาติ และ ผ่านทางกลไกอำนวยการความสะอาดด้านเทคโนโลยี ของโลก</p>
	<p>17.7 ส่งเสริมการพัฒนา การถ่ายทอด และการเผยแพร่ เทคโนโลยีที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมให้กับประเทศ กำลังพัฒนาภายใต้เงื่อนไขที่อำนวยความสะดวกแก่ ประเทศกำลังพัฒนารวมทั้งตามเงื่อนไขสิทธิพิเศษ ตามที่ตกลงร่วมกัน</p>
	<p>17.8 ให้อำนาจเทคโนโลยีและกลไกการเสริมสร้าง</p>

ขีดความสามารถด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและ นวัตกรรมสำหรับประเทศพัฒนาน้อยที่สุด ทำงานได้ อย่างเต็มที่ภายในปี 2560 และเพิ่มพูนการใช้ เทคโนโลยีสนับสนุนที่สำคัญ

- 17.9 เพิ่มพูนการสนับสนุนระหว่างประเทศสำหรับ การดำเนินการด้านการเสริมสร้างขีดความสามารถที่มี ประสิทธิภาพและมีการตั้งเป้าในประเทศกำลังพัฒนา เพื่อสนับสนุนแผนระดับชาติที่จะดำเนินงานใน ทุกเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน รวมถึงผ่านทาง ความร่วมมือแบบเหนือ-ใต้ ใต้-ใต้ และไตรภาคี
-
- 17.10 ส่งเสริมระบบการค้าพหุภาคีที่เป็นสากล มีกติกา เปิดกว้าง ไม่เลือกปฏิบัติ และเสมอภาค ภายใต้ องค์การการค้าโลก โดยรวมถึงผ่านการสิ้นสุด การเจรจาภายใต้วาระการพัฒนารอบโดฮา
-
- 17.11 เพิ่มส่วนแบ่งการส่งออกของประเทศกำลังพัฒนาใน การส่งออกทั่วโลกให้สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ โดยเพิ่ม ส่วนแบ่งของประเทศพัฒนาน้อยที่สุดให้สูงขึ้น 2 เท่า ในปี 2563
-
- 17.12 ทำให้เกิดการดำเนินการในเวลาที่เหมาะสมในเรื่องการ เข้าถึงตลาดปลอดภาษีและปลอดการจำกัดปริมาณ ในระยะยาวสำหรับประเทศพัฒนาน้อยที่สุด โดยให้ สอดคล้องกับการตัดสินใจขององค์การการค้าโลก โดยรวมถึงการสร้างหลักประกันว่ากฎว่าด้วยแหล่ง กำหนดสินค้าที่มีการให้สิทธิพิเศษทางการค้าที่ใช้กับ ประเทศพัฒนาน้อยที่สุดจะมีความโปร่งใสและ เรียบง่าย และมีส่วนช่วยอำนวยความสะดวก ในการเข้าถึงตลาด
-
- 17.13 เพิ่มพูนเสถียรภาพเศรษฐกิจมหภาคของโลก โดยรวมถึงผ่านทาง การประสานงานนโยบายและ ความสอดคล้องเชิงนโยบาย
-
- 17.14 ยกกระดับความสอดคล้องเชิงนโยบายเพื่อการพัฒนาที่ ยั่งยืน
-
- 17.15 เคารพพื้นที่ทางนโยบายและความเป็นผู้นำของแต่ละ ประเทศที่จะสร้างและดำเนินงานตามนโยบายเพื่อ การขจัดความยากจนและการพัฒนาที่ยั่งยืน

-
- 17.16 ยกกระดับหุ้นส่วนความร่วมมือระดับโลกเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยร่วมเติมเต็มโดยหุ้นส่วนความร่วมมือจากภาคส่วนที่หลากหลายซึ่งจะระดมและแบ่งปันความรู้ ความเชี่ยวชาญ เทคโนโลยี และทรัพยากรเงิน เพื่อจะสนับสนุนการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในทุกประเทศ โดยเฉพาะในประเทศกำลังพัฒนา
-
- 17.17 สนับสนุนการส่งเสริมหุ้นส่วนความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาครัฐ-ภาคเอกชน และประชาสังคม โดยสร้างบนประสบการณ์และกลยุทธ์ด้านทรัพยากรของหุ้นส่วน
-
- 17.19 ต่อยอดจากข้อริเริ่มที่มีอยู่แล้วในการพัฒนาการตรวจวัดความก้าวหน้าของการพัฒนาที่ยั่งยืนที่มีผลต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ และสนับสนุนการสร้างขีดความสามารถด้านสถิติในประเทศกำลังพัฒนา ภายในปี 2573

3.2 SDGs กับการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

การท่องเที่ยวเป็นภาคเศรษฐกิจหนึ่งที่สำคัญในระบบเศรษฐกิจของทุกประเทศและเป็นภาคเศรษฐกิจที่ส่งผลกระทบทางลบไม่น้อยต่อสิ่งแวดล้อมและสังคม ในขณะที่เดียวกันการท่องเที่ยวก็สร้างผลกระทบทางบวกให้กับเศรษฐกิจของประเทศ นำไปสู่การจ้างงานและการลดปัญหาความยากจน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระบบเศรษฐกิจที่พึ่งพาการท่องเที่ยวสูงดังเช่นประเทศไทย หากภาคการท่องเที่ยวมีความยั่งยืนแล้ว ย่อมส่งผลกระทบต่อความยั่งยืนของประเทศในทุกมิติ (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2566)

การท่องเที่ยวปรากฏอย่างชัดเจนอยู่ใน SDGs ใน 2 เป้าหมายย่อย ประกอบด้วย

- 1) เป้าหมายย่อย 8.9 ออกแบบและใช้นโยบายเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน ซึ่งช่วยสร้างงานและส่งเสริมวัฒนธรรมและผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นภายในปี พ.ศ. 2573 และ
- 2) เป้าหมายย่อย 12.b พัฒนาและดำเนินการใช้เครื่องมือเพื่อติดตามผลกระทบของการพัฒนาที่ยั่งยืนในด้านการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนที่สร้างงานและส่งเสริมวัฒนธรรมและผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น

ที่มา : กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา (2566)

อย่างไรก็ตามการท่องเที่ยวยังไม่ได้เกี่ยวข้องกับ SDGs เพียง 2 เป้าหมายย่อยนี้เท่านั้น เนื่องจาก การท่องเที่ยวมีส่วนเกี่ยวข้องกับภาคส่วนอื่นตลอดทั้งห่วงโซ่อุปทาน และต้องอาศัยปัจจัยนำเข้าอันเป็น ผลลัพธ์ของเป้าหมาย SDGs ข้ออื่นด้วย เช่น มีเมืองที่น่าอยู่และยั่งยืน (SDG 11) คนมีการศึกษา (SDG 4) สังคมปลอดภัย (SDG 16) มีโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมที่ครอบคลุมและยั่งยืน (SDG 9) และมี แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่สมบูรณ์ (SDG 6, 14, 15) เป็นต้น ในขณะที่ตัวกัน การท่องเที่ยวกั ก่อให้เกิดผลกระทบทางบวกและลบต่อเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในเกือบทุกเป้าหมาย เช่น การจ้างงาน (SDG 8) การลดปัญหาความยากจน (SDG 1) การเพิ่มความต้องการสินค้าเกษตร (SDG 2) การเพิ่ม สัดส่วนการจ้างงานสตรี (SDG 5) การสร้างมลพิษทางน้ำ (SDG 6) การสร้างปัญหาขยะ (SDG 12) การปล่อยก๊าซเรือนกระจก (SDG 13) และความเสื่อมโทรมของสภาพแวดล้อม (SDG 6, 14, 15) (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2566)

ที่มา : UNWTO (2023a)

การขับเคลื่อนการท่องเที่ยวตามกรอบเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs)

องค์การการท่องเที่ยวโลก (World Tourism Organization : UNWTO) (UNWTO, 2023a) ได้จัดทำบทบาทของการท่องเที่ยวและความสัมพันธ์ของการท่องเที่ยวต่อเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนทั้ง 17 ข้อไว้ตามตาราง ดังนี้

เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน	การท่องเที่ยวและเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน
เป้าหมายที่ 1 ยุติความยากจนทุกรูปแบบในทุกที่	การท่องเที่ยวทำให้เกิดการกระจายรายได้ การสร้างงานในชุมชนท้องถิ่น ซึ่งเกี่ยวข้องกับยุทธศาสตร์การลดความยากจนแห่งชาติและผู้ประกอบการ ความต้องการทักษะขั้นต่ำและการจ้างงานในท้องถิ่นสามารถเพิ่มพลังให้กับกลุ่มคนเปราะบาง โดยเฉพาะในเยาวชนและสตรี เช่น การส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ โดยไม่กระจุกตัวอยู่ตามแหล่งท่องเที่ยวเดิม ๆ เพื่อเป็นการกระจายรายได้ให้ไปถึงกลุ่มคนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ห่างไกล รวมถึงอุดหนุนสินค้าท้องถิ่น สนับสนุนวิสาหกิจชุมชน
เป้าหมายที่ 2 ยุติความหิวโหย บรรลุความมั่นคงทางอาหารและยกระดับโภชนาการ และส่งเสริมเกษตรกรรมที่ยั่งยืน	การท่องเที่ยวสามารถกระตุ้นเกษตรกรรมอย่างยั่งยืนโดยส่งเสริมการผลิตและจัดส่งสินค้าให้กับโรงแรมต่าง ๆ รวมถึงจำหน่ายสินค้าท้องถิ่นให้แก่นักท่องเที่ยว การท่องเที่ยวเชิงเกษตรสามารถช่วยกระจายรายได้ ขณะเดียวกันก็ยิ่งช่วยสร้างคุณค่าทางการท่องเที่ยว

เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน	การท่องเที่ยวและเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน
	<p>เชิงประสบการณ์ เช่น ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรและยกระดับผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรให้มีความยั่งยืนและปลอดภัย โดยเป็นการนำเอาทรัพยากรที่มีอยู่มาทำให้เกิดประโยชน์ ก่อให้เกิดรายได้ต่อชุมชนและเกษตรกร รวมถึงการพัฒนาตลาดท่องเที่ยวชุมชน ตลาดเกษตรกร (Farmer Market) เพื่อเน้นการกระจายรายได้สู่ภูมิภาคโดยตรง</p>
<p>เป้าหมายที่ 3 สร้างหลักประกันว่าคนมีชีวิตที่มีสุขภาพดีและส่งเสริมสวัสดิภาพสำหรับทุกคนในทุกวัย</p>	<p>ภาษีเงินได้จากการท่องเที่ยวสามารถนำไปลงทุนกับการดูแลสุขภาพและการบริการ การพัฒนาสุขภาพมารดาาระหว่างตั้งครรภ์ การลดอัตราการตายของเด็กและการป้องกันการเกิดโรคต่าง ๆ ค่าธรรมเนียมที่ถูกเก็บในพื้นที่คุ้มครองสามารถนำไปช่วยในเรื่องการบริการสุขภาพ เช่น ยกระดับมาตรฐานการบริการทางด้านการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพ มีความปลอดภัย ตลอดจนส่งเสริมให้สถานประกอบการและแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพคำนึงถึงคุณภาพการบริการเป็นหลัก ซึ่งจะทำให้นักท่องเที่ยวรู้สึกมั่นใจในการเข้ารับบริการ เกิดความประทับใจและพึงพอใจในที่สุด</p>
<p>เป้าหมายที่ 4 สร้างหลักประกันว่าทุกคนมีการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างครอบคลุมและเท่าเทียม และสนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต</p>	<p>การท่องเที่ยวมีศักยภาพในการส่งเสริมความเท่าเทียมอย่างมาก บุคลากรที่มีทักษะจะมีความสำคัญอย่างยิ่งในการทำให้การท่องเที่ยวประสบความสำเร็จ ภาคการท่องเที่ยวสร้างโอกาสในการทำงานทั้งทางตรงและทางอ้อมให้แก่เยาวชน สตรี และผู้ที่มีความต้องการพิเศษ ที่ควรจะได้รับประโยชน์จากการศึกษา เช่น แหล่งท่องเที่ยวมีการจัดอบรมให้ความรู้แก่คนในท้องถิ่น ชุมชนในท้องถิ่น และนักท่องเที่ยวทุกคน ทุกเพศ ทุกวัย ซึ่งเปรียบเสมือนเป็นการเรียนรู้นอกห้องเรียน</p>
<p>เป้าหมายที่ 5 บรรลุความเสมอภาคระหว่างเพศและให้อำนาจของผู้หญิงและเด็กหญิงทุกคน</p>	<p>การท่องเที่ยวสามารถเพิ่มพลังให้แก่สตรี โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดหางานโดยตรง และการสร้างรายได้จากวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวและการให้บริการ นอกจากนี้ การท่องเที่ยวยังเป็นเครื่องมือในการเพิ่มการมีส่วนร่วมและการเป็นผู้นำของสตรีในสังคมทุกด้าน</p> <p>การท่องเที่ยวสามารถเพิ่มพลังให้แก่สตรี โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดหางานโดยตรง และการกระจายรายได้จากวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในการท่องเที่ยว รวมทั้งการบริการที่เกี่ยวข้องกับการประกอบการ การท่องเที่ยวเป็นเครื่องมือสำหรับสตรีในการเพิ่มการมีส่วนร่วมและการเป็นผู้นำในสังคมทุกด้าน เช่น ส่งเสริมให้มีการจัดฝึกอบรมพัฒนาทักษะต่าง ๆ ที่ใช้ในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว เช่น ภาษา การทำอาหาร งานฝีมือ การจัดสวน และโภชนาการ ให้แก่สตรี เพื่อเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาสตรีให้มีทักษะ</p>

เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน	การท่องเที่ยวและเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน
<p>เป้าหมายที่ 6 สร้างหลักประกันเรื่องน้ำและการสุขาภิบาลให้มี การจัดการอย่างยั่งยืน และมีสภาพพร้อมใช้สำหรับทุกคน</p>	<p>ติดตัวและสามารถนำไปประกอบอาชีพ ทหารายได้ให้แก่ครอบครัว</p> <p>ความต้องการการลงทุนด้านการท่องเที่ยวเพื่อจัดหา สาธารณูปโภคมีบทบาทสำคัญในการมีน้ำใช้ที่สะอาดและปลอดภัย นอกจากนี้ การใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพในการท่องเที่ยว การควบคุมมลพิษ และประสิทธิภาพของเทคโนโลยียังเป็นกุญแจสำคัญในการปกป้องทรัพยากรอันมีค่า</p> <p>ความต้องการการลงทุนด้านการท่องเที่ยวเพื่อจัดหา สาธารณูปโภคมีบทบาทสำคัญในการมีน้ำใช้และความปลอดภัย ตลอดจนสุขอนามัย การใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพในการท่องเที่ยว การควบคุมมลพิษ และประสิทธิภาพของเทคโนโลยีเป็นกุญแจสำคัญ ในการปกป้องทรัพยากรอันมีค่า เช่น สนับสนุนการมีส่วนร่วมของ ชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนาการจัดการน้ำและสุขอนามัย โดยการใช้น้ำ อย่างมีประสิทธิภาพ การจัดการน้ำเสีย เทคโนโลยีการนำน้ำกลับมา ใช้ใหม่ การกักเก็บน้ำเพื่อมาใช้ประโยชน์ อีกทั้งปกป้องและฟื้นฟู ระบบนิเวศด้านการท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องกับแหล่งน้ำ เช่น ภูเขา ป่าไม้ แม่น้ำ ชั้นหินอุ้มน้ำ และทะเลสาบ</p>
<p>เป้าหมายที่ 7 สร้างหลักประกันว่าทุกคน เข้าถึงพลังงานสมัยใหม่ในราคา ที่สามารถซื้อหาได้ เชื่อถือได้ และยั่งยืน</p>	<p>ถึงแม้ว่าการท่องเที่ยวจะเป็นภาคส่วนที่ใช้พลังงานจำนวนมาก แต่ก็สามารถก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในการเพิ่มสัดส่วนพลังงาน ทดแทนของพลังงานทั่วโลกได้ด้วยการส่งเสริมการลงทุนในแหล่ง พลังงานสะอาด นอกจากนี้ การท่องเที่ยวยังสามารถช่วยลดก๊าซ เรือนกระจก บรรเทาภาวะโลกร้อน และช่วยให้ทุกคนเข้าถึงพลังงาน</p> <p>ในฐานะที่เป็นภาคส่วนที่ใช้พลังงานอย่างมาก การท่องเที่ยว สามารถก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในการเพิ่มสัดส่วนพลังงานทดแทน ของพลังงานทั่วโลก ด้วยการส่งเสริมการลงทุนในแหล่งพลังงาน สะอาด การท่องเที่ยวสามารถช่วยลดก๊าซเรือนกระจก บรรเทาภาวะ โลกร้อน และช่วยให้ทุกคนเข้าถึงพลังงาน เช่น ส่งเสริมการท่องเที่ยว แบบคาร์บอนต่ำ (Low Carbon Tourism) ซึ่งเป็นรูปแบบ การท่องเที่ยวที่ปลดปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ในปริมาณต่ำ และ ครอบคลุมสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด ลักษณะของการท่องเที่ยวจึงเน้นส่งเสริม ให้ใช้บริการขนส่งสาธารณะ ควบคู่ไปกับการใช้จักรยานในการพาไป สัมผัสสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ โดยไม่ต้องพึ่งพาพลังงาน เลือกรักใน โรงแรมที่มีการดำเนินกิจกรรมที่ใส่ใจสิ่งแวดล้อม</p>
<p>เป้าหมายที่ 8 ส่งเสริมการเติบโต</p>	<p>การท่องเที่ยวในฐานะการค้าบริการเป็นหนึ่งในสี่ของการส่งออก ที่มีรายได้สูงสุดทั่วโลก ปัจจุบันอุตสาหกรรมท่องเที่ยวมีการจ้างงาน 1 ใน 10 ของการจ้างงานทั่วโลก นอกจากนี้ โอกาสการท่องเที่ยว</p>

เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน	การท่องเที่ยวและเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน
<p>ทางเศรษฐกิจที่ต่อเนื่อง ครอบคลุม และยั่งยืน การจ้างงานเต็มที่ และมีผลิตภาพ และการมีงานที่เหมาะสมสำหรับทุกคน</p>	<p>ด้านการท่องเที่ยวที่เหมาะสม โดยเฉพาะโอกาสการทำงานของเยาวชนและสตรี และนโยบายที่สนับสนุนความหลากหลายผ่านห่วงโซ่คุณค่าทางการท่องเที่ยวสามารถสร้างผลกระทบเชิงบวกทางเศรษฐกิจและสังคมได้</p> <p>การท่องเที่ยวในฐานะการค้าบริการ ซึ่งเป็นหนึ่งในสี่ของผู้ส่งออกที่มีรายได้สูงสุดทั่วโลก ปัจจุบันการท่องเที่ยวเป็นหนึ่งในสิบงานทั่วโลก โอกาสการทำงานในด้านการท่องเที่ยวที่เหมาะสม โดยเฉพาะโอกาสในการทำงานของเยาวชนและ สตรี และนโยบายที่สนับสนุนความหลากหลายผ่านห่วงโซ่คุณค่าทางการท่องเที่ยวสามารถสร้างผลกระทบเชิงบวกทางเศรษฐกิจและสังคม เช่น ส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนที่จะช่วยให้เกิดการสร้างงาน กระจายรายได้ให้แก่คนในชุมชนท้องถิ่น ซึ่งส่งผลให้เศรษฐกิจในชุมชนท้องถิ่นเกิดการขยายตัวมากยิ่งขึ้น รวมถึงส่งเสริมวัฒนธรรมและผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น</p>
<p>เป้าหมายที่ 9 สร้างโครงสร้างพื้นฐานที่มีความทนทาน ส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมที่ครอบคลุมและยั่งยืน และส่งเสริมนวัตกรรม</p>	<p>การพัฒนาการท่องเที่ยวต้องอาศัยโครงสร้างพื้นฐานที่ดีทั้งจากทางภาครัฐและภาคเอกชน หน่วยงานต่าง ๆ ซึ่งสามารถกำหนดนโยบายสาธารณะในการยกระดับโครงสร้างพื้นฐาน การปรับปรุงเพื่อทำให้มีความยั่งยืน มีสิ่งใหม่ ๆ เพิ่มมากยิ่งขึ้น การใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ และนำไปสู่การเติบโตแบบคาร์บอนต่ำ ดังนั้น สิ่งเหล่านี้จึงสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวและเป็นแหล่งการลงทุนของชาวต่างชาติ เช่น พัฒนายกระดับโครงสร้างพื้นฐานทางการท่องเที่ยวในโรงแรมหรือที่พัก เช่น ระบบน้ำ ระบบพลังงาน ระบบการจัดการของเสีย ระบบขนส่งและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ซึ่งชุมชนท้องถิ่นที่อาศัยอยู่โดยรอบสามารถได้รับประโยชน์จากการพัฒนายกระดับดังกล่าว อีกทั้งยังเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม</p>
<p>เป้าหมายที่ 10 ลดความไม่เสมอภาคภายในและระหว่างประเทศ</p>	<p>การท่องเที่ยวเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพในการลดความไม่เท่าเทียมกัน ถ้าประชากรในท้องถิ่นและผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียร่วมมือกันในการพัฒนาการท่องเที่ยว ก็สามารถนำไปสู่การฟื้นฟูเมืองและการพัฒนาพื้นที่ชนบท โดยเปิดโอกาสให้ผู้คนในพื้นที่ได้มีความเจริญก้าวหน้าในถิ่นกำเนิดของตนเอง การท่องเที่ยวยังเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพสำหรับการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจและการกระจายความหลากหลาย</p>
<p>เป้าหมายที่ 11</p>	<p>การท่องเที่ยวสามารถพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและความสามารถในการเข้าถึงเมือง ส่งเสริมการฟื้นฟู และรักษามรดกทางวัฒนธรรมและธรรมชาติ ทรัพยากรทางการท่องเที่ยว การลงทุนในโครงสร้าง</p>

เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน	การท่องเที่ยวและเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน
<p>ทำให้เมืองและการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์มีความปลอดภัยทั่วถึง พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงและยั่งยืน</p>	<p>พื้นฐานสีเขียว (การขนส่งสาธารณะอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น มลพิษทางอากาศลดลง) เพื่อให้เป็นเมืองอัจฉริยะและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม สำหรับผู้พักอาศัยและนักท่องเที่ยว</p>
<p>เป้าหมายที่ 12 สร้างหลักประกันให้มีแบบแผนการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน</p>	<p>ภาคการท่องเที่ยวจำเป็นต้องปรับใช้รูปแบบการบริโภคและการผลิตอย่างยั่งยืน (Sustainable Consumption and Production : SCP) เพื่อเร่งการเปลี่ยนแปลงให้ไปสู่ความยั่งยืนสำหรับเครื่องมือในการติดตามผลกระทบของการพัฒนาอย่างยั่งยืน ซึ่งรวมถึงพลังงาน น้ำ ขยะ ความหลากหลายทางชีวภาพ และการสร้างงาน จะส่งผลให้เกิดผลลัพธ์ทางเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อมที่ดีขึ้น</p>
<p>เป้าหมายที่ 13 ปฏิบัติการอย่างเร่งด่วนเพื่อต่อสู้กับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและผลกระทบที่เกิดขึ้น</p>	<p>การท่องเที่ยวก่อให้เกิดผลกระทบต่อ การเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ และได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียด้านการท่องเที่ยวควรมีบทบาทสำคัญในการตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์จากการขนส่งและที่พัก การท่องเที่ยวจะได้รับประโยชน์จากการท่องเที่ยวแบบคาร์บอนต่ำ ซึ่งจะช่วยจัดการความท้าทายที่มีต่อสภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยวได้</p>
<p>เป้าหมายที่ 14 อนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากมหาสมุทร ทะเลและทรัพยากรทางทะเลและทรัพยากรทางทะเลอย่างยั่งยืน เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน</p>	<p>การท่องเที่ยวทางทะเลชายฝั่ง อาศัยระบบนิเวศทางทะเลที่สมบูรณ์ การพัฒนาการท่องเที่ยวจะต้องเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการแนวเขตชายฝั่งแบบบูรณาการเพื่อช่วยอนุรักษ์และรักษา ระบบนิเวศทางทะเล และทำหน้าที่เป็นเครื่องมือในการส่งเสริมเศรษฐกิจสีน้ำเงินที่เอื้อต่อการใช้ทรัพยากรทางทะเลอย่างยั่งยืน</p>
<p>เป้าหมายที่ 15 ปกป้อง ป่าไม้ และสนับสนุนการใช้ระบบนิเวศบนบกอย่างยั่งยืน จัดการป่าไม้ อย่างยั่งยืน ต่อสู้การกลายสภาพเป็นทะเลทราย หยุดการเสื่อมโทรมของที่ดิน และฟื้นสภาพกลับมาใหม่ และหยุดการสูญเสียดิน ความหลากหลายทางชีวภาพ</p>	<p>ความหลากหลายทางชีวภาพและมรดกทางธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์เป็นเหตุผลที่ทำให้ นักท่องเที่ยวมาเยี่ยมชม แหล่งท่องเที่ยว การท่องเที่ยวในบริเวณพื้นที่ที่เปราะบางที่ได้รับการจัดการอย่างยั่งยืน มีบทบาทสำคัญไม่เพียงแต่เป็นการอนุรักษ์ และรักษาความหลากหลายทางชีวภาพ แต่ยังเป็นการสร้างรายได้ เพื่อเป็นทางเลือกในการดำรงชีวิตให้กับชุมชนในท้องถิ่นด้วย</p>
<p>เป้าหมายที่ 16</p>	<p>ในขณะที่การท่องเที่ยวยังคงวนเวียนอยู่กับการพบปะของผู้คน</p>

เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน	การท่องเที่ยวและเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน
ส่งเสริมสังคมที่สงบสุขและครอบคลุม เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ให้ทุกคนเข้าถึงความยุติธรรม และสร้างสถาบันที่มีประสิทธิภาพ รับผิดชอบ และครอบคลุมในทุกระดับ	นับพันล้านคนที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรมการท่องเที่ยวสามารถส่งเสริมความเข้าใจด้านความหลากหลายทางวัฒนธรรมและศาสนา โดยวางรากฐานสังคมให้สงบสุข การท่องเที่ยวจะเป็นประโยชน์และมีส่วนร่วมกับชุมชนในท้องถิ่นซึ่งสามารถทำให้สังคมเกิดความมั่นคง สงบสุข ภายหลังความขัดแย้งได้
เป้าหมายที่ 17 เสริมความเข้มแข็งให้แก่โลก การดำเนินงานและฟื้นฟูสภาพหุ้นส่วนความร่วมมือระดับโลกสำหรับการพัฒนาที่ยั่งยืน	เนื่องจากการท่องเที่ยวเป็นสาขาที่สามารถดำเนินการร่วมกับสาขาอื่นได้ การท่องเที่ยวจึงช่วยเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างภาคเอกชน / ภาครัฐ ผู้ประกอบการ และผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียหลายฝ่ายทั้งระดับนานาชาติ ระดับชาติ ระดับภูมิภาคและท้องถิ่นให้ทำงานร่วมกันเพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน และเป้าหมายอื่น ๆ

ที่มา : UNWTO (2023a)

จากตารางจะเห็นได้ว่า เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนมีความเกี่ยวข้องและมีผลกระทบกับการท่องเที่ยวทุกเป้าหมาย ดังนั้นหากการท่องเที่ยวมีความยั่งยืนตลอดห่วงโซ่คุณค่าย่อมส่งผลให้การขับเคลื่อนประเทศไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนได้

บทบาทของหน่วยงานภาครัฐในการขับเคลื่อนการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนตามเป้าหมาย SDGs

การพัฒนาท่องเที่ยวมีส่วนเกี่ยวข้องกับหลายภาคส่วนทั้งภาครัฐและเอกชน เนื่องจากการดำเนินกิจกรรมทางการท่องเที่ยวมีความเกี่ยวข้องกับภาคส่วนหลายสาขา ในส่วนของหน่วยงานภาครัฐเองก็มีความสำคัญอย่างยิ่งในฐานะที่เป็นหน่วยงานรับผิดชอบการกำกับดูแลและบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวหลายแห่งของประเทศไทย โดยเฉพาะแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ และแหล่งท่องเที่ยวมรดกทางวัฒนธรรมที่มีความเปราะบาง จึงมีความจำเป็นที่หน่วยงานภาครัฐดังกล่าวต้องมีการบริหารจัดการและการให้บริการด้านการท่องเที่ยวอย่างมีความรับผิดชอบและยั่งยืน ซึ่งเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) สามารถนำมาใช้เป็นกรอบแนวทางในการดำเนินการได้

องค์การการท่องเที่ยวโลก (World Tourism Organization : UNWTO) (UNWTO, 2023b) ได้จัดทำข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมสำหรับหน่วยงานภาครัฐและผู้จัดทำนโยบายในการขับเคลื่อนการท่องเที่ยวเพื่อเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยเห็นว่า รัฐบาลและผู้บริหารนโยบายด้านการท่องเที่ยวมีโอกาสพิเศษในการสร้างนโยบายที่เข้มแข็งเพื่อเพิ่มบทบาทของการท่องเที่ยวในการบรรลุเป้าหมายตามวาระปี 2573 โดยมีข้อเสนอแนะในแต่ละเป้าหมาย ดังนี้

เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน	ข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมสำหรับหน่วยงานภาครัฐ และผู้จัดทำนโยบาย
<p>เป้าหมายที่ 1 No Poverty ยุติความยากจน</p>	<ul style="list-style-type: none"> - การดำเนินแผนงานที่ส่งเสริมการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการด้านการท่องเที่ยวที่เหมาะสมสำหรับลูกค้าที่มีรายได้ต่ำ เพื่อให้ทุกคนสามารถเป็นนักท่องเที่ยวได้ - การสรรหา ฝึกอบรมและจ้างงานคนในชุมชนท้องถิ่น รวมถึงผู้ที่ยากจนและรวมกลุ่มคนดังกล่าวไว้ในห่วงโซ่คุณค่าการท่องเที่ยว (ในฐานะผู้ผลิต ผู้จัดหา ผู้จัดจำหน่าย พ่อค้าแม่ค้า) - การสร้างนโยบายและแรงจูงใจเพื่อสนับสนุนกระบวนการจ้างงานกลุ่มผู้ด้อยโอกาส - การลงทุนในกิจกรรมการขจัดความยากจนที่ขับเคลื่อนด้วยธุรกิจ (เช่น การพัฒนานโยบายค่าครองชีพ) - การร่วมมือกับเครือข่ายภาคประชาสังคมเพื่อให้เกิดการศึกษาและการฝึกทักษะการเป็นผู้ประกอบการ (เช่น มัคคุเทศก์ ช่างฝีมือท้องถิ่น พ่อครัวแม่ครัวท้องถิ่น)
<p>เป้าหมายที่ 2 Zero Hunger ยุติความหิวโหย</p>	<ul style="list-style-type: none"> - การสนับสนุน ส่งเสริม และสาธิตความเป็นไปได้อย่างต่อเนื่องของการเกษตรขนาดเล็ก รักษาชุมชนเกษตรกรให้ยังคงอยู่ได้ โดยการพัฒนาความร่วมมือกับสหกรณ์และองค์กรผู้ผลิตที่สนับสนุนเกษตรกรรายย่อยจำนวนมาก - การสร้างนโยบายที่กำหนดให้มีการลงทุนเพื่อสร้างรายรับจากการท่องเที่ยวในเทคโนโลยีการเกษตรที่ยั่งยืน และกระชับความร่วมมือกับสถาบันทางวิชาการและสถาบันวิทยาศาสตร์
<p>เป้าหมายที่ 3 Good Health and Well-Being สุขภาพและความเป็นอยู่ที่ดี</p>	<ul style="list-style-type: none"> - การปรับนโยบายด้านทรัพยากรมนุษย์ให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน รวมถึงนโยบายเกี่ยวกับเอชไอวี/เอดส์ - การใช้แหล่งข้อมูลด้านสุขภาพที่มีอยู่แล้วเป็นแนวทาง (เช่น ข้อมูลจากองค์การแรงงานนานาชาติ หรือองค์การอนามัยโลก เป็นต้น)
<p>เป้าหมายที่ 4 Quality Education การศึกษาที่มีคุณภาพ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - การสร้างความสัมพันธ์กับหน่วยงานของรัฐและสถาบันอุดมศึกษาเพื่อปรับปรุงหลักสูตรการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของภาคธุรกิจรวมถึงการบริหารจัดการอย่างมีความรับผิดชอบ - การสร้างโปรแกรม (เช่น ฝึกงาน โปรแกรมการศึกษาแบบทำงานและศึกษาพร้อมกัน การฝึกพนักงานใหม่ ฯลฯ) ที่ช่วยให้ นักศึกษาสามารถเข้าถึงสภาพแวดล้อมขององค์กรได้เร็วขึ้นและแสดงให้เห็นถึงโอกาสการจ้างงานในการท่องเที่ยว - การให้โอกาสพนักงานอย่างต่อเนื่องในการพัฒนาทักษะเพื่อการทำงานในปัจจุบันและอนาคตของพนักงานเอง

เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน	ข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมสำหรับหน่วยงานภาครัฐ และผู้จัดทำนโยบาย
	<ul style="list-style-type: none"> - การส่งเสริมการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการด้านการศึกษาที่ต้นทุนเหมาะสมกับประสิทธิภาพ เพื่อขจัดอุปสรรคในการเข้าถึงและปรับปรุงคุณภาพการเรียนรู้ (เช่น ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อปรับปรุงการส่งมอบการศึกษาและเครื่องมือการวัดที่เป็นนวัตกรรม เป็นต้น)
<p>เป้าหมายที่ 5 Gender Equality ความเท่าเทียมทางเพศ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - การสร้างนโยบายเพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมของผู้หญิงที่เพียงพอในการตัดสินใจและการกำกับดูแลในทุกระดับและทั่วทุกพื้นที่ธุรกิจ ในบริษัทที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว โดยมีเป้าหมายให้ผู้หญิงมีส่วนร่วมร้อยละ 30 หรือมากกว่า - การสร้างนโยบายที่รับรองการรับค่าตอบแทนที่เท่าเทียมกัน รวมถึงสวัสดิการสำหรับงานที่มีค่าที่เท่าเทียมกัน และมุ่งมั่นที่จะจ่ายค่าจ้างที่เพียงพอให้กับผู้หญิงและผู้ชายทุกคน - การส่งเสริมและขยายความสัมพันธ์ทางธุรกิจกับวิสาหกิจที่สตรีเป็นเจ้าของ รวมถึงธุรกิจขนาดย่อมและผู้ประกอบการสตรี
<p>เป้าหมายที่ 6 Clean Water and Sanitation น้ำสะอาดและการสุขาภิบาล</p>	<ul style="list-style-type: none"> - การทำงานร่วมกับกลุ่มอื่น ๆ ในรัฐบาลและระดับภูมิภาค/ท้องถิ่น กลุ่มชุมชน บริษัท เพื่อปรับปรุงการเข้าถึงน้ำและการบริหารจัดการน้ำในพื้นที่ท้องถิ่น หรือทำโครงการเกี่ยวกับน้ำเพื่อแก้ไขปัญหาที่ระบุไว้ - การสร้างแรงจูงใจในการให้ความสำคัญของการใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพในการดำเนินงาน โดยการติดตั้งเทคโนโลยีที่เป็นเลิศสำหรับการอนุรักษ์น้ำ โดยเฉพาะในพื้นที่ที่ขาดแคลนน้ำ - การสร้างแผนการให้รางวัลขององค์กรสำหรับพนักงานเกี่ยวกับการปฏิบัติตามหลักการใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพและความสำคัญของน้ำ รวมถึงการเพิ่มโบนัสตามผลงานหรือสิ่งจูงใจตามการปฏิบัติงานเพื่อการปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพ - การให้ความรู้แก่นักเดินทางเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้น้ำที่เหมาะสม อธิบายปัญหาคุณภาพและความขาดแคลนน้ำทั่วโลก พยายามเปลี่ยนความหมายเชิงลบของขั้นตอนการใช้ที่เกี่ยวข้องกับสินค้าอุปโภคบริโภค - การสร้างนโยบายที่ห้ามการใช้สารเคมีและวัสดุที่อาจเป็นอันตรายต่อคุณภาพน้ำเป็นพิเศษหากไม่มีการกำจัดที่เหมาะสม
<p>เป้าหมายที่ 7 Affordable and Clean Energy</p>	<ul style="list-style-type: none"> - การตั้งเป้าการใช้พลังงานไฟฟ้าในการดำเนินงานจากแหล่งพลังงานหมุนเวียนให้ได้ร้อยละ 100

เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน	ข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมสำหรับหน่วยงานภาครัฐ และผู้จัดทำนโยบาย
พลังงานสะอาดที่เข้าถึงได้	<ul style="list-style-type: none"> - การวางโครงสร้างสำหรับการลงทุนรายได้จากการท่องเที่ยว บางส่วนในการวิจัยและพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับบริการด้านพลังงานที่ยั่งยืน เพื่อนำเทคโนโลยีใหม่เข้าสู่ตลาดอย่างรวดเร็ว - การส่งเสริมให้บริษัทรวมพลังงานหมุนเวียนเข้ากับสวัสดิการพนักงาน โดยอุดหนุนค่าใช้จ่ายด้านทุนที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนพลังงานแสงอาทิตย์ที่ใช้ในบ้านหรือการลงทุนในยานยนต์ไฟฟ้าส่วนบุคคล - การกำหนดลำดับความสำคัญของประสิทธิภาพการใช้พลังงานทั้งหมดในการทำงานโดยใช้เครื่องมือ เช่น การใช้ราคาคาร์บอนภายในและการตั้งเป้าหมายตามหลักวิทยาศาสตร์เพื่อลดความต้องการพลังงานโดยรวม
<p>เป้าหมายที่ 8</p> <p>Decent Work and Economic Growth</p> <p>งานที่มีคุณค่าและการเติบโตทางเศรษฐกิจ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - การสร้างนโยบายที่ส่งเสริมวัฒนธรรมผู้ประกอบการ โดยลงทุนหรือให้คำปรึกษาแก่ผู้ประกอบการรุ่นใหม่ และส่งเสริมการเริ่มต้นธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว - การวางกลไกเพื่อระบุแรงงานเด็กและแรงงานที่ถูกบังคับตลอดห่วงโซ่อุปทานทั่วโลก และดำเนินการแก้ไขเมื่อพบการละเมิด - การกำหนดนโยบายที่มั่นคงต่อการจ้างงานและแนวทางปฏิบัติในการจัดหางานที่ไม่เป็นธรรม โดยเฉพาะกลุ่มเสี่ยง เช่น แรงงานข้ามชาติ
<p>เป้าหมายที่ 9</p> <p>Industry, Innovation and Infrastructure</p> <p>โครงสร้างพื้นฐาน นวัตกรรมอุตสาหกรรม</p>	<ul style="list-style-type: none"> - การลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานใหม่ที่มีความยืดหยุ่นในประเทศกำลังพัฒนาหรือปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานที่มีอยู่เพื่อให้มีความยั่งยืนมากขึ้น - การขยายขอบเขตทางภูมิศาสตร์ของสถานที่วิจัยและพัฒนา โดยนำความสามารถในการวิจัยและพัฒนาไปสู่ประเทศต่าง ๆ ที่กำลังพัฒนา - การส่งเสริมนวัตกรรมโดยเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งหมดมีโอกาสในการนำเสนอวิธีแก้ปัญหาที่สร้างสรรค์ที่เกี่ยวข้องกับความท้าทายด้านความยั่งยืน - การปรึกษาหารือและมีส่วนร่วมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหลายกลุ่ม ซึ่งรวมถึงชนกลุ่มน้อย เพื่อให้แน่ใจว่าการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานจะเป็นประโยชน์และสร้างโอกาสให้กับทุกคน - การกำหนดมาตรฐานและส่งเสริมกฎระเบียบที่รับรองว่าโครงการและความคิดริเริ่มของบริษัทได้รับการจัดการอย่างยั่งยืน

เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน	ข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมสำหรับหน่วยงานภาครัฐ และผู้จัดทำนโยบาย
<p>เป้าหมายที่ 10 Reduced Inequalities ลดความเหลื่อมล้ำ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - การสรรหา ฝึกอบรม และจ้างงานสมาชิกชุมชนท้องถิ่น รวมถึงผู้ที่ยากจน และรวมกลุ่มคนดังกล่าวไว้ในห่วงโซ่คุณค่าของคุณ (ในฐานะผู้ผลิต ผู้จัดหา ผู้จัดจำหน่าย พ่อค้าแม่ค้า) - การลงทุนในกิจกรรมขจัดความยากจนที่ขับเคลื่อนด้วยธุรกิจ (เช่น พัฒนานโยบายค่าครองชีพ) - การร่วมมือกับเครือข่ายภาคประชาสังคมในการให้ความรู้และฝึกทักษะการเป็นผู้ประกอบการ
<p>เป้าหมายที่ 11 Sustainable Cities and Communities เมืองและชุมชนที่ยั่งยืน</p>	<ul style="list-style-type: none"> - การส่งเสริมการใช้ความเชี่ยวชาญทางเทคโนโลยีเพื่อช่วยสร้างศักยภาพของภาคการบริการในการนำเสนอวิธีแก้ปัญหามาเพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพการใช้พลังงานในอาคารและทำให้เกิดการจัดการอาคารที่ดีโดยใช้ข้อมูลเกี่ยวกับประสิทธิภาพของอาคาร - การร่วมมือกับเมืองต่าง ๆ และรัฐบาลเพื่อหาวิธีแก้ไขความต้องการด้านการเดินทางในอนาคตที่ลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ในขณะที่ทำให้การคมนาคมปลอดภัยขึ้นและราคาย่อมเยาสำหรับทุกคน - การปฏิรูปกลยุทธ์การลงทุนทางการเงินของภาคเอกชน เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเมืองแบบบูรณาการและมีความยั่งยืน เช่น การคมนาคมในเมืองที่ยั่งยืน อาคารคาร์บอนต่ำ และโครงสร้างพื้นฐานที่ยืดหยุ่น - การลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานที่มีความปลอดภัยและยั่งยืนในชุมชน และ/หรือ เมืองที่ปฏิบัติงาน รวมถึงระบบแสงไฟ การคมนาคม และระบบเตือนภัย เป็นต้น
<p>เป้าหมายที่ 12 Responsible Consumption and Production การผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน</p>	<ul style="list-style-type: none"> - การใช้เครื่องมือวิเคราะห์ผลิตภัณฑ์และบริการด้านการท่องเที่ยว เพื่อทำความเข้าใจพฤติกรรมสังคมที่มีต่อผลิตภัณฑ์ในวิถีชีวิตและการผลิต นวัตกรรมต้องจัดวางผลิตภัณฑ์และการใช้งานให้สอดคล้องกันอย่างเหมาะสมกับกระแสหลักด้านความยั่งยืน - การส่งเสริมการพัฒนารูปแบบธุรกิจเชิงนวัตกรรม เช่น การรักษาความเป็นเจ้าของผลิตภัณฑ์และช่วยปิดวงจรวัสดุ - การส่งเสริมการบริโภคที่ยั่งยืนโดยการพัฒนาแนวทางที่เป็นนวัตกรรมใหม่ที่สามารถลดความต้องการพลังงานในการใช้งาน และให้ความรู้แก่ผู้บริโภคเกี่ยวกับประโยชน์เหล่านี้

เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน	ข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมสำหรับหน่วยงานภาครัฐ และผู้จัดทำนโยบาย
	<ul style="list-style-type: none"> - การสร้างนโยบายที่ส่งเสริมการลดผลกระทบจากการผลิตให้เหลือน้อยที่สุด โดยการแทนที่วัตถุดิบบริสุทธิ์ในผลิตภัณฑ์ด้วยวัตถุดิบที่ผ่านการใช้งานแล้วโดยผ่านการรีไซเคิลและการอัปไซเคิล - การลดของเสียลงให้มากและตรวจสอบให้แน่ใจว่าของเสียที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ถูกนำไปใช้อย่างเต็มที่ (เช่น การนำขยะอินทรีย์ไปเป็นเชื้อเพลิงหรือปุ๋ย) - การมีส่วนร่วมกับ ONE Planet – เดินทางด้วยความใส่ใจเพื่อกำหนดนโยบายที่ดีขึ้น
<p>เป้าหมายที่ 13 Climate Action การรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - การมีส่วนร่วมในระดับรัฐบาลเพื่อนำการผลิตพลังงานสะอาดมาใช้ในภาคการท่องเที่ยว - การให้แรงจูงใจในการจัดหาไฟฟ้าให้กับสถานที่ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวหรือการบริการโดยใช้แหล่งพลังงานหมุนเวียน เช่น ลม แสงอาทิตย์ หรือพลังงานน้ำ หรือติดตั้งกำลังการผลิตพลังงานหมุนเวียนในสถานที่ - การลดความต้องการภายในสำหรับการคมนาคม โดยการลงทุนและจัดลำดับความสำคัญของการสื่อสารโทรคมนาคมและสร้างแรงจูงใจให้กับวิธีการขับเคลื่อนที่ใช้พลังงานน้อยลง เช่น การเดินทางด้วยรถไฟแทนการเดินทางด้วยรถยนต์และเครื่องบิน - การให้แรงจูงใจในการปรับเปลี่ยนระบบแสงไฟในสถานที่ให้เป็นไฟ LED ที่ประหยัดพลังงาน - การเพิ่มการลงทุนของรายรับจากการท่องเที่ยวที่เกิดจากการเก็บภาษีในนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพและทำให้ลูกค้าสามารถลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกได้ - การให้แรงจูงใจในการลงทุนในเทคโนโลยีการดักจับและกักเก็บคาร์บอน เพื่อดักจับการปล่อยมลพิษที่เกิดจากการใช้เชื้อเพลิงฟอสซิลในการผลิตไฟฟ้าและกระบวนการผลิตทางอุตสาหกรรม และป้องกันไม่ให้ก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์เข้าสู่ชั้นบรรยากาศ - การมุ่งมั่นที่จะลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการคมนาคมด้วยมาตรการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก เช่น การลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ด้วยการประหยัดเชื้อเพลิงมากขึ้น การจัดหาในท้องถิ่น การเปลี่ยนไปสู่รูปแบบที่ลดการใช้คาร์บอนลง (เช่น การคมนาคมทางอากาศสู่ทะเล) การคมนาคม

เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน	ข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมสำหรับหน่วยงานภาครัฐ และผู้จัดทำนโยบาย
	<p>แบบแยกส่วน การปรับปรุงการใช้ตู้คอนเทนเนอร์ การเพิ่มประสิทธิภาพคลังสินค้า เป็นต้น</p> <ul style="list-style-type: none"> - การส่งเสริมการขยายการจัดการป่าไม้ที่ยั่งยืนผ่านแนวทางการจัดหาที่มีความรับผิดชอบและการทดแทนผลิตภัณฑ์
<p>เป้าหมายที่ 14 Life Below Water ทรัพยากรทางทะเล</p>	<ul style="list-style-type: none"> - การวางโครงสร้างสำหรับการติดตามวงจรชีวิตของผลิตภัณฑ์และวัสดุ เพื่อให้เข้าใจวิธีการกำจัดและผลิตภัณฑ์ใดที่อาจเข้าสู่สภาพแวดล้อมทางทะเล - การสร้างนโยบายในการปรับปรุงประสิทธิภาพของทรัพยากร โดยการสร้างมูลค่าจากของเสีย - การสร้างนโยบายโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อป้องกันการจัดการขยะที่ไม่ถูกต้องหรือการทิ้งขยะที่อาจก่อให้เกิดมลพิษต่อสิ่งแวดล้อมทางทะเล - การสร้างความตระหนักรู้แก่ผู้บริโภคเกี่ยวกับวิธีที่มีประสิทธิภาพในการกำจัดขยะที่เหมาะสม เพื่อไม่ให้เกิดการทิ้งขยะและส่งเสริมพฤติกรรมที่มีความรับผิดชอบ - การห้ามการปฏิบัติที่ทำให้พันธุ์สัตว์น้ำและทรัพยากรเสี่ยงต่อการเกิดอันตราย การแสวงประโยชน์ หรือการสูญเสีย
<p>เป้าหมายที่ 15 Life on Land ระบบนิเวศบนบก</p>	<ul style="list-style-type: none"> - การตรวจวัด จัดการ และลดผลกระทบต่อระบบนิเวศและทรัพยากรธรรมชาติ - การขยายแนวปฏิบัติที่ดีที่สุดสำหรับการวางแผนและการจัดการการใช้ที่ดิน - การสร้างนโยบายที่ส่งเสริมการจัดสรรเงินทุนเพื่อการฟื้นฟูที่ดินเสื่อมโทรม เพื่อวัตถุประสงค์ในการผลิตและ/หรือการอนุรักษ์จากรายได้การท่องเที่ยว - การส่งเสริมการลงทุนในนวัตกรรมผลิตภัณฑ์และเทคโนโลยี เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากร ลดผลกระทบต่อระบบนิเวศ และลดการปล่อยคาร์บอน - การให้ความรู้แก่ผู้บริโภคเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ถูกต้องเมื่อไปเที่ยวป่าหรือพื้นที่ธรรมชาติ รวมถึงการมีปฏิสัมพันธ์กับวัฒนธรรมท้องถิ่น
<p>เป้าหมายที่ 16 Peace, Justice and Strong Institutions</p>	<ul style="list-style-type: none"> - การมุ่งมั่นและดำเนินการตามนโยบายและการปฏิบัติที่คำนึงถึงความขัดแย้ง มีความถูกต้องตามกฎหมายและโปร่งใส รวมถึงในด้านทรัพยากรมนุษย์ การจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐและองค์กร และในห่วงโซ่มูลค่าโดยทั่วไป

เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน	ข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมสำหรับหน่วยงานภาครัฐและผู้จัดทำนโยบาย
<p>ความสงบสุข ยุติธรรม และสถาบันที่เข้มแข็ง</p>	<ul style="list-style-type: none"> - การมีส่วนร่วมในการหารือระหว่างภาครัฐและเอกชน ความร่วมมือและการดำเนินการร่วมกันในการป้องกันความขัดแย้ง การรักษาสันติภาพ การสร้างสันติภาพ การต่อต้านการทุจริต และหลักนิติธรรม - การกำหนดนโยบายที่อยู่อาศัยและกลยุทธ์การจัดการวิกฤตในการดำเนินงาน - การให้ความรู้แก่ผู้เดินทางเกี่ยวกับวัฒนธรรมและความเชื่อที่แตกต่าง ทำให้พวกเขา มีความอดทนต่อกันและกันมากขึ้น และด้วยเหตุนี้ จึงเปลี่ยนพวกเขาให้เป็นตัวแทนของสันติภาพ
<p>เป้าหมายที่ 17 Partnerships for the Goals ความร่วมมือเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน</p>	<ul style="list-style-type: none"> - การส่งเสริมความร่วมมือและการเข้าถึงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม และเพิ่มพูนการแบ่งปันความรู้ในข้อตกลงที่ตกลงร่วมกันในระดับภูมิภาคและระหว่างประเทศ รวมถึงการประสานงานที่ดีขึ้นระหว่างกลไกที่มีอยู่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับสหประชาชาติ และผ่านกลไกการอำนวยความสะดวกด้านเทคโนโลยีระดับโลก - การเพิ่มการสนับสนุนระหว่างประเทศสำหรับการดำเนินการสร้างขีดความสามารถที่มีประสิทธิภาพและตรงเป้าหมายในประเทศที่กำลังพัฒนา เพื่อสนับสนุนแผนระดับชาติในการดำเนินการตามทุกเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน - การส่งเสริมการค้าพหุภาคีที่เป็นสากล มีการอิงตามกฎเกณฑ์ที่เปิดกว้าง ไม่เลือกปฏิบัติและเท่าเทียมกัน - การยกระดับความร่วมมือระดับโลกเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ส่งเสริมด้วยความร่วมมือจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหลายกลุ่มด้านการแบ่งปันความรู้ ความเชี่ยวชาญ เทคโนโลยี และทรัพยากรทางการเงิน เพื่อสนับสนุนการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในทุกประเทศ โดยเฉพาะประเทศที่กำลังพัฒนา - การสนับสนุนและส่งเสริมความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาครัฐวิสาหกิจ และภาคประชาสังคมที่มีประสิทธิภาพ โดยสร้างจากประสบการณ์และกลยุทธ์การจัดการทรัพยากรของการเป็นหุ้นส่วน - การส่งเสริมหลักจรรยาบรรณการท่องเที่ยวโลก

ที่มา : UNWTO (2023b)

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา (2566) ได้จัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อขับเคลื่อนการท่องเที่ยวสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยในแผนดังกล่าวมีการนำเสนอกรอบการดำเนินนโยบายเพื่อขับเคลื่อนการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน (Sustainable Tourism Policy Cycle) เพื่อให้หน่วยงานในระดับพื้นที่ของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬานำไปใช้ในการขับเคลื่อนการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในพื้นที่ ซึ่งกรอบการดำเนินนโยบายเพื่อขับเคลื่อนการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนดังกล่าวเป็นการประยุกต์แนวคิดวงรอบนโยบายสาธารณะ (Public Policy Cycle) และเครื่องมือที่เรียกว่า SDG Compass อันเป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อน SDGs ของภาคเอกชนที่เสนอโดย World Business Council on Sustainable Development เข้ากับกรอบแนวคิดห่วงโซ่คุณค่าการท่องเที่ยว (Tourism Value Chain) โดยประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดำเนินการเป็นวงรอบ ดังนี้

1. Kickstart การขับเคลื่อนการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนตามกรอบเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs)

- a. สร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนก่อนเริ่มการขับเคลื่อนการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนตามกรอบเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) บุคลากรผู้เกี่ยวข้อง และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจำเป็นต้องมีความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ก่อน โดยการสร้างความรู้ ความเข้าใจในหลักการของ SDGs ท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน และความเชื่อมโยงกันระหว่าง SDGs และการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน
- b. การสื่อสารให้เห็นถึงความสำคัญของการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน หากภาคส่วนต่าง ๆ ในการท่องเที่ยวดำเนินการอย่างมีความรับผิดชอบก็จะสามารถลดผลกระทบเชิงลบต่อมิติความยั่งยืนได้ สร้างประโยชน์ให้กับชุมชนและคนด้อยโอกาส ย่อมสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับหน่วยงาน และหากมีการจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยง ก็จะทำให้ภาคส่วนด้านการท่องเที่ยวปรับตัวและอยู่รอดได้

2. กำหนดประเด็น SDGs ที่สำคัญของพื้นที่ โดยการวิเคราะห์ Tourism Value Chain

การขับเคลื่อนการพัฒนาที่ยั่งยืนของภาคเศรษฐกิจใด ๆ นั้น ขั้นตอนเริ่มต้นที่สำคัญ คือ การดำเนินการเพื่อลดผลกระทบทางลบที่เกิดขึ้น (Act to Reduce Harm) โดยการลดผลกระทบทางลบจากการท่องเที่ยวควรเริ่มวิเคราะห์ว่า กิจกรรมการท่องเที่ยวสร้างผลกระทบต่อเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมอย่างไรบ้าง โดยใช้เครื่องมือห่วงโซ่คุณค่าด้านการท่องเที่ยว (Tourism Value Chain) เป็นเครื่องมือหลัก โดยรอบการวิเคราะห์ห่วงโซ่คุณค่าด้านการท่องเที่ยวแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ประกอบด้วย 1) ส่วนที่หนึ่ง จากต้นทางไปสู่ปลายทาง 2) ส่วนที่สอง ระหว่างการท่องเที่ยว และ 3) ส่วนที่สาม ผลกระทบ ทั้งนี้ในการกำหนดประเด็นสำคัญของพื้นที่ท่องเที่ยว จะให้ความสำคัญกับส่วนที่สอง ระหว่างการท่องเที่ยว ซึ่งหมายถึงกิจกรรมและการดำเนินการต่าง ๆ ที่สร้างคุณค่าให้กับผู้ประกอบการท่องเที่ยวทั้งหมดในพื้นที่ กิจกรรมและการดำเนินการต่าง ๆ สามารถแบ่งออกเป็น 7 กลุ่ม ดังนี้

- ระบบคมนาคม เช่น บริษัทเช่ารถ เรือ อรุณกิจรถบัส รถไฟ แท็กซี่ เรือข้ามฟาก พาหนชนอกระบบ รถม้า เป็นต้น
- ที่พัก เช่น โรงแรม อพาร์ทเมนต์ที่ เกสต์เฮ้าส์ โฮสเทล การเข้าพักร่วมกับครอบครัว เป็นต้น
- อาหารและเครื่องดื่ม เช่น บาร์และร้านอาหาร ไนต์คลับ อาหารจานด่วน แผงลอย ชุมอาหารและคาเฟ่ ร้านขายของฝาก เป็นต้น
- อุตสาหกรรมสร้างสรรค์ เช่น ร้านขายของที่ระลึก ดนตรี ละคร ศิลปิน นักแสดง สตูดิโอ ถ่ายรูป เป็นต้น
- ทรัพยากรการท่องเที่ยว เช่น ทรัพยากรการท่องเที่ยวตามธรรมชาติ ทรัพยากร การท่องเที่ยว ทางวัฒนธรรม อาคารสถานที่และสิ่งก่อสร้างที่มนุษย์สร้างขึ้น เป็นต้น
- กิจกรรมพักผ่อนและทัวร์ เช่น การแสดง แฟกเกจนำเที่ยว บริษัทนำเที่ยว บริการของ สถานที่ท่องเที่ยว ทริประยะสั้น สุขภาพและสปา เป็นต้น
- การบริการสนับสนุนต่าง ๆ เช่น ศูนย์บริการข้อมูล ร้านขายของชำและค้าปลีก บริการซักรีด บริการความปลอดภัย บริการทางการเงิน อินเทอร์เน็ตคาเฟ่ บริการซ่อมบำรุง เป็นต้น

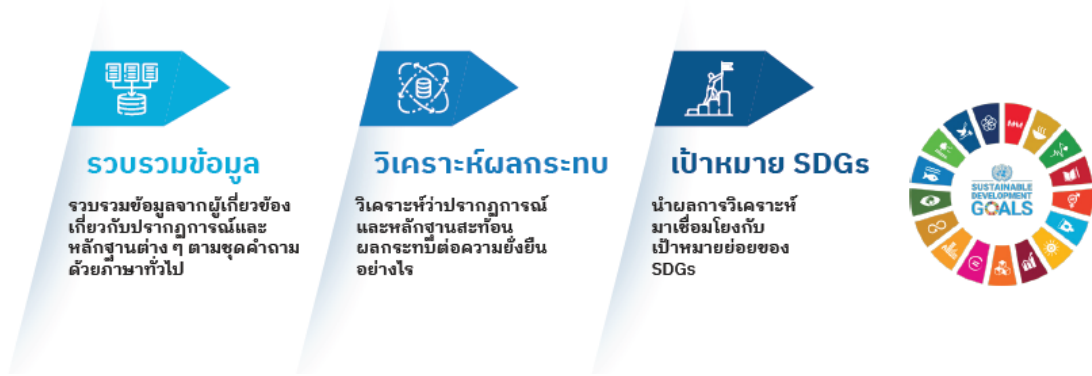
ที่มา : กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา (2566)

สำหรับส่วนที่สาม ผลกระทบ จะเป็นการศึกษาผลกระทบตลอดวัฏจักรชีวิตของการท่องเที่ยวใน มิติทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมซึ่งสะท้อนแนวคิด Sustainable มิติด้านเศรษฐกิจและการกระจายโอกาส มิติด้านแรงงานและความเหลื่อมล้ำซึ่งสะท้อนแนวคิด Inclusive และมิติด้านความเสี่ยงและการตั้งรับ ปรับตัวซึ่งสะท้อนแนวคิด Resilient อีกทั้งศึกษาโอกาสและความเป็นไปได้ในการพัฒนาให้เกิดความยั่งยืน ในธุรกิจนั้น ๆ

ในการวิเคราะห์การดำเนินงานเพื่อกำหนดประเด็นสำคัญในพื้นที่ท่องเที่ยวพื้นที่หนึ่งอาจไม่ จำเป็นต้องดำเนินการให้ครบทุกเป้าหมาย SDGs แต่ควรต้องดำเนินการเกี่ยวกับเป้าหมาย SDGs ที่สำคัญ ที่ได้รับผลกระทบทางลบจากการท่องเที่ยว โดยต้องมีการพิจารณาและวิเคราะห์ว่าในพื้นที่ท่องเที่ยวนั้น มีภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในแต่ละส่วนของห่วงโซ่คุณค่า ทั้งหน่วยงานภาครัฐบริษัทเอกชน ชุมชน หรือ ตลอดจนบุคคลที่ประกอบอาชีพในพื้นที่นั้นตามส่วนต่าง ๆ

จากนั้นระบุให้ได้ว่าในกิจกรรมและการดำเนินการเพื่อสร้างคุณค่าในการท่องเที่ยวได้สร้าง ผลกระทบทางบวกหรือลบอย่างไรต่อประเด็น SDGs บ้าง ซึ่งในส่วนนี้ผู้ขับเคลื่อนต้องมีความเข้าใจ เกี่ยวกับเป้าหมายและเป้าหมายย่อยของ SDGs เพื่อคาดการณ์ว่าผลกระทบทั้งทางบวกและลบที่เกิดขึ้น จริงนั้น เกี่ยวข้องกับ SDGs ข้อใด นอกจากนี้ ยังสามารถใช้เป้าหมายและเป้าหมายย่อยของSDGs ในการ ตรวจสอบว่าผู้เกี่ยวข้องในพื้นที่สร้างผลกระทบต่อเป้าหมายและเป้าหมายย่อยเหล่านั้นหรือไม่อีกด้วย

ขั้นตอนการทำข้อมูลและวิเคราะห์ห่วงโซ่คุณค่าการท่องเที่ยวต่อเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

ตัวอย่างคำถามสำหรับการวิเคราะห์ผลกระทบห่วงโซ่คุณค่าต่อเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs)

- (1) ข้อมูลเบื้องต้น (แนวทางการดำเนินงานโดยทั่วไปขององค์กร)
- (2) ประเด็นสิ่งแวดล้อม : วัตถุประสงค์และทรัพยากร (หลัก ที่ต้องใช้ได้มาจากที่ใด/ใคร)
- (3) ประเด็นสิ่งแวดล้อม : ทรัพยากร (หลัก) ที่ใช้แล้วมีการจัดการอย่างไร
- (4) ประเด็นสิ่งแวดล้อม : ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม
- (5) ประเด็นการกระจายรายได้และโอกาส : ทรัพยากรบุคคล (Skilled) ในองค์กรมาจากที่ใด (การถ่ายทอดวิชาการ)
- (6) ประเด็นการกระจายรายได้และโอกาส : ทรัพยากรบุคคล (Unskilled) ในองค์กรมาจากที่ใด/สวัสดิการเป็นอย่างไร (Inclusion)
- (7) ประเด็นการตั้งรับปรับตัว : ความเสี่ยงที่พบเจอในช่วงวิกฤติ (ระยะสั้น/ยาว เช่น วิกฤตโควิด/ราคาสินค้าที่ปรับตัวขึ้น)
- (8) ประเด็นการตั้งรับปรับตัว: ความสามารถในการรับมือกับปัญหา
- (9) กิจกรรม (ยั่งยืน) ที่ดำเนินการไปแล้ว
- (10) กิจกรรม (ยั่งยืน) ที่ต้องการขับเคลื่อนในอนาคต
- (11) อุปสรรคและต้นทุนในการสนับสนุนให้การดำเนินการที่กล่าวเบื้องต้นมีความยั่งยืนมากขึ้น
- (12) ข้อเสนอแนะการส่งเสริมกิจกรรมด้านความยั่งยืน
- (13) มาตรฐานที่ได้รับที่เกี่ยวกับ SDG/Green
- (14) SDG ที่คิดว่าเกี่ยวข้อง
- (15) ประเด็นอื่น ๆ

3. วางภาพอนาคต กำหนดบทบาทและโครงการสำคัญของแต่ละภาคส่วน

ในการวางภาพอนาคตร่วมกันนั้น ควรเป็นการหารือที่ต่อเนื่องจากการนำข้อมูลการศึกษาห่วงโซ่คุณค่าด้านการท่องเที่ยวต่อผลกระทบต่อการพัฒนาที่ยั่งยืนมาพิจารณาร่วมกัน เพื่อให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเห็นภาพเดียวกันเกี่ยวกับผลกระทบของการท่องเที่ยวในปัจจุบัน จากนั้นจึงแบ่งกลุ่มแบบคณะภาคส่วน

เพื่อระดมความคิดเห็นต่อ การท่องเที่ยวในพื้นที่ที่มีความยั่งยืนมากยิ่งขึ้นอันจะส่งผลให้ผลกระทบทางลบหายไป ผลกระทบทางบวกที่มีอยู่แล้วเพิ่มมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ ผลที่ได้จากการระดมสมองในขั้นตอนนี้อาจยังไม่จำเพาะเจาะจงเป็นกิจกรรมหรือโครงการที่ชัดเจนข้อสรุปของการระดมสมอง อาจเป็นคำขวัญเกี่ยวกับเมืองยั่งยืนที่ผู้เข้าร่วมต้องการเห็นร่วมกัน

เพื่อให้เกิดกระบวนการมีส่วนร่วม โดยข้อสรุปจากการแบ่งกลุ่มระดมความคิดเห็นควรมีความเชื่อมโยงกับผลกระทบที่ได้วิเคราะห์ไว้ก่อนหน้านี้เพื่อให้การบรรลุภาพอนาคตร่วมกันเป็นผลจากการมีส่วนร่วมของทุกส่วนในห่วงโซ่คุณค่าด้านการท่องเที่ยว ควรมีการกำหนดบทบาทและโครงการสำคัญของแต่ละภาคส่วนเพื่อให้สามารถบรรลุภาพอนาคตนั้น การหารือในขั้นนี้ควรเป็นการแบ่งกลุ่มตามภาคส่วนในห่วงโซ่คุณค่าการท่องเที่ยว เนื่องจากแต่ละภาคส่วนจะมีความเข้าใจเชิงลึกเกี่ยวกับสิ่งที่ดำเนินการอยู่ ศักยภาพจุดอ่อน โอกาสและข้อจำกัดของตน

ทั้งนี้ การหารือเพื่อวางภาพอนาคตร่วมกันแบ่งออกเป็น 2 ประเด็น ดังนี้

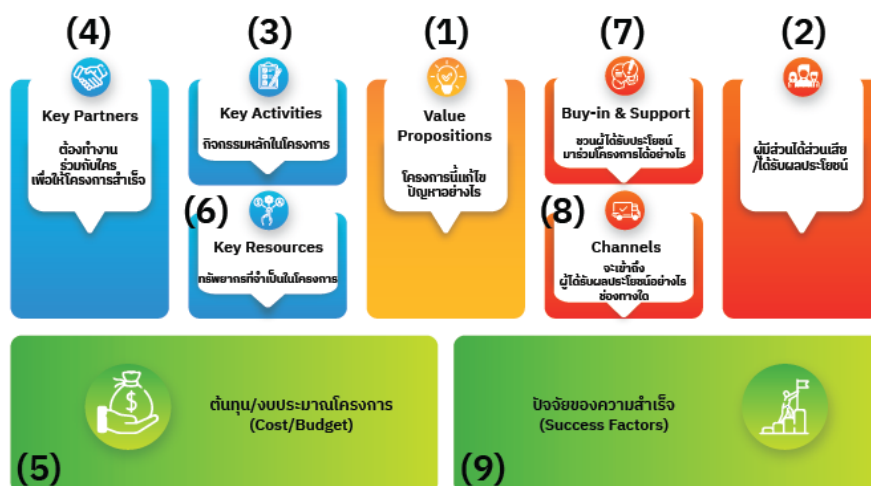
1. การระดมสมองเพื่อกำหนดทิศทางเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Direction) ทิศทางเชิงยุทธศาสตร์คือ แนวทางกว้าง ๆ ที่กำหนดว่าสิ่งที่ต้องดำเนินการให้เกิดขึ้นเพื่อบรรลุภาพอนาคตที่วางไว้ หรือเพื่อแก้ ปัญหา บาง ประการ นั้น มี ประเด็นใดบ้าง แนวทางนั้น ควรเป็นแนวทางที่มีผลกระทบสูง เมื่อดำเนินการแล้วจะมีผลกระทบในหลาย ๆ ประเด็นพร้อมกัน หรือมีผลกระทบอย่างมากในบางประเด็นที่สำคัญ

2. การการระดมสมองเพื่อกำหนดโครงการสำคัญที่จะดำเนินการในช่วง 1 ปีข้างหน้า (Flagship Project(s)) หลังจากการระดมสมองเพื่อกำหนดทิศทางเชิงยุทธศาสตร์ แต่ละภาคส่วนควรร่วมกันกำหนดโครงการสำคัญ (Flagship Projects) ที่จะช่วยผลักดันทิศทางเชิงยุทธศาสตร์ที่สำคัญ โดยนำกรอบแนวคิด Business Model Canvas มาใช้สำหรับการออกแบบรายละเอียดเบื้องต้นของโครงการ โดยแต่ละโครงการควรมีรายละเอียดอย่างน้อย 5 ประการ ดังภาพประกอบด้วย

1. โครงการนี้แก้ปัญหาอะไร
2. ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย/ ผู้ได้รับประโยชน์คือใคร
3. กิจกรรมหลักในโครงการมีอะไร
4. ต้องทำงานร่วมกับใครเพื่อให้โครงการสำเร็จ
5. ต้นทุน/งบประมาณโครงการ

นอกจากนี้ ยังสามารถกำหนดรายละเอียดเพิ่มเติมที่จะช่วยให้มีแนวทางในการขับเคลื่อนโครงการสำคัญได้ชัดเจนยิ่งขึ้น ประกอบด้วย

6. ทรัพยากรที่จำเป็นต่อการดำเนินโครงการ
7. จะสามารถเชิญชวนให้ผู้ที่ได้รับประโยชน์เข้ามาร่วมขับเคลื่อนโครงการได้อย่างไร
8. จะสามารถเข้าถึงผู้ได้รับประโยชน์จากโครงการทางช่องทางใด
9. อะไรคือปัจจัยแห่งความสำเร็จของโครงการ

ที่มา : กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา (2566)

4. การดำเนินการ

จากการวางแผนอนาคต กำหนดบทบาทและโครงการสำคัญของแต่ละภาคส่วน จะทราบถึงข้อมูลผลกระทบทางบวกและทางลบต่อการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน อันเกิดจากการดำเนินกิจกรรมด้านการท่องเที่ยวในพื้นที่ รวมถึงบทบาทและโครงการสำคัญของแต่ละภาคส่วน เพื่อนำมาขับเคลื่อน โดยสามารถดำเนินการได้ ดังนี้

1) จัดทำและดำเนินโครงการเพื่อขับเคลื่อนให้เกิดการดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้โดยภาครัฐมีส่วนสำคัญในการสนับสนุนภาคเอกชนให้สามารถดำเนินการด้านการท่องเที่ยวไปสู่ความยั่งยืนได้ ผ่านมาตรการทางเศรษฐศาสตร์และมาตรการจูงใจ

2) กำหนดเจ้าภาพในการดำเนินการเพื่อประสานงานระหว่างผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และจัดการประชุมเพื่อติดตามการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

5. ติดตามและทบทวนแผนการดำเนินงาน

การติดตาม (Monitoring) และการทบทวน (Review) เป็นขั้นตอนสำคัญของการดำเนินนโยบายใด ๆ เพื่อให้ทราบถึงผลลัพธ์ (outcome) และผลกระทบ (impact) โดยมีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

1) การวิเคราะห์ห่วงโซ่คุณค่าของผลกระทบ (Impact Value Chain) ในการขับเคลื่อนเพื่อให้ตอบโจทย์เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนนั้น ต้องอาศัยปัจจัยนำเข้า (Input) มาผ่านกระบวนการ และกิจกรรม (Process and Activities) เพื่อให้ได้มาซึ่งผลผลิต (Output) ซึ่งเป็นผลที่เป็นรูปธรรมอันเกิดขึ้นทันทีจากกระบวนการและกิจกรรมนั้น ผลลัพธ์ (Outcome) คือสิ่งที่เกิดขึ้นตามวัตถุประสงค์อันเป็นผลที่เกิดตามมาจากผลผลิต และผลกระทบ (Impact) คือผลสืบเนื่องที่เกิดขึ้นจากผลลัพธ์อีกต่อหนึ่ง

ห่วงโซ่คุณค่าของผลกระทบ (Impact Value Chain)

ที่มา : กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา (2566)

2) กำหนดตัวชี้วัดที่สะท้อนผลลัพธ์ของการดำเนินการ โดยในการติดตามนั้น สิ่งสำคัญที่สุดคือ ผลลัพธ์ (Outcome) เนื่องจากผลลัพธ์คือสิ่งที่ผู้ดำเนินโครงการคาดหวังว่าจะเกิดขึ้นตามวัตถุประสงค์ ดังนั้น ในการติดตามจึงต้องมีการกำหนดตัวชี้วัดที่สะท้อนผลลัพธ์ของการดำเนินการนั้น เช่น ในการจัดการอบรมเสริมสร้างศักยภาพ (Capacity Building) มีผลผลิต (Output) ที่สำคัญ คือ จำนวนผู้เข้าร่วมการอบรม แต่การจับตอบรมนั้นมุ่งหมายให้คนมีศักยภาพเพิ่มขึ้น จำนวนผู้เข้าร่วมการอบรมอาจยังไม่สะท้อนว่ามีการเปลี่ยนแปลงในด้านศักยภาพ ดังนั้น ผลของการทดสอบวัดผล และจำนวนผู้ผ่านการอบรมจึงถือเป็นตัวชี้วัดผลลัพธ์ (Outcome Indicators) เป็นต้น

3) ติดตามผลกระทบทางบวกและทางลบที่เกิดจากการดำเนินการ การติดตามในที่นี้ควรมุ่งเน้นไปที่การติดตามผลทางบวกและผลทางลบที่เกิดขึ้นจากการท่องเที่ยวตามที่วิเคราะห์ไว้ในขั้นตอนที่ 2 (การกำหนดประเด็นสำคัญของพื้นที่โดยการวิเคราะห์ Tourism Value Chain และผลกระทบ)

4) ทบทวน (Review) โดยการนำผลของการติดตาม (Monitor) มาพิจารณาว่า ผลการดำเนินงานจากการติดตามนั้นเป็นอย่างไร ดีหรือไม่ดี ก้าวหน้าหรือไม่ก้าวหน้าเพียงใด อะไรคือจุดแข็ง จุดอ่อนโอกาสและอุปสรรคของการดำเนินการ เมื่อเสร็จสิ้นกระบวนการติดตามและทบทวน การดำเนินการต่อจากนี้ จะย้อนกลับไปตามวงจรของการดำเนินนโยบายเพื่อการขับเคลื่อนการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน ในขั้นตอนที่ 2 การกำหนดประเด็นสำคัญของพื้นที่ โดยในแต่ละวงรอบไม่จำกัดว่าจะใช้ระยะเวลาเท่าใด แต่ควรมีการทบทวนอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

3.3 กิจกรรม 5Ps

องค์การสหประชาชาติมีเป้าหมายการพัฒนาทั้ง 17 ข้อ ที่สะท้อน ‘3 เสาหลักของมิติความยั่งยืน’ (Three Pillars of Sustainability) คือ มิติด้านสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม โดยสามารถแบ่งกลุ่มได้เป็น 5 มิติ หรือ 5Ps ประกอบด้วย 1) People มิติด้านคนและสังคม 2) Prosperity มิติด้านเศรษฐกิจและความมั่งคั่ง 3) Planet มิติด้านสิ่งแวดล้อม 4) Peace มิติด้านสันติภาพและความยุติธรรม และ 5) Partnership มิติด้านหุ้นส่วนการพัฒนา ซึ่งในแต่ละมิติมีเป้าหมายการพัฒนา (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2566) ดังนี้

People คนและสังคม SDGs ที่อยู่ในกลุ่มนี้คือ #SDG1 ขจัดความยากจน #SDG2 ยุติความหิวโหย #SDG3 สุขภาพและความเป็นอยู่ที่ดี #SDG4 การศึกษาที่มีคุณภาพและเท่าเทียม #SDG5 ความเท่าเทียมทางเพศ

Prosperity เศรษฐกิจและความมั่งคั่ง SDGs ที่จัดอยู่ในกลุ่มนี้คือ #SDG7 พลังงานสะอาดและเข้าถึงได้ #SDG8 การเติบโตทางเศรษฐกิจและการจ้างงานที่ดี #SDG9 อุตสาหกรรมโครงสร้างพื้นฐานและนวัตกรรม #SDG10 ลดความเหลื่อมล้ำ #SDG11 เมืองและชุมชนยั่งยืน

Planet สิ่งแวดล้อม SDGs ที่จัดอยู่ในกลุ่มนี้คือ #SDG6 การเข้าถึงน้ำสะอาดสำหรับอุปโภคบริโภค #SDG12 การผลิตและบริโภคที่ยั่งยืน #SDG13 รับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ #SDG14 นิเวศทางทะเลและมหาสมุทร #SDG15 ระบบนิเวศบนบก

Peace สันติภาพและความยุติธรรม SDGs ที่จัดอยู่ในกลุ่มนี้คือ #SDG16 สันติภาพและสถาบันที่เข้มแข็ง

Partnership หุ้นส่วนการพัฒนา SDGs ที่จัดอยู่ในกลุ่มนี้คือ #SDG17 หุ้นส่วนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

ซึ่งกลุ่ม People, Prosperity และ Planet ก็สอดคล้องกับองค์ประกอบหลักของการพัฒนาที่ยั่งยืนคือ มิติด้าน สังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม ในการทำกิจกรรมด้านการพัฒนาด้านใดก็ตามจะต้องคำนึงถึงทั้ง 3 ด้านนี้พร้อม ๆ กัน เช่น หากมุ่งพัฒนาด้านเศรษฐกิจก็ต้องพิจารณาผลกระทบด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมด้วย หากจะมีนโยบายด้านสิ่งแวดล้อมก็ต้องพิจารณาผลกระทบด้านเศรษฐกิจและสังคมด้วย เป็นต้น

ส่วน Peace และ Partnership นั้นอาจเรียกได้ว่าเป็นประเด็น Cross-cutting ที่จะช่วยสนับสนุนการบรรลุเป้าหมายของ 3 องค์ประกอบข้างต้น หมายความว่า มีความเกี่ยวข้องกับทุกเป้าหมาย ยกตัวอย่างเช่น การมีสันติภาพในสังคมย่อมเป็นพื้นฐานสำคัญในการดำเนินการด้านอื่น ๆ และการมีชีวิตที่ดี การมีรัฐที่มีประสิทธิภาพและรับผิดชอบ และไม่คอร์รัปชัน ย่อมส่งผลอย่างสำคัญในการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนทุกเป้าหมาย การมีหุ้นส่วนการพัฒนาและความช่วยเหลือจากประเทศพัฒนาแล้วก็จะช่วยให้ประเทศกำลังพัฒนาสามารถ ความสัมพันธ์ของเป้าหมายทั้ง 17 ดังภาพ

- People – การพัฒนาคน
- Planet – สิ่งแวดล้อม
- Prosperity – เศรษฐกิจและความมั่งคั่ง
- Peace – สันติภาพและความยุติธรรม
- Partnership – ความเป็นหุ้นส่วนการพัฒนา

5 มิติเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน

ที่มา : สถาบันไทยพัฒนา มูลนิธิบูรณะชนบทแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ (2566)

กิจกรรม WORKSHOP SUSTAINABLE TOURISM DEVELOPMENT GOALS เป้าหมายการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

ดำเนินกิจกรรมกลุ่มย่อย (Workshop) เพื่อสร้างแนวทางหรือกิจกรรมที่สามารถพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในพื้นที่ โดยใช้หลักในการดำเนินงานตามกรอบ 5Ps

วิธีการดำเนินกิจกรรมกลุ่มย่อย (Workshop)

การระดมความคิด (Brainstorm) ระยะเวลา 30 นาที ดำเนินตาม 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1	แต่งตั้งผู้ดำเนินการ (facilitator) เพื่อผู้เป็นประธานงาน กระตุ้นให้เกิดการออกความเห็นอย่างเท่าเทียม เพื่อให้สมาชิกในกลุ่มได้มีส่วนร่วมอย่างเท่าเทียม
ขั้นที่ 2	กำหนดหัวข้อในการระดมความคิด ตามกรอบ 5Ps ดังนี้
People	คนและสังคม มุ่งเน้นในการกระจายของรายได้อย่างเป็นธรรมและทั่วถึงแก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการท่องเที่ยว (tourism stakeholder)
Prosperity	เศรษฐกิจและความมั่งคั่ง มุ่งเน้นในเรื่องการเติบโตทางเศรษฐกิจและการจ้างงานและการสร้างรายได้ให้กับชุมชนท้องถิ่น
Planet	สิ่งแวดล้อม มุ่งเน้นในเรื่องการท่องเที่ยวคาร์บอนต่ำ (Low Carbon Tourism) การท่องเที่ยวที่ปล่อยคาร์บอนสุทธิเป็นศูนย์ (Carbon Neutral Tourism)
Peace	สันติภาพและความยุติธรรม การพัฒนาการท่องเที่ยวต้องไม่สร้างปัญหาให้กับชุมชน หรือคนในพื้นที่ท่องเที่ยว
Partnership	หุ้นส่วนการพัฒนา มุ่งเน้นในเรื่องการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนทุกคนในพื้นที่ท่องเที่ยว

- ขั้นที่ 3 ระดมความคิด เพื่อให้ได้ความคิดมากที่สุด เน้นเป้าหมายในการระดมความคิดเป็น Concept Idea อาจจะทำในรูปแบบ mind map , Root cause analysis (ผังก้างปลา) หรือการใช้กระดาษ post it
- ขั้นที่ 4 สรุปผลการระดมสมองเน้นการสรุปรวบยอดความคิดเป็น Concept Idea โดยสรุปให้เหลือเป็น Flip Chart 1 แผ่น โดยให้สรุปในรูปแบบ Infographic 70% และตัวอักษร 30%
- ขั้นที่ 5 การติดตามผล ให้ในแต่ละกลุ่มนำเสนอผลการระดมความคิด Concept Idea ของกลุ่ม เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในพื้นที่ โดยให้ระยะเวลาการนำเสนอไม่เกิน 3 นาที

บทสรุป

การท่องเที่ยวเป็นภาคเศรษฐกิจหนึ่งที่สำคัญในระบบเศรษฐกิจของทุกประเทศและเป็นภาคเศรษฐกิจที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคม ในขณะที่เดียวกันการท่องเที่ยวก็สร้างผลกระทบทางบวกให้กับเศรษฐกิจของประเทศ นำไปสู่การจ้างงานและการลดปัญหาความยากจน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระบบเศรษฐกิจที่พึ่งพาการท่องเที่ยวสูงดังเช่นประเทศไทย หากภาคการท่องเที่ยวมีความยั่งยืนแล้ว ย่อมส่งผลต่อความยั่งยืนของประเทศในทุกมิติ จากเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน หรือ SDGs นั้น การท่องเที่ยวปรากฏอย่างชัดเจนอยู่ใน SDGs ใน 2 เป้าหมายย่อย ประกอบด้วย 1) เป้าหมายย่อย 8.9 ออกแบบและใช้นโยบายเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน ซึ่งช่วยสร้างงานและส่งเสริมวัฒนธรรมและผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นภายในปี พ.ศ. 2573 และ 2) เป้าหมายย่อย 12.b พัฒนาและดำเนินการใช้เครื่องมือเพื่อติดตามผลกระทบของการพัฒนาที่ยั่งยืนในด้านการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนที่สร้างงานและส่งเสริมวัฒนธรรมและผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น อย่างไรก็ตามการท่องเที่ยวไม่ได้เกี่ยวข้องกับ SDGs เพียง 2 เป้าหมายย่อยนี้เท่านั้น เนื่องจากการท่องเที่ยวมีส่วนเกี่ยวข้องกับภาคส่วนอื่นตลอดทั้งห่วงโซ่อุปทาน และต้องอาศัยปัจจัยนำเข้ามาเป็นผลลัพธ์ของเป้าหมาย SDGs ข้ออื่นด้วย

องค์การการท่องเที่ยวโลก (World Tourism Organization : UNWTO) ได้จัดทำบทบาทของการท่องเที่ยวและความสัมพันธ์ของการท่องเที่ยวต่อเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนทั้ง 17 รวมทั้งจัดทำข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมสำหรับหน่วยงานภาครัฐและผู้จัดทำนโยบายในการขับเคลื่อนการท่องเที่ยวเพื่อเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยเห็นว่า รัฐบาลและผู้บริหารนโยบายด้านการท่องเที่ยวมีโอกาสพิเศษในการสร้างนโยบายที่เข้มแข็งเพื่อเพิ่มบทบาทของการท่องเที่ยวในการบรรลุเป้าหมายตามวาระปี 2573 ซึ่งหน่วยงานภาครัฐที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับภาคการท่องเที่ยวสามารถนำไปปรับใช้ในการดำเนินงานเกี่ยวกับการบริหารจัดการและการให้บริการด้านการท่องเที่ยวอย่างมีความรับผิดชอบและยั่งยืนได้

นอกจากนี้ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาได้จัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อขับเคลื่อนการท่องเที่ยวสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยในแผนดังกล่าวมีการนำเสนอกรอบการดำเนินนโยบายเพื่อขับเคลื่อนการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน (Sustainable Tourism Policy Cycle) ซึ่งหน่วยงานภาครัฐที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับภาคการท่องเที่ยวสามารถนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อน SDGs ได้ โดยวงรอบการดำเนินนโยบายเพื่อขับเคลื่อนการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดำเนินการเป็นวงรอบ ดังนี้

1. Kickstart การขับเคลื่อนการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนตามกรอบเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs)

การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) การสื่อสารให้เห็นถึงความสำคัญของการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน

2. กำหนดประเด็น SDGs ที่สำคัญของพื้นที่ โดยการวิเคราะห์ Tourism Value Chain

เมื่อมีความรู้ความเข้าใจเบื้องต้นแล้ว จึงสามารถเตรียมการขับเคลื่อนโดยขั้นตอนเริ่มต้นที่สำคัญ คือ การดำเนินการเพื่อลดผลกระทบทางลบที่เกิดขึ้น (Act to Reduce Harm) โดยการลดผลกระทบทางลบจากการท่องเที่ยวควรเริ่มวิเคราะห์ว่า กิจกรรมการท่องเที่ยวสร้างผลกระทบต่อเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมอย่างไร โดยใช้เครื่องมือห่วงโซ่คุณค่าด้านการท่องเที่ยว (Tourism Value Chain) โดยกรอบการวิเคราะห์ แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ประกอบด้วย ส่วนที่หนึ่ง จากต้นทางไปสู่ปลายทาง ส่วนที่สอง ระหว่างการท่องเที่ยว และ ส่วนที่สาม ผลกระทบ

3. วางภาพอนาคต กำหนดบทบาทและโครงการสำคัญของแต่ละภาคส่วน

เมื่อทราบผลกระทบทางลบและทางบวกแล้ว จึงนำมากำหนดภาพอนาคต โดยให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการกำหนดภาพอนาคตอันจะเป็นทิศทางและวิสัยทัศน์ของการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนในพื้นที่ร่วมกัน ซึ่งการหารือเพื่อวางภาพอนาคตร่วมกันแบ่งออกเป็น 2 ประเด็น คือ การระดมสมองเพื่อกำหนดทิศทางเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Direction) ซึ่งเป็นแนวทางกว้าง ๆ ที่กำหนดว่าสิ่งที่ต้องดำเนินการให้เกิดขึ้นเพื่อบรรลุภาพอนาคตที่วางไว้ หรือเพื่อแก้ปัญหาบางประการนั้นมีประเด็นใดบ้าง และ 2) การการระดมสมองเพื่อกำหนดโครงการสำคัญที่จะดำเนินการในช่วง 1 ปีข้างหน้า (Flagship Project(s)) ซึ่งจะมีส่วนผลักดันทิศทางเชิงยุทธศาสตร์ที่กำหนดไว้โดยใช้ Business Model Canvas เป็นกรอบแนวคิด

4. การดำเนินการ

เป็นการผลักดันให้เกิดการดำเนินงานตามแผนที่วางไว้ โดยภาครัฐมีส่วนสำคัญในการสนับสนุนภาคเอกชนให้สามารถดำเนินการด้านการท่องเที่ยวไปสู่ความยั่งยืนได้ ผ่านมาตรการทางเศรษฐศาสตร์และมาตรการจูงใจ

5. ติดตามและทบทวนแผนการดำเนินงาน

การติดตาม (Monitoring) และการทบทวน (Review) เป็นขั้นตอนสำคัญของการดำเนินนโยบาย เพื่อให้ทราบถึงผลลัพธ์ (outcome) และผลกระทบ (impact)

เอกสารและสิ่งอ้างอิง

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2566). *แผนปฏิบัติการเพื่อขับเคลื่อนการท่องเที่ยวสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน*. สืบค้นจาก <https://online.anyflip.com/zzfck/zdbi/mobile/index.html>

มหาวิทยาลัยมหิดล. (2566). *เป้าหมาย SDGs 17 ประการ*. สืบค้นจาก <https://science.mahidol.ac.th/sdgs/sdgs-17/>

สถาบันไทยพัฒน์ มูลนิธิบูรณะชนบทแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ (2566). วาระการ
พัฒนาที่ยั่งยืน 2030. <https://www.thaicrs.com/2015/09/2030.html?m=0>

UNWTO. (2023a). *Tourism & SDGs*. Retrieved from
<https://tourism4sdgs.org/tourism-for-sdgs/>

UNWTO. (2023b). *Tourism & SDGs : How to Engage for Public body and Policy
Makers*. Retrieved from [https://tourism4sdgs.org/wp-
content/uploads/2018/07/T4SDGsRecommendations_-Public-Bodies.pdf](https://tourism4sdgs.org/wp-content/uploads/2018/07/T4SDGsRecommendations_-Public-Bodies.pdf)

เอกสารประกอบการบรรยาย

หน่วยที่ 1

การวางแผนและบริหารเชิงบูรณาการด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน
ของหน่วยงานภาครัฐผ่านกระบวนการการมีส่วนร่วม

การยกระดับศักยภาพบุคลากรภาครัฐสู่การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน SDGs

Sustainable Tourism Development Goals

เป้าหมายการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

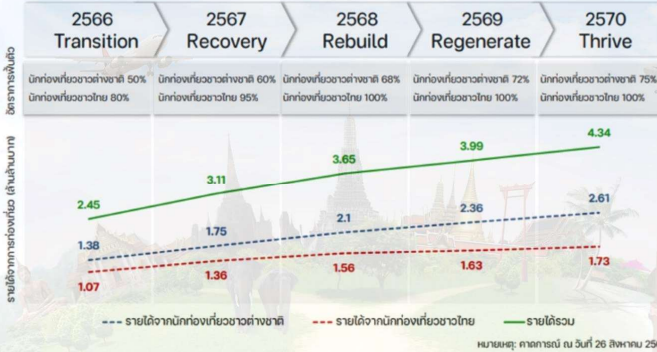
**การวางแผนและบริหารเชิงบูรณาการ
ด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ของหน่วยงานภาครัฐ
ผ่านกระบวนการการมีส่วนร่วม**

แนวโน้มการฟื้นตัวด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทย

นักท่องเที่ยวต่างชาติ
40.48 ล้านคน
นักท่องเที่ยวชาวไทย
217.95 ล้านคน-ครั้ง

รายได้รวม
จากการท่องเที่ยว
4.34
ล้านล้านบาท

ปี 2562 จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติ 39.92 ล้านคน จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทย 172.74 ล้านคน-ครั้ง รายได้รวมจากการท่องเที่ยว 2.99 ล้านล้านบาท

เที่ยวเมืองรอง 55 จังหวัดทั่วไทย

16

เมืองภาคเหนือ

- กำแพงเพชร
- เชียงใหม่
- ตาก
- นครสวรรค์
- ปาน
- พะเยา
- พิจิตร
- เพชรบูรณ์
- อุตรดิตถ์
- ลำปาง
- แพร่
- อุทัยธานี

7

เมืองภาคกลาง

- กาญจนบุรี
- สุพรรณบุรี
- สมุทรสงคราม
- ชัยนาท
- อ่างทอง
- สิงห์บุรี
- ราชบุรี

9

เมืองภาคใต้

- นครศรีธรรมราช
- พังงา
- ตรัง
- สตูล
- สุราษฎร์ธานี
- ระนอง
- นราธิวาส
- ยะลา
- ปัตตานี

18

เมืองภาคอีสาน

- อุดรธานี
- อุบลราชธานี
- หนองคาย
- เลย
- มุกดาหาร
- บุรีรัมย์
- ชัยภูมิ
- ศรีสะเกษ
- สุรินทร์
- สกลนคร
- นครพนม
- ร้อยเอ็ด
- มหาสารคาม
- กาฬสินธุ์
- ขอนแก่น
- มหาสารคาม
- กาฬสินธุ์
- ขอนแก่น
- อุดรธานี
- อุบลราชธานี
- หนองคาย
- เลย
- มุกดาหาร
- บุรีรัมย์
- ชัยภูมิ
- ศรีสะเกษ
- สุรินทร์
- สกลนคร
- นครพนม
- ร้อยเอ็ด
- มหาสารคาม
- กาฬสินธุ์
- ขอนแก่น

5

เมืองภาคตะวันออก

- ระยอง
- ตราด
- จันทบุรี
- ปราจีนบุรี
- นครนายก

55 จังหวัด

เป้าหมายเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวเข้าสู่เมืองรอง

10 ล้านคน

กระจายรายได้ 10,000 ล้านบาท

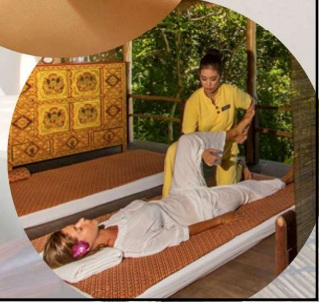
เที่ยวแบบคุ้มค่า

เที่ยวแบบฮิลใจ

 ผ่อนคลาย ผ่อนกาย ผ่อนคลาย

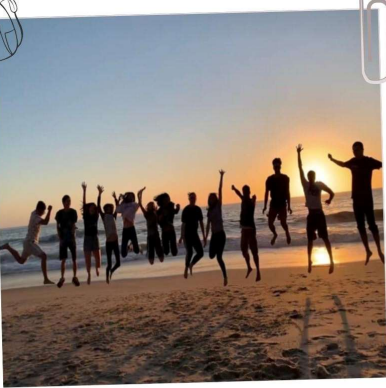

 เที่ยวแบบลุยเดี่ยว

MICE

ครอบครัวคือสิ่งสำคัญ

บ้านหลังที่สอง

สุขที่ได้นอน

...zzz

ผลกระทบของการท่องเที่ยว

IMPACT OF TOURISM

ผลกระทบจากการท่องเที่ยว

ต้นเศรษฐกิจ

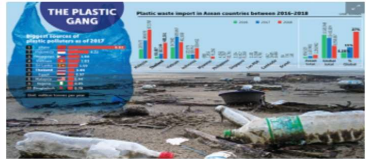
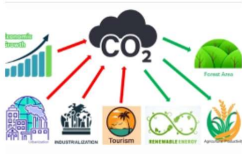
ต้นสังคม

ต้นวัฒนธรรม

ต้นสิ่งแวดล้อม

ผลกระทบด้านลบของการท่องเที่ยวต่อสิ่งแวดล้อม

6 อันดับ

จังหวัดที่ใช้ไฟฟ้าสูงสุดในภาคใต้

- 1 สงขลา 538 เมกะวัตต์
- 2 สุราษฎร์ธานี 443 เมกะวัตต์
- 3 ภูเก็ต 414 เมกะวัตต์
- 4 นครศรีธรรมราช 314 เมกะวัตต์
- 5 ตรัง 137 เมกะวัตต์
- 6 กระบี่ 134 เมกะวัตต์

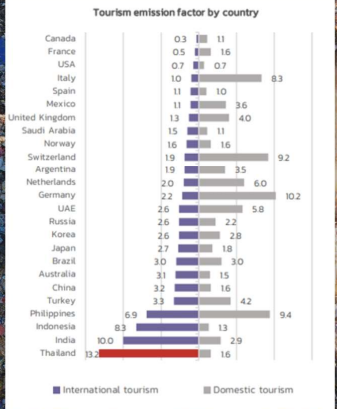
สูงที่สุดคือ การใช้ไฟฟ้าจากการท่องเที่ยว ธุรกิจ พาณิชย

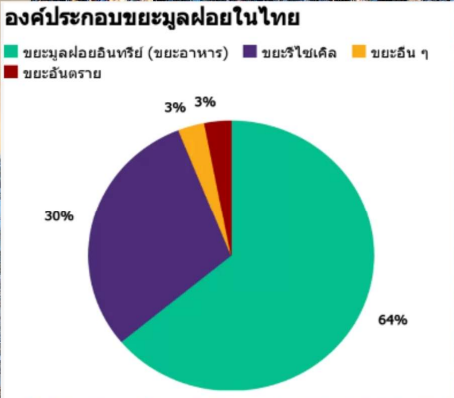
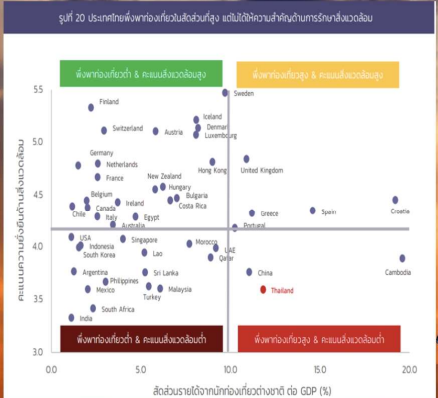
19 ค่าการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากภาคการท่องเที่ยวต่างชาติในประเทศไทย อยู่ในระดับสูงมาก

ประเทศไทยมีมาตรฐานด้านการรักษาสภาพสิ่งแวดล้อมในระดับต่ำมาก เทียบกับประเทศอื่นที่พึ่งพาท่องเที่ยวสูง

	อันดับความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อมปี 2019 (จาก 116 ประเทศ)	สิ่งแวดล้อมภายนอกโลกที่ได้รับ การจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ (% ของประเทศอิสลาม)	ปริมาณขยะที่ไม่ได้รับการจัดการอย่างถูกต้อง (ตันต่อหัว)	รายได้จากการท่องเที่ยวต่อ GDP (%)
ตุรกี	93	2.88	1,696,110	5.4
ไทย	98	2.20	1,361,690	11.8
มาเลเซีย	95	1.32	814,454	6.1
สหรัฐอเมริกาเหนือและใต้	64	0.01	5,135	9.2
สิงคโปร์	55	0.00	2,466	4.0
ฝรั่งเศส	45	0.01	3,010	10.2
เยอรมนี	43	0.01	5,266	3.4
สวีเดน	36	0.01	4,506	11.2
ไต้หวัน	35	0.03	20,350	14.6
นิวซีแลนด์	30	0.00	2,675	3.7
เดนมาร์ก	21	0.00	1,714	9.8
ฮ่องกง	9	0.01	5,781	10.9
อังกฤษ	8	0.05	29,914	10.9
สวีเดน	1	0.01	4,255	

ที่มา : Our World in Data, Tourism Competitiveness Index, World Bank, KKP Research

ที่มา : Tourism Competitiveness Index, World Bank, KKP Research

ที่มา : รายงานสรุปสถานการณ์ขยะประเทศไทย ปี 2559 กระทรวงมหาดไทย

TAT REVIEW

โรงแรมหรู

- มีอยู่รายชื่อยี่สิบเอ็ด
- ใช้ผ้าฝ้ายแบบตามสิ่งอำนวยความสะดวก
- ห้องพักใช้ผ้ามากที่สุด คิดเป็น 42% จากทั้งหมด

'คนไทย' ใช้น้ำกับกิจกรรมใดมากที่สุด ?

น้ำ เพื่อการเกษตร

คิดเป็นอันดับ 1 ในด้านปริมาณการใช้ของทุกปี 43,900 ล้าน ลบ.ม. หรือ คิดเป็น 25% ของความจำเป็นทั้งหมด

น้ำ เพื่ออุปโภคบริโภคและการท่องเที่ยว

ความเข้มข้นของประชากรสูงที่สุด 3 ล้านคน หรือ คิดเป็น 2.2% ตามการขยายตัวของภาคบริการและการท่องเที่ยว

น้ำ เพื่ออุตสาหกรรม

ปริมาณความต้องการน้ำอยู่ที่ 4,206 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็น 2.5% จากทั้งหมด คิดเป็น 1.5% ของปริมาณน้ำทั้งหมด

น้ำ เพื่อรักษาระบบนิเวศ

ปริมาณความต้องการน้ำเพื่อรักษาระบบนิเวศอยู่ที่ 27,000 ล้าน ลบ.ม.

โครงการบริหารจัดการน้ำไทยชุมชน ตามแนวพระราชดำริ
 กองทุนบริหารจัดการน้ำไทยชุมชนเป็นต้นแบบการขยายงานในโครงการจังหวัดอื่นๆ

เปลี่ยนเรา เปลี่ยนโลก

รู้ซึ้งไป! ผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่ชัดเจน

ตัวอย่างการเปลี่ยนที่ช่วยลดโลกร้อน

- เปลี่ยนหลอดไฟ LED: ลดการปล่อย CO₂ ได้ 0.5 กิโลกรัม
- ประหยัดน้ำ: ลดการปล่อย CO₂ ได้ 1 กิโลกรัม
- ประหยัดพลังงาน: ลดการปล่อย CO₂ ได้ 1 กิโลกรัม

LOW CARBON LIFESTYLE

365 วันลดคาร์บอนได้ทุกวัน : เริ่มต้นง่าย ๆ ด้วยวิถีชีวิตประจำวัน

การประหยัดพลังงาน เริ่มต้นง่าย ๆ เพียงแค่เปลี่ยนวิถีชีวิตประจำวัน

365 วันลดคาร์บอนได้ทุกวัน : เริ่มต้นง่าย ๆ ด้วยวิถีชีวิตประจำวัน

ตัวอย่าง : เปลี่ยนหลอดไฟประหยัดพลังงานธรรมดาเป็นหลอดประหยัดพลังงาน LED จะช่วยลดการปล่อย CO₂ ได้ 0.5 กิโลกรัมต่อปี

เปลี่ยนหลอดไฟประหยัดพลังงานธรรมดาเป็นหลอดประหยัดพลังงาน LED จะช่วยลดการปล่อย CO₂ ได้ 0.5 กิโลกรัมต่อปี

เปลี่ยนหลอดไฟประหยัดพลังงานธรรมดาเป็นหลอดประหยัดพลังงาน LED จะช่วยลดการปล่อย CO₂ ได้ 0.5 กิโลกรัมต่อปี

Responsible Tourism

ปี 2007 คาดว่าเป็นครั้งแรกที่แนวคิดการท่องเที่ยวอย่างรับผิดชอบ (Responsible Tourism) ถูกหยิบยกขึ้นมาพูดคุยบนเวทีโลก ผ่านการประชุม Cape Town Conference on Responsible Tourism in Destinations ประเทศแอฟริกาใต้ มีตัวแทนกว่า 280 คน จาก 20 ประเทศทั่วโลก

“การท่องเที่ยวที่ลดผลกระทบต่อสังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม”

1. ลดผลกระทบต่อด้านลบต่อสิ่งแวดล้อม สังคม และเศรษฐกิจ
2. ก่อให้เกิดประโยชน์ทางเศรษฐกิจมากขึ้นสำหรับคนในท้องถิ่น และส่งเสริมความเป็นอยู่ที่ดีของชุมชนเจ้าบ้าน
3. คนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการตัดสินใจที่ส่งผลต่อชีวิตและโอกาสในชีวิต
4. สร้างการมีส่วนร่วมในเชิงบวกต่อการอนุรักษ์มรดกทางธรรมชาติและวัฒนธรรม เพื่อรักษาความหลากหลายของโลก
5. มอนประสบการณ์ที่สนุกสนานยิ่งขึ้นแก่นักท่องเที่ยวผ่านการเชื่อมโยงที่มีความหมายกับคนในท้องถิ่น และความเข้าใจในประเด็นวัฒนธรรม สังคม และสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นมากขึ้น
6. ให้โอกาสในการเข้าถึงสำหรับผู้พิการทางร่างกาย
7. มีความละเอียดอ่อนทางวัฒนธรรม ทำให้เกิดความเคารพระหว่างนักท่องเที่ยวและเจ้าของพื้นที่ และสร้างความภาคภูมิใจและความมั่นใจในท้องถิ่น

“ปฏิญญาเคปทาวน์ (the Cape Town Declaration)”

ที่มา : Cape Town, August 2002
Co-chairs Mike Fabricius Western Cape Tourism & Harold Goodwin, Responsible Tourism Partnership

Responsible Tourism

เทรนด์ท่องเที่ยวใหม่ ใสใจ ไม่ไร้ความรับผิดชอบ

คืออะไร ?

การท่องเที่ยวที่ผู้มาเยือนและเจ้าบ้านมีความรับผิดชอบ ตระหนักถึงความยั่งยืน และลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมทางสังคมและสิ่งแวดล้อมมากที่สุด เพื่อรักษาทรัพยากรให้คงอยู่ต่อไป

นักท่องเที่ยว	ผู้ประกอบการชุมชน	ภาครัฐ
<ul style="list-style-type: none"> • วางแผนการท่องเที่ยว รับผิดชอบต่อความยั่งยืน ไม่ทำลาย • หลีกเลี่ยงการบริโภคสิ่งของที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ใช้คาร์บอน Low Carbon • ปฏิบัติตามกฎระเบียบ อนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 	<ul style="list-style-type: none"> • บริกรท่องเที่ยวที่ดี ไม่เอารัดเอาเปรียบนักท่องเที่ยว • สร้างการท่องเที่ยวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม บริการที่จริงและเหมาะสม • ฝึกอบรม/พัฒนาบุคลากร ชุมชนและท้องถิ่นให้พร้อมรองรับนักท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน 	<ul style="list-style-type: none"> • สนับสนุนผู้ประกอบการที่มีความยั่งยืน เช่น สนับสนุนการท่องเที่ยวอย่างมีความรู้ • ฝึกฝนผู้ประกอบการชุมชน ผลกระทบเชิงบวกต่อชุมชน เช่น การลดขยะ การไม่ใช้พลาสติก • ส่งเสริมความโปร่งใสในข้อมูลการดำเนินงาน เช่น การประเมินผล การประเมินผลตามตัวชี้วัด

“ความสำคัญ 3 มิติส่งเสริม Responsible Tourism”

นักท่องเที่ยวร่วมใจ ผู้ประกอบการร่วมทำ ภาครัฐร่วมแรง

ที่มา : TAT Intelligence Center (2566)

คณะกรรมการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (กพย.) ได้มีมติเห็นชอบหลักการของแผนการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนสำหรับประเทศไทย (Thailand's SDG Roadmap)

1. ความมั่นคง
2. การสร้างความสามารถในการแข่งขัน
3. การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์
4. การสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม

ยุทธศาสตร์ชาติ กับ SDGs

- แผนระดับที่ 1 ยุทธศาสตร์ชาติ
- แผนระดับที่ 2 ประกอบด้วย 4 แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (กิจกรรมปฏิรูปที่จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock))

5. การสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
6. การปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

- แผนระดับที่ 3 แผนปฏิบัติราชการของส่วนราชการระยะ 5 ปี และรายปี แผนปฏิบัติการด้าน...(เฉพาะกิจ)...ที่จัดทำขึ้นตามพันธกรณีหรืออนุสัญญาระหว่างประเทศ

--> ตามที่กำหนดไว้โดยมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม พ.ศ. 2560 โดยแผนระดับที่ 3 จะเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ

การเชื่อมโยง : เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนกับ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ | NESDC

การบริหารเชิงบูรณาการด้านการท่องเที่ยว ผ่านความร่วมมือ

- 1 **บทนำ** ▶ ท้าพรความมั่นคงของยุทธศาสตร์การท่องเที่ยว และวิสัยทัศน์ของแผนฯ
- 2 **แนวทางการขับเคลื่อนแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ 3**
▶ กรอบแนวคิดการขับเคลื่อนแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ 3 สู่การปฏิบัติ
- 3 **กลไกบูรณาการการขับเคลื่อน** ▶ กลไกการขับเคลื่อน แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ 3 ในรูปแบบคณะกรรมการ และคณะทำงาน
- 4 **แนวทางการขับเคลื่อนไปสู่การปฏิบัติ**
▶ กรอบแนวทางและกระบวนการขับเคลื่อนขับเคลื่อนแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ 3 ได้อย่างเป็นรูปธรรม โดยกระบวนการขับเคลื่อน 3 กระบวนการหลัก
 - การถ่ายทอดเป้าหมายด้วยวิธีวัดของพระระดับที่ 2
 - การจัดทำพระระดับที่ 3
 - การจัดทำโครงการสำคัญของพระระดับที่ 2
- 5 **การติดตาม ประเมินผล**
▶ กระบวนการติดตามประเมินผลการดำเนินงาน

“การบริหารเชิงบูรณาการ” :

เป็นไปตามยุทธศาสตร์ ด้วยการบรรลุวัตถุประสงค์/เป้าหมาย เกิดผลสัมฤทธิ์ตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน และประชาชนได้รับประโยชน์สูงสุด โดยมีการบูรณาการยุทธศาสตร์ แผนงาน/โครงการ ทรัพยากรในองค์การ และ การประสานงานร่วมมือกันผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนในสังคม

- การบรรลุวัตถุประสงค์/เป้าหมาย
- ความต้องการของประชาชน
- การประสานความร่วมมือทุกภาคส่วน

การมีส่วนร่วมทุกภาคส่วนในสังคม (The Participative Management)

ที่มา : สถาบันความมั่นคงศึกษา (สมศ.) และWilliams, E. (1976).

สถานะเงื่อนไขการบริหารแบบบูรณาการ

- **การบริหารแบบองค์รวม (Holistic Management)**
"ทุกหน่วยงานมี ทัศนคติ พันธกิจ และค่านิยม ในการทำงานร่วมกัน"

การมีส่วนร่วมทุกภาคส่วนในสังคม (The Participative Management)

- มีส่วนร่วมในการวางแผน
- มีส่วนร่วมในการปฏิบัติ/ดำเนินการ
- มีส่วนร่วมในการจัดสรรผลประโยชน์
- มีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

#เป้าหมายการพัฒนาท่องเที่ยวยั่งยืน กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

ตาราง ๑-๑๑ สวัสดิการบุคลากรที่ ๔

ปีงบประมาณ	ปีงบประมาณ	ปีงบประมาณ	ปีงบประมาณ	ปีงบประมาณ	ปีงบประมาณ
๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔	๒๕๖๕	๒๕๖๖
๑๕๖	๑๕๖	๑๕๖	๑๕๖	๑๕๖	๑๕๖
๑๕๖	๑๕๖	๑๕๖	๑๕๖	๑๕๖	๑๕๖
๑๕๖	๑๕๖	๑๕๖	๑๕๖	๑๕๖	๑๕๖
๑๕๖	๑๕๖	๑๕๖	๑๕๖	๑๕๖	๑๕๖

ที่มา : กรมการพัฒนาชุมชน (2566)

- KPI : (1)จำนวนรายได้ของชุมชน
 (2)จำนวนแหล่งท่องเที่ยว และแหล่งท่องเที่ยวเชื่อมโยงในชุมชน
 (3)จำนวนสินค้าเพื่อการท่องเที่ยวในชุมชน
 (4)จำนวนกิจกรรมการท่องเที่ยวในชุมชน

ภาพรวมของโครงการ : การเรียนรู้ที่นักท่องเที่ยวลงมือปฏิบัติ (D-HOPE) ถือเป็นแนวทางการท่องเที่ยวแบบใหม่ ที่ให้นักท่องเที่ยวได้เรียนรู้ ได้สัมผัสวิถีชีวิต และวัฒนธรรมของชุมชน เกิดเป็นประสบการณ์ใหม่ให้นักท่องเที่ยวได้และถือเป็นการส่งเสริมหมู่บ้านท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ด้วยตนเองผ่านโปรแกรมที่ได้รับคัดเลือกทั้ง 10 โปรแกรม ของชุมชน

ความร่วมมือภายใน : สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ

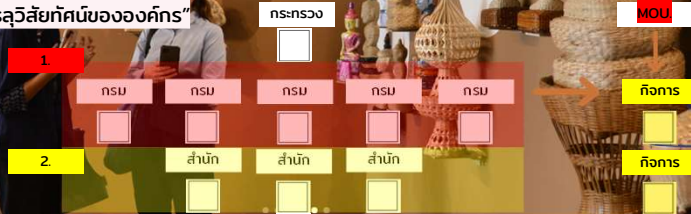
ความร่วมมือภายนอก : ชุมชนการท่องเที่ยว คำนัน ผู้ใหญ่บ้าน นายอำเภอ นักท่องเที่ยว

สถานะเงื่อนไขการบริหารแบบบูรณาการ

การบริหารแนวราบ (Horizontal management)

“มีระบบการกำกับ ติดตามประเมินผล ประสานงาน และความร่วมมือร่วมกัน เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ขององค์กร”

การมีส่วนร่วมทุกภาคส่วนในสังคม (The Participative Management)

- มีส่วนร่วมในการวางแผน
- มีส่วนร่วมในการปฏิบัติ/ดำเนินการ
- มีส่วนร่วมในการจัดสรรผลประโยชน์
- มีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

#เป้าหมายการพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

ตัวชี้วัด	ตัวชี้วัดระยะกลางปี ๕	๖	๗	๘	๙	๑๐
๕.๓ ปริมาณการลงทะเบียนกิจกรรมและการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยวต่างชาติ	ร้อยละ ๒ จากปี ๒๕๖๒	ร้อยละ ๒ จากปี ๒๕๖๓	ร้อยละ ๒ จากปี ๒๕๖๔	ร้อยละ ๒ จากปี ๒๕๖๕	ร้อยละ ๒ จากปี ๒๕๖๖	ร้อยละ ๒ จากปี ๒๕๖๗
๕.๔ จำนวนแหล่งท่องเที่ยวและจุดเช็คอินที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมภายในเว็บไซต์ประเทศไทย (GATCA)	ปีฐาน	เพิ่มขึ้นร้อยละ ๓๐๑.๗๕ ๗ปี	เพิ่มขึ้นร้อยละ ๓๓๕.๗๕ ๗ปี	เพิ่มขึ้นร้อยละ ๓๗๐.๗๕ ๗ปี	เพิ่มขึ้นร้อยละ ๔๐๕.๗๕ ๗ปี	เพิ่มขึ้นร้อยละ ๔๔๐.๗๕ ๗ปี
๕.๕ จำนวนผู้ประกอบการและนักท่องเที่ยวต่างชาติที่ลงทะเบียนกับเว็บไซต์ประเทศไทย (GATCA)	๗.๒๕ ล้าน ๗ปี ๒๕๖๗					
๕.๕ มูลค่าทางเศรษฐกิจของชุมชนจากกิจกรรมและการท่องเที่ยวของจังหวัดที่มีวัฒนธรรมสำคัญทางชุมชนที่ได้รับการส่งเสริม	เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๓๓.๗๕ ๗ปี	เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๓๗.๕ ๗ปี	เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๔๑.๒๕ ๗ปี	เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๔๕ ๗ปี	เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๔๘.๗๕ ๗ปี	เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๕๒.๕ ๗ปี

KPI : (1)จำนวนลูกค้า และชุมชนที่เข้าร่วมโครงการฯ (2)ปริมาณกันขายเชิงธุรกิจจากที่เกิดจากท่องเที่ยว

ภาพรวมของโครงการ : เป็นโครงการ ส่งเสริมการตลาด ที่ให้ลูกค้า “บินฟรี” ไปยังชุมชนการท่องเที่ยว 10 ชุมชนในประเทศไทย โดยให้นักท่องเที่ยวเข้าร่วมกิจกรรมท่องเที่ยว กีด ละ เล็ก สิ่งก่อให้เกิดภัยเรือนกระจก และส่งเสริมความเข้าใจระหว่างนักท่องเที่ยว กับ ชุมชน

ความร่วมมือภายใน : ส่วนงานด้านการตลาด ด้านการขาย ด้านสื่อสารองค์กร ด้านพนักงานสายการบิน

ความร่วมมือภายนอก : 10 ชุมชน วิทยาลัยชุมชน และ โครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติหรือยูเอ็น ดีพี (United Nations Development Programme – UNDP)

สถานะเงื่อนไขการบริหารแบบบูรณาการ

การบริหารเชิงกลยุทธ์ (Strategic Management)

“มีความสัมพันธ์ และประสานงานที่ดีกับพันธมิตร และเครือข่าย”

MOU

การมีส่วนร่วมทุกภาคส่วนในสังคม (The Participative Management)

- มีส่วนร่วมในการวางแผน
- มีส่วนร่วมในการปฏิบัติ/ดำเนินการ
- มีส่วนร่วมในการจัดสรรผลประโยชน์
- มีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ

#เป้าหมายการพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

ลำดับ	ตัวชี้วัดยุทธศาสตร์ที่ ๔	๕	๖	๗	๘	๙
๔.๓	ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกตามการดำเนินงานภาคการขนส่งและอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง	ร้อยละ ๒ จากปีฐาน	ร้อยละ ๒ จากปีฐาน	ร้อยละ ๒ จากปีฐาน	ร้อยละ ๒ จากปีฐาน	ร้อยละ ๒ จากปีฐาน
๔.๔	จำนวนนักท่องเที่ยวและมูลค่าการท่องเที่ยวที่มีมูลค่าเพิ่มภายในประเทศ (GDP) ในพื้นที่เป้าหมาย	ปีฐาน	เพิ่มขึ้นร้อยละ ๓๖.๕ ศพ	เพิ่มขึ้นร้อยละ ๓๖.๕ ศพ	เพิ่มขึ้นร้อยละ ๓๖.๕ ศพ	เพิ่มขึ้นร้อยละ ๓๖.๕ ศพ
๔.๕	จำนวนนักท่องเที่ยวมูลค่าเพิ่มต่อหัว (Tourist Expenditure per person)	= 1๖,๕๖๖ บาทในปี ๒๕๖๑				
๔.๕	มูลค่าการลงทุนและสิทธิประโยชน์จากกลุ่มทุนและการเข้าถึงของนักท่องเที่ยว	เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๓๖.๕ ศพ	เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๓๖.๕ ศพ	เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๓๖.๕ ศพ	เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๓๖.๕ ศพ	เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๓๖.๕ ศพ

ที่มา : ธนาคารออมสิน (2566)

- KPI : (1)จำนวนรายได้ของชุมชน
(2)จำนวนแหล่งท่องเที่ยวของชุมชน
(3)จำนวนมหาวิทยาลัยที่เข้าร่วม

ภาพรวมของโครงการ : เป็นโครงการ ส่งเสริมภาพลักษณ์องค์กร ดำเนินการเสริมสร้างพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นซึ่งธนาคารได้ร่วมกับนักศึกษากิจการสถาบันอุดมศึกษา คนรุ่นใหม่ ให้ร่วมคิด ร่วมทำ บูรณาการภูมิปัญญา นวัตกรรมการกระบวนกรทำงานสมัยใหม่ ไปยกระดับขีดความสามารถกลุ่มองค์กรชุมชนที่ร่วมตัวกันสร้างผลิตภัณฑ์หรือบริการ ให้มีศักยภาพ มีมูลค่าเพิ่ม แข็งแรงได้ในตลาดได้ โดยมีนักศึกษากว่า 64 สถาบันอุดมศึกษาเข้าร่วมกันพัฒนา 470 ภูมิปัญญาชุมชนจากท้องถิ่นทั่วประเทศ

ความร่วมมือภายใน : ส่วนงานด้านการตลาด ด้านชุมชนสัมพันธ์ ด้านสื่อสารองค์กร ด้านพนักงานธนาคาร ด้านสินเชื่อ ด้านเงินฝาก ด้านเทคโนโลยี และสาขาของธนาคาร

ความร่วมมือภายนอก : 64๐ ชุมชนเข้าร่วมผ่าน MOU, 64 มหาวิทยาลัย และ หน่วยงานในพื้นที่ สร้างงาน สร้างอาชีพ

- ✓ พิธีลงนาม MOU
- ✓ พิธีมอบเงิน
- ✓ ฝึกอบรม

#บริหารเชิงบูรณาการด้านการท่องเที่ยว อย่างยั่งยืน
ของหน่วยงานภาครัฐ ผ่านกระบวนการมีส่วนร่วม

- เกิด“ผลสัมฤทธิ์”ที่สูงกว่าการดำเนินการตามภารกิจโดยอิสระจากกัน และร่วมผลักดันเป้าหมาย และยุทธศาสตร์ของประเทศ “ร่วมกัน”
- มีความจำเป็นต้องอาศัย“ความร่วมมือ”หรือการส่งต่อของอีกหน่วยงาน
- “ลดความซ้ำซ้อน”ของกิจกรรมโครงการ และงบประมาณ
- “กระจายการ”สนับสนุนจากภาครัฐให้ทั่วถึง
- มีเอกภาพ“ประสานสอดคล้อง”สนับสนุนกัน และกัน และเป็นไปใน“ทิศทางเดียวกัน”

#เป้าหมายแผนงานบูรณาการสร้างรายได้จากการท่องเที่ยว

พลิกเสน่ห์ชุมชน ให้กลายเป็นความมั่นคง
ทางเศรษฐกิจระยะยาว

ความสอดคล้องและความเชื่อมโยงสู่แผนงานบูรณาการ

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี

แผนแม่บทชาติ (ยุทธศาสตร์ชาติ)

- GDP ด้านการท่องเที่ยว
- สวัสดิภาพรายได้จากการท่องเที่ยวของเมืองหลักและเมืองรอง
- สันติ TTDI ไทย

แผนการปฏิรูปประเทศ

- ภาครัฐวิสาหกิจของรัฐและภาคีที่เกี่ยวข้อง
- ฐานข้อมูลการท่องเที่ยวของเมืองรอง
- สันติ World Economic Forum (WEF) ในด้านสุขภาพและอนามัย ด้านความมั่นคงปลอดภัย และความยั่งยืนของสิ่งแวดล้อม

แผนพัฒนาเศรษฐกิจฉบับที่ 13

- ค่าใช้จ่ายต่อหัวของรัฐและภาคีที่เกี่ยวข้อง
- สันติดัชนีชี้วัดความมั่นคงด้านการท่องเที่ยว
- ผลิตภัณท์ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว
- จำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้ามาซ้ำกัน
- รายได้ของนักท่องเที่ยวเมืองรอง
- ฐานข้อมูลนักท่องเที่ยวรายวัน
- สุขุมเกียรติวีตราท่องเที่ยวของภาคีที่เกี่ยวข้อง
- ผู้ประกอบการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- บุคลากรการท่องเที่ยว
- สุขุมท่องเที่ยววิถีประชาราษฎร์

แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ (ปี 2566-2570)

1. ส่งเสริมผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวที่เป็นมิตรกับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
2. จัดวางระบบพื้นที่ท่องเที่ยวและแหล่งท่องเที่ยวที่มีคุณภาพมาตรฐาน
3. จัดวางและพัฒนาค่าใช้จ่ายต่อหัวของนักท่องเที่ยวที่มีคุณภาพมาตรฐาน
4. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคีที่เกี่ยวข้อง
5. ส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรด้านบริการนักท่องเที่ยว (Service Visit) มาตรฐานวิชาชีพ
6. ส่งเสริมและพัฒนาผู้ประกอบการด้านบริการนักท่องเที่ยว (SMEs)

ยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวระดับนานาชาติ

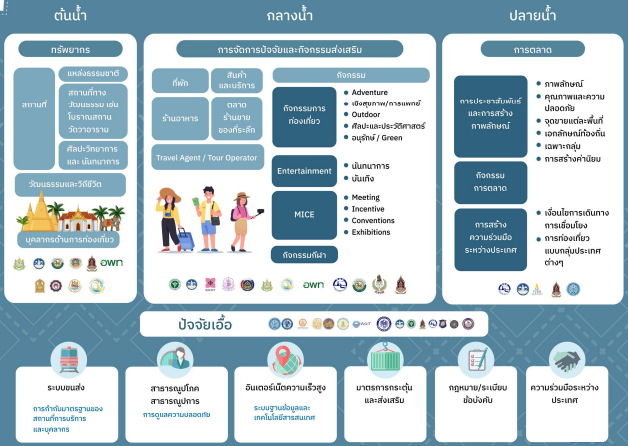
แผนงานบูรณาการ

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ

บูรณาการ 1	บูรณาการ 1
บูรณาการ 2	บูรณาการ 2
บูรณาการ 3	บูรณาการ 3
บูรณาการ 4	บูรณาการ 4

*ต่อยุทธศาสตร์และแผนงาน สำนักงานปฏิบัติการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

กลไกด้านการท่องเที่ยวต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ

*ต่อยุทธศาสตร์และแผนงาน สำนักงานปฏิบัติการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

หน่วยที่ 2

BCG Model การพัฒนาเศรษฐกิจแบบองค์รวม
ด้านการท่องเที่ยวโดยแนวคิดเชิงสร้างสรรค์

BCG Model การพัฒนาเศรษฐกิจแบบองค์รวม ด้านการท่องเที่ยวโดยแนวคิดเชิงสร้างสรรค์

เหตุเกิดจาก 'Overtourism'

Overtourism คืออะไร? ที่เที่ยวที่มีนักท่องเที่ยวล้น ส่วนใหญ่มักเป็นนักท่องเที่ยว 'must see'	Overtourism กับสถานที่ ธรรมชาติท้องถิ่นถูกรบกวน แหล่งท่องเที่ยวเสียหาย	Overtourism กับผู้คนที่ท้องถิ่น ราคามืออาชีพที่คน local ทำให้นักท่องเที่ยวต้องเผชิญกับวัฒนธรรมที่เปลี่ยนไป
--	---	---

การท่องเที่ยวต้องแลก ?

ต้นทุนทางทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ในภาคการท่องเที่ยวไทย

190,519 ล้านบาท

มูลค่าที่ผู้บริโภครายหนึ่ง 4,693 บาท	มูลค่าการใช้พลังงาน 173,338 บาท	มีส่วนต่อมูลค่าเพิ่ม ของผลิตภัณฑ์ 17.8%
---	------------------------------------	---

มูลค่าการปล่อยก๊าซเรือนกระจก
ภาคการท่องเที่ยว
126 ล้านบาท

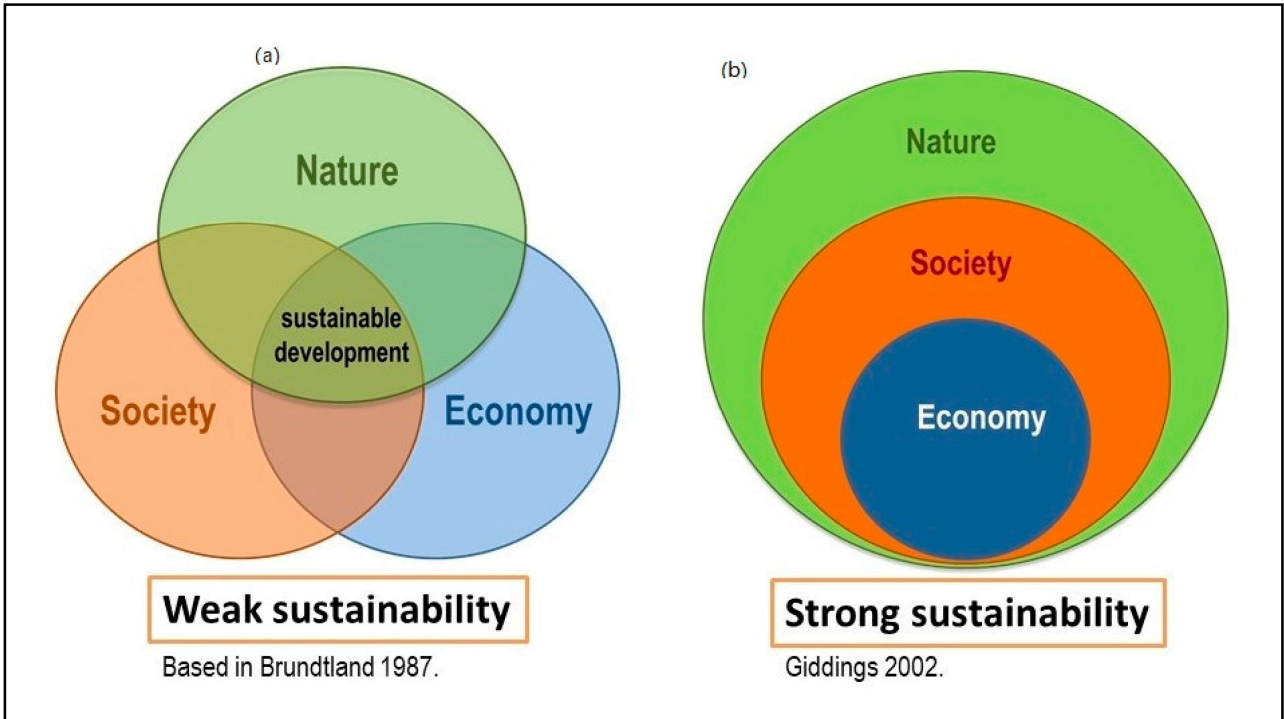
ที่มา : บัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวที่รวมกันมูลค่าเพิ่มผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ พ.ศ. 2560 (สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา)

**การท่องเที่ยว
ต้องไม่ทำร้ายใคร?**

อุทยานขยะกว่า 100 ทัพ!
ถูกฝังกลบโดยทรายเป็นกิโล

บุรีรัมย์ทรูกรุกป่าสงวน

ปะการังเสียหาย

การท่องเที่ยวและเศรษฐกิจสร้างสรรค์

การท่องเที่ยวไทย

รายได้ปี 2562 2.01 ล้านล้านบาท

การจ้างงาน 4.4 ล้านคน กระจายรายได้ถึงชุมชน

คิดเป็น 21.8% ของ GDP

ปัญหาจาก การท่องเที่ยวไทยในอดีต

- รายได้กระจุกตัว
- ผลกระทบต่อวิถีชีวิตและวัฒนธรรม
- ความเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อม
- Over Tourism
- ขาดการสร้างมูลค่าเพิ่ม

BIO Economy เศรษฐกิจชีวภาพ
ใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า สร้างมูลค่าให้ผลผลิตด้วยเทคโนโลยี

Circular Economy เศรษฐกิจหมุนเวียน
นำทรัพยากรที่มีกลับมาใช้ใหม่ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด

GREEN

Green Economy เศรษฐกิจสีเขียว
ลดปัญหาภาวะโลกร้อน เพื่อลดผลกระทบต่อโลกอย่างยั่งยืน

ต่อยอดความหลากหลายทางชีวภาพแล้ววัฒนธรรม

เชื่อมโยงหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

Happy Model

- กินดี Eat Well
- อยู่ดี Live Well
- แบ่งปัน สัจจก Give Well
- ออกกำลังกายดี Fit Well

วิสัยทัศน์ยุทธศาสตร์ BCG

เศรษฐกิจเติบโตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน ประชาชนมีรายได้ดี คุณภาพชีวิตดี รักษาและฟื้นฟูฐานทรัพยากร จากความหลากหลายทางชีวภาพและสิ่งแวดล้อมให้มีคุณภาพที่ดี **ด้วยการใช้ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรม**

การสร้างความยั่งยืนของ ฐานทรัพยากรและความ หลากหลายทางชีวภาพ

ปรับจาก "Nature as Resource" เป็น "Nature as Source"

การพัฒนาเศรษฐกิจ ฐานรากให้เข้มแข็ง

"เดินหน้าไปด้วยกัน และไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง"

ยกระดับอุตสาหกรรม BCG ให้แข่งขันได้อย่าง ยั่งยืน

"นวัตกรรมพรีเมียม ของเสียเป็นศูนย์"

สร้างความสามารถในการ ตอบสนองต่อกระแสการ เปลี่ยนแปลงของโลก

"พึ่งตนเอง มีภูมิคุ้มกัน พื้นตัวเร็ว"

กรอบประเด็นการขับเคลื่อนการท่องเที่ยวสีเขียว ภายใต้แนวคิดโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. 2566 - 2570

วิสัยทัศน์

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวไทยสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ด้วยการบริหารทรัพยากรการท่องเที่ยวอย่างมีประสิทธิภาพ

ประเด็นที่ 1

ยกระดับขีดความสามารถผู้ให้บริการด้านการท่องเที่ยว ให้มีการบริหารจัดการทรัพยากรอย่างคุ้มค่า

- 1.1 ส่งเสริมผู้ให้บริการ ด้านธุรกิจการท่องเที่ยว ในการพัฒนาประสิทธิภาพ การใช้ทรัพยากร
- 1.2 พัฒนาแนวทางและ ยกระดับมาตรฐานการ ประกอบธุรกิจการ ท่องเที่ยวตามแนวคิด BCG
- 1.3 พัฒนาศักยภาพธุรกิจ และเสริมสร้างองค์ความรู้ แก่บุคลากรภาคการ ท่องเที่ยว

ประเด็นที่ 2

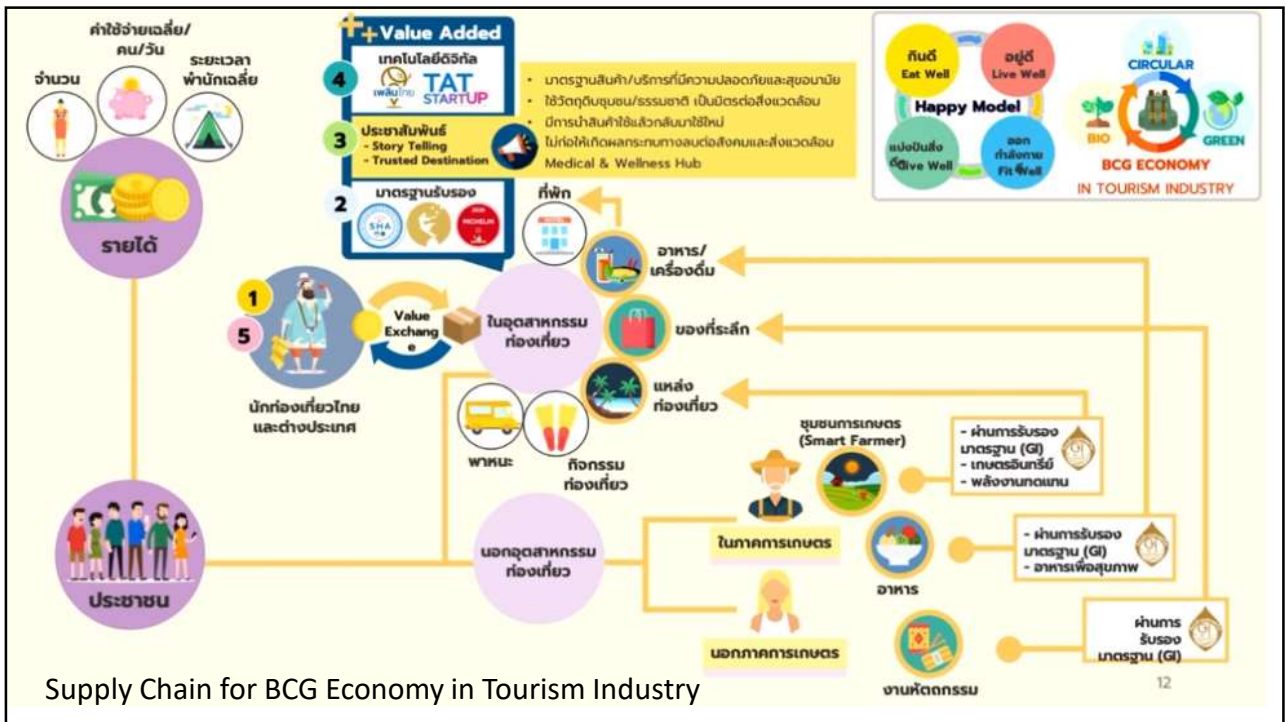
ส่งเสริมความสำคัญ และกระตุ้นการบริโภคผลิตภัณฑ์ และบริการท่องเที่ยวตามแนวคิด BCG

- 2.1 สื่อสารข้อมูล เพื่อสร้างการตระหนักรู้ แก่ผู้ประกอบการ นักท่องเที่ยว และ ประชาชนทั่วไป
- 2.2 สร้างและพัฒนาตลาดรองรับ ส่งเสริมผู้ประกอบการ ภาคการ ท่องเที่ยวและนักท่องเที่ยวเพื่อให้ ความสำคัญกับ การบริโภคและ การใช้ทรัพยากร

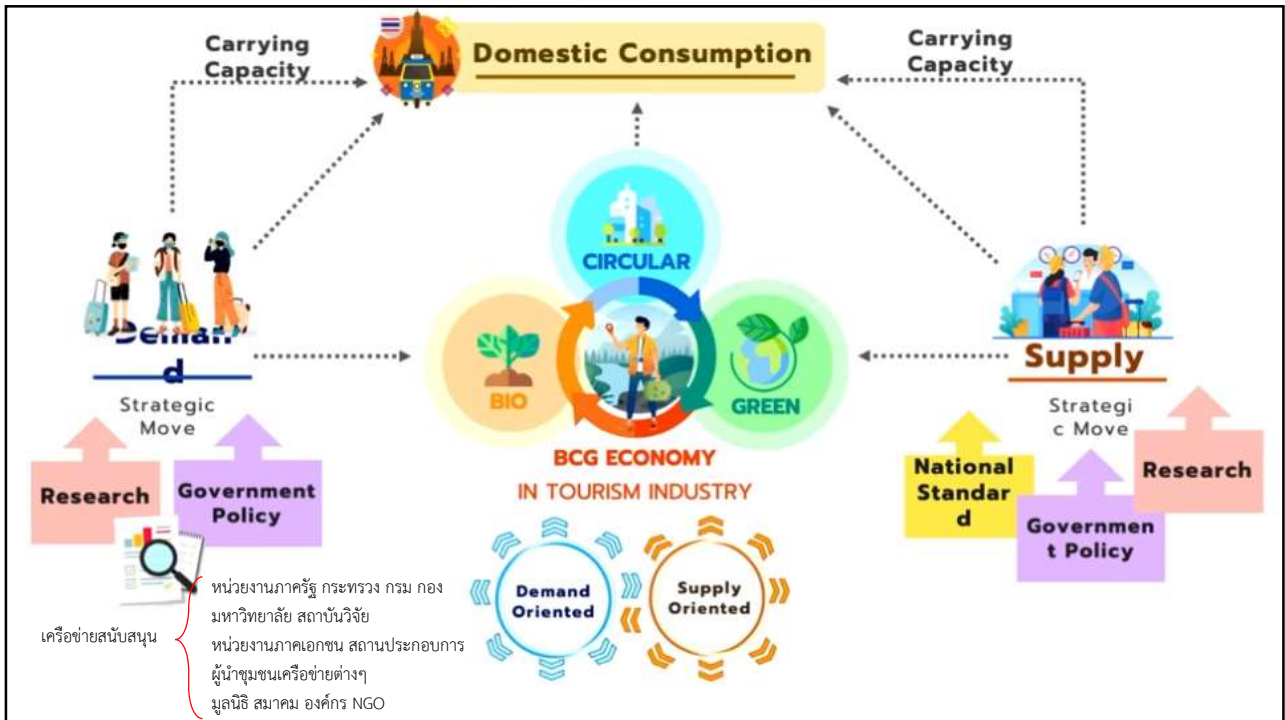
ประเด็นที่ 3

พัฒนาปัจจัยสนับสนุนการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารทรัพยากรในภาคการท่องเที่ยว

- 3.1 ทบทวน/ปรับปรุงกฎ ระเบียบ เพื่อส่งเสริม การพัฒนาศักยภาพการบริหารทรัพยากร การท่องเที่ยว ตามแนวคิด BCG
- 3.2 พัฒนาระบบข้อมูล เทคโนโลยีดิจิทัล และ พื้นที่สนับสนุนการท่องเที่ยว BCG
- 3.3 เชื่อมโยงเครือข่ายการบริหารจัดการ ร่วมกันระหว่างหน่วยงาน

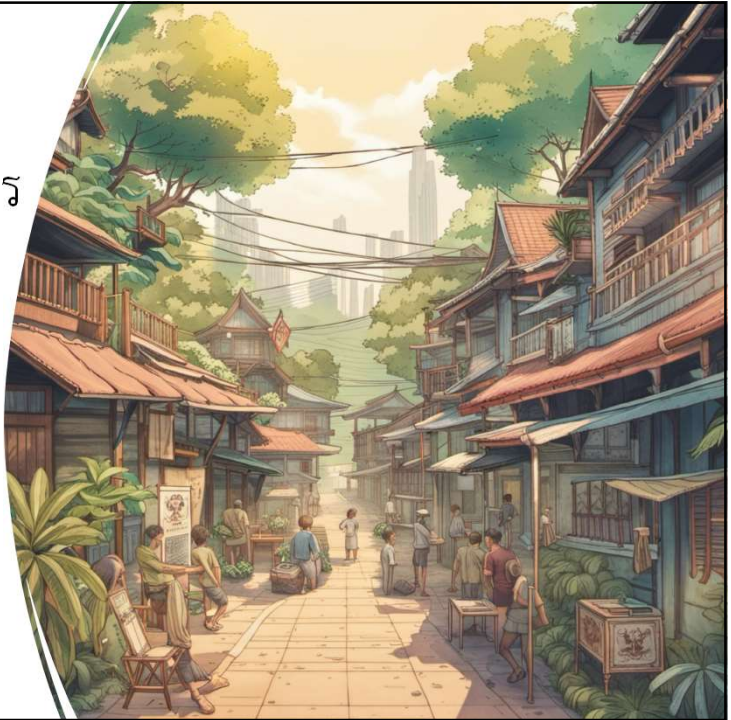

Supply Chain for BCG Economy in Tourism Industry

Over tourism หมายถึงอะไร

- ก การเดินทางท่องเที่ยวมากเกินไป
- ข การใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวมากเกินไป
- ค นักท่องเที่ยวมากเกินไป
- ง แหล่งท่องเที่ยวมากเกินไป

BCG สร้างโอกาสให้กับชุมชน

เศรษฐกิจ

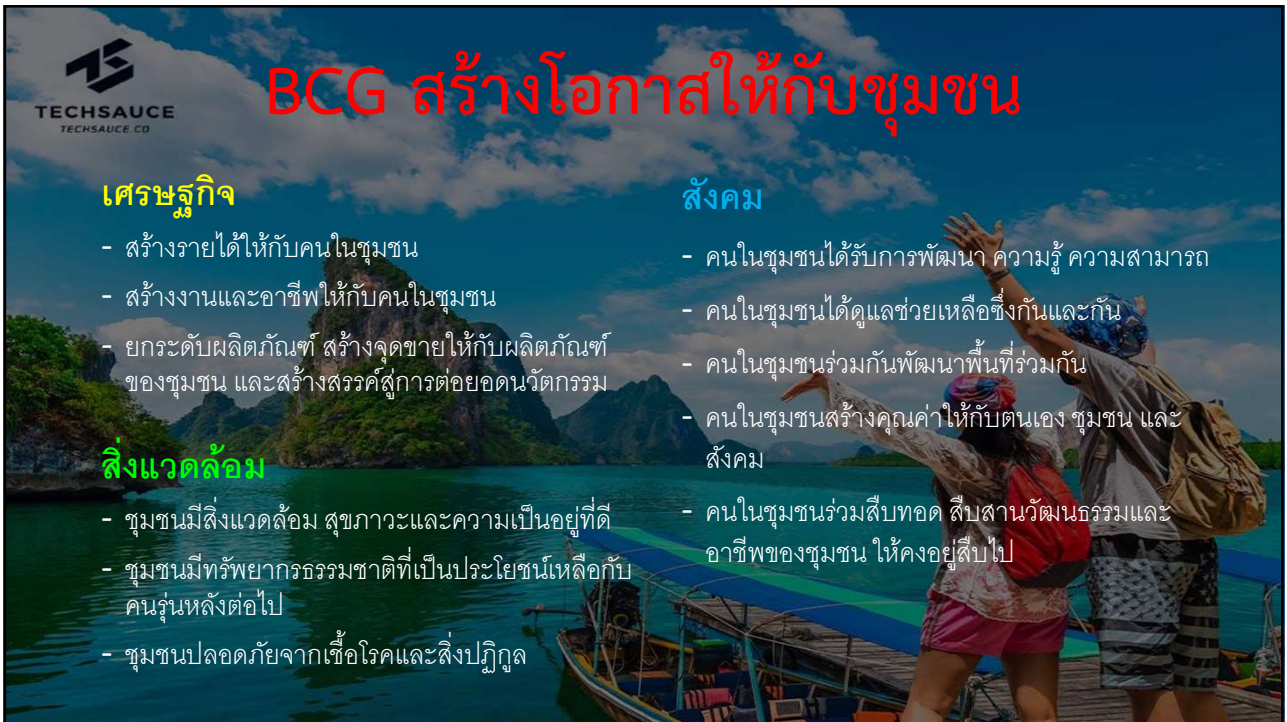
- สร้างรายได้ให้กับคนในชุมชน
- สร้างงานและอาชีพให้กับคนในชุมชน
- ยกกระดับผลิตภัณฑ์ สร้างจุดขายให้กับผลิตภัณฑ์ของชุมชน และสร้างสรรค์สู่การต่อยอดนวัตกรรม

สิ่งแวดล้อม

- ชุมชนมีสิ่งแวดล้อม สุขภาวะและความเป็นอยู่ที่ดี
- ชุมชนมีทรัพยากรธรรมชาติที่เป็นประโยชน์เหลือกับคนรุ่นหลังต่อไป
- ชุมชนปลอดภัยจากเชื้อโรคและสิ่งปนื้อ

สังคม

- คนในชุมชนได้รับการพัฒนา ความรู้ ความสามารถ
- คนในชุมชนได้ดูแลช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
- คนในชุมชนร่วมกันพัฒนาพื้นที่ร่วมกัน
- คนในชุมชนสร้างคุณค่าให้กับตนเอง ชุมชน และสังคม
- คนในชุมชนร่วมสืบทอด สืบสานวัฒนธรรมและอาชีพของชุมชน ให้คงอยู่สืบไป

จาก BCG Model สู่ BCG Tourism

เติมส่วนผสมความยั่งยืนในการท่องเที่ยว

โมเดลเศรษฐกิจ BCG ในมิติด้านการท่องเที่ยว

Bio Economy

การท่องเที่ยวที่เน้นการอนุรักษ์ธรรมชาติ การนำทุนธรรมชาติและความหลากหลายทางชีวภาพมาสร้างคุณค่า และรายได้ให้กับกลุ่มสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ที่เป็นอัตลักษณ์ของท้องถิ่นชุมชน

Circular Economy

การวางแผนใช้ทรัพยากรของผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว ให้สามารถกลับคืนสู่สภาพเดิม และนำกลับมาใช้ใหม่ ส่งเสริมการใช้ซ้ำ และลดของเหลือทิ้งในปริมาณที่ต่ำที่สุด ควบคู่ไปกับการให้ความสำคัญกับการจัดการของเสียจากการผลิตและบริโภคทรัพยากรทั้งระบบ

Green Economy

การดำเนินกิจกรรมการท่องเที่ยวอย่างสมดุลถึง 3 ด้าน คือ ด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยมุ่งเน้นการพัฒนาการท่องเที่ยวไปสู่ความยั่งยืน ไม่ทำลายธรรมชาติและคงไว้ซึ่งธรรมชาติให้ได้ยืนยาวที่สุด

BCG economy model in Tourism

Bio Economy

การท่องเที่ยวที่เน้นการอนุรักษ์ธรรมชาติ การนำทุนธรรมชาติและความหลากหลายทางชีวภาพมาสร้างคุณค่าและรายได้ให้กับกลุ่มสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ที่เป็นอัตลักษณ์ของท้องถิ่นชุมชน

Circular Economy

การวางแผนใช้ทรัพยากรของผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวเพื่อที่สามารถกลับคืนสู่สภาพเดิมและนำกลับมาใช้ใหม่ได้

Green Economy

การดำเนินกิจกรรมการท่องเที่ยวอย่างสมดุลทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านเศรษฐกิจ สังคม และ สิ่งแวดล้อม โดยมุ่งเน้นการพัฒนาการท่องเที่ยวไปสู่ความยั่งยืนที่ลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

what can we do ?

- A** awareness
- B** balance
- C** connectivity
- D** demand
- E** encouragement

what will we do ?

การสร้างความร่วมมือเพื่อการขับเคลื่อนการท่องเที่ยวชาวไทยได้เศรษฐกิจ BCG อย่างเป็นรูปธรรม

การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยวเพื่อตอบสนองกระแสการท่องเที่ยวยั่งยืน

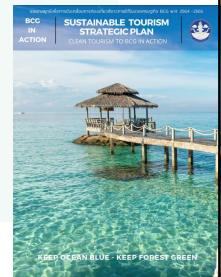
การลดคาร์บอนฟุตพริ้นท์ที่เกิดจากการท่องเที่ยว

การลดการใช้ทรัพยากรและของเหลือทิ้ง

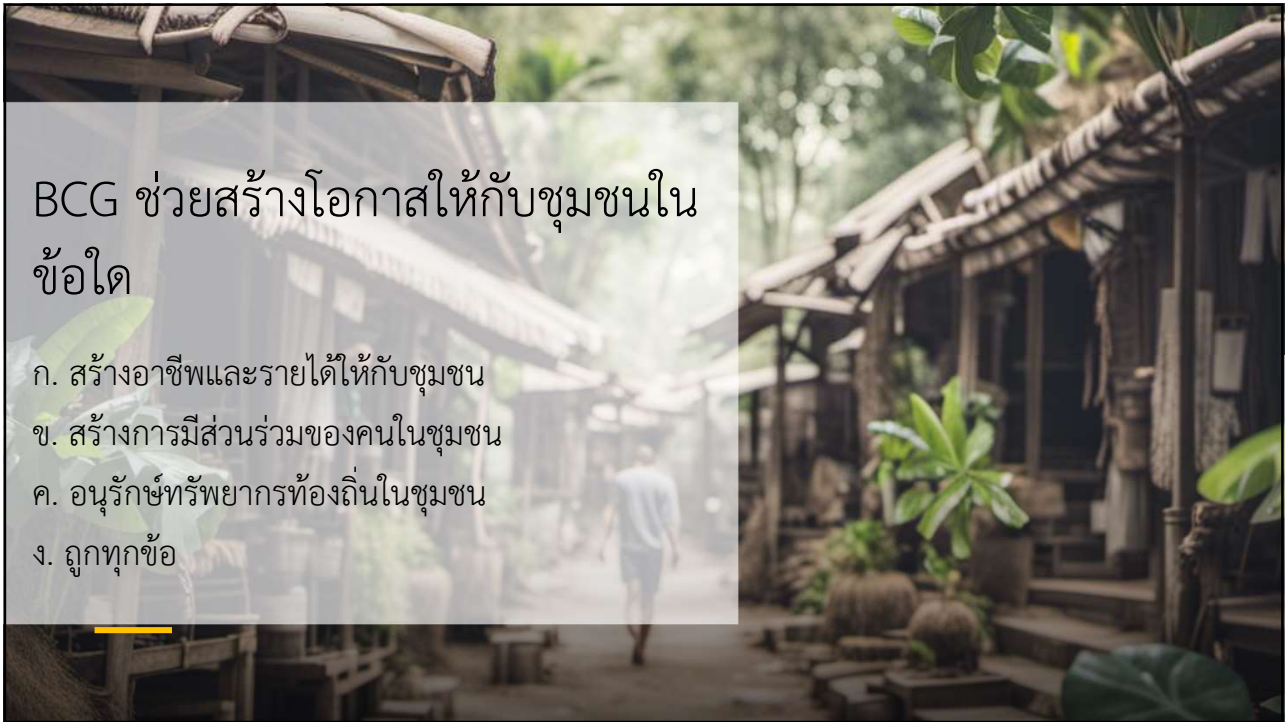

การรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

Concept "เที่ยวปลอดภัย ใกล้เคียง บ้าน" สำหรับตลาดในประเทศ ปลุกกระแสให้คนไทยเป็นเจ้าภาพสร้างความเข้มแข็งและยั่งยืน รักษา ชวนกินของดีที่บ้าน เพิ่มความถี่การเดินทาง ก่อให้เกิดการเรียนรู้ ความภูมิใจ เกิดความมั่นใจในสถานการณ์เดินทางที่ดีขึ้น

BCG ช่วยสร้างโอกาสให้กับชุมชนใน ข้อใด

- ก. สร้างอาชีพและรายได้ให้กับชุมชน
- ข. สร้างการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน
- ค. อนุรักษ์ทรัพยากรท้องถิ่นในชุมชน
- ง. ถูกทุกข้อ

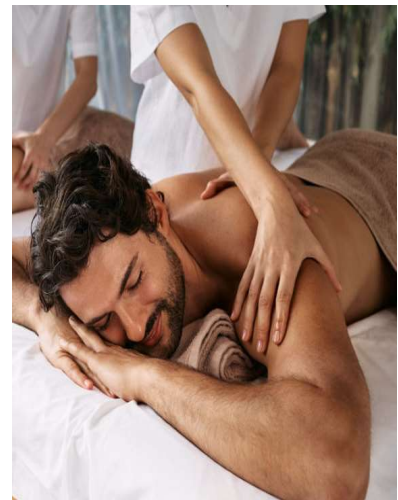
Bio Economy

การท่องเที่ยวเชิงเกษตรและ
ความหลากหลายทางชีวภาพ

การท่องเที่ยวเชิงอาหาร
Gastronomy Tourism

การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพองค์รวม
Wellness Tourism

บ้านคลองโยง “ต้นแบบเกษตรอินทรีย์ชากรุง” ลด ละ เลิก สารเคมี ปลุกพืช-เลี้ยงสัตว์ ส่งออกมาตรฐาน IFOAM

บ้านคลองโยง “ต้นแบบเกษตรอินทรีย์ชานกรุง”
 ลด ละ เลิก สารเคมี ปลุกพืช-เลี้ยงสัตว์ ส่งออก
 มาตรฐาน IFOAM

ไร่บ้านเขา กระบี่

นาโปแก พัทลุง

ชุมชนบ้านแหลม นครศรีธรรมราช

บ่อหินฟาร์มสเตย์ ตรัง

หน่วยงานที่ให้การรับรองมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร

มาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร

แหล่งท่องเที่ยวที่เริ่มสร้างมาตรฐานเชิงเกษตรประกอบด้วย การพักผ่อนและความบันเทิง ลักท่องเที่ยวสามารถร่วม **มีวิถีชีวิตวิถีชีวิตเกษตร** ประเด็นนี้และวิถีชีวิตของชุมชนท้องถิ่น มีส่วนร่วมในกิจกรรมเชิงเกษตรที่หลากหลายเพื่อสร้างทักษะ และเปลี่ยนความคิด การเกษตรและวิถีชีวิตความยั่งยืนเข้าสู่แบบอย่างพร้อมทั้งสามารถซื้อหาผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรและผลิตภัณฑ์ชุมชนจากผู้ผลิตได้

กรมการท่องเที่ยว

กรมส่งเสริมการเกษตร

ประเภทแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร

กิจกรรมการท่องเที่ยว	เจ้าพนักงานและกรบริหาร	ขนาดพื้นที่ท่องเที่ยว
1) การเกษตร	1) โครงการตามพระราชดำริ	1) ขนาดใหญ่ (≥ 50 ไร่)
2) การเรียนรู้	2) ข้าราชการทหารและรัฐวิสาหกิจ	2) ขนาดกลาง (21 - 50 ไร่)
3) การประชุม	3) บุคคลทั่วไป	3) ขนาดเล็ก (< 20 ไร่)
4) การเกษตรผสมผสาน	4) องค์การบริหารส่วนตำบล	
5) การเกษตรอินทรีย์	5) บริษัทเอกชน	

จุดประสงค์และวิถีชีวิต

ลักษณะการบริหารจัดการ

- โดยมีการบริหารจัดการและบริหารจัดการ
- ทักษะและประสบการณ์ทางการศึกษาเชิงระบบ
- ทักษะการบริการนักท่องเที่ยว / บริการชุมชน
- ทักษะการสื่อสารประชาสัมพันธ์ / การมีส่วนร่วมในกิจกรรม
- ทักษะการให้บริการและลูกค้า / การปฏิบัติตามมาตรฐาน
- ทักษะการเกษตร และผลิตภัณฑ์ / การพัฒนาประชาสัมพันธ์

ลักษณะการใช้บริการ

- มาตรฐานบริการและมาตรฐานความปลอดภัย
- มีวิทยากรที่รู้วิธีการ
- ความสะอาดของสิ่งอำนวยความสะดวก
- มาตรฐานความปลอดภัย / การบริการในแหล่งท่องเที่ยว
- มาตรฐานความปลอดภัยของสิ่งอำนวยความสะดวก
- มาตรฐานความปลอดภัยของสิ่งอำนวยความสะดวก
- มาตรฐานความปลอดภัยของสิ่งอำนวยความสะดวก
- มาตรฐานความปลอดภัยของสิ่งอำนวยความสะดวก

ลักษณะการมีอยู่

- ความโดดเด่นด้านเกษตรเชิงเกษตร
- ความโดดเด่นด้านเกษตรเชิงเกษตรเชิงเกษตร
- ความโดดเด่นด้านเกษตรเชิงเกษตรเชิงเกษตร
- ความโดดเด่นด้านเกษตรเชิงเกษตรเชิงเกษตร
- ความโดดเด่นด้านเกษตรเชิงเกษตรเชิงเกษตร
- ความโดดเด่นด้านเกษตรเชิงเกษตรเชิงเกษตร
- ความโดดเด่นด้านเกษตรเชิงเกษตรเชิงเกษตร
- ความโดดเด่นด้านเกษตรเชิงเกษตรเชิงเกษตร

อายุการใช้งาน 3 ปี

แหล่งท่องเที่ยวที่มีความสนใจแจ้งกิจกรรมตรวจประเมินฯ สามารถประเมินตนเองและส่งมายัง tourism.tns@gmail.com

DOAE การรับรองมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร

การท่องเที่ยวเชิงเกษตร

การท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวได้ร่วมเรียนรู้วิถีชีวิต ประเพณี วัฒนธรรม และความสนุกสนานรื่นเริง ทักษะการเกษตรและวิถีชีวิตของชุมชนท้องถิ่น ร่วมกันใช้เทคนิคคุณภาพที่ยั่งยืนของชุมชน ทักษะการเกษตรและวิถีชีวิตของชุมชนท้องถิ่น ร่วมกันใช้เทคนิคคุณภาพที่ยั่งยืนของชุมชน ทักษะการเกษตรและวิถีชีวิตของชุมชนท้องถิ่น ร่วมกันใช้เทคนิคคุณภาพที่ยั่งยืนของชุมชน

กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

- 1) การชมทุ่งนา
- 2) การเรียนรู้วิถีชีวิต
- 3) การประชุม
- 4) การเกษตรผสมผสาน
- 5) การเกษตรอินทรีย์

กิจกรรมบริการ

- 1) บริการรถจักรยาน
- 2) บริการรถจักรยานยนต์
- 3) บริการรถจักรยานยนต์
- 4) บริการรถจักรยานยนต์
- 5) บริการรถจักรยานยนต์

บริการนักท่องเที่ยว

- 1) บริการรถจักรยานยนต์
- 2) บริการรถจักรยานยนต์
- 3) บริการรถจักรยานยนต์
- 4) บริการรถจักรยานยนต์
- 5) บริการรถจักรยานยนต์

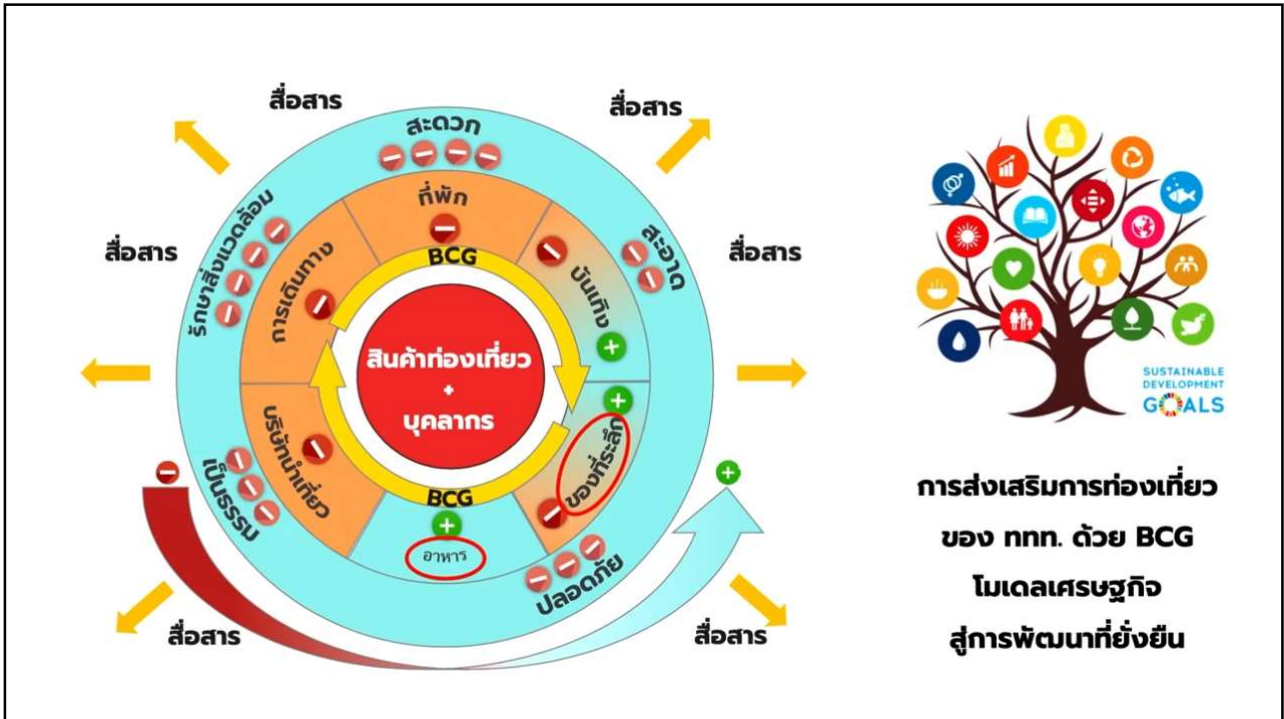
บริการนักท่องเที่ยว

- 1) บริการรถจักรยานยนต์
- 2) บริการรถจักรยานยนต์
- 3) บริการรถจักรยานยนต์
- 4) บริการรถจักรยานยนต์
- 5) บริการรถจักรยานยนต์

กิจกรรมในข้อใด ไม่จัดอยู่ในกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์

- เรียนรู้วิธีการทำน้ำตาลโตนดกับชุมชน
- ขี่จักรยานชมสวนมะพร้าว
- เข้าร่วมกิจกรรมไถ่ชนกับชุมชน
- ชิมอาหารพื้นเมืองชาวเหนือ

SUSTAINABLE TIGHHALDS

35 กรุงเทพมหานครกิจ

พ็ทชนันท์ ชงทอง
'มิชลิน'
ไม่สำคัญเท่าคนจดจำเชฟได้

“เชฟเมย์-พ็ทชนันท์ ชงทอง”
รองแชมป์ Top Chef Thailand

ความหลากหลายของวัตถุดิบพื้นที่ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา ถือว่ามีความหลากหลาย ทั้งบนบกและในน้ำ เพื่อเป็นการต่อยอดอาหารประจำถิ่นเดิมสู่ระดับสากล และเพิ่มปริมาณ เพิ่มคุณค่าในราคาให้อาหารเข้าสู่ระดับสากล โดยการนำอาหารที่มีอยู่เดิมมาของคนท้องถิ่น รสชาตินำรับประทานอยู่แล้ว เพียงแค่เรานำสิ่งเหล่านั้นมาต่อยอด เพิ่มทางเลือก ใช้วัตถุดิบเหล่านั้นเพื่อเพิ่มราคา และรูปแบบที่แตกต่างออกไป

<https://www.chiangmaicitylife.com>

Chiang Mai Gastronomy Culture

พัฒนาเมืองเชียงใหม่ให้เป็นเมืองท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอาหารล้านนาแบบใหม่

ผลผลิตของโครงการ

เกษตรกรกลุ่มเป้าหมาย 100-200 คน ใช้รับการส่งเสริมพัฒนาด้วย Molecular Agriculture

เชียงใหม่ Local Gastronomy Raw Material ที่คุณภาพ มาตรฐานอาหารที่มีประโยชน์ และความปลอดภัยของผู้บริโภค ไม่ต่ำกว่า 20 ชนิด

เมนูอาหารล้านนา และการตรวจวิเคราะห์เชิงวิทยาศาสตร์ ไม่ต่ำกว่า 20 รายการ

เชียงใหม่เป็น New Gastronomy Destination

ผู้ประกอบการร้านอาหาร โรงแรม Street Food จำนวน 100 ร้าน ได้รับมาตรฐานที่เข้มงวด Food Gastronomy และ Food Safety

เชียงใหม่ร้านอาหารที่เป็น Local Food Gastronomy ที่มีความปลอดภัย มีมาตรฐานเป็นไปตามหลักการรับรองของเมืองท่องเที่ยว จำนวนไม่น้อยกว่า 10 ร้าน

ผลลัพธ์ของโครงการ

รายได้ของเกษตรกร ผู้ประกอบการร้านอาหาร และผู้ประกอบการธุรกิจบริการที่เพิ่มขึ้น

เกิดการสร้างการรับรู้ เมืองเชียงใหม่เป็นเมืองท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมนวัตกรรมอาหารเชิงสร้างสรรค์ (Chiangmai Gastronomy Culture)

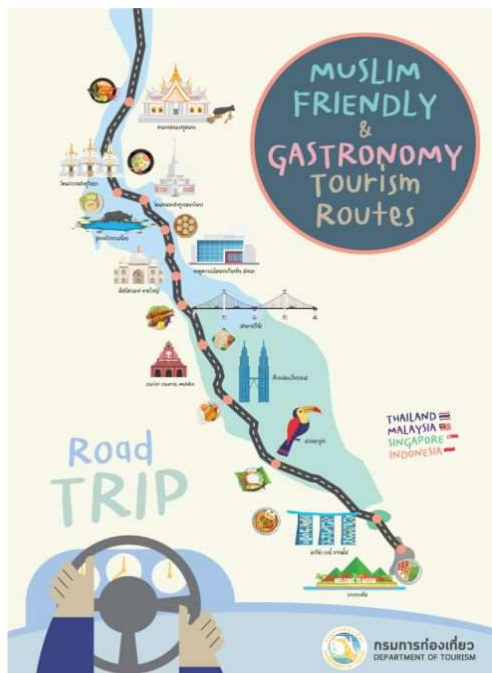
จำนวนนักท่องเที่ยวคุณภาพที่เพิ่มขึ้น ในปี 2564

500 ล้านบาท

1,000,000 คน

50,000 คน

งบประมาณ 50,000,000 (ห้าสิบล้านบาทถ้วน) ระยะเวลาดำเนินงาน 1 ปี

9 เรื่องต้องรู้สำหรับการท่องเที่ยวเชิงอาหาร

คู่มือภาษาไทย

คู่มือภาษาอังกฤษ

รสชาติและรูปแบบที่น่าสนใจ
 สิ่งปฏิภูลที่เกิดจากอาหาร
 ความนิยมของอาหารถิ่น
 ราคาสินค้าและวัตถุดิบที่สูงขึ้น
 ประสบการณ์ความแปลกใหม่
 ให้ความสำคัญกับการรีวิว
 การแข่งขันที่เพิ่มมากขึ้น
 ให้ความสำคัญกับการสื่อสาร
 ให้ความสำคัญกับอาหารเพื่อสุขภาพ

อาหารถิ่น

มวยไทย

นวดไทย

ธรรมชาติบำบัด

3 ปัจจัยสู่เทรนด์ Wellness Tourism

โอกาสของการท่องเที่ยวไทย ชูวัฒนธรรมนำสุขภาพดี

ลักษณะ	ความตระหนักในโรคระบาด (Post Pandemic)	สังคมสูงอายุ (Ageing Society)	ผู้ป่วยโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (NCDs) เพิ่มขึ้น
สิ่งที่มองหา	สถานที่ท่องเที่ยวสะอาด ปลอดภัย มีมาตรฐาน	บริการช่วยเหลือผู้สูงอายุ	บริการทางการแพทย์และผู้เชี่ยวชาญ
วัฒนธรรมไทย	สมุนไพรไทย	แพทย์แผนไทย	อาหารสุขภาพ

รู้หรือไม่ว่า? องค์กร Global Wellness Institute (GWI) ระบุว่า มูลค่าทางเศรษฐกิจของอุตสาหกรรมสุขภาพทั่วโลกจะเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดย 3 อันดับแรก คือ การดูแลสุขภาพ การออกกำลังกาย อาหารและการดูแลสุขภาพจิต ส่วนการเติบโตของสุขภาพพลานามัยเพิ่มขึ้น 4 เท่าในช่วงปี 6-9 และเพิ่มขึ้นถึง 10 เท่า

รับชม: งานกาชาด, กรุงเทพมหานคร, ไทยรัฐ, The Matter, SCB Economic Intelligence Center

บริการตรวจสุขภาพแบบครบวงจร

การบำบัดรักษาโดยแพทย์และผู้เชี่ยวชาญ

การทำสปา การฉีดเซลล์ผิว

Wellness Tourism

โดยมากมักประกอบไปด้วยรูปแบบกิจกรรมดังต่อไปนี้

โปรแกรมออกกำลังกายเฉพาะบุคคล

การฝึกโยคะ การฝึกสมาธิ

โปรแกรมฟื้นฟูผิวพรรณและกลิ่นกรณความงาม

การนวดและการทำกายภาพบำบัด

อาหารเพื่อสุขภาพ รวมถึงโปรแกรมดีท็อกซ์

#GedGoodLife #ชีวิตดีดี

ท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ เชียงสุภาพ

เปิดประสบการณ์ใหม่ ดินดำที่ธรรมชาติ น่าน้ำทิพย์

3 วัน 2 คืน/ท่าน

9,900

ปาย

ที่พัก 2 คืน อาหาร 7 มื้อ อาหารเช้า 2 มื้อ 120-180 บาท รถตู้ตลอด 3 วัน (เชียงใหม่-ปาย)

พ่อนคลายกับสปา
ใช้สปาสมุนไพร เชียงสุภาพสปา ปายตั้งอยู่ในไร่ชา วิวสวยอากาศดี สดชื่นเหมาะสำหรับพักผ่อน

แช่น้ำแร่เพื่อสุขภาพ
น้ำแร่จากภูเขา ปายจากพื้นที่น้ำพุร้อนตามธรรมชาติ มีประโยชน์ต่อสุขภาพ

ชมธรรมชาติ สัมผัสวิถีชุมชน
สัมผัสวิถีชีวิตของชาวน่าน้ำทิพย์ ชมไร่ชาอันเขียวชอุ่มและวิถีชีวิตที่เรียบง่าย

รายละเอียดโปรแกรม

โปรแกรมท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพ

- เยี่ยมชมแปลงปลูกและโรงงานแปรรูปผลิตภัณฑ์จากชา
- รับประทานอาหารว่าง "พอใจกินชา"
- รับประทานอาหารกลางวันแบบอินทรีย์ภายในไร่ชา
- เลือกชมสินค้า Cannabis Wellness ; Shoulder & Back Cannabis massage, Thai Balancing Cannabis massage หรือ Traditional Foot Cannabis massage
- รับประทานอาหารเย็น Cannabis special set menu
- เปิดโลกสมุนไพร "อินทรีย์เกษตร"
- รับประทานอาหารกลางวัน "น่าน้ำทิพย์"

โปรแกรมท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพ

- เยี่ยมชมแปลงปลูกและโรงงานแปรรูปผลิตภัณฑ์จากชา
- รับประทานอาหารว่าง "พอใจกินชา"
- รับประทานอาหารกลางวันแบบอินทรีย์ภายในไร่ชา
- เลือกชมสินค้า Cannabis Wellness ; Shoulder & Back Cannabis massage, Thai Balancing Cannabis massage หรือ Traditional Foot Cannabis massage
- รับประทานอาหารเย็น Cannabis special set menu
- เปิดโลกสมุนไพร "อินทรีย์เกษตร"
- รับประทานอาหารกลางวัน "น่าน้ำทิพย์"

SO HAPPY

เขาใหญ่-ปราจีนบุรี

Luxury Cannabis Wellness

2 วัน 1 คืน

- ราคาเริ่มต้นที่ 15,000 บาท/ท่าน (2 ท่าน/ห้อง) สำหรับกรณีค้าง 6 ท่านขึ้นไป
- ราคาอาจมีการเปลี่ยนแปลงตามช่วงเวลาการเข้าพัก

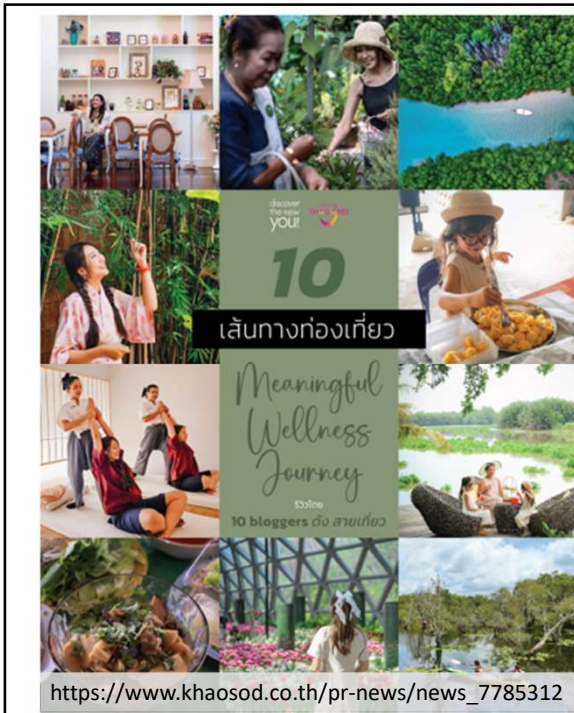
THAN GLOBAL TRAVEL Medical Tourism

เชียงใหม่

Chiang Mai Premium Wellness Package

3 วัน 2 คืน

- ราคาเริ่มต้นที่ 59,000 บาท/ท่าน (2 ท่าน/1 ห้องพัก)
- สำหรับกรณีค้าง 2 ท่านขึ้นไป
- ราคาอาจมีการเปลี่ยนแปลงตามช่วงเวลาการเข้าพัก

1. “ค้นพบสุขภาพดีในความเอื้อเฟื้อของธรรมชาติปราจีนบุรี” จ. ปราจีนบุรี (3 วัน 2 คืน)
2. “ท่องเที่ยววนวัดวิถี ชุบชีวิตด้วยวาริบำบัด” จ. อุตรธานี-หนองคาย (3 วัน 2 คืน)
3. “ธรรมชาติ บำรุง และผองเพื่อนขนปุย” จ.ระยอง (3 วัน 2 คืน)
4. “Paradise on earth @Krabi” จ.กระบี่ (2 วัน 1 คืน)
5. “ชุมพรประตูสู่แดนใต้ สุขภาพดีอย่างยั่งยืน รักชโลภ ไร่โรด” จ.ชุมพร (3 วัน 2 คืน)
6. “Retreat ร่างกาย Reboot จิตใจด้วยธรรมชาติบำบัด” จ. แม่ฮ่องสอน (3 วัน 2 คืน)
7. “มหัศจรรย์ฉะเชิงเทรา คลอเคล้าสายน้ำวิถีบางปะกง ใช้ชีวิตนอกรอบ ออกตามล่าหาแรงบันดาลใจ” จ.ฉะเชิงเทรา (2 วัน 1 คืน)
8. “Discovery Meaningful Wellness @Kanchanaburi” จ. กาญจนบุรี (3 วัน 2 คืน)
9. “เปิดประสาทสัมผัสรับการบำบัดจากพลังงานธรรมชาติ” จ.ระยอง (3 วัน 2 คืน)
10. “Bangkok Health Escape” กรุงเทพฯ (3 วัน 2 คืน)

การท่องเที่ยวแบบใดจัดเป็น Bio Economy ได้

ก การท่องเที่ยวเชิงอาหาร
 ข การท่องเที่ยวเชิงอาสาสมัคร
 ค การท่องเที่ยวเชิงศึกษา
 ง ถูกทุกข้อ

หลักคิดของเศรษฐกิจหมุนเวียน

การใช้ทรัพยากรน้อยแต่มีประสิทธิภาพ
ลดการใช้พลังงาน ลดการใช้ทรัพยากร และ
ลดปริมาณขยะให้น้อยที่สุด

ธุรกิจสิ่งทอของโลกที่ประสบความสำเร็จในการปรับตัว โดยนำแนวคิดของเศรษฐกิจหมุนเวียนมาใช้

Patagonia

ผลิตเสื้อผากลางแจ้ง โดยใช้วัสดุรีไซเคิลมาหลายปีแล้ว

DryDye

พัฒนานวัตกรรมที่ใช้เทคโนโลยีการย้อมผ้าโดยไม่ใช้น้ำ

ZARA

จะหันมาใช้ผ้าโพลีเอสเตอร์ที่ทำมาจาก "วัสดุรีไซเคิล" แทนการใช้วัสดุที่ผลิตใหม่

Freitag

แบรนด์ของสวิตเซอร์แลนด์ ผลิตกระเป๋าจากผ้าใบธรรมชาติที่ไม่ใช่แล้วในยุโรป ซึ่งกระเป๋าดังกล่าวจะไม่เหมือนกัน

Adidas

ผลิตรองเท้าจากพลาสติกที่พบเป็นขยะในมหาสมุทรแล้วนำไปรีไซเคิล ออกแบบที่หมุนเวียน (Circular design) โดยรองเท้าจะทำจากพลาสติกชนิด Thermoplastic Polyurethane (TPU) ซึ่งสามารถนำไปรีไซเคิลได้ ทั้งนี้ เมื่อหมดอายุการใช้งานแล้ว ชิ้นส่วนของรองเท้าสามารถนำไปดัดเป็นเม็ดพลาสติกและนำกลับมาใช้อีกครั้ง

Salvatore Ferragamo

ห้องเสื้อของอิตาลี ผู้ผลิตสินค้าหรู เริ่มผลิตผ้าผูกคอและชุดที่มีลายพิมพ์สวยงาม โดยใช้ส่วนผสมของใหม่ ทำจากผลไม้ที่นำไปรีไซเคิล

H&M

รับเสื้อผ้าที่ใช้แล้ว เพื่อนำกลับมาไปสวมใส่อีกใหม่ (Rewear) นำไปผลิตเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ (Reuse) และนำไปรีไซเคิลได้ (Recycle) โดยไม่มีส่วนใดที่ต้องส่งไปยังที่ฝังกลบ

LEVI'S

นำวัสดุที่เป็นมิตรและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม อาทิเช่น Tencel และ Hemp เส้นใยที่ทำจากเปลือกต้นยูคาลิปตัสและต้นสน ที่เติบโตได้ง่าย ปลอดภัย ปลอดภัย ปลอดภัย สามารถย่อยสลายได้ในทางชีวภาพ เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

Uniqlo, MUJI

แบรนด์แฟชั่นที่ประกาศสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ตามแนวทางความยั่งยืน ด้วยการมุ่งเน้นสวมเครื่องแต่งกายซึ่งสะท้อนความใส่ใจด้านความยั่งยืนที่มากขึ้นให้กับลูกค้า อาทิ การเลือกใช้วัสดุที่ยั่งยืนและการลดปริมาณทรัพยากรที่ใช้ในขั้นตอนการผลิตให้น้อยลง

ที่มา: <https://mgronline.com/greeninnovation/detail/964000092997>
https://www.thaitextile.org/th/insight/downloadcmsrc-preview_365.html

5 โมเดลธุรกิจเศรษฐกิจหมุนเวียน

การสนับสนุนวัสดุทดแทน /
พลังงานหมุนเวียน

Circular Supplies

วัสดุสามารถนำมาใช้ใหม่ รีไซเคิลหรือย่อยสลาย
ได้อย่างสมบูรณ์เพื่อส่งเสริมการผลิต
แบบหมุนเวียน

การนำทรัพยากรกลับมาผลิตใหม่

Resource Recovery

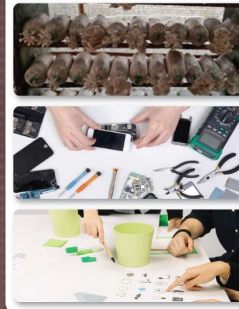
ลดการรั่วไหลของวัสดุและทำให้ผลิตภัณฑ์
ที่ย้อนกลับเข้ามาใช้ใหม่ในระบบได้มูลค่าสูงที่สุด

การยืดอายุการใช้งานของผลิตภัณฑ์

Product Life Extension

ยืดวงจรชีวิตของผลิตภัณฑ์ โดยการซ่อมแซม
ปรับสภาพใหม่ หรือ นำมาขายใหม่

การขายสินค้าพร้อมบริการ

Product as a Service

จัดให้มีบริการเช่า หรือ รั่วจ่ายเฉพาะเมื่อใช้งาน
ผลิตภัณฑ์ให้กับลูกค้าแต่ละราย หรือ หลายรายก็ได้

เศรษฐกิจแบ่งปัน (Sharing Platform)

มุ่งเน้นการใช้และแบ่งปันทรัพยากรร่วมกัน เพื่อการใช้ผลิตภัณฑ์ให้เกิดประสิทธิภาพ
สูงสุด ตัวอย่างเช่น บริการแบ่งปันพื้นที่หรือสถานที่ทำงานร่วมกัน (Co-Working
Spaces) การเช่าพื้นที่ระยะสั้น หรือบริการร่วมเดินทาง (Ridesharing) ที่ให้ผู้ใช้โดยสาร
ใช้รถร่วมกัน

ผงแป้งจากฝัก ผลไม้ ดอกไม้

วัตถุดิบจากชาวบ้าน เพื่อสนับสนุนและยกระดับเกษตรกรไทยและชุมชนต่างๆ ทั่วประเทศ

ชาจีนขึ้นพันธุ์แดงสยาม มะกรูด ว่านหางจระเข้พันธุ์พิเศษ

กลุ่มสินค้าที่มีน้ำมันมะพร้าวเป็นส่วนประกอบ

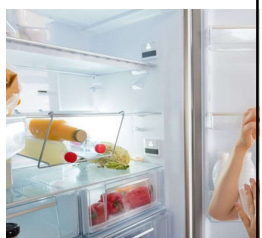
ผลผลิตจากข้าว เกษตรอินทรีย์และธรรมชาติ

สกัดจากพืชพรรณที่มีสรรพคุณทางยา

6 ไอเดีย ประโยชน์จากกากกาแฟ ทำอะไรได้บ้าง!

ถอดบทเรียน "ชุมชน Like (ไร่) ชัย" ตามหลักเศรษฐกิจหมุนเวียน

บ้านโป่งโมเดล

หลังจากที่มาจากบ้านราชพัฒนา คนในชุมชนเองไม่ทำไร่ทำสวนอยู่แล้ว...
 1. ไร่เชิงเกษตรอินทรีย์ เป็นการผสมผสานพืชไร่และพืชสวนในแปลงเดียวกัน...
 2. ฐานผลิตปุ๋ยคอก ใช้เป็นการนำขยะคอกหมูและคอกวัว...
 3. ฐานน้ำจาก EM...
 4. ฐานน้ำจากน้ำหมัก...
 5. ฐานขยะรีไซเคิล...
 6. ฐานคิดและออกแบบ...
 7. ฐานใช้ดิน...
 8. ฐานใช้พลังงาน...
 9. ฐานใช้วัสดุ...
 10. ฐานใช้แรงงาน...

4 แนวทาง

สู่ต้นแบบเมืองนิเวศ Eco City

ด้วยหลัก**เศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy)**

ชุมชนเมืองมาย จ.ลำปาง

1. ลดมลพิษ

จัดการขยะและรีไซเคิล ตั้งแต่ต้นทาง จนถึงปลายทาง

2. ส่งเสริมการเพิ่มต้นทุนทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่น

ทำน้ำหยดเพื่อเพิ่มผลผลิตและประหยัดน้ำ

ตั้งของอุ้งการกักน้ำสำหรับเกษตรกรรม

3. ส่งเสริมคุณภาพชีวิต

จัดตั้งวิสาหกิจชุมชนกลุ่มประมงน้ำจืดและร้านอาหารชุมชน

ตั้งของอุ้งการสร้างเสริมการท่องเที่ยว

4. ป้องกันภัยพิบัติ

วางแผนและเตรียมพร้อมรับมือ หากเกิดภัยพิบัติ เช่น น้ำท่วม ดินถล่ม

ข้อได้ไม่ได้เป็นโมเดลทางธุรกิจประเภทเศรษฐกิจหมุนเวียน

- ก การนำทรัพยากรกลับมาใช้ใหม่
- ข การขายสินค้าพร้อมบริการ
- ค การแบ่งปันพื้นที่หรือสถานที่ทำงาน
- ง การนำทรัพยากรที่มีในชุมชนมาผลิตสินค้า

ความยั่งยืน ...ไม่ควรเป็นแค่เพียง
เรื่องเฉพาะกลุ่มอีกต่อไป
แต่ควรต้องเป็นบรรทัดฐานใหม่
ของทุกภาคส่วน
ในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของเรา

ชูรับ ไปโลกาวิสัย
เลขารการองคการการท่องเทียวโลก

BCG in Action

Agriculture
BCG-Naga Belt Road

- Uplevel quality of life of 3,000 agriculturists in 4 provinces
- Sticky rice products > 40 products

Thung Kula Ronghai

- Uplevel rice production of 5,197 agriculturists in 5 provinces
- Value-added rice processing 17.6 times
- Combine local identity with STI

Innovative Industry
Biorefinery Pilot Plant at EEC1

- Modify biomass to high-valued products, eg. Biomaterials, biological chemicals and nutraceuticals

BOI

- The total value of BCG investment applications amounted to 640 billion baht (from 2017 to September 2022)

BCG-Finance & Green Finance

- Values > 1,500 billion baht (2022-2067 AD)

Medical Hub
Medical Devices & Digital Platform

- Medical services accessibility increased
- COVID-19 Vaccine
- Clinical trial phase & upscale to industrial scale
- Genomic Thailand
- Increase efficiency in diagnosis, treatment & prescription
- Active Pharmaceutical Ingredient (API)
- Co-investment between public & private sector

Tourism
Happy Model

- Promote high quality tourism & subordinate cities
- Carbon Neutral Tourism
- Develop simple net carbon calculation for entrepreneurs, Hug Earth, Green Meeting

TAGTHAI

- One-stop service travel platform

Logos: ptt, Innobic, GPO, อภินิหาร

โครงการ ร้านอาหารในเชียงใหม่สู่ Zero Food Waste

สนับสนุนโดยกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ

โครงการ ร้านอาหารในเชียงใหม่สู่ Zero Food Waste

หลักการและเหตุผล

ปัญหาขยะอาหาร

- ขยะที่ผลิตขึ้น มีปริมาณ 1.45 ตัน/วัน
- 12,800 ร้าน
- ขยะจากร้านอาหาร มีปริมาณ 140 ตัน/วัน
- Food surplus
- การแยกขยะไม่ถูกต้อง
- ก๊าซเรือนกระจก
- ภาวะโลกร้อน
- CH₄ > CO₂ 25 เท่า

การแก้ปัญหาขยะอาหาร

- การวางแผนการอีโคดูตุง
- การจัดการของเสียอาหารที่ถูกต้อง
- พัฒนา Application/Platform เพื่อเป็นเครื่องมือในการประเมินร้านอาหารเข้าร่วมโครงการ Zero Food Waste
- ทำ Zero Food Waste
- มอบสัญลักษณ์ "GREEN STAR RESTAURANT"

ที่มา: สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดเชียงใหม่

กิจกรรม/การดำเนินงาน	องค์กร/สถานประกอบการ	สาขาการที่เกี่ยวข้อง	BCG Model
 งานวิ่งปลอดขยะ- (Zero Waste Running)	Plogging Pattani	กิจกรรมกีฬาและนันทนาการ	
<div style="display: flex; justify-content: space-between;"> <div style="width: 30%;"> <p>การใช้แก้วน้ำพับซิลิโคนและกรบอกน้ำ</p> <ul style="list-style-type: none"> ลดใช้ภาชนะพลาสติกภายในงาน ผู้เข้าร่วมกิจกรรมต้องเลือกว่าพกกรบอกน้ำมาเอง หรือสามารถซื้อแก้วพับซิลิโคนภายในงาน </div> <div style="width: 30%;"> <p>การแยกขยะอาหารที่แยกภายในงาน</p> <ul style="list-style-type: none"> เปลือกแอมโม แยกใส่ถุง-กราสีแดง เพื่อนำไปทำปุ๋ยหมัก และเลี้ยงไส้เดือน ใบตองและไม้เสียบไก่ย่าง แยกใส่ถุง-กราสีเขียว เพื่อนำไปทำเป็นเชื้อเพลิง </div> <div style="width: 30%;"> <p>กรเป่าไบโอบีโอดีเซล</p> <p>ของรวมวัสดุภายในงาน คือ กรเป่าที่นำมาทำไบโอดีเซลเพื่อใช้</p> </div> </div>			
<div style="display: flex; justify-content: space-between;"> <div style="width: 30%;"> <p>อาหารและขนมห่อใบตอง</p> <p>เลือกใช้บรรจุภัณฑ์อาหารที่เป็นธรรมชาติ เช่น ข้าวเหนียวห่อใบตอง</p> </div> <div style="width: 30%;"> <p>การใช้ BIB Reuse</p> <p>เลือกใช้ BIB ที่เหลือจากงานวิ่งครั้งก่อน</p> </div> <div style="width: 30%;"> </div> </div>			

amazing THAILAND

มารู้จักกับการท่องเที่ยวแบบ Carbon Neutral

การท่องเที่ยวที่จะช่วยสร้างความสมดุลให้กับสภาพอากาศ พร้อมสร้างความยั่งยืนให้กับสิ่งแวดล้อมผ่านคู่มือแนวทางการออกแบบและพัฒนาธุรกิจท่องเที่ยวที่ปล่อยคาร์บอนสุทธิเป็นศูนย์ในรูปแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-BOOK)

ดาวน์โหลดคู่มือส่งเสริมการท่องเที่ยวคาร์บอนสุทธิเป็นศูนย์
จากทางเว็บไซต์กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ
หรือทางแอปพลิเคชันกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ

กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ
กระทรวงพาณิชย์

สแกนเพื่ออ่านคู่มือในรูปแบบ E-BOOK

“ตะลุยท้าเสือสุดโก้ ซีริคาร์บอน”

“สัมผัสประสบการณ์ที่ยาวนานสุดมันส์ ลิ้มรสชาติสุดอร่อย ปล่อยคาร์บอนเป็นศูนย์”

- “อยากรู้จักเสือ ต้องเข้าป่าเสือ”**
ทำควาญช้างชุมชนสีเขียวแม่ฟ้าหลวงบุรีรัมย์
1.86 KgCO₂e
- “เลือกสุ่มไพร่”**
ตามหาชมค่าตัวไม้ “โครงการธนาคารต้นไม้”
0.39 KgCO₂e
- “เลือกสุ่มสวน”**
ชมทำข้าวสวนเกษตรอินทรีย์
ต้นกล้ามาทำอาหาร
0.00 KgCO₂e
- “เลือกสุ่มครัว”**
โฮมเมดทำ “ข้าวผัดกุดรังสุก”
เมนูเสิร์ฟจากคำอินทรีย์
4.87 KgCO₂e
- “กินป่าไม่หิว เสือร้องไห้”**
ชมพร้อมกันเมนูที่ทำจาก
วัตถุดิบในชุมชน
59.77 KgCO₂e
- “เลือกสุ่มกีฬา”**
ยิงธนูพร้อมชม “เสือร้องไห้”
0.49 KgCO₂e
- “น้ำผึ้งเรือ เสือส่งของขวัญ”**
ส่งมอบมาชมแบบบ้านแม่ฟ้าหลวงบุรีรัมย์
ชมวิถีชีวิตริมน้ำ
0.99 KgCO₂e

ราคาเริ่มต้น 450 บาท/ท่าน สำหรับ 2 ท่านขึ้นไป
สนใจติดต่อ คุณสุภาพ 082-418-7774
คุณพีรณ 081-130-3835

หมายเหตุ: โปรแกรมนี้เป็นการเปลี่ยนแปลงตามความเหมาะสม โดยคำนึงถึงความปลอดภัยและเป็นการดำเนินงานที่คำนึงถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

What is Carbon Neutral Tourism

การท่องเที่ยวคาร์บอนสุทธิเป็นศูนย์ คืออะไร ?

คำนิยาม: การท่องเที่ยวคาร์บอนสุทธิเป็นศูนย์ (Carbon Neutral Tourism) หมายถึง การท่องเที่ยวที่ปล่อยก๊าซเรือนกระจกต่ำและชดเชยการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากกิจกรรมที่ปล่อยก๊าซเรือนกระจกต่าง ๆ จนเสมือนว่าไม่มีการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากกิจกรรมการท่องเที่ยวใดๆ เลย

(ที่มา: สิ่งประดิษฐ์โดยคณะผู้วิจัย โครงการท่องเที่ยวผ่าน ไร่โต ไร่คาร์บอน สดงฉบับวิจัยสภาวะแวดล้อม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2564)
นิยามนี้เป็นส่วนหนึ่งของโครงการวิจัยเที่ยวผ่าน ไร่โต ไร่คาร์บอน

นักท่องเที่ยว → **กิจกรรมการท่องเที่ยว** → **ควบคุม/ลด** → **ชดเชยคาร์บอน (Carbon Offsetting)** → **การท่องเที่ยวคาร์บอนสุทธิเป็นศูนย์ (Carbon Neutral Tourism)**

กิจกรรมการท่องเที่ยว

- การเข้าพักแรม
- การบริโภคอาหารและเครื่องดื่ม
- การซื้อสินค้าและของกระจุกกระจิก
- การเข้าร่วมกิจกรรมการท่องเที่ยวต่าง ๆ อื่น ๆ

ควบคุม/ลด ไม่ให้เกิดการปล่อย CO₂ การใช้พลังงาน และสิ่งที่ก่อให้เกิด CO₂

- การเดินทางหรือการบินจักรยานแทนการใช้รถในการเดินทางระยะใกล้
- การรับประทานอาหารที่ปรุงขึ้นจากวัตถุดิบในท้องถิ่น
- การเลือกที่พักที่มีการบริหารจัดการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
- การทิ้งและกำจัดขยะอย่างถูกต้อง ฯลฯ

ชดเชยคาร์บอน (Carbon Offsetting)

- การปลูกต้นไม้
- สนับสนุนพลังงานทดแทน
- มีส่วนร่วมในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก

จำนวนการปล่อยก๊าซเรือนกระจก

ตัวอย่าง กิจกรรมการท่องเที่ยว ปริมาณการปล่อย CO₂ 100 tCO₂e

ตัวอย่าง การควบคุม/ลด ปริมาณการลด CO₂ 50 tCO₂e

ตัวอย่าง การชดเชยคาร์บอน ปริมาณการลด CO₂ 50 tCO₂e

ตัวอย่าง การท่องเที่ยวคาร์บอนสุทธิเป็นศูนย์ เหลือ CO₂ 0 tCO₂e

ก๊าซเรือนกระจก คือ ?

ก๊าซที่มีคุณสมบัติกักความร้อน ทำให้อุณหภูมิของโลกร้อนขึ้น ได้แก่ CO₂, CH₄, N₂O และก๊าซเรือนกระจกอื่น ๆ ซึ่งเกิดจากกิจกรรมต่าง ๆ ของมนุษย์ อาทิ การผลิตพลังงาน การขนส่ง การจัดการของเสีย การเกษตร การอุตสาหกรรมและการใช้ผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ของคน การบริโภคเชื้อเพลิงฟอสซิลในรูปแบบต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน ได้แก่ อุตสาหกรรมอาหารและสิ่งทอ เป็นต้น ซึ่งส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศอันนำไปสู่ภัยพิบัติธรรมชาติ เช่น น้ำท่วม ภัยแล้ง ฯลฯ

ความหมาย

CO₂ คือ ก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์
N₂O คือ ก๊าซไนตรัสออกไซด์

CH₄ คือ ก๊าซมีเทน
tCO₂e คือ หน่วยเทียบคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า

วัตถุประสงค์โครงการเที่ยวผ่าน ไร่โต ไร่คาร์บอน

- เพื่อศึกษาปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกโดยออกไซด์เทียบเท่าจากกิจกรรมการท่องเที่ยวหลักในจังหวัดน่าน
- เพื่อพัฒนารูปแบบการท่องเที่ยวคาร์บอนต่ำสำหรับการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในจังหวัดน่านเพื่อนำไปสู่แหล่งท่องเที่ยวคาร์บอนสุทธิเป็นศูนย์

โครงการเที่ยวผ่าน ไร่โต ไร่คาร์บอน: การพัฒนาฐานการท่องเที่ยวคาร์บอนต่ำสู่เมืองคาร์บอนสุทธิเป็นศูนย์ จังหวัดน่าน เพื่อทำให้นักท่องเที่ยวสามารถปล่อยคาร์บอนสุทธิเป็นศูนย์
Toward a Carbon Neutral Destination: Developing low-carbon based tourism for Sustainable Tourism in Nan Province
มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากกิจกรรมการท่องเที่ยวหลักในจังหวัดน่าน

กลุ่มจักสานวิสาหกิจชุมชนบ้านต๋าม
(Community enterprise of bamboo wicker group by Ban Tam)

ที่อยู่: กลุ่มจักสานวิสาหกิจชุมชนบ้านต๋าม ตำบลบ่อสัก อำเภอมะนัง จังหวัดน่าน เวลาทำการ: ทุกวัน เวลา 08.00 - 16.00 น.
☎️ **สนใจติดต่อ:** 094 - 2344770 (แม่ศรีธรรม)

กลุ่มจักสานวิสาหกิจชุมชนบ้านต๋าม เป็นการผลิตสินค้าที่มาจากวัสดุที่มีอยู่ในชุมชนเป็นหลักคือไม้ไผ่ ซึ่งเป็นพืชที่ปลูกกันมากในชุมชน ชาวบ้านจึงรวมกันเป็นกลุ่มจักสานวิสาหกิจชุมชนบ้านต๋าม ร่วมกันสร้างสรรค้ผลิตภัณฑ์จากท้องถิ่นคือการนำไม้ไผ่มาทำเป็นผลิตภัณฑ์ ไม้สานเป็น ชั้นงานต่าง ๆ ทำให้เกิดการสร้างสรรค์ สรรค์สร้างให้คนในชุมชน

H I G H L I G H T

สินค้าและผลิตภัณฑ์จักสาน
ภายในวิสาหกิจชุมชนมีการจำหน่ายผลิตภัณฑ์จักสานในชุมชนไม่ว่าจะเป็นของใช้ เครื่องใช้ในครัวเรือน และภาชนะบรรจุสิ่งของต่าง ๆ เช่น โถไม้ข้าว จานบวบก ตะอม ตะกร้า กระติบข้าว หมวก พาน และสิ่งของอื่น ๆ ที่จัดทำขึ้นในภาคพื้นถิ่น

A C T I V I T Y

กิจกรรมกลุ่มจักสานวิสาหกิจชุมชนบ้านต๋าม
กลุ่มจักสานวิสาหกิจชุมชนบ้านต๋าม มีกิจกรรมการเรียนรู้การสานเครื่องครัวและของเล่นชิ้นเล็ก ๆ ได้แก่ 1. การสาน ตะกร้า เบ็ดควมเชือกของชาวอีสานา ซึ่งเชื่อว่าช่วยป้องกันสิ่งชั่วร้าย โสฬิที่หนีออกไป 2. การสานพานของชาวนานา คนสมัยก่อนที่ทำการเกษตรจะเอาไปปักไว้ตามทุ่งนา เพื่อป้องกันแมลงกัดกินข้าว 3. การสานของเล่นรูปม้า มีการเห็นความสนใจต่อการนำของเล่นเป็นสินค้า และ 4. การสานจานบวก หรือภาชนะที่ใส่ของอาหาร โดยผู้เห็นพ้องที่จะนำมาทำเป็นของระลึกให้กับคนที่บ้านได้

หมายเหตุ หากต้องการสั่งซื้อสินค้าจำนวนมากหรือต้องการเข้าร่วมกิจกรรมต้องแจ้งล่วงหน้า

บทความ: เชี่ยวคนคนเดิน (ภาคช่วงเมืองน่าน) อย่างไรให้คาร์บอนต่ำ - วารสารสิ่งแวดล้อม สถาบันวิจัยสภาวะแวดล้อม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (chula.ac.th)

ผลการประเมินปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่ลดลงของกิจกรรม “ติ้วข้าว มาช่วง เที่ยวอย่างไร ให้ไรยะ”

วันที่ 8-10 เมษายน 2565 ระยะเวลา 3 วัน
ณ บริเวณถนนคนเดินภาคช่วงเมืองน่าน จังหวัดน่าน

การแจกตะกร้าไม้ไผ่ เพื่อลดการใช้ถุงพลาสติก

- มีผู้ซื้อตะกร้าไม้ไผ่ จำนวน 305 ใบ
- สามารถลดปริมาณถุงหิ้วพลาสติก จำนวน 2,440 ใบ จากการศึกษาของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พบว่า คนไทยใช้ถุงพลาสติกเฉลี่ย คนละ 8 ใบ ต่อวัน
- ค่าการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการลดการใช้ถุงพลาสติก ประเภท High Density Polyethylene (HDPE) เท่ากับ **204.57 kgCO₂e** หรือ **10.92 tCO₂e/ปี**
- คิดเป็นมูลค่าคาร์บอนเครดิตเท่ากับ **1,314 บาท/กิจกรรม**

การปล่อยก๊าซเรือนกระจกของนักท่องเที่ยว

- ปล่อย **CO₂** เฉลี่ย **0.08 kgCO₂e/คน**
- นักท่องเที่ยว ผู้ใช้บริการ ปล่อย **CO₂** **15.9 tCO₂e/ปี**
- ปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่ลดลงเทียบกับการส่งไปกำจัดยังหลุมฝังกลบ **127.7 tCO₂e/ปี**
- คิดเป็นมูลค่าคาร์บอนเครดิตจากปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่ลดลง **15,362 บาท/ปี**

(ราคาเฉลี่ยคาร์บอนเครดิตต่อตัน 120.3 บาท ณ วันที่ 4 สิงหาคม 2565)

เที่ยวเท่ที่ เกินกว่าใคร ใส่ใจคน รักษ์โลก

- 1. วิจัยโลกก่อนออกเดินทาง**
วางแผนการท่องเที่ยวของคุณสถานที่ท่องเที่ยว ที่พัก ศึกษาเส้นทาง และเตรียมสัมภาระที่จำเป็นไว้ล่วงหน้า
- 2. การเดินทาง**
ลองเปลี่ยนการเดินทางด้วยรถขนส่งสาธารณะ เป็นรถโดยสารสาธารณะ เช่น รถไฟ รถทัวร์ ขาที่ไว้ใช้ได้ในอนาคต ในแบบที่ใส่ใจสิ่งแวดล้อม
- 3. ใช้จักรยานเป็นทางเลือก**
การใช้จักรยาน รถมอเตอร์ไซค์ใช้การมานานๆ ในท้องถิ่น นอกจากจะไว้ใช้ ออกกำลังกายแล้ว ยังได้สัมผัสวิถีชีวิต และบรรยากาศของสถานที่ท่องเที่ยวอีกด้วย
- 4. ที่พักที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม**
เลือกพักโรงแรมที่ใส่ใจ และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รวมทั้งช่วยกันปิดไฟ ปิดน้ำ ถังขยะเต็มแล้วรีบแจ้งพนักงานทำความสะอาด เพื่อหลีกเลี่ยงการทิ้งขยะในถังขยะที่ผิดประเภท
- 5. สัมภาระที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม**
พกของใช้ที่จำเป็นติดตัวไปด้วย น้ำดื่มพกพาที่สะอาด รวมถึงใช้บรรจุภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพื่อลดขยะพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวทิ้ง
- 6. เที่ยวแบบมีจิตสำนึกต่อสิ่งแวดล้อม**
เที่ยวอย่างมีจิตสำนึก ไม่ทิ้งขยะไว้กับสถานที่ท่องเที่ยว ใช้กับสถานที่ท่องเที่ยวที่ช่วยกันรักษาธรรมชาติของสถานที่ท่องเที่ยวทุกที่ที่ไป รวมทั้งปฏิบัติตามข้อกำหนดในการรักษาสิ่งแวดล้อมของสถานที่ต่างๆ อย่างเคร่งครัด

ช่องทางติดต่อ Facebook : GonorThailand / Line OA : @gonorThailand

One Day Trip "ปั่นจักรยาน" --หัวเมืองน่าปั่น--

- 1. วัดทุ่งนารี วัดพระธาตุทุ่งนารี**
- ชมความงามของวัดทุ่งนารี
- ชมพระธาตุทุ่งนารี
- ชมวิวทิวทัศน์ของทุ่งนารี
- 2. บ้านขาม**
- ชมความงามของบ้านขาม
- ชมวิถีชีวิตของชาวบ้าน
- 3. บ้านนา**
- ชมความงามของบ้านนา
- ชมวิถีชีวิตของชาวบ้าน
- 4. บ้านนา**
- ชมความงามของบ้านนา
- ชมวิถีชีวิตของชาวบ้าน
- 5. บ้านนา**
- ชมความงามของบ้านนา
- ชมวิถีชีวิตของชาวบ้าน
- 6. บ้านนา**
- ชมความงามของบ้านนา
- ชมวิถีชีวิตของชาวบ้าน
- 7. บ้านนา**
- ชมความงามของบ้านนา
- ชมวิถีชีวิตของชาวบ้าน
- 8. บ้านนา**
- ชมความงามของบ้านนา
- ชมวิถีชีวิตของชาวบ้าน
- 9. บ้านนา**
- ชมความงามของบ้านนา
- ชมวิถีชีวิตของชาวบ้าน
- 10. บ้านนา**
- ชมความงามของบ้านนา
- ชมวิถีชีวิตของชาวบ้าน

ช่องทางติดต่อ Facebook : GonorThailand / Line OA : @gonorThailand

BCG กู้กับการท่องเที่ยว

- เลือกใช้ Application จองออนไลน์ หรือใช้ e-ticket
- เลือกท่องเที่ยวชุมชน กิจกรรมท่องเที่ยวแบบ eco-friendly ช่วยสร้างรายได้ให้กับคนในท้องถิ่น
- วางแผนท่องเที่ยวล่วงหน้า เพื่อลด carbon footprint ลดมลพิษ ประหยัดน้ำมัน
- อุดหนุนของฝากจากท้องถิ่น สร้างงาน สร้างรายได้สู่ชุมชน
- ท่องเที่ยวเมืองรอง เพื่อช่วยกระจายรายได้สู่ท้องถิ่น
- เดินทางท่องเที่ยวในช่วงวันธรรมดา เพื่อลดความหนาแน่นในสถานที่ท่องเที่ยว
- ท่องเที่ยวอย่างมีความรับผิดชอบ ศึกษาและปฏิบัติตามระเบียบของแหล่งท่องเที่ยวที่ไปเยือน

เส้นทางการท่องเที่ยวคาร์บอนต่ำ

1 **โรงแรมบ้านบุติก**
ต้นแบบโรงแรมสีเขียวระดับ Gold

2 **วังเมืองน่าน**
มือเขี่ยรถเข็นโลกด้วยขันไตทอง
ถนนคนเดินต้นแบบ
ปลอดโฟม 100%
มีระบบการคัดแยกขยะ 9 แยก
เพื่อสิ่งแวดล้อมที่ดีของน่าน

3 **วัดพระธาตุแช่แห้ง**
อารามหลวงคู่เมืองน่าน
พระธาตุประจำปีเถาะ
หนึ่งในเส้นทางล่องน่านขามแลง

4 **Voila**
ร้านอาหารแบบตะวันตก จากวัตถุดิบอินทรีย์
และวัตถุดิบท้องถิ่นของน่าน สู่เมนูพิเศษตามฤดูกาล

5 **ร้านกาแฟ เอราบัก้า**
ร้านกาแฟรักษ์โลก เมล็ดกาแฟ
จากวัตถุดิบอินทรีย์

6 **ศูนย์ OTOP น่าน**
ศูนย์รวมสินค้าท้องถิ่น สะท้อนเอกลักษณ์น่าน
และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

7 **ร้านเฮือนภูคา**
ร้านอาหารพื้นเมืองของน่าน
ด้วยวัตถุดิบท้องถิ่นจาก
เกษตรกรรายย่อย

8 **โรงแรมบ้านน่าน**
โรงแรมรักษ์โลก อาหารเช้าว
จากวัตถุดิบอินทรีย์
และผลิตภัณฑ์จากท้องถิ่นน่าน

Facebook Fanpage : เก็บบ้าน ไร่ใจ ไร่คาร์บอน

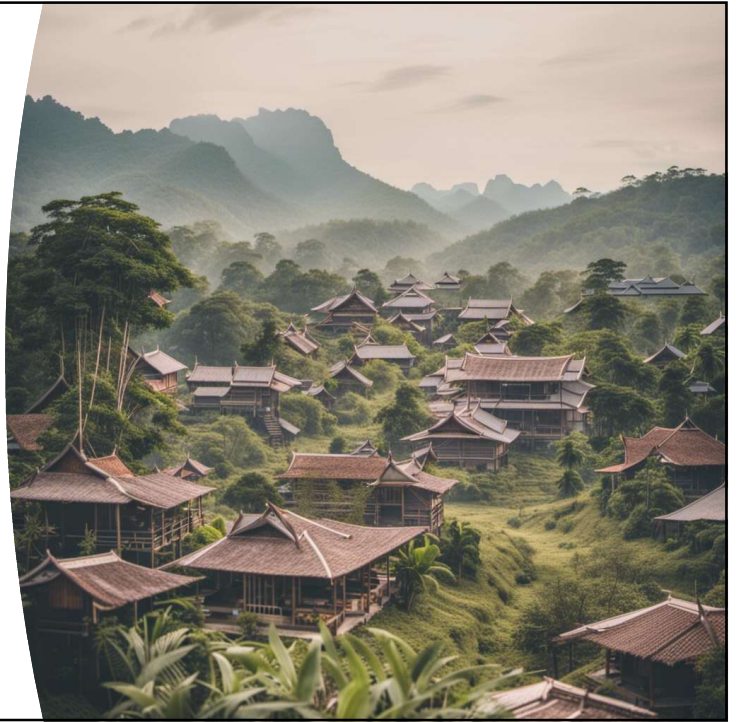
ขอให้เรียงลำดับขั้นตอนการพัฒนาการท่องเที่ยวปล่อยคาร์บอนสุทธิเป็นศูนย์

1. พัฒนาออกแบบกิจกรรมท่องเที่ยวเพื่อลดการปล่อยคาร์บอน
2. ซื้อคาร์บอนเครดิตชดเชยการปล่อย
3. ประเมินศักยภาพความพร้อมการพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยว
4. คำนวณหาค่าคาร์บอนฟุตพริ้นท์
5. เก็บข้อมูลทรัพยากรที่ใช้ในการจัดกิจกรรมท่องเที่ยวในเส้นทาง

- ## ขั้นตอนการพัฒนาการท่องเที่ยวให้สอดคล้องกับ BCG Model
1. สำรวจ **ทุนชุมชนที่มี** ในพื้นที่ (ทุนธรรมชาติ ทุนกายภาพ ทุนสังคม ทุนวัฒนธรรม ทุนมนุษย์ ทุนการเงิน)
 2. คัดเลือก**ทุนที่โดดเด่น เป็นเอกลักษณ์ และมีศักยภาพ** ด้านตลาด และสานต่อ พัฒนาต่อไปได้
 3. สร้าง **คุณค่า** โดยการหาแนวทาง การ แปรรูป หรือ พัฒนา ด้วยความคิดสร้างสรรค์ และต่อยอดสู่นวัตกรรม ที่มีงานวิจัย
 4. การ**เชื่อมโยง** กับหน่วยงานวิจัย ภาคีเครือข่าย ให้มีความเป็นมืออาชีพ มีมาตรฐานและความปลอดภัย รวมถึงเชื่อมโยงด้านตลาดกับพันธมิตร เช่น โรงแรม ร้านอาหาร
 5. การ**พัฒนาองค์ความรู้** ให้กับบุคลากร ที่มีความพร้อมและความสนใจ
 6. การ**เลือกตลาด และ สื่อสาร** ไปยังกลุ่มเป้าหมาย โดยเน้น **คุณค่า** ของสินค้าและบริการ
 7. การ**ประเมินด้านมาตรฐาน ด้านการตลาด ความพึงพอใจ** เพื่อการพัฒนาต่อยอด

Key Takeaways

หน่วยที่ 3

การท่องเที่ยวและเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน

(Tourism and Sustainable Development Goals : SDGs)

การท่องเที่ยวและเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน
TOURISM AND SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS (SDGS)

Sustainable Tourism

การท่องเที่ยวยั่งยืน (UNWTO)

Tourism that takes full account of its current and future economic, social and environmental impacts, addressing the needs of visitors, the industry, the environment and host communities

การท่องเที่ยวที่คำนึงถึงผลกระทบทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมทั้งในปัจจุบันและอนาคต โดยคำนึงถึงความต้องการของผู้มาเยือน อุตสาหกรรม สิ่งแวดล้อม และชุมชนเจ้าบ้าน

INCLUSIVE AND SUSTAINABLE ECONOMIC GROWTH

SOCIAL INCLUSIVENESS, EMPLOYMENT AND POVERTY REDUCTION

RESOURCE EFFICIENCY, ENVIRONMENTAL PROTECTION AND CLIMATE CHANGE

CULTURAL VALUES, DIVERSITY AND HERITAGE

MUTUAL UNDERSTANDING, PEACE AND SECURITY

SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS AND WORLD OF TOURISM

เป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืนกับโลกการท่องเที่ยว

Sustainable Tourism

การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (UNWTO)

1. Make optimal use of environmental resources that constitute a key element in tourism development, maintaining essential ecological processes and helping to conserve natural heritage and biodiversity. ใช้ทรัพยากรสิ่งแวดล้อมให้เกิดประโยชน์สูงสุด ซึ่งเป็นองค์ประกอบหลักในการพัฒนาการท่องเที่ยว รักษากระบวนการทางนิเวศวิทยาที่สำคัญและช่วยอนุรักษ์มรดกทางธรรมชาติและความหลากหลายทางชีวภาพ
2. Respect the socio-cultural authenticity of host communities, conserve their built and living cultural heritage and traditional values, and contribute to inter-cultural understanding and tolerance. เคารพความถูกต้องทางสังคมและวัฒนธรรมของชุมชนเจ้าภาพ อนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมที่สร้างขึ้นและมีชีวิต รวมถึงคุณค่าดั้งเดิม ตลอดจนสนับสนุนให้เกิดความเข้าใจระหว่างวัฒนธรรมและการยอมรับซึ่งกันและกัน
3. Ensure viable, long-term economic operations, providing socio-economic benefits to all stakeholders that are fairly distributed, including stable employment and income-earning opportunities and social services to host communities, and contributing to poverty alleviation. ดำเนินการทางเศรษฐกิจในระยะยาว ให้ประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคมแก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งหมดที่มีการกระจายอย่างเป็นธรรม รวมถึงโอกาสการจ้างงานที่มั่นคงและการหารายได้ และบริการสังคมแก่ชุมชนที่เป็นเจ้าภาพ และมีส่วนร่วมในการบรรเทาความยากจน

Principles of Sustainable Tourism Development

หลักการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

องค์การการท่องเที่ยวโลกแห่งสหประชาชาติ (United Nations World Tourism Organization: UNWTO) กำหนดหลักการเบื้องต้นในการพัฒนา 'การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน' ไว้ดังนี้

- คำนึงถึงขีดความสามารถของธรรมชาติ หรือ ขีดความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยว (Carrying Capacity)
- สนับสนุนการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนและความต้องการของชุมชน
- กระจายผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจอย่างเป็นธรรมให้กับคนในท้องถิ่น
- ส่งเสริมประสบการณ์ที่มีคุณค่ากับนักท่องเที่ยวที่มาเยือน
- เข้าใจและเรียนรู้สภาพเฉพาะของพื้นที่ ทรัพยากร ขนบธรรมเนียม/วัฒนธรรม/วิถีชีวิต
- ส่งเสริมการออกแบบที่เป็นกับสถาปัตยกรรมท้องถิ่นและใช้วัสดุในท้องถิ่น
- ผลิตงานการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในแผนพัฒนาทั้งระดับท้องถิ่น ภูมิภาค และประเทศ
- พัฒนาข้อมูลสำหรับการตัดสินใจและติดตามตรวจสอบ

เป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS

ขจัดความยากจนทุกรูปแบบในทุกพื้นที่

ร้านอาหารริมทาง

ตลาดบงน้ำผึ้ง

2 ความอดอยาก
ต้องหมดไป

ยุติความหิวโหย บรรลุความมั่นคงทางอาหารและยกระดับโภชนาการ
และส่งเสริมเกษตรกรรมที่ยั่งยืน

ตำบลช้างซ้าย จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ท่องเที่ยวเชิงเกษตร

สร้างหลักประกันว่าคนมีชีวิตที่มีสุขภาพดีและส่งเสริมความเป็นอยู่ที่ดีสำหรับทุกคนในทุกวัย

ท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ และแพทย์แผนไทย

สร้างหลักประกันว่าทุกคนมีการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างครอบคลุมและเท่าเทียม และสนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต

ศูนย์การเรียนรู้ฉะเชิงเทรา

บรรลุความเท่าเทียมระหว่างเพศ และเสริมอำนาจให้แก่สตรีและเด็กหญิง

มูลนิธิโครงการหลวง ได้ศึกษาการเปลี่ยนแปลงคุณภาพชีวิต และบทบาทของกลุ่มสตรี 7 ชาติพันธุ์ ให้เท่าเทียมและมีบทบาทในครอบครัว

Pride Month ส่งเสริมการท่องเที่ยว

6

น้ำสะอาดและ
สุขอนามัย

สร้างหลักประกันว่าจะมีการจัดให้มีน้ำและสุขอนามัยสำหรับทุกคนและมีการบริหารจัดการที่ยั่งยืน

โครงการน้ำดื่มชุมชนบ้านธรรมชาติแหลมงอบ

น้ำประปาสะอาดดื่มได้

7

พลังงานสะอาด
ที่เชื่อถือได้

สร้างหลักประกันให้ทุกคนสามารถเข้าถึงพลังงานสมัยใหม่ที่ยั่งยืน ในราคาที่ย่อมเยา

กองทุนแสงอาทิตย์
วัดป่าวัดป่าศรีแสงธรรมอุบลราชธานี

การใช้รถโซล่าเซลล์สูบน้ำเคลื่อนที่ จ. กำแพงเพชร

ส่งเสริมการเติบโตทางเศรษฐกิจที่ต่อเนื่อง ครอบคลุม และยั่งยืน การจ้างงานเต็มที่มีประสิทธิภาพ และการมีงานที่เหมาะสมสำหรับทุกคน

ตลาดน้ำอัมพวา

ท่องเที่ยวเชิงเกษตร

9

โครงสร้างพื้นฐาน
นวัตกรรมและ
อุตสาหกรรม

สร้างโครงสร้างพื้นฐานที่มีความทนทาน ส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรม
ที่ครอบคลุมและยั่งยืน และส่งเสริมนวัตกรรม

Before

After

ถนนคนเดินเชิงถนน ไร่สาย

ถนนสวยงามด้วยต้นตะแบก, จ.ตาก และ จ.พะเยา

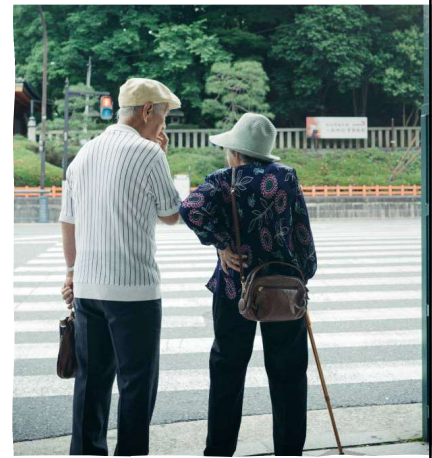
ถนนเฉลิมบูรพาชลทิศ จ.จันทบุรี

10 ลดความเหลื่อมล้ำ

ลดความไม่เสมอภาคภายในประเทศและระหว่างประเทศ

การขนส่งสาธารณะและคำหนึ่งเป็นพิเศษถึงกลุ่มคนที่อยู่ในสถานการณ์ที่เปราะบาง

ย้อนอดีต “ย่านกลางคืน”

เยาวราช

ปกป้องและคุ้มครองมรดก
ทางวัฒนธรรมและทาง
ธรรมชาติ

กลุ่มป่าแก่งกระจาน
มรดกโลกแห่งที่ 6 ของไทย

การ **แยกขยะ** ให้มีประสิทธิภาพ...
ควร **เริ่ม** จากต้นทาง **ที่บ้านท่าน**

- ขยะเศษสลายได้
- ขยะรีไซเคิล
- ขยะอันตราย
- ขยะทั่วไป

ลดผลกระทบทางลบของเมืองต่อสิ่งแวดล้อม

12 มรดกและผลัด
อย่างมีความรับผิดชอบ

สร้างหลักประกันให้มีรูปแบบการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน

ดำเนินการเร่งด่วนเพื่อรับมือกับ
การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

การปล่อยก๊าซเรือนกระจก

จำกัดการเพิ่มขึ้นของอุณหภูมิเฉลี่ยของ
โลกได้ถึงสององศาเซลเซียส

10 วิธีใกล้ตัว
รักษาสิ่งแวดล้อม

1. ใช้ผ้าแทนทิชชู

2. แยกขยะ

3. ใช้ถุงพลาสติกซ้ำ

4. รักษาช่วยลดมลพิษ

5. ปลุกต้นไม้ในบ้าน

6. ทิ้งขยะให้ถูกที่

7. ลดการใช้ไฟฟ้า

8. ไม่เผาขยะ

9. ใช้ถุงผ้า

10. ใช้หลอดประหยัดไฟ

www.chiangmainews.co.th @chiangmainews

13 แก้ปัญหาโลกร้อน

ปฏิบัติการอย่างเร่งด่วน
เพื่อต่อสู้การเปลี่ยนแปลงสภาพ
ภูมิอากาศและผลกระทบ
ที่เกิดขึ้น

-

1. ใช้รถขนส่งสาธารณะ รถจักรยานหรือการเดินทางแทนการใช้รถยนต์
-

2. ตระหนักถึงความเป็นอยู่ของธรรมชาติอยู่เสมอ ไม่ทำร้ายหรือทำลาย
-

3. พกขวดน้ำดื่มส่วนตัว รวมทั้งช้อนส้อมและหลอด เพื่อหลีกเลี่ยงการใช้พลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวแล้วทิ้ง
-

4. ช่วยประหยัดน้ำและไฟเมื่อออกจากที่พัก หรือไม่เปลี่ยนผ้าขนหนูโดยไม่จำเป็น
-

5. ใช้บริการโรงแรม ที่พัก และทัวร์ ที่ใส่ใจต่อสิ่งแวดล้อม
-

6. พกอุปกรณ์อาบน้ำแบบรีฟิล เมื่อเข้าใช้บริการโรงแรมที่พัก เพื่อลดการเกิดขยะจากอุปกรณ์อาบน้ำใช้แล้วทิ้ง

อนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากมหาสมุทร ทะเล และทรัพยากรทางทะเลอย่างยั่งยืน เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

รู้หรือไม่ว่า

ประเทศไทย ติดอันดับ 5 ของประเทศที่ปล่อยขยะพลาสติกมหาสมุทรมากที่สุด และในปี 2593 เราจะมีขยะจำนวนมากกว่าปลาในมหาสมุทรเสียอีก

มลพิษทางทะเลจากกิจกรรมบนแผ่นดิน รวมถึงขยะทะเลและมลพิษของสารอาหาร

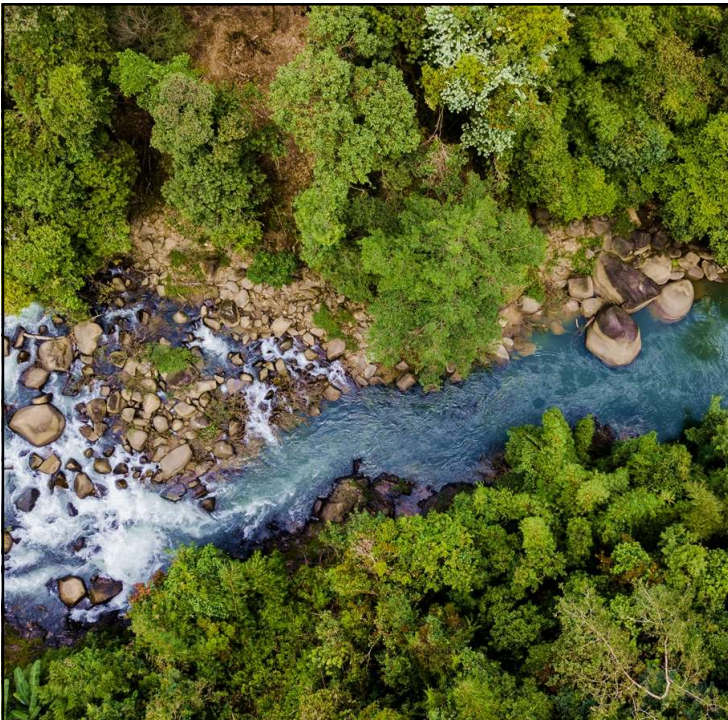

15

ระบบนิเวศบนบก

ปกป้อง ป่าไม้ และสนับสนุนการใช้ระบบนิเวศบนบกอย่างยั่งยืน จัดการป่าไม้
อย่างยั่งยืนต่อสู้การกลายสภาพเป็นทะเลทราย หยุดการเสื่อมโทรมของที่ดินและ
พื้นที่สภาพดิน และหยุดยั้งการสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ

อนุรักษ์ ป่าไม้ และใช้
ประโยชน์ระบบนิเวศบนบก

หยุดยั้งการตัดไม้ทำลายป่า
พื้นที่ป่าที่เสื่อมโทรม

ป้องกันการกลายสภาพเป็นทะเลทราย
พื้นที่แผ่นดินที่เสื่อมโทรม

อนุรักษ์ระบบนิเวศและความ
หลากหลายทางชีวภาพเขา

ใช้ประโยชน์ทรัพยากรพันธุกรรมอย่าง
เท่าเทียมและยุติธรรม

ยุติการค้าและขนย้ายชนิด
พันธุ์พืชและสัตว์คุ้มครอง

16 สันติภาพ ยุติธรรม และสถาบันที่เข้มแข็ง

ส่งเสริมสังคมที่สงบสุขและครอบคลุม
เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ให้ทุกคนเข้าถึงความ
ยุติธรรม และสร้างสถาบันที่มีประสิทธิภาพ
รับผิดชอบ และครอบคลุมในทุกระดับ

แรงงานผิดกฎหมาย แรงงานเด็ก คำประเวณี
ปัญหาคำบุชย์กระทบเศรษฐกิจไทยต้องเร่งแก้

ยังทะลักไม่หยุด

แรงงานต่างด้าวชาวเมียนมาลักลอบหลบหนีเข้าเมืองแบบผิดกฎหมาย
รอที่จะเดินทางไปประเทศมาเลเซีย

17 ร่วมมือเพื่อพิชิต
เป้าหมายการพัฒนา
ที่ยั่งยืน

เสริมความเข้มแข็งให้แก่งlobalการดำเนินงานและฟื้นฟูหุ้นส่วน
ความร่วมมือระดับโลกเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

กรมการท่องเที่ยวร่วมประกาศปฏิญญาเกาะเต่าพร้อม 21 ชาติเกาะ 23
พันธมิตรปกป้องท่องเที่ยวไทยสู่ความยั่งยืน

พิธีมอบเครื่องหมายรับรองมาตรฐานการท่องเที่ยวไทย (Thailand Tourism
Standard) ของกรมการท่องเที่ยว

ทำไมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

SUSTAINABLE TOURISM

WHY TOURISM MATTERS

- 10% GLOBAL GDP (DIRECT, INDIRECT AND INDUSTRY IMPACT)
- THE INDUSTRY OF TOURISM IS RESPONSIBLE FOR 235 MILLION JOBS IN THE WORLD
- MAIN INCOME SOURCE FOR MANY DEVELOPING COUNTRIES
- THERE WILL BE 1.8 BILLION OF INTERNATIONAL TOURISTS BY 2030

WHY TOURISM MUST CHANGE

- WITH CERTAIN TYPES OF TOURISM (TOUR OPERATORS, RESORTS), LESS THAN 10% OF PROFIT IS LEFT TO BENEFIT LOCALLY
- ONE NIGHT IN HOTEL PRODUCES ABOUT 30kg OF CO₂
- THE INDUSTRY OF TOURISM IS THE FOURTH SOURCE OF POLLUTION IN EUROPE

HOW TO MAKE TOURISM MORE SUSTAINABLE

- WHENEVER POSSIBLE, DON'T TRAVEL WITH THE AIRPLANE; THE TRAIN CONSUMES 10 TIMES LESS
- RISE A BIKE EVEN ON HOLIDAY
- WHEN ABROAD, BUY ORGANIC FOOD AND LOCAL PRODUCTS
- CHOOSE AN ECO-FRIENDLY ACCOMMODATION WITH ECOBnb.COM

ecobnb

หลักการเบื้องหลังเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน

01

การพัฒนาที่ครอบคลุม
Inclusive Development

02

การพัฒนาที่เป็นสากล
Universal Development

03

การพัฒนาอย่างบูรณาการ
Integrated Development

04

การพัฒนาที่เน้นระดับท้องถิ่น
Locally-focused Development

05

การพัฒนาที่ขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยี
Technology-driven Development

สวนลอยฟ้าเจ้าพระยา

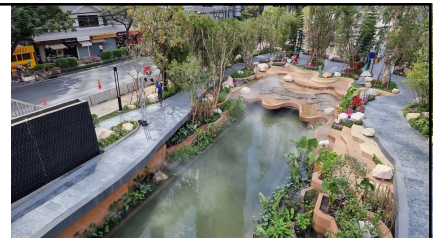

คลองโอง่าง

คลองโอง่าง

คลองชองนทรี

คลองผดุงกรุงเกษม ที่ขุดเสร็จตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 4 ปี 2395

คลองผดุงกรุงเกษมในสมัยรัชกาลที่ 4

45

สามพรานโมเดล

โมเดลธุรกิจเกื้อกูลสังคมบนหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
การขับเคลื่อนสังคมอินทรีย์ และการค้าที่เป็นธรรม

สวนสามพราน
SUAN SAMPRAN

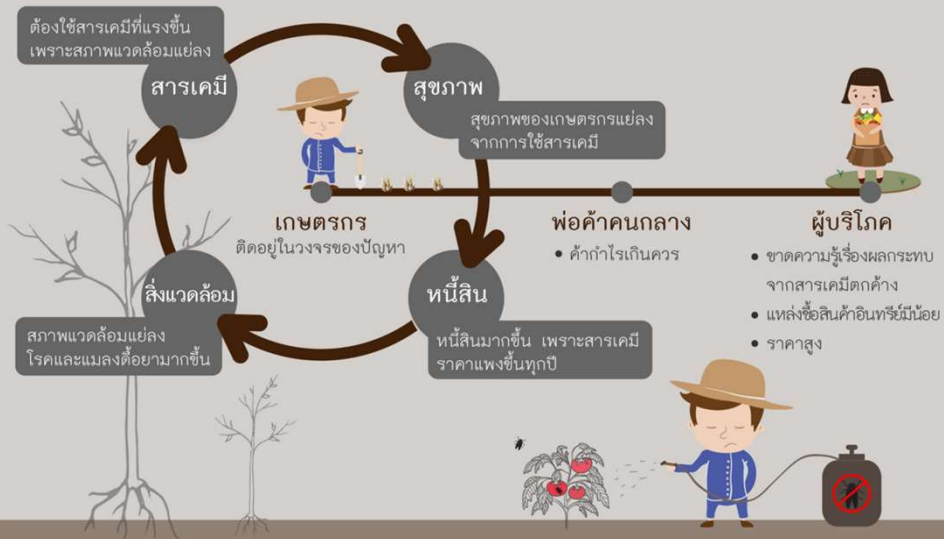

ภาพรวม

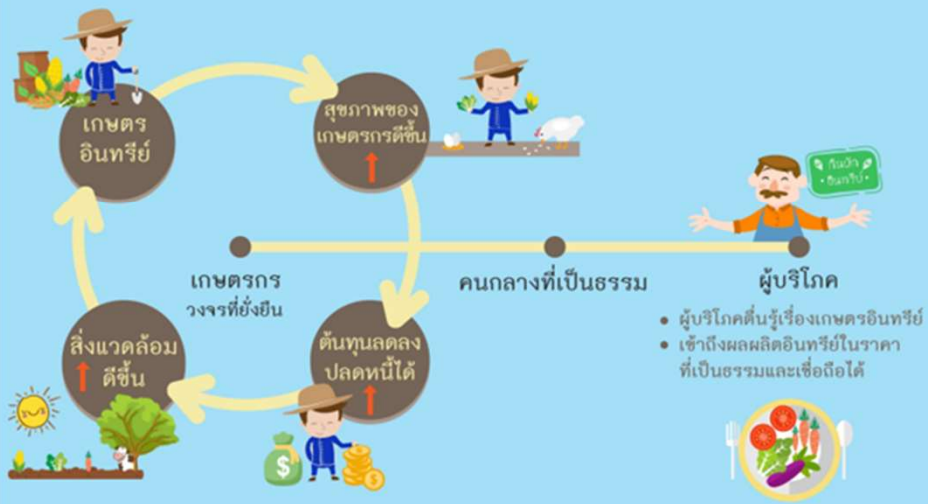

ระบบอาหารที่ไม่สมดุล

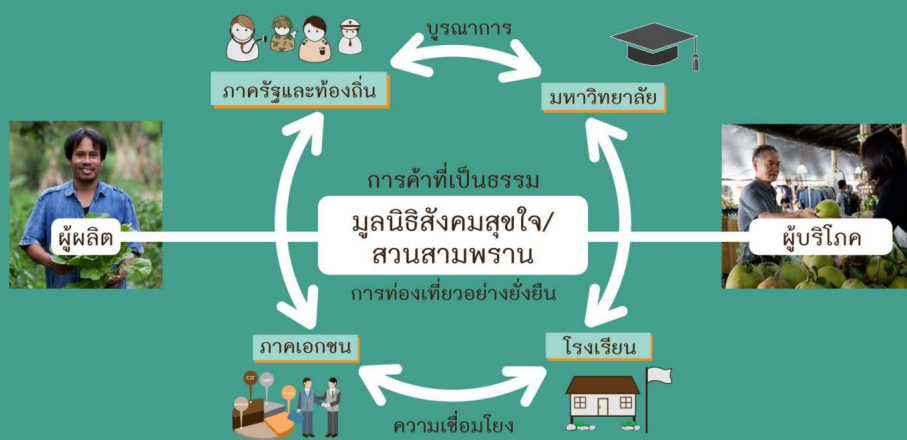
สาเหตุของปัญหาสุขภาพ สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ สังคม

ทางออก - ระบบอาหารที่สมดุล ผ่านห่วงโซ่คุณค่าระหว่างผู้ปลูกและผู้บริโภค

สามพรานโมเดล ...เป็น platform ขับเคลื่อนระบบอาหารยั่งยืน

การบูรณาการขับเคลื่อน สามพรานโมเดล (PPP)

ทุนสนับสนุนจาก สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

ต้นน้ำ/ ผู้ผลิต

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (บางเขน)

- คณะเศรษฐศาสตร์
 - งานวิจัยร่วมกับสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์
- คณะเกษตร
 - พัฒนาองค์ความรู้ด้านเกษตรอินทรีย์

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (กำแพงแสน)

- คณะวิศวกรรมศาสตร์
 - การพัฒนากลุ่มเกษตรกร
 - โครงการเกษตรอินทรีย์ในโรงเรียน
 - กระจายต้นน้ำจากวัสดุธรรมชาติ

มหาวิทยาลัยมหิดล (CMMU)

- การบริหารจัดการความรู้ (KM)

มหาวิทยาลัยแม่โจ้

- เมล็ดพันธุ์พื้นบ้านและปัจจัยการผลิต

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

- กรมพัฒนาที่ดิน
 - โครงการพัฒนาระบบ PGS ร่วมกับมูลนิธิเกษตรอินทรีย์ไทย

กระทรวงพาณิชย์

- กรมการค้าภายใน
 - โครงการ Organic Village

กลางน้ำ/ แปรรูป

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (กำแพงแสน)

- คณะวิศวกรรมศาสตร์
 - โครงการ Farm to Firm และระบบโลจิสติกส์
 - www.sookjaiorganics.com
 - ความรู้ด้านการจัดการหลังการเก็บเกี่ยว
 - การแปรรูปผลิตภัณฑ์อินทรีย์
 - การตรวจสอบย้อนกลับ

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (บางเขน)

- คณะเกษตร/ คณะวิทยาศาสตร์
 - การแปรรูปผลิตภัณฑ์อินทรีย์

กระทรวงพาณิชย์

- กรมการค้าภายใน
 - โครงการศูนย์กระจายสินค้าอินทรีย์

กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

- Food Innopolis
 - Organic Food Maker Space

ปลายน้ำ/ ผู้บริโภค

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (SASIN)

- การตลาดและการศึกษาพฤติกรรมผู้บริโภค

มหาวิทยาลัยมหิดล (MT)

- ทำการวิจัยเรื่องสุขภาวะของผู้บริโภค

สำนักงานส่งเสริมการจัดประชุมและนิทรรศการ (TCCEB)/ สมาคมส่งเสริมการจัดประชุมนานาชาติ (TICA)/ สมาคมโรงแรมไทย (THA)

- โครงการ Farm to Functions การซื้อข้าวระหว่างกลุ่มธุรกิจโรงแรมและศูนย์ประชุมกับกลุ่มเกษตรกร

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

- ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรอินทรีย์และการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน Organic Tourism
- ร่วมจัดงานสังคมสุขใจ

กระทรวงพาณิชย์

- กรมการค้าภายใน
 - โครงการ Organic Farm Outlet
 - ร่วมจัดงานสังคมสุขใจ

ถอดบทเรียนโครงการ โดยมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (บางเขน)

ช่องทางการตลาด

สวนสามพราน

- ซื้อผลผลิตอินทรีย์จากเกษตรกรโดยตรง ประมาณเดือนละ 700,000 บาท (70% ของการบริโภค)

ตลาดสุขใจ

- จำนวนลูกค้าตลาดสุขใจมากกว่า 1,200 คน/วัน
- ยอดขายรวมถึงปัจจุบันเป็นเงิน 193 ล้านบาท

สุขใจสัญจร

- เชื่อมเกษตรกรอินทรีย์กับพนักงานออฟฟิศ

WWW.TALADSOOKJAI.COM

- เครือข่ายวิสาหกิจชุมชนสุขใจ ออร์แกนิก

โครงการ FARM TO FUNCTIONS ... เชื่อมเกษตรกรอินทรีย์กับอุตสาหกรรมไมซ์

- ส่งข้าวอินทรีย์ให้กับ 19 โรงแรม และ 3 ศูนย์การประชุม ประมาณ 300 ตัน/ปี

สามพรานโมเดล

ผู้ผลิต

ความร่วมมือกับเครือข่ายเกษตรกรอินทรีย์
15 กลุ่ม จำนวน 177 ราย

โมเดลธุรกิจเกื้อกูลสังคม
บนฐานของการค้าที่เป็นธรรม
และหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

- บูรณาการการขับเคลื่อนร่วมกับ มหาวิทยาลัย โรงเรียน ภาครัฐ เอกชน ท้องถิ่น และสื่อมวลชน

การเยี่ยมชม Farm tours
เกิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

ผู้บริโภค

www.taladsookjai.com
e-mail : sales@sampranmodel.com

การแปรรูป
พาสักริโภคพบผู้ผลิต

การบริหารจัดการ
การท่องเที่ยวชุมชนอย่างยั่งยืน
ภายใต้สถานการณ์
การเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ

กรณีศึกษา...โซฟิซายโมเดล

SOPHISAI MODEL

LIFE COMMUNITY
MUSEUM
BUENOS AIRES

กลุ่มเป้าหมาย 68.10

ด้วยสภาพการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ
ผลกระทบตามมา

- ไร้ชีวิตร (สภาพอากาศแปรปรวน ดำรงชีวิตลำบาก)
- อาชีพ (ขาดรายได้ สิ้นทุนลงขัน)
- การเมือง (ประชวาทในขณะไม่เติบโต)
- การเกษตร (น้ำแข็ง ดินฟ้าอากาศเปลี่ยนแปลง)
- สุขภาพ (การรุกรานโรคเป็นพิษ สิ่งแวดล้อมสุขภาพ)

12 RESPONSIBLE
CONSUMPTION
AND PRODUCTION

SDGs
เป้าหมายที่ 12
สร้างหลักประกันให้มีแบบแผน
การผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน

ข้อ 12.b พัฒนาและใช้เครื่องมือ
ติดตามผลการพัฒนาที่ยั่งยืน
สำหรับการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน
ซึ่งสร้างงานและส่งเสริมวัฒนธรรม
และผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น
(โซฟิซาย Model)

56*

พิพิธภัณฑ์ชุมชนมีชีวิต จ.บึงกาฬ
ศูนย์สร้างแรงบันดาลใจ
LOCAL ผู้ เลอค่า

Best of the World 2020
LOCAL 5 Awards
Best of the World Hall of Fame 2020

ยุทธศาสตร์ ที่ 2
การส่งเสริมความเข้มแข็ง
และภาวะเอื้ออำนวยของพื้นที่
ผ่านคุณค่า เอกลักษณ์ อัตลักษณ์
ที่โดดเด่น

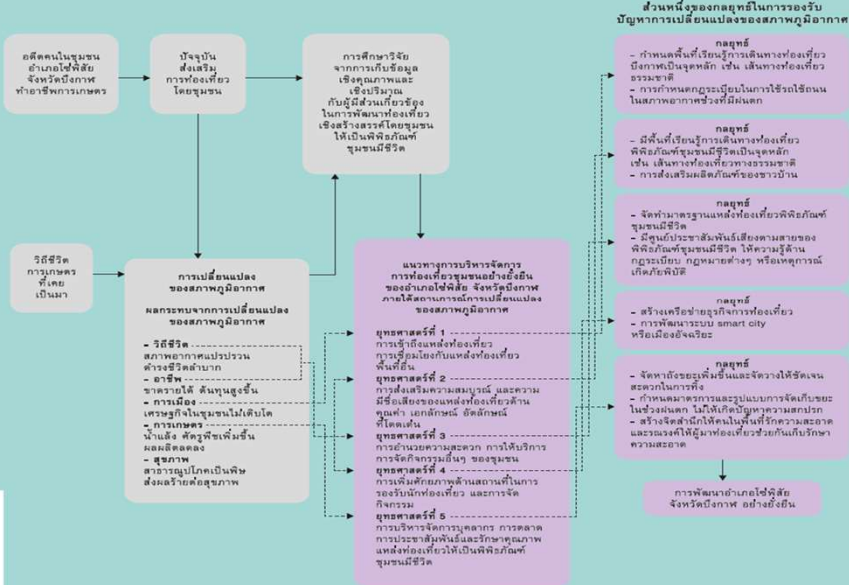
ยุทธศาสตร์ ที่ 4
การพัฒนากายภาพพื้นที่
ในารรองรับนักท่องเที่ยว
และทางธุรกิจชุมชน

ยุทธศาสตร์ ที่ 3
การส่งเสริมความเข้มแข็งของพื้นที่
การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ยุทธศาสตร์ ที่ 6
การนำเสนอคุณค่าทาง วัฒนธรรม
ประเพณี วิถีชีวิต และวิถีชุมชน
ที่สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนา
ที่ยั่งยืน

WORKSHOP SUSTAINABLE TOURISM DEVELOPMENT GOALS

เป้าหมายการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

<p>1 ขจัดความยากจน</p>	<p>2 ขจัดความอดอยาก สร้างความมั่นคงทางอาหาร</p>	<p>3 ส่งเสริมความเป็นอยู่ที่ดีของทุกคน</p>	<p>4 ส่งเสริมโอกาสในการเรียนรู้</p>	<p>5 สร้างความเท่าเทียมทางเพศสตรีและเด็กหญิงทุกคน</p>	<p>6 จัดการน้ำอย่างยั่งยืนและพร้อมใช้สำหรับทุกคน</p>
<p>7 ใ้ทุกคนเข้าถึงพลังงานที่ยั่งยืนได้ตามกำลังของตน</p>	<p>8 ส่งเสริมการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ยั่งยืน</p>	<p>9 ส่งเสริมอุตสาหกรรมที่ยั่งยืนและนวัตกรรม</p>	<p>10 ลดความเหลื่อมล้ำภายในและระหว่างประเทศ</p>	<p>11 สร้างเมืองและการตั้งถิ่นฐานที่ปลอดภัย</p>	<p>12 สร้างรูปแบบการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน</p>
<p>13 ดำเนินการอย่างเร่งด่วนเพื่อแก้ปัญหาโลกร้อน</p>	<p>14 อนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทางทะเลอย่างยั่งยืน</p>	<p>15 ส่งเสริมการใช้ประโยชน์ที่ยั่งยืนของระบบนิเวศบนบก</p>	<p>16 ส่งเสริมสันติภาพและการเข้าถึงระบบยุติธรรมอย่างเท่าเทียมกัน</p>	<p>17 สร้างความร่วมมือระดับสากลต่อการพัฒนาที่ยั่งยืน</p>	

<p>1 NO POVERTY</p> 	<p>2 ZERO HUNGER</p> 	<p>3 GOOD HEALTH AND WELL-BEING</p>
<p>4 QUALITY EDUCATION</p> 	<p>People การพัฒนาคน</p>	<p>5 GENDER EQUALITY</p>

<p>6 CLEAN WATER AND SANITATION</p> 	<p>12 RESPONSIBLE CONSUMPTION AND PRODUCTION</p> 	<p>13 CLIMATE ACTION</p>
<p>14 LIFE BELOW WATER</p> 	<p>Planet สิ่งแวดล้อม</p>	<p>15 LIFE ON LAND</p>

<p>7 AFFORDABLE AND CLEAN ENERGY</p> 	<p>8 DECENT WORK AND ECONOMIC GROWTH</p> 	<p>9 INDUSTRY, INNOVATION AND INFRASTRUCTURE</p>
<p>10 REDUCED INEQUALITIES</p> 	<p>Prosperity เศรษฐกิจ และความมั่งคั่ง</p>	<p>11 SUSTAINABLE CITIES AND COMMUNITIES</p>

<p>16 PEACE, JUSTICE AND STRONG INSTITUTIONS</p> 	<p>Peace สันติภาพ และความยุติธรรม</p>
---	--

Partnership

ความเป็นหุ้นส่วน

การพัฒนา

- People - การพัฒนาคน
- Planet - สิ่งแวดล้อม
- Prosperity - เศรษฐกิจและความมั่งคั่ง
- Peace - สันติภาพและความยุติธรรม
- Partnership - ความเป็นหุ้นส่วนการพัฒนา

5 มิติเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน

วิธีการดำเนินกิจกรรมกลุ่มย่อย (Workshop)

- ระยะเวลาการระดมสมอง 30 นาที
- แบ่งทีม 10 ทีมดังนี้
 - ทีมที่ 1-2 People - การพัฒนาคน
 - ทีมที่ 3-4 Planet - สิ่งแวดล้อม
 - ทีมที่ 5-6 Prosperity - เศรษฐกิจและความมั่งคั่ง
 - ทีมที่ 7-8 Peace - สันติภาพและความยุติธรรม
 - ทีมที่ 9-10 Partnership - ความเป็นหุ้นส่วนการพัฒนา
- ระดมสมองเป็นคอนเซปท์ไอเดียด้วย Flip Chart 1 แผ่น เน้นภาพ Infographic 70% และตัวอักษร 30%
- นำเสนอรอบละ 2 ทีม ที่ทำมติเดียวกัน ระยะเวลาการนำเสนอทีมละ 3 นาที
- Headmaster และ Moderators ร่วมคอมเมนต์และแสดงความคิดเห็นตามแต่ละมิติ

โจทย์ Workshop

ภาครัฐจะพัฒนาและส่งเสริมอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของไทยให้มีเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน (SDGs) ในแต่ละด้านได้อย่างไร

- กลุ่มที่ 1-2 People - การพัฒนาคน
- กลุ่มที่ 3-4 Planet - สิ่งแวดล้อม
- กลุ่มที่ 5-6 Prosperity - เศรษฐกิจและความมั่งคั่ง
- กลุ่มที่ 7-8 Peace - สันติภาพและความยุติธรรม
- กลุ่มที่ 9-10 Partnership - ความเป็นหุ้นส่วนการพัฒนา

